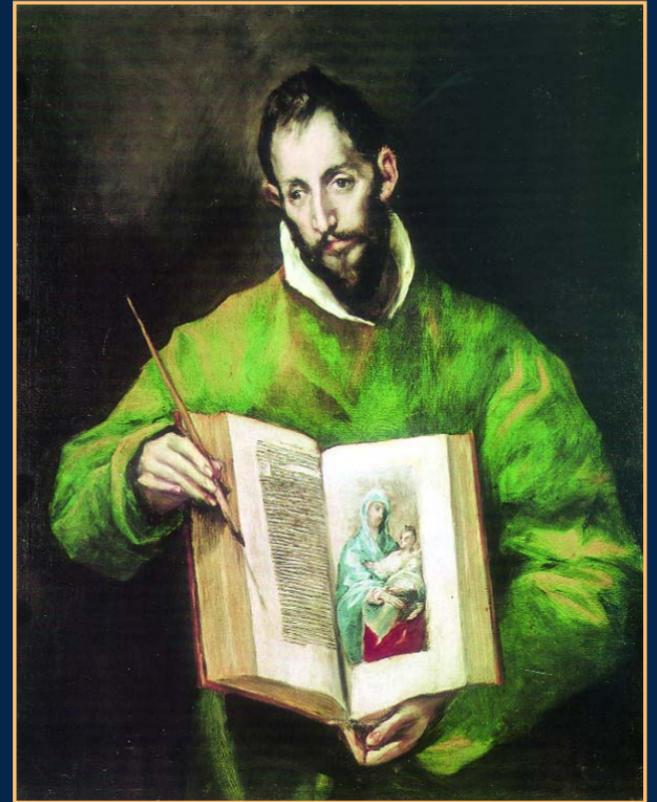

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2005-2006

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ • ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ • 2005-2006

Το έμβλημα του Πανεπιστημίου Κρήτης βασίζεται σε ελληνιστικό νόμισμα της Γόρτυνας και παριστάνει την Ευρώπη σε στάση στοχασμού, καθισμένη ανάμεσα σε κλάδους ελιάς.

www.uoc.gr

**Πρύτανης
Καθηγητής Ιωάννης Παλλήκαρης**

**Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού
Αναπλ. Καθηγητής Κώστας Α. Λάβδας**

**Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
Καθηγήτρια Μαρουδιώ Κεντούρη**

**Αντιπρύτανης Υποδομών και Φοιτητικής Μέριμνας
Αναπλ. Καθηγήτρια Ιωάννα Γιατρομανωλάκη**

**Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής
Καθηγητής Αναστάσιος Νικολαΐδης**

**Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Αγωγής
Καθηγητής Νικόλαος Παπαδογιαννάκης**

**Κοσμήτορας Σχολής Κοινωνικών Επιστημών
Αναπλ. Καθηγητής Δημήτριος Κοτρόγιαννος**

**Κοσμήτορας Σχολής Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών
Καθηγήτρια Σουζάνα Παπαδοπούλου**

**Κοσμητεύων Σχολής Επιστημών Υγείας
Καθηγητής Παναγιώτης Βάρδας**

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Ο ανά χείρας Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών επιχειρεί να δώσει μια συνολική εικόνα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων που προσφέρει το Πανεπιστήμιο Κρήτης σε Ρέθυμνο και Ηράκλειο. Για τη διάχυση περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με τα λεπτομερή προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών αλλά και τις δυνατότητες για την εκπόνηση διδακτορικής έρευνας την ευθύνη έχουν, όπως είχαν ανέκαθεν, τα επιμέρους τμήματα και οι σχολές.

Τόσο στις Σχολές του Ρεθύμνου όσο και σε αυτές του Ηρακλείου, το ερευνητικό και διδακτικό έργο που παράγεται έχει κατακτήσει μια φήμη που ξεπερνά τα όρια της ελληνικής κοινωνίας. Τα επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα του Πανεπιστημίου Κρήτης αποτελούν παράγοντες διεθνούς προβολής της χώρας. Παράλληλα, το Πανεπιστήμιο μας συνδυάζει με τρόπο μοναδικό τα προτερήματα των μικρών, σχετικά τμημάτων (καλύτερη επαφή με τους διδάσκοντες-ερευνητές και την εξελισσόμενη έρευνα, μεγαλύτερες δυνατότητες προσαρμογής των προγραμμάτων στις ανάγκες των διδασκομένων) και τις ευκαιρίες που προσφέρει ένα ακαδημαϊκό ίδρυμα με παρουσία σε όλους, σχεδόν, τους τομείς της σύγχρονης γνώσης. Από την ιατρική και τη βιολογία μέχρι τα παιδαγωγικά και τη φιλοσοφική και από τις φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά μέχρι τις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες, το κορυφαίο πνευματικό ίδρυμα της Κρήτης έχει συνεχή και δυναμική παρουσία στις ελληνικές και διεθνείς εξελίξεις.

Ανεξάρτητα από το εάν διαβάσετε αυτό τον Οδηγό γιατί σας ενδιαφέρει ένα συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα ή επιθυμείτε να έχετε γενικότερες πληροφορίες για τις μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, ελπίζουμε ότι οι σελίδες που ακολουθούν, μαζί με τον ξεχωριστό Οδηγό Προπτυχιακών Σπουδών, δίνουν μια κατατοπιστική εικόνα του Πανεπιστημίου μας και των δυνατοτήτων που προσφέρει. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης πιστεύουμε ότι ανταποκρινόμαστε στις προκλήσεις της εποχής χωρίς να απαρνούμαστε τις ακαδημαϊκές εκείνες αξίες που καθιστούν ένα πανεπιστήμιο αντάξιο του ονόματος. Εναπόκειται και σε εσάς, τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, να εκμεταλλευτείτε στο έπακρο τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που προσφέρονται. Σας εύχομαι μια καλή και δημιουργική ακαδημαϊκή χρονιά!

Κώστας Α. Λάβδας

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων
και Προσωπικού

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Κρήτη και Πανεπιστήμιο	13
1. Κρήτη	13
2. Πανεπιστημιούπολεις και Σχολές του Πανεπιστημίου Κρήτης	13

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

A. Διοίκηση Πανεπιστημίου Κρήτης	15
Όργανα του Πανεπιστημίου	15
B. Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης	16
1. Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις και Υποδιευθύνσεις	16
2. Αντικείμενο των Γενικών Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων	17
Γ. Ειδικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης	19
1. Γραφείο Διαμεσολάβησης	19
2. Γραφείο Διασύνδεσης	20
3. Κέντρο Επικοινωνιών και Δικτύων (Κ.ΕΔ.)	20
4. Υπολογιστικό Κέντρο (Υ.Κ.)	22
5. Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων	24
Δ. Βιβλιοθήκη	25
Εταιρεία Διαχείρισης και Αξιοποίησης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης	27
Στοιχεία Επικοινωνίας	28

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Οργάνωση Σχολής, Τμήματος και Τομέα	31
1. Όργανα Σχολής, Τμήματος και Τομέα	31
2. Όργανα Σχολής	31
3. Όργανα Τμήματος	31
4. Όργανα Τομέα	32
5. Γραμματεία Σχολής και Τμήματος	32

Θέματα Φοιτητικών Παροχών

1. Φοιτητικό Εισιτήριο	.33
2. Υγειονομική Περιθαλψη	.33
3. Ιατρείο	.33
4. Συμβουλευτικό Κέντρο	.33
5. Υποτροφίες για Μεταπτυχιακές Σπουδές	.34
6. Βιβλιοθήκη	.34
7. Πρόγραμμα «ΣΩΚΡΑΤΗΣ»	.37
8. Συμβουλευτική Σταδιοδρομία και Υποστήριξη Επιχειρηματικών Ιδεών	.37
9. Δικτυακές Υπηρεσίες	.39
10. Αυτοεξυπηρέτηση φοιτητή μέσω του διαδικτύου	.39
11. «ΞΕΝΙΑ»	.39
12. Πολιτιστικές Ομάδες και Δραστηριότητες	.39
13. Αθλητικές Ομάδες και Δραστηριότητες	.40
Σπίτι της Ευρώπης	.40
Στοιχεία Επικοινωνίας	.41

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

A. Θέματα Οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	.43
1. Γενικές Αρχές	.43
2. Έγκριση Λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	.43
3. Σύμπραξη Τμημάτων Τ.Ε.Ι. στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Πανεπιστημίων	.44
4. Συνδιοργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών Πανεπιστημίων Εσωτερικού και Τ.Ε.Ι.	.44
5. Διεθνείς-Διακρατικές Συνεργασίες για Μεταπτυχιακές Σπουδές	.45
6. Οργάνωση-Λειτουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	.45
B. Θέματα Φοίτησης σε Π.Μ.Σ.	.46
1. Πτυχιούχοι και Κριτήρια Επιλογής	.46
2. Διδασκαλία Μαθημάτων	.47
3. Επόπτης Μεταπτυχιακού Φοιτητή	.47
4. Δίδακτρα	.47
5. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης	.47
6. Πρόσληψη και Απασχόληση Μεταπτυχιακών Φοιτητών	.47
Γ. Θέματα Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής	.48
1. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής-Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών	.48
2. Αξιολόγηση Διδακτορικής Διατριβής	.49
3. Διδακτορικό Δίπλωμα	.49

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Μεταπτυχιακά Προγράμματα Πανεπιστημίου Κρήτης

Φιλοσοφική Σχολή	53
1. Τμήμα Φιλολογίας	55
1.1 Φιλολογία	56
2. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	65
2.1 Ο Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία	66
2.2 Ιστορία της Τέχνης	70
2.3 Τουρκολογία	74
2.4 Βυζαντινές Σπουδές	78
2.5 Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία	82
3. Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών	85
3.1 Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία	86
3.2 Βιοηθική	89
Σχολή Επιστημών Αγωγής	95
4. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	97
4.1 Επιστήμες Αγωγής	98
5. Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης	103
5.1 Επιστήμες Αγωγής	104
Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	109
6. Τμήμα Κοινωνιολογίας	111
6.1 Κοινωνιολογία	112
7. Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	117
7.1 Οικονομική Θεωρία και Πολιτική	118
8. Τμήμα Ψυχολογίας	121
8.1 Σχολική Ψυχολογία και Ψυχολογία της Υγείας	122
9. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης	129
9.1 Πολιτική Ανάλυση και Πολιτική Θεωρία	130

Σχολή Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών	137
10. Τμήμα Μαθηματικών	139
10.1 Μαθηματικά και Εφαρμογές τους	140
11. Τμήμα Φυσικής	145
11.1 Φυσική και Μηχανική Προβλέψεων και Ανάλυσης	146
11.2 Μικροηλεκτρονική και Οπτοηλεκτρονική	150
12. Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών	153
12.1 Επιστήμη Υπολογιστών	154
12.2 Πληροφορική	163
13. Τμήμα Βιολογίας	171
13.1 Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών	172
13.2 Περιβαλλοντική Βιολογία - Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων	175
13.3 Μοριακή Βιολογία - Βιοϊατρική	177
13.4 Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία	179
14. Τμήμα Χημείας	181
14.1 Χημεία	182
14.2 Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος	185
14.3 Εφαρμοσμένη Μοριακή Φασματοσκοπία	188
14.4 Απομόνωση και Σύνθεση Φυσικών Προϊόντων με Βιολογική Δραστητικότητα	190
14.5 Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος	192
15. Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών	195
15.1 Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών	196
Σχολή Επιστημών Υγείας	205
16. Τμήμα Ιατρικής	207
16.1 Νευροεπιστήμες	208
16.2 Οπτική και Όραση	212
16.3 Κυτταρική και Γενετική Αιτιολογία, Διαγνωστική και Θεραπευτική των Ασθενειών του Ανθρώπου ...	215
16.4 Εγκέφαλος και Νους	218
16.5 Δημόσια Υγεία και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας	221

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Κρήτη και Πανεπιστήμιο

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

A. Διοίκηση Πανεπιστημίου Κρήτης

B. Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης

Γ. Ειδικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης

Δ. Βιβλιοθήκη

**Εταιρεία Διαχείρισης και Αξιοποίησης της Περιουσίας
του Πανεπιστημίου Κρήτης**

Στοιχεία Επικοινωνίας

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Οργάνωση Σχολής, Τμήματος, Τομέα

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Θέματα Φοιτητικών Παροχών

Το σπίτι της Ευρώπης

Στοιχεία Επικοινωνίας

Θέματα Οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Θέματα Φοίτησης σε Π.Μ.Σ.

Θέματα εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

Κρήτη και Πανεπιστήμιο

1. Κρήτη

Η Κρήτη είναι το μεγαλύτερο ελληνικό και πέμπτο σε έκταση νησί της Μεσογείου. Διαιρείται σε τέσσερις νομούς (Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου και Λασιθίου).

Βρίσκεται σε ιδιαίτερα σημαντική γεωγραφική και στρατηγική θέση, ανάμεσα σε τρεις Ηπείρους: Ευρώπη, Ασία και Αφρική και αναμφισβήτητα αποκαλείται «το σταυροδρόμι πολλών πολιτισμών».

Το νησί, γενέτειρα του Δία, είναι η πατρίδα της Ευρώπης και του Μίνωα, του Κορνάρου, του Θεοτοκόπουλου, του Βενιζέλου, του Καζαντζάκη και πολλών άλλων.

Αρχαιολογικές ανασκαφές έφεραν στο φως ευρήματα που χρονολογούνται από τη νεολιθική εποχή και μαρτυρούν την ανάπτυξη αξιόλογου πολιτισμού και μιας μακραίωνης ιστορίας που σηματοδοτείται από προϊστορικά κτίσματα, μεγαλοπρεπή μινωικά ανάκτορα, τα οποία χρονολογούνται από το 2.000 π.Χ., ελληνικά και ρωμαϊκά ερείπια, βυζαντινές εκκλησίες, ενετικά τείχη - φρούρια και οχυρά του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

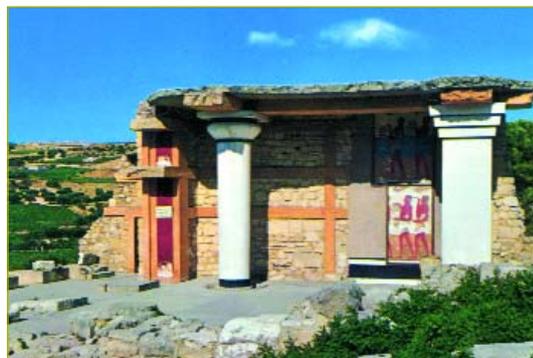

α. Ρέθυμνο

Το Ρέθυμνο είναι κτισμένο στα παράλια του Κρητικού Πελάγους και σε απόσταση 80 περίπου χιλιομέτρων δυτικά του Ηρακλείου. Είναι η τρίτη σε πληθυσμό πόλη της Κρήτης και αποτελεί το διοικητικό, εμπορικό και συγκοινωνιακό κέντρο της περιοχής.

β. Ηράκλειο

Το Ηράκλειο βρίσκεται στα παράλια του Κρητικού Πελάγους, στο κέντρο περίπου της Κρήτης. Είναι πρωτεύουσα του ομώνυμου Νομού και συγκαταλέγεται στις πέντε πρώτες μεγαλύτερες σε πληθυσμό πόλεις της Ελλάδας.

2. Πανεπιστημιούπολεις και Σχολές του Πανεπιστημίου Κρήτης

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης ιδρύθηκε το 1973 (ΦΕΚ 159Α/27-7-1973 Ν.Δ. 87/73) και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1977-78. Είναι Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, αυτοδιοικούμενο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, υπό την εποπτεία του Κράτους.

Έδρα του Πανεπιστημίου είναι το Ρέθυμνο, ενώ συνολικά σε Ρέθυμνο και Ηράκλειο οι Σχολές είναι πέντε (5) και τα Τμήματα δεκαεπτά (17).

Όσον αφορά την κτιριακή υποδομή του Πανεπιστημίου υπάρχουν τρεις (3) πανεπιστημιούπολεις.

Στο Ρέθυμνο, σε μια έκταση 1.500 στρεμμάτων στην περιοχή Γάλλου, νότια της πόλης του Ρεθύμνου και σε απόσταση 3 χιλιομέτρων, βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της Φιλοσοφικής Σχολής, της Σχολής των Επιστημών Αγωγής και της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, καθώς και εκείνες της Βιβλιοθήκης, της Συγκλήτου, της Πρυτανείας και των Διοικητικών Υπηρεσιών.

Στο Ηράκλειο, στην περιοχή Βούτες, 5 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά του Ηρακλείου, βρίσκονται οι εγκαταστάσεις των Τμημάτων της Φυσικής, της Βιολογίας και της Ιατρικής, ενώ στην περιοχή της Κνωσού, 4 χιλιόμετρα νότια του Ηρακλείου, κοντά στον Αρχαιολογικό Χώρο της Κνωσού, οι εγκαταστάσεις των Τμημάτων της Χημείας, των Μαθηματικών, της Επιστήμης Υπο-

λογιστών, των Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και της Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών, καθώς και των γραφείων της Πρυτανείας και των Διοικητικών Υπηρεσιών Ηρακλείου. Παραρτήματα της Βιβλιοθήκης υπάρχουν δύο (2) στις Βούτες, το ένα για τα Τμήματα Φυσικής και Βιολογίας και το άλλο για το Τμήμα Ιατρικής, και ένα (1) στην Κνωσό για τα υπόλοιπα Τμήματα.

ΣΧΟΛΕΣ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ				
ΣΧΟΛΕΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ			ΣΧΟΛΕΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Τμήμα Φιλολογίας	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	Τμήμα Κοινωνιολογίας	Τμήμα Μαθηματικών	Τμήμα Ιατρικής
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας		Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	Τμήμα Φυσικής	
Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών	Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης	Τμήμα Ψυχολογίας	Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών	
		Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης	Τμήμα Βιολογίας	
			Τμήμα Χημείας	
			Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών	
			Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών	

A. Διοίκηση Πανεπιστημίου Κρήτης

I. Όργανα του Πανεπιστημίου

Τα όργανα του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι τα εξής: η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο και η Πρυτανεία.

α. Σύγκλητος

Η Σύγκλητος αποτελείται από τον Πρύτανη, τους Αντιπρυτάνεις, τους Κοσμήτορες των Σχολών, τους Προέδρους των Τμημάτων, μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Τμημάτων, έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών από κάθε Τμήμα, δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών, έναν εκπρόσωπο των βοηθών - επιμελητών - επιστημονικών συνεργατών, έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Δι.Π.), έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) και έναν εκπρόσωπο του διοικητικού προσωπικού.

Στη Σύγκλητο συμμετέχουν επίσης και εκπρόσωποι των Αναπληρωτών Καθηγητών, Επίκουρων Καθηγητών και Λεκτόρων σε αριθμό ίσο προς το ένα (1/3) των Τμημάτων του Α.Ε.Ι., ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 6 (6), ούτε όμως μεγαλύτερος από τον αριθμό των Τμημάτων του Α.Ε.Ι.

Όταν τα τμήματα υπερβαίνουν τα δεκαπέντε (15) η ανωτέρω εκπροσώπηση μπορεί με απόφαση της Συγκλήτου να αυξηθεί κατά δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. τα οποία θα προέρχονται από τα πολυαριθμότερα σε αριθμό μελών Δ.Ε.Π. τμήματα του Α.Ε.Ι.

Οι Αναπληρωτές Καθηγητές, οι Επίκουροι Καθηγητές και οι Λέκτορες ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των τμημάτων, της οποίας πρέπει να είναι μέλη, εκ περιτροπής κατ' έτος, με σειρά την οποία καθορίζει ο Πρύτανης ανά τμήμα και βαθμίδα, ώστε κατά τη διάρκεια της θητείας να υπάρχει εκπροσώπηση κάθε τμήματος τουλάχιστον μία φορά.

β. Πρυτανικό Συμβούλιο

Το Πρυτανικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρύτανη, τους Αντιπρυτάνεις, έναν εκπρόσωπο φοιτητών, που υποδεικνύεται από το σύνολο και μεταξύ των φοιτητών που μετέ-

χουν στη Σύγκλητο, έναν εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων και τον Προϊστάμενο της Γραμματείας.

γ. Πρυτανεία

Ο Πρύτανης εκπροσωπεί και διευθύνει το Α.Ε.Ι., συγκαλεί τη Σύγκλητο και το Πρυτανικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών τους και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών τους. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, επικουρείται από τρεις Αντιπρυτάνεις, τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, την Αντιπρύτανη Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και την Αντιπρύτανη Υποδομών και Φοιτητικής Μέριμνας, των οποίων οι αρμοδιότητες έχουν καθοριστεί και ανατεθεί από το Πρυτανικό Συμβούλιο.

Πρύτανης
Καθηγητής Ιωάννης Παλλήκαρης
Τηλ.: 28310 77900, 2810 393210
Fax: 28310 77909, 2810 210106
e-mail: pallikaris@rector.uoc.gr

Αντιπρύτανης
Ακαδημαϊκών Υποθέσεων & Προσωπικού
Αναπλ. Καθηγητής Κώστας Α. Λάβδας
Τηλ. 28310 77900, 2810 393315
Fax: 28310 77909, 2810 393212
e-mail: lavdas@rector.uoc.gr

Αντιπρύτανης
Οικονομικού Προγραμματισμού & Ανάπτυξης
Καθηγήτρια Μαρουδιώ Κεντούρη
Τηλ.: 28310 77900, 2810 393315
Fax: 28310 77909, 2810 393212
e-mail: kentouri@rector.uoc.gr

Αντιπρύτανης Υποδομών & Φοιτητικής Μέριμνας
Αναπλ. Καθηγήτρια Ιωάννα Γιατρομανωλάκη
Τηλ.: 28310 77900, 2810 393315
Fax: 28310 77909, 2810 393212
e-mail: giatromanolaki@rector.uoc.gr

Γραμματέας Συγκλήτου

Μαρία Νεονάκη - Καραγιαννάκη, τηλ.: 28310 77904, fax: 28310 77972, e-mail: sygklitos@rector.uoc.gr

Γραμματέας Πρυτανικού Συμβουλίου

Φωτεινή Μαμαλάκη, τηλ. και fax: 28310 77916, e-mail: mamalaki@rector.uoc.gr, prytaniko@rector.uoc.gr

Γραμματέας Πρυτανείας

Παρασκευή Θώμου (Ρέθυμνο), τηλ.: 28310 77900, fax: 28310 77909, e-mail: thomou@rector.uoc.gr

Χαρά Τριγύρη (Ηράκλειο), τηλ.: 2810 393210, fax: 2810 210106, e-mail: trigyri@rector.uoc.gr

B. Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου

I. Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις και Υποδιευθύνσεις

Διεύθυνση	Γενικοί Διευθυντές Διευθυντές	Τηλέφωνο	fax	e-mail
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				
	Δρ Στέλλα Παπαδάκη-Τζεδάκη	28310 77946	28310 77955	papadaki@admin.uoc.gr
Διεύθυνση Διοικητικού	Ειρήνη Μαλά	28310 77922	28310 77921	
Υποδιεύθυνση Διοικητικού	Πέτρος Λαρεντζάκης	2810 393193	2810 393181	larentz@admin.uoc.gr
Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης	Ανδρέας Τσικλάκης	28310 77934	28310 77935	tsixlakis@admin.uoc.gr
Υποδιεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης	Αικατερίνη Βογιατζάκη- Μανασάκη	2810 393150	2810 393149	kmanasak@admin.uoc.gr
Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας	Ευαγγελία Βιδάκη- Πανταζή	28310 77938	28310 77738	bidaki@admin.uoc.gr
Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων	Νικόλαος Μαστοράκης	2810 393180	2810 210073	mastorak@admin.uoc.gr
Διεύθυνση Δημοσιευμάτων και Εκδόσεων	Χρήστος Πανταζής	28310 77967	28310 77966	pantazis@admin.uoc.gr
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού	Ιωάννης Τζήκας	28310 77906	28310 77922	
Διεύθυνση Βιβλιοθήκης	Ελένη Χατζηανδρέου- Διαμαντάκη	28310 77802	28310 77850	diamant@lib.uoc.gr
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ				
Διεύθυνση Τεχνικών Έργων	Μανόλης Κακλαμάνος	28310 77717	28310 77734	kaklamanos@admin.uoc.gr
Υποδιεύθυνση Τεχνικών Έργων	Παναγιώτης Βλάσσης	2810 394190		

2. Αντικείμενο Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων

▲ Γενική Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών

▲ Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Συστημάτων Τεχνολογίας

Αντικείμενο των Γενικών Διευθύνσεων είναι η προώθηση διαδικασιών εκσυγχρονισμού των Διευθύνσεων που τις απαρτίζουν, στο πλαίσιο πάντα των στόχων και των αποφάσεων των οργάνων της διοίκησης του Πανεπιστημίου, ο προγραμματισμός των δραστηριοτήτων και ο συντονισμός της δράσης τους, με σκοπό τη μεθοδικότερη επιτέλεση του έργου τους.

□ Διεύθυνση Διοικητικού

Αντικείμενο της Διεύθυνσης είναι κυρίως τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του πάσης φύσης προσωπικού, τα πειθαρχικά και συνταξιοδοτικά θέματα, καθώς και τα θέματα διοικητικής μέριμνας.

□ Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης

Αντικείμενο της Διεύθυνσης είναι η διαχείριση των οικονομικών θεμάτων του Πανεπιστημίου, όπως θέματα προϋπολογισμού, μισθοδοσίας, διαχείρισης δαπανών, προμηθειών και περιουσίας.

□ Διεύθυνση Τεχνικών Έργων

Αντικείμενο της Διεύθυνσης είναι η εκπόνηση τεχνικών μελετών για κατασκευές και επισκευές, η επίβλεψη, ο έλεγχος και ο συντονισμός της εκτέλεσης των έργων, η συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου, καθώς και η αξιοποίηση του περιβάλλοντος χώρου.

Από τις παραπάνω Διευθύνσεις, το αντικείμενο της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Έρευνας, της Διεύθυνσης Διεθνών

και Δημοσίων Σχέσεων, καθώς και εκείνο της Διεύθυνσης Δημοσιευμάτων και Εκδόσεων άπτεται άμεσα των ακαδημαϊκών θεμάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης:

□ Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας (Ρέθυμνο)

Αντικείμενο της Διεύθυνσης αυτής είναι η διοικητική υποστήριξη των ακαδημαϊκών μονάδων σχετικά με τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και τις κοινωνικές παροχές προς το φοιτητή.

Η Διεύθυνση συμμετέχει στην προβολή του Πανεπιστημίου και συνεργάζεται με τα Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού της Ελλάδας, με σκοπό τη σωστή ενημέρωση των μαθητών, αλλά και οποιοδήποτε άλλου ενδιαφερομένου, όσον αφορά τα Τμήματα και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Ιδρύματος.

Τμήμα Σπουδών (Ρέθυμνο)

Αντικείμενο του Τμήματος είναι η διοικητική υποστήριξη όλων των Ακαδημαϊκών Τμημάτων του Ιδρύματος και συγκεκριμένα η μέριμνα:

- για τη συγκέντρωση, εφαρμογή ή τροποποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών
- για την έγκαιρη προετοιμασία της ύλης του Οδηγού Προπτυχιακών Σπουδών, της επιμέλειάς του και της έκδοσής του
- για τη συγκέντρωση των πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων που αφορούν τις μετεγγραφές
- για την παρακολούθηση και προώθηση των φοιτητικών διευκολύνσεων, π.χ. βραβεία, κ.τ.λ.
- για τη συγκέντρωση και μελέτη στατιστικών στοιχείων που αφορούν τους φοιτητές και το Διδακτικό Προσωπικό του Πανεπιστημίου.

Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας (Ρέθυμνο)

Αντικείμενο του Τμήματος είναι η διοικητική υποστήριξη όλων των Ακαδημαϊκών Τμημάτων και ιδιαίτερα η μέριμνα:

- για την οργάνωση και τη λειτουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών
- για την έγκαιρη προετοιμασία της ύλης του Οδηγού Μεταπτυχιακών Σπουδών, της επιμέλειάς του και της έκδοσής του.

Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας (Ρέθυμνο και Ηράκλειο)

Αντικείμενο του Γραφείου είναι η ενημέρωση του φοιτητή για θέματα σίτισης, στέγασης, μεταφοράς, υγειονομικής περίθαλψης και ψυχολογικής στήριξης από το Συμβουλευτικό Κέντρο, καθώς και για θέματα πολιτιστικού περιεχομένου. Βασικός σκοπός του Γραφείου είναι η διαρκής συνεργασία με το φοιτητή και τους Φοιτητικούς Συλλόγους για την επίλυση οποιουδήποτε φοιτητικού θέματος ανακύπτει. Πιο συγκεκριμένα, το Γραφείο είναι υπεύθυνο:

- της συλλογής αιτήσεων και δικαιολογητικών του φοιτητή για την έκδοση κάρτας σίτισης και για τη δυνατότητα στέγασης ή επιδότησης ενοικίου από το Πανεπιστήμιο, καθώς και την επεξεργασία αυτών
- της παρακολούθησης των δρομολογίων του Κ.Τ.Ε.Λ.
- της μέριμνας για την παραγγελία και παραλαβή προμηθειών του Ιατρείου, του Συμβουλευτικού Κέντρου και του ΞΕΝΙΑ
- της παραλαβής των προτάσεων των πολιτιστικών ομάδων και των Φοιτητικών Συλλόγων και της δυνατότητας υλοποίησής τους.

Στο Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας υπάγεται και το Συμβουλευτικό Κέντρο Φοιτητών (Σ.Κ.Φ.). Το Σ.Κ.Φ. παρέχει συμβουλευτική - ψυχολογική υποστήριξη προς τους φοιτητές του Πανεπιστημίου που αντιμετωπίζουν προσωπικά ή ακαδημαϊκά προβλήματα.

□ Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων (Ρέθυμνο)

Στη Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων ανήκουν τα παρακάτω τρία Τμήματα:

- **Το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (Ρέθυμνο)**
- **Το Τμήμα Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων (Ηράκλειο)**
- **Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Εκδηλώσεων (Ρέθυμνο)**

Τα Τμήματα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων έχουν δραστηριοποιηθεί στους εξής τομείς:

ο στη διάδοση πληροφοριών προς την πανεπιστημιακή κοινότητα σχετικά με τα εκπαιδευτικά προγράμματα, ευρω-

παϊκά και διεθνή

ο στην παροχή πληροφοριών προς τους διδάσκοντες και τη διοικητική υποστήριξη αυτών των τελευταίων στη σύνταξη και υποβολή προτάσεων για νέα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Με τη στήριξη των διδασκόντων έχουν υποβληθεί αιτήσεις και έχουν εγκριθεί τα εξής προγράμματα:

α. Jean Monnet (πανεπιστημιακά μαθήματα για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση)

β. ΣΩΚΡΑΤΗΣ (ERASMUS-COMMENIUS-GRUNDTVIG - Πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση).

Το πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ/Erasmus αποτελεί την κύρια ενασχόληση των υπαλλήλων των Τμημάτων στο Ρέθυμνο και στο Ηράκλειο και αφορά τη συνεργασία του Πανεπιστημίου Κρήτης με Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης των χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των χωρών του Ε.Ο.Χ. (Νορβηγίας, Ισλανδίας, Λιχτενστάιν), καθώς και των υπό ένταξη χωρών (Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Τουρκίας).

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ/ERASMUS, και στις οποίες δραστηριοποιείται το Πανεπιστήμιο Κρήτης, είναι οι ακόλουθες:

- κινητικότητα φοιτητών
- κινητικότητα μελών Δ.Ε.Π.
- από κοινού ανάπτυξη Προγραμμάτων Σπουδών σε αρχικό, ενδιάμεσο και προχωρημένο επίπεδο
- εντατικά προγράμματα.
- θεματικά δίκτυα.

Αντικείμενο των Τμημάτων Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων είναι η καλλιέργεια, ανάπτυξη και οργάνωση των διεθνών σχέσεων του Πανεπιστημίου, η ενίσχυση της συμμετοχής των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και σε άλλα προγράμματα ευρωπαϊκής και διεθνούς συνεργασίας, η προώθηση των διμερών συνεργασιών με ιδρύματα της Αμερικής και του Καναδά, με στόχο την προσέλκυση ομογενών φοιτητών, καθώς και η ενημέρωση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή των ιδρυμάτων του εξωτερικού σχετικά με το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Τα δύο Τμήματα (Ηρακλείου και Ρεθύμνου) δραστηριοποιούνται από κοινού σε όλες τις προαναφερθείσες δραστηριότητες και διαφοροποιούνται μόνο σε κάποιες δράσεις που αφορούν αποκλειστικά την κάθε Σχολή.

Αντικείμενο του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Εκδηλώσεων είναι η καλλιέργεια, η ανάπτυξη και η οργάνωση των δημοσίων σχέσεων, καθώς και των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Πανεπιστημίου.

- Διεύθυνση Δημοσιευμάτων και Εκδόσεων (Ρέθυμνο)

Αντικείμενο της Διεύθυνσης αυτής είναι η προώθηση των διαδικασιών για τη σύνταξη, έκδοση, κοστολόγηση και διανομή των διδακτικών συγγραμμάτων, των επιστημονικών δημοσιευμάτων και των δημοσιευμάτων της Διοίκησης.

Στη Διεύθυνση αυτή ανήκουν τα παρακάτω δύο Τμήματα:

Τμήμα Δημοσιευμάτων (Ρέθυμνο)

Αντικείμενο του Τμήματος είναι η προώθηση στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων των διαδικασιών που αφορούν την έγκριση διανομής, καθώς και την εξόφληση των διδακτικών συγγραμμάτων και των σημειώσεων που διανέμονται στο φοιτητή του Ιδρύματος.

Τμήμα Δημοσιευμάτων (Ηράκλειο)

Το Τμήμα στεγάζεται στις κτιριακές εγκαταστάσεις της πανεπιστημιούπολης της Κνωσού. Ωστόσο, η ύπαρξη και άλλης πανεπιστημιούπολης στην περιοχή Βούτες έχει επιβαρύνει το Τμήμα, πέραν των όσων περιγράφονται στον Οργανισμό Λειτουργίας των Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Κρήτης, με τα παρακάτω:

- διεκπεραίωση των παραγγελιών
- παραλαβή των συγγραμμάτων
- σύνταξη και αποστολή στα Τμήματα όλων των δικαιολογητικών προς υπογραφή για την εξόφληση των συγγραμμάτων μετά την έκδοση Φ.Ε.Κ.
- διατήρηση αποθηκευτικών χώρων και τακτοποίηση των συγγραμμάτων σε κάθε κτιριακό συγκρότημα
- διανομή των συγγραμμάτων στο φοιτητή με τη βοήθεια και εργαζόμενων φοιτητών.

Τμήμα Τυπογραφείου (Ρέθυμνο και Ηράκλειο)

Αντικείμενο του Τμήματος είναι η εκτύπωση των πάσης φύσεως εντύπων. Επιπλέον, περιλαμβάνει τη συντήρηση του

εξοπλισμού του τυπογραφείου και την καλή λειτουργία αυτού, την εισήγηση για τη βελτίωση και αγορά νέου εξοπλισμού, τη σύνταξη νέων προδιαγραφών μηχανημάτων ως και προδιαγραφών εκτύπωσης εντύπων.

Γ. Ειδικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου

1. Γραφείο Διαμεσολάβησης (Ηράκλειο)

Το Γραφείο Διαμεσολάβησης λειτουργεί από το 1996 και αποτελεί υπηρεσία σκοπός της οποίας είναι να σχεδιάζει και να προβαίνει σε ενέργειες, αλλά και να αναλαμβάνει δράσεις, ώστε να επιτευχθεί η προώθηση των λειτουργιών ουσιαστικής επικοινωνίας και αποτελεσματικής συνεργασίας ανάμεσα στην πανεπιστημιακή κοινότητα και τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς σε θέματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες που παρέχει είναι:

- συντονισμένη και ολοκληρωμένη καταγραφή και παρακολούθηση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, που διεξάγεται στο Πανεπιστήμιο, σύνταξη και διάθεση φυλλαδίου σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρει το Πανεπιστήμιο και χαρτοφυλακίου των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσουν τα Εργαστήρια ή τα Τμήματά του

- χαρτογράφηση των υφιστάμενων αναγκών της αγοράς σε προϊόντα και παροχές γενικών και εξειδικευμένων υπηρεσιών και εντοπισμός και καταγραφή των κοινωνικών και παραγωγικών φορέων και επιχειρήσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις (προσωπικό, υποδομές) για να μπορούν να αφομοιώσουν και να αξιοποιήσουν ερευνητικά αποτελέσματα

- μεθοδική και συνεχής πληροφόρηση και υποστήριξη του επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού για πιθανές συνεργασίες με τρίτους, με σκοπό την εμπορική αξιοποίηση (οικονομική εκμετάλλευση) ή χρηματοδότηση των παραγόμενων επιστημονικών και τεχνικών αποτελεσμάτων

- συστηματική παροχή πληροφόρησης προς τους παραγωγικούς κλάδους, σχετικά με τις δυνατότητες συνεργασίας με τους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς και σε συνεργασία και συνεννόηση με την Αναπτυξιακή Κρήτης και το ΚΕΤΑ.

- στήριξη και προετοιμασία για την υπογραφή συμβάσεων συνεργασίας μεταξύ ερευνητικών φορέων του Πανεπιστημίου και παραγωγικών φορέων. Το Γραφείο Διαμεσολά-

βησης συμμετέχει τόσο στη διαδικασία της προετοιμασίας για τη σύναψη της σύμβασης όσο και στην παρακολούθηση και τον έλεγχο της τήρησης όλων των μετασυμβατικών υποχρεώσεων, όπως αυτές διαμορφώνονται στους όρους κάθε συμφωνητικού συνεργασίας

- ενημέρωση των ερευνητικών φορέων του Ιδρύματος για εθνικά αναπτυξιακά προγράμματα και στήριξη για τη σύνταξη και υποβολή προτάσεων συμμετοχής

- ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων πάνω σε θέματα προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας

- ενημέρωση και υποστήριξη για τη σύσταση spin-off επιχείρησης σε συνεργασία με εταιρία οικονομικών συμβούλων σε θέματα καινοτομίας

- διαμεσολάβηση για προώθηση καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας.

- διεθνοποίηση του ΓΔΜ (ProTon) και δίκτυα συνεργασίας.

Με δραστηριότητες όπως διοργάνωση σεμιναρίων επιχειρηματικότητας, ενημερωτικών ημερίδων, έκδοση πληροφοριακού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, συμμετοχή σε εκθέσεις, συνέδρια, κ.τ.λ., οδηγεί σε στενότερη επαφή την επιχειρηματική κοινότητα με την πανεπιστημιακή και βοηθάει στη διαμόρφωση κοινών συνεργασιών μεταξύ τους αλλά και στην ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας.

Το Γραφείο Διαμεσολάβησης αποτελεί ένα κέντρο μεταφοράς τεχνολογίας και διάχυσης τεχνογνωσίας. Μέχρι σήμερα έχει προχωρήσει σε συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ ερευνητικών εργαστηρίων, επιχειρήσεων και οργανισμών, έχει διοργανώσει ημερίδες και σεμινάρια και έχει πραγματοποιήσει συστηματική ενημέρωση σε θέματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

2. Γραφείο Διασύνδεσης (Ρέθυμνο και Ηράκλειο)

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης ξεκίνησε τη λειτουργία του το Σεπτέμβριο του 1997. Συγχρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαιδευτικής και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.). Αποτελεί συμβουλευτική υπηρεσία για το φοιτητή και τον πτυχιούχο του Πανεπιστημίου στις αποφάσεις

και το σχεδιασμό της σταδιοδρομίας του. Στοχεύει στη σύνδεση της παραγωγής με την εκπαίδευση και αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ της επιστημονικής κοινότητας του Πανεπιστημίου και των παραγωγικών μονάδων.

Το Γραφείο Διασύνδεσης διαθέτει:

- οργανωμένη υπηρεσία συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και επαγγελματικού προσανατολισμού, στο πλαίσιο της οποίας και μέσω ομαδικών εργαστηρίων και ατομικών συναντήσεων βοηθά το φοιτητή στην ενίσχυση της εικόνας του εαυτού, στη διερεύνηση των ενδιαφερόντων, των προσωπικών χαρακτηριστικών, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων του. Επίσης, παρέχει ενημέρωση για τις τεχνικές προσέγγισης της αγοράς εργασίας και βοήθεια στη σύνταξη του βιογραφικού σημειώματος, τη συγγραφή επιστολών, την προετοιμασία για τη διαδικασία της συνέντευξης, την αξιοποίηση του κοινωνικού δικτύου και την ανάπτυξη επικοινωνιακών τεχνικών και διαχείρισης της εικόνας

- ειδικά οργανωμένη υπηρεσία για την υποστήριξη των επιχειρηματικών ιδεών του φοιτητή και του πτυχιούχου, η οποία ενθαρρύνει τη στροφή προς την αυτενέργεια και την αυτοαπασχόληση μέσα από την ίδρυση υγιών επιχειρήσεων. Πληροφορεί για τις νέες τάσεις της αγοράς εργασίας, για τους τύπους επιχειρήσεων, για τις δυνατότητες χρηματοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας των νέων, μέσω κοινοτικών ή εθνικών προγραμμάτων. Καθοδηγεί το φοιτητή και τον πτυχιούχο για τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν ώστε να πραγματοποιήσουν μια επιχειρηματική ιδέα

Ο φοιτητής μπορεί να ενημερωθεί ειδικότερα για τις υπηρεσίες που του παρέχονται στο Τέταρτο Μέρος, Β' Ενότητα.

3. Κέντρο Επικοινωνιών και Δικτύων (Ρέθυμνο και Ηράκλειο)

Η λειτουργία του Κέντρου Επικοινωνιών και Δικτύων (Κ.Ε.Δ.) - UCnet διέπεται από εγκεκριμένο Εσωτερικό Κανονισμό και εποπτεύεται από τη Συγκλητική Επιτροπή Συστημάτων και Δικτύων, η οποία κατευθύνει το έργο του και επικυρώνει τις επιλογές του.

Είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση του δικτύου τηλεματικής του Πανεπιστημίου, το οποίο υποστηρίζει τις δραστηριότητες του Ιδρύματος τόσο στις

τρεις πανεπιστημιούπολεις όσο και στο γραφείο του Ιδρύματος στην Αθήνα. Επίσης, έχει την ευθύνη και τη διαχείριση της σύνδεσης του Ιδρύματος με το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Δ.Ε.Τ.), γεγονός που διασφαλίζει ευρυζωνική πρόσβαση με το διαδίκτυο, καθώς και την άμεση σύνδεση με δίκτυα άλλων φορέων. Επιπλέον, παρέχει βασικές δικτυακές και προηγμένες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας για το σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας, οι οποίες αναπτύσσονται από προσωπικό του Κ.Ε.Δ. στο πλαίσιο αναπτυξιακών έργων ή με ίδια μέσα.

Σκοπός του Κ.Ε.Δ. είναι η αδιάλειπτη και ποιοτική παροχή τηλεματικών υπηρεσιών στο Ίδρυμα και η συνεχής αναβάθμισή τους, σύμφωνα με τις τρέχουσες ανάγκες και τις τεχνολογικές εξελίξεις στους τομείς δραστηριοποίησής του, που είναι οι εξής:

- δίκτυο κορμού υψηλών ταχυτήτων, μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η τηλεπικοινωνιακή ζεύξη μεταξύ των σημείων παρουσίας του Ιδρύματος και η σύνδεσή του με το διαδίκτυο

- τοπικά δίκτυα, ασύρματα και ενσύρματα, τα οποία υποστηρίζουν αξιόπιστα τις εσωτερικές εκπαιδευτικές και διοικητικές ανάγκες αλλά και τους τελικούς χρήστες στην πρόσβασή τους σε υπηρεσίες και πληροφορίες, εντός και εκτός του Ιδρύματος

- ενιαίο τηλεφωνικό δίκτυο, αποτελούμενο από ψηφιακά τηλεφωνικά κέντρα, τα οποία διασυνδέονται μεταξύ τους μέσω του δικτύου κορμού, και σύγχρονο εξοπλισμό IP Τηλεφωνίας / VoIP

- τηλεματικές υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας και συμμετοχή σε αναπτυξιακά έργα.

Παράλληλα, διασφαλίζεται η ακεραιότητα και ασφαλή λειτουργία του ενοποιημένου δικτύου και προστατεύονται τα ατομικά και προσωπικά δεδομένα.

Το Κ.Ε.Δ. παρέχει στο χρήστη του Ιδρύματος βασικές και προηγμένες υπηρεσίες, όπως:

- σύνδεση, ενσύρματα ή ασύρματα, στα δίκτυα δεδομένων και τηλεφωνίας του ιδρύματος

- υπηρεσία απομακρυσμένης πρόσβασης (dialup PSTN/ISDN) για κάθε χρήστη του Ιδρύματος, έπειτα από υποβολή σχετικής αίτησης (<http://helpdesk.ucnet.uoc.gr>)

- υπηρεσία καταλόγου, με δυνατότητα αναζήτησης των στοιχείων του προσωπικού του Ιδρύματος, συνδεδεμένη με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

- υπηρεσίες ηλεκτρονικού γραφείου για το χρήστη (του διοικητικού, εκπαιδευτικού και ερευνητικού προσωπικού) του Ιδρύματος που περιλαμβάνουν ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ατζέντα, ημερολόγιο (<http://mail.uoc.gr>)

- συνεχή εποπτεία του δικτύου δεδομένων και έκδοση στατιστικών (<http://www.ucnet.uoc.gr/index.php?module=ContentExpress&func=display&ceid=318>)

- δικτυακή πύλη ενημέρωσης και επικοινωνίας (<http://www.ucnet.uoc.gr>)

- συστήματα υποστήριξης ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (<http://elearn.uoc.gr>)

- υποστήριξη σύγχρονης τηλεκπαίδευσης μέσω ειδικά διαμορφωμένων αιθουσών με εξοπλισμό ηλεκτρονικής διδασκαλίας

- υποστήριξη τηλεδιάσκεψης εντός και εκτός του Ιδρύματος, με υποστήριξη πολλαπλών σημείων (MCU)

- διαχείριση κρατήσεων και λειτουργία αιθουσών τηλεκπαίδευσης

- (<http://www.ucnet.uoc.gr/index.php?module=ContentExpress&func=display&ceid=332>)

- υποστήριξη του χρήστη, η οποία επικεντρώνεται στην άμεση και υπεύθυνη επίλυση των προβλημάτων του και στη διευκόλυνση της επικοινωνίας μαζί μας, μέσω ειδικά διαμορφωμένου διαδικτυακού περιβάλλοντος εξυπηρέτησης για την υποβολή και παρακολούθηση αιτημάτων και δελτίων κάθε χρήστη (<http://helpdesk.ucnet.uoc.gr>).

Η ποιότητα των υπηρεσιών και η αδιάλειπτη λειτουργία των υποδομών και υπηρεσιών εξασφαλίζεται:

- με το εξειδικευμένο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό (μόνιμο και έκτακτο), καθώς και το προσωπικό υποστήριξης (αλλά και φοιτητές)

- με τη συνεργασία με καθηγητές και ερευνητές

- με την υπηρεσία υποστήριξης του χρήστη (Helpdesk)

- ο τηλεφωνικά από Δευτέρα έως Παρασκευή και ώρες 8:30π.μ. - 18:30μ.μ.

- ο ηλεκτρονικά, για υποβολή και παρακολούθηση αιτημάτων και δελτίων, 24/7, μέσω <http://helpdesk.ucnet.uoc.gr>

- με εξειδικευμένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες για θέματα δικτύων

- με τη συμμετοχή του Κ.Ε.Δ. σε ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα σε συνεργασία με ιδρύματα της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού και τη διατήρηση στενών δεσμών επικοινωνίας

νίας και συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινότητας

- με τη διαρκή ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού του, για τη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου τεχνογνωσίας και την επαφή με τεχνολογίες αιχμής στο χώρο της τηλεματικής.

Ο φοιτητής μπορεί να ενημερωθεί για τις άμεσες υπηρεσίες που του παρέχονται στο Τέταρτο Μέρος, Β' Ενότητα.

4. Υπολογιστικό Κέντρο (Ηράκλειο)

Το Υπολογιστικό Κέντρο (Υ.Κ.) είναι Εργαστήριο της Σχολής Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών και λειτουργεί από το 1984. Είναι υπεύθυνο για την εύρυθμη λειτουργία της υπολογιστικής και δικτυακής υποδομής των Τμημάτων της Σχολής, καθώς και κάποιων διοικητικών μονάδων του Πανεπιστημίου Κρήτης. Είναι, επίσης, υπεύθυνο για τη διεξαγωγή μαθημάτων χρήσης του υπολογιστή στον πρωτοετή φοιτητή της Σχολής, καθώς και σεμιναρίων σε ειδικές ομάδες χρηστών.

α. Υποστηριζόμενοι Φορείς

Οι φορείς που υποστηρίζονται πλήρως ή μερικώς (αν πρόκειται για μεγάλα εργαστήρια) είναι οι εξής:

- τα Τμήματα της ΣΘΕΤΕ, εκτός εκείνου της Επιστήμης Υπολογιστών
- το Ινστιτούτο Φυσικής Πλάσματος
- το Αστεροσκοπείο
- το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας
- οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
- διάφορες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης, όπως η Πρυτανεία (Ηράκλειο) και το Φοιτητικό Κέντρο (Ηράκλειο)
- άλλες υπηρεσίες και ιδρύματα, όπως ο Δήμος Ηρακλείου, η Νομαρχία Ηρακλείου, ο Δήμος Νέας Αλικαρνασού, το ΙΘΑΒΙΚ, κ.τ.λ.

β. Δραστηριότητες

Υποστήριξη Συστημάτων

- Κατηγορία Συστημάτων (συστήματα πολλαπλών επεξεργαστών, κατανεμημένα δίκτυα υπολογιστών, servers,

μεγάλος αριθμός PCs, κλπ.).

- λειτουργικά συστήματα (1. Unix (Solaris, AIX, SunOS, HP-UX, Linux, *BSD, 2. Microsoft Windows (95, 98, Me, XP, NT, Windows 2000, Windows 2003)

- παρεχόμενες Υπηρεσίες
 - Mail, Webmail, Web, DNS, Data Storage, Data Bases, FTP
 - εγκατάσταση/Customization υλικού και λογισμικού συστημάτων

- εξασφάλιση μεταφερσιμότητας βασικών εργαλείων λειτουργικών συστημάτων μεταξύ διαφορετικών αρχιτεκτονικών, ανεύρεση και αξιολόγηση διάφορων λογισμικών πακέτων. Το λογισμικό αυτό μπορεί να έχει σχέση με τη βελτίωση αξιοποίησης της υπάρχουσας υπολογιστικής υποδομής, εισαγωγή του χρήστη σε νέα μοντέλα προγραμματισμού, κ.τ.λ.

- καθημερινές εργασίες backup και accounting
- πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών ασφαλείας.

Υποστήριξη Δικτύων

- Υποστηριζόμενος εξοπλισμός (πλήρης υποστήριξη του ενεργού εξοπλισμού δικτύου δεδομένων και του παθητικού εξοπλισμού δικτύου φωνής του κτιρίου Φυσικής-Βιολογίας, υποστήριξη routers switches, hubs διάφορων Τμημάτων και υποστήριξη υπηρεσίας dial-up).

- παρεχόμενες υπηρεσίες
 - απρόσκοπτη λειτουργία των δικτυακών υπηρεσιών δεδομένων και φωνής στους τελικούς χρήστες
 - συνεχής έλεγχος της σύνδεσης των Τμημάτων με το βασικό κορμό του Πανεπιστημίου. Άμεσος εντοπισμός προβλημάτων και επίλυσή τους
 - εγκατάσταση ειδικού λογισμικού για την παρακολούθηση των ενεργών στοιχείων του δικτύου, στατιστικά χρήσης δικτύου

- καταγραφή προσπάθειας παράνομης πρόσβασης και ενίσχυση της ασφάλειας του δικτύου

- σχεδιασμός νέων δικτύων (τόσο σε επίπεδο συσκευών όσο και σε επίπεδο καλωδίωσης). Παρακολούθηση υλοποίησης της καλωδίωσης, τερματισμός των πριζών και εγκατάσταση και λειτουργία του ενεργού-παθητικού εξοπλισμού
 - ασύρματα δίκτυα:

ο μελέτη και προμήθεια εξοπλισμού για την ασύρματη δικτυακή κάλυψη του κτιρίου Φυσικής-Βιολογίας και δημιουργία δικτύων κλειστής και ελεύθερης πρόσβασης

ο μελέτη απομακρυσμένης ασύρματης πρόσβασης στο δίκτυο σε επιλεγμένους χρήστες, όπως μέλη Δ.Ε.Π. - συγκέντρωση αναλυτικών στοιχείων κάλυψης της πόλης του Ηρακλείου

ο διερεύνηση συνεργασίας με ήδη υπάρχοντα ασύρματα δίκτυα, όπως I.T.E, UCNet.

Εφαρμογές

- Ανάπτυξη λογισμικού για τις ανάγκες του Υ.Κ (Δικτυακά εργαλεία, εργαλεία διαχείρισης συστημάτων, αυτοματοποίηση εργασιών, κλπ.).

- ανάπτυξη, κατασκευή και συντήρηση δικτυακών σελίδων
- επίβλεψη υποστήριξης του προγράμματος Γραμματείας της Σχολής

- υποστήριξη νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία (διδασκαλία μαθημάτων από απόσταση [MXA, MXA2, Java από απόσταση], χρήση και αξιολόγηση λογισμικού τηλε-εκπαίδευσης, διενέργεια τηλεδιασκέψεων, υλοποίηση συστήματος ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στο Αμφ. Α του Τμήματος Φυσικής και την εφαρμογή του σε μαθήματα όπως «Εννοιοτριβεία Φυσικής»)

- SSI clustering (δημιουργία ενιαίου περιβάλλοντος για την λειτουργία και την επίβλεψη των υπολογιστικών clusters των Τμημάτων, υλοποίηση περιβάλλοντος GRID για τις ανάγκες του cluster των Τμημάτων, εγκατάσταση λογισμικού για επισημονικούς υπολογισμούς)

- MSDNAA (Προμήθεια και διαχείριση MSDNAA που καλύπτει λογισμικό της Microsoft για χρήση σε αίθουσες εκπαίδευσης, καθώς και προσωπική χρήση για το φοιτητή)

Υποστήριξη Χρήστη

- Υποστήριξη χρήσης όλων των λειτουργικών συστημάτων του χώρου.

- υποστήριξη χρήσης διαφόρων εφαρμογών (Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο, Internet, βιβλιοθήκες, κ.τ.λ.)

- υποστήριξη χρήσης δικτύου φωνής
- παροχή σεμιναρίων στο φοιτητή ή σε άλλες ομάδες χρηστών στο πλαίσιο της εισαγωγής τους στη χρήση των υπολογιστών και βασικών εφαρμογών πληροφορικής
- εγκατάσταση/customization πακέτων για χρήση μεμονωμένων ή ομάδας χρηστών.

Υποστήριξη συνεδρίων

Υπολογιστική και δικτυακή υποστήριξη συνεδρίων των Τμημάτων εντός και εκτός κτιριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου, δημιουργία και λειτουργία τοπικών δικτύων σε διάφορους συνεδριακούς χώρους (εκτός κτιρίου) για πρόσβαση στο Internet.

Μαθήματα / Σεμινάρια

- Διδασκαλία του μαθήματος «Χρήσεις των Υπολογιστών» στα Τμήματα Φυσικής, Βιολογίας και Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών. Το περιεχόμενο του μαθήματος περιέχει τέσσερις θεματικές ενότητες (εισαγωγή στους υπολογιστές, εφαρμογές σε περιβάλλον Windows, εισαγωγή στο λειτουργικό σύστημα Unix/Linux, βασικές αρχές προγραμματισμού).

- τα μέλη της Ομάδας εκτός από τα εσωτερικά σεμινάρια, συμμετέχουν και στη διεξαγωγή σεμιναρίων που οργανώνονται στο Πανεπιστήμιο για διάφορες ομάδες χρηστών σχετικά με τη χρήση Η/Υ, εφαρμογών, κ.τ.λ.

Διαγωνισμοί / Αγορές

- Συγγραφή τεχνικών προδιαγραφών διεθνών και τακτικών διαγωνισμών για αγορά υπολογιστικού, δικτυακού και λοιπού εξοπλισμού και λογισμικού για το Πανεπιστήμιο στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II: Ε.Τ.Π.Α. Νέων Τμημάτων, Ε.Τ.Π.Α. Αναμόρφωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών, Ε.Τ.Π.Α. Νέων Μεταπτυχιακών, Ε.Κ.Τ. Αναμόρφωσης Προπτυχιακών, κ.τ.λ.

- μελέτη και συγγραφή τεχνικών προδιαγραφών, διαγωνισμών και αγορών υπολογιστικού και δικτυακού εξοπλισμού των Τμημάτων, καθώς και προσωπικού εξοπλισμού μελών Δ.Ε.Π.

- συντονισμός μελέτης, οργάνωσης, συγγραφής προδιαγραφών και διαγωνισμού για την προμήθεια νέου ενιαίου πληροφορικού συστήματος διαχείρισης Γραμματειών του Πανεπιστημίου.

Προγράμματα/Διοικητικά

- Συμμετοχή σε προγράμματα των Τμημάτων, όσον αφορά τον προγραμματισμό και τις ανάγκες υπολογιστικού και δικτυακού εξοπλισμού, καθώς και την εισαγωγή και εφαρμογή νέων τεχνολογιών.

- αυτόνομη συμμετοχή σε προγράμματα με στόχους συμβατούς με αυτούς του Υπολογιστικού Κέντρου.

5. Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων

Το Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων λειτουργεί με Κανονισμό εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο (αρ. αποφ. 206/16-12-2004) και εποπτεύεται από την Επιτροπή Εφαρμογής Ψηφιακών Τεχνολογιών Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου. Σκοπός του είναι να υπηρετεί και να προάγει τις ακαδημαϊκές, πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες του Πανεπιστημίου, μέσα από μια νέα και σύγχρονη υποδομή ψηφιακού τυπογραφείου.

α. Στελέχωση - Υποδομή

Το Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων στελεχώνεται από μια πλήρη ομάδα έμπειρου εξειδικευμένου προσωπικού σε θέματα γραφικών τεχνών και ανάπτυξης λογισμικού.

Προκειμένου για την επίτευξη των στόχων του, διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό σχεδιασμού και παραγωγής εντύπων, καθώς και το απαραίτητο λογισμικό για την ανάπτυξη των πολυμεσικών εφαρμογών. Διαθέτει επίσης ολοκληρωμένη μονάδα ψηφιακού τυπογραφείου, συνδεδεμένη ηλεκτρονικά με το λογισμικό και τα συστήματα του δημιουργικού τμήματος, για ασφαλή και αποτελεσματική μεταφορά δεδομένων, επιτυγχάνοντας υψηλούς ρυθμούς παραγωγικότητας και άριστη ποιότητα εκτύπωσης.

β. Υπηρεσίες

Χρησιμοποιώντας την τεχνολογία της ψηφιακής εκτύπωσης, το Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων αναλαμβάνει την παραγωγή κάθε είδους έντυπου υλικού που σχετίζεται με την εκπαίδευση, τη διάχυση της επιστήμης και τον πολιτισμό.

Ειδικότερα αναλαμβάνει:

Αναπαραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού

Πρόκειται για αναπαραγωγή σημειώσεων, ασκήσεων, θεμάτων εξετάσεων, των Οδηγών Σπουδών των Τμημάτων, διδακτορικών διατριβών, καθώς και έντυπου υλικού των φοιτητικών συλλόγων.

Εκτυπωτική Εργασία Διάφορων Εντύπων

Αναλαμβάνει την εκτύπωση πάσης φύσεως εντύπων της πανεπιστημιακής κοινότητας, που σχετίζονται με την προβολή, τη δημοσιοποίηση, τη διεξαγωγή εκδηλώσεων και συνεδρίων και δεν αφορούν άμεσα την εκπαιδευτική δραστηριότητα (έντυπα-επιστολόχαρτα, φάκελοι, καρτέλες φοιτητών, προσκλήσεις, κάρτες, αφίσες, ενημερωτικά φυλλάδια, δίπτυχα, τρίπτυχα, τετράπτυχα, οκτασέλιδα - δεκαεξασέλιδα, ενδοπανεπιστημιακές εφημερίδες και περιοδικά, πανό). Προσφέρεται επίσης η δυνατότητα σχεδιασμού και καλλιτεχνικής επιμέλειας των εντύπων.

Εκτύπωση και Μονογράφιση Πρακτικών Συνεδρίων

Αναλαμβάνει την εκτύπωση των πρακτικών των συνεδρίων, καθώς και τη διαδικασία μονογράφισής τους (χορήγηση κωδικού ISBN) με την επωνυμία «Πανεπιστήμιο Κρήτης».

Λειτουργώντας υποστηρικτικά στη διοργάνωση συνεδρίων μπορεί να προσφέρει ολοκληρωμένη λύση υποστήριξης συνεδρίων, αναλαμβάνοντας τη δημιουργία και παραγωγή όλου του έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, που απαιτείται, σε όλες τις φάσεις οργάνωσης, διεξαγωγής, αλλά και δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων του συνεδρίου, για οποιονδήποτε αριθμό συμμετοχών, ελληνικών και διεθνών.

Παραγωγή Πολυμεσικών Εφαρμογών

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του και σε συνεργασία με το Εργαστήριο Πολυμέσων του Πανεπιστημίου, έχει τη δυνατότητα να συμπληρώνει την εκπαιδευτική διαδικασία με εκπαιδευτικές εφαρμογές σε μορφή cd-rom, παγκόσμιου ιστού και ηλεκτρονικής μάθησης.

Μπορεί να αναλάβει σχεδιασμό, προγραμματισμό, σεναριοποίηση, ψηφιοποίηση, καλλιτεχνική επιμέλεια και να παραδώσει ολοκληρωμένα πολυμεσικά συστήματα, τα οποία θα

κοστολογούνται ανάλογα με τη φύση και την πολυπλοκότητα

τους.

Δ. Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το 1977 και βασικός της στόχος είναι η δυναμική ανάπτυξη των συλλογών και των υπηρεσιών της έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στα Προγράμματα Σπουδών και τις ανάγκες των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Το υλικό της αποτελείται από μονογραφίες, περιοδικές εκδόσεις, αρχεία, χάρτες, οπτικοακουστικά μέσα και ηλεκτρονικές πηγές πλη-

ροφόρησης.

Η Βιβλιοθήκη στην Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου εξυπηρετεί τις ανθρωπιστικές, κοινωνικές, πολιτικές επιστήμες και τις επιστήμες της αγωγής. Το Παράρτημα στην Πανεπιστημιούπολη της Κνωσού εξυπηρετεί τα Τμήματα Μαθηματικών, Χημείας, Επιστήμης Υπολογιστών, Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, ενώ στην Πανεπιστημιούπολη στις Βούτες λειτουργεί το Παράρτημα που εξυπηρετεί τα Τμήματα Βιολογίας και Φυσικής και το Παράρτημα που καλύπτει τις ανάγκες της Ιατρικής.

Κατά το χρονικό διάστημα της έκδοσης του Οδηγού Σπουδών αναμενόταν η μεταφορά του Τμήματος Χημείας στις Βούτες και η λειτουργία του αντίστοιχου Παραρτήματος της Βιβλιοθήκης.

Η οργάνωση, η ανάπτυξη και η λειτουργία της Βιβλιοθήκης στηρίζεται στους ακόλουθους άξονες:

- Δημιουργία μιας κεντρικής Βιβλιοθήκης, η οποία αποτελεί το μοναδικό, μέσα στον πανεπιστημιακό χώρο, κέντρο διαχείρισης και κυκλοφορίας του έντυπου και ηλεκτρονικού λόγου

- Υιοθέτηση διεθνών προτύπων για την οργάνωση και δια-

χείριση του υλικού της

- Αρμονική σύζευξη παραδοσιακών μέσων και σύγχρονων τεχνολογιών πληροφόρησης

- Λειτουργία ενός κεντρικού μηχανογραφικού συστήματος, το οποίο αποτελεί το κεντρικό εργαλείο πρόσβασης και διαχείρισης του υλικού της Βιβλιοθήκης

- Έμφαση στην οργάνωση και λειτουργία φιλικών, για το χρήστη υπηρεσιών

- Ανάπτυξη των συλλογών της ώστε να ανταποκρίνονται στις ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες του Πανεπιστημίου.

Στη Βιβλιοθήκη λειτουργούν τα παρακάτω Τμήματα:

- Τμήμα Χρηστών

- Τμήμα Πρόσκτησης, Επεξεργασίας και Τεκμηρίωσης Υλικού

- Τμήμα Αρχείων, Κλειστών Συλλογών, Πολύτιμου Υλικού και Συντήρησης

- Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφόρησης, Έρευνας και Ανάπτυξης

- Τμήμα Κέντρου Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (Κ.Ε.Τ.).

Ταξινομικό Σύστημα

Η Βιβλιοθήκη ακολουθεί, ως προς την ταξινόμηση του υλικού των συλλογών ανοικτής πρόσβασης, το σύστημα της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου των Η.Π.Α. και τα βιβλία τοποθετούνται στα ράφια συγκεντρωτικά κατά θέμα.

Τα περιοδικά, σε έντυπη μορφή, έχουν τοποθετηθεί σε απόλυτη αλφαβητική σειρά σύμφωνα με τον τίτλο τους, χωριστά τα ελληνικά από τα ξενόγλωσσα. Για την καλύτερη ενημέρωση του αναγνώστη, τα τρέχοντα τεύχη εκτίθενται σε ειδικές προθήκες.

Καταλογογράφηση Υλικού

Η Βιβλιοθήκη επεξεργάζεται το εισερχόμενο υλικό, εισάγει τα στοιχεία αυτού του υλικού στον ηλεκτρονικό υπολογιστή και το προωθεί στις επιμέρους συλλογές (περιορισμένου δανεισμού, πληροφοριακές, ανοικτές, κλειστές, κ.τ.λ.), ανάλογα με τις ανάγκες του χρήστη και το βαθμό σπανιότητας ή αξίας του. Συνεργάζεται με άλλες βιβλιοθήκες για την ανταλλαγή στοιχείων καταλογογράφησης και κυκλοφορεί κατά

τακτά διαστήματα ηλεκτρονικούς καταλόγους με το νέο υλικό για την ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Οι νέος χρήστης της Βιβλιοθήκης είναι ανάγκη να ενημερώνεται αμέσως σχετικά με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, όπου λεπτομερώς καταγράφονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του. Ο Κανονισμός βρίσκεται στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και διατίθεται σε έντυπη μορφή από το Γραφείο Πληροφόρησης.

Δικαίωμα χρήσης της Βιβλιοθήκης έχουν:

- όλα τα ενεργά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου (διδάσκοντες, μεταπτυχιακοί φοιτητές, διοικητικό προσωπικό), τα οποία θα πρέπει απαραίτητα να είναι εφοδιασμένα με ειδική κάρτα

- ατελώς, οι επίτιμοι διδάκτορες του Πανεπιστημίου Κρήτης, τα συνταξιοδοτηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. και διοικητικού προσωπικού, καθώς και οι απόφοιτοι του Ιδρύματος, για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την αποφοίτησή τους

- φοιτητές, ερευνητές ή επιστήμονες άλλων πανεπιστημίων του εσωτερικού ή του εξωτερικού, που έρχονται στο Πανεπιστήμιο ως επισκέπτες, χωρίς όμως δικαίωμα δανεισμού και αφού πρώτα τους δοθεί γραπτή έγκριση από τη Διεύθυνση της Βιβλιοθήκης

- μέλη της ευρύτερης εκπαιδευτικής, επιστημονικής και ερευνητικής κοινότητας που διαμένουν μόνιμα στο Ρέθυμνο και το Ηράκλειο, καθώς και εταιρίες και οργανισμοί των παραπάνω περιοχών, με την ιδιότητα του εξωτερικού χρήστη, αφού πρώτα τους δοθεί έγκριση από τη Διεύθυνση της Βιβλιοθήκης και καταβάλουν ετήσια συνδρομή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη Βιβλιοθήκη (Ρέθυμνο) λειτουργεί Εργαστήριο Συντήρησης, υπεύθυνο για τη συντήρηση και την υπό κατάλληλες συνθήκες φύλαξη του υλικού της. Υπάρχει μέριμνα κυρίως για τα αρχεία και τα πολύτιμα και σπάνια βιβλία που βρίσκονται στις Κλειστές Συλλογές και λαμβάνονται μέτρα για την αποκατάσταση των φθαρμένων τεκμηρίων. Το Εργαστήριο συνεργάζεται στενά με βιβλιοδέτες και φροντίζει για την επιδιόρθωση των τόμων που φθείρονται από τη συχνή χρήση αλλά και για την προληπτική συντήρηση του συχνά χρησιμοποιούμενου έντυπου υλικού.

Ο φοιτητής μπορεί να ενημερωθεί για τις υπηρεσίες που του προσφέρει η Βιβλιοθήκη στο Τέταρτο Μέρος, Β'

Ενότητα.

Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης

Επιστημονικά Υπεύθυνη: Μαρία Μενδρινού, Αναπλ. Καθηγήτρια Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης

Το Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (ΚΕΤ) εγκρίθηκε στις 20 Ιουλίου 1999 με κοινή απόφαση του Πανεπιστημίου Κρήτης και της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λειτουργεί ως Τμήμα της Βιβλιοθήκης, υπό την επιστημονική εποπτεία της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Κρήτης και συνεργάζεται στενά με τα Τμήματα εκείνα του Πανεπιστημίου που προσφέρουν μαθήματα ή ασχολούνται ερευνητικά με θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Συναπαρτίζει, μαζί με τα άλλα ΚΕΤ της Ελλάδας και του εξωτερικού, το Δίκτυο Κέντρων Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στους στόχους του ΚΕΤ περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για τη στήριξη της διδασκαλίας και της έρευνας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης σε σχέση με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

- Η παροχή ελεύθερης, αποτελεσματικής και απρόσκοπτης πρόσβασης του ακαδημαϊκού αλλά και του ευρύτερου κοινού σε πηγές έντυπης και ηλεκτρονικής πληροφόρησης και βάσεις δεδομένων με θέματα που αναφέρονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τη νομοθεσία της και τους θεσμούς της.

- Η στενή συνεργασία του με τις υπηρεσίες της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η αξιοποίηση των ευκαιριών και των δυνατοτήτων που αυτή προσφέρει σε θέματα ευρωπαϊκής πληροφόρησης και ενημέρωσης.

- Η ιδιαίτερη έμφαση στη συγκέντρωση δεδομένων τα οποία σχετίζονται με τις πολιτικές, τα προγράμματα, τις δράσεις και τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορούν την ευρύτερη περιφέρεια της Κρήτης.

- Η στενή συνεργασία και ο συντονισμός του και με τα άλλα ΚΕΤ της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου

Ταυτότητα

Η Εταιρεία Αξιοποίησης Διαχείρισης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης ιδρύθηκε με το Π.Δ. 30/9-2-1993. Έχει σκοπό την ορθότερη διαχείριση και την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των περιουσιακών στοιχείων του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Σκοπός της Εταιρείας

Σκοπός της Εταιρείας είναι η αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παραγρ. 7 του Ν. 1268/1982. Ως περιουσία νοείται τόσο η κινητή όσο και η ακίνητη που περιέρχεται στην Εταιρεία από οποιαδήποτε πηγή, εκτός εκείνης που εκάστοτε προσδιοριστεί προς χρήση των διοικητικών και ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου, για την οποία η Εταιρεία μπορεί να προβαίνει επ' αμοιβή μόνο σε εργασίες επιμέλειας και συντήρησης.

Στο σκοπό και στις δραστηριότητες της Εταιρείας περιλαμβάνονται επίσης :

- η επιδίωξη δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών και άλλων χαριστικών παροχών από οποιαδήποτε πηγή, δημόσια ή ιδιωτική, εγχώρια ή αλλοδαπή, επ' ονόματι του Πανεπιστημίου

- η επιδίωξη χρηματοδοτήσεων από οποιαδήποτε πηγή, δημόσια ή ιδιωτική της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, επ' ονόματι του Πανεπιστημίου

- η έναντι αμοιβής ή συμμετοχής είσπραξης δικαιωμάτων του Πανεπιστημίου για την παροχή υπηρεσιών του προς τρίτους, είτε αυτές σχετίζονται με το αντικείμενο της Εταιρείας είτε όχι, εφόσον τα έσοδα αυτής ή η δραστηριότητα αυτή του Πανεπιστημίου προκύψει από ενέργειες της Εταιρείας

- οποιαδήποτε άλλη ενέργεια και πράξη που θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της περιουσίας του Πανεπιστημίου

και τη βελτίωση της αποδοτικότητας της

- στις δραστηριότητες της Εταιρείας περιλαμβάνεται και οποιαδήποτε άλλη ενέργεια και πράξη που ανάγεται στην εκπλήρωση του σκοπού που μνημονεύεται στην παράγρ. Ι του άρθρου αυτού, με γνώμονα πάντοτε τη δημιουργία μέσων και πόρων για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας και ανάπτυξης γενικότερα του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Για τη διενέργεια των παραπάνω πράξεων που ανάγονται στους σκοπούς της Εταιρείας απαιτείται απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Προκειμένου δε για πράξεις εκποίησης η Εταιρεία έχει την εξουσία διαπραγματεύσεων και προτάσεων που στην τελική τους μορφή θα τελούν υπό την συγκατάθεση της Συγκλήτου και την τυχόν απαιτούμενη κατά την ισχύουσα νομοθεσία έγκριση οργάνων της Πολιτείας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην αρμοδιότητα της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης περιλαμβάνεται και η οικονομική διαχείριση των εσόδων και δωρεών, καθώς και των εσόδων που προέρχονται από τις δραστηριότητες:

- του Πανεπιστημιακού Ξενώνα «Το Σπίτι της Ευρώπης» (Ρέθυμνο)
- του Ψηφιακού Κέντρου Εκπαιδευτικών Μέσων (Ηράκλειο)
- των τριών (3) παραρτημάτων της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ηράκλειο)
- της Ομάδας «ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ» (Ηράκλειο)
- της Έκθεσης του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας (Ηράκλειο)
- του Φοιτητικού Κέντρου (Ηράκλειο).

Στοιχεία Επικοινωνίας

Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας

Τμήμα Σπουδών

Αθανασία Αναγνωστάκη-Λεντζάκη, Προϊσταμένη Τμήματος, τηλ. 28310 77729, fax: 28310 77738, e-mail: letzaki@admin.uoc.gr
Μαρία Αργυρούδη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77947, e-mail: argyroydi@admin.uoc.gr

Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας

Αθανασία Αναγνωστάκη-Λεντζάκη, Προϊσταμένη Τμήματος, τηλ. 28310 77729 fax: 28310 77738, e-mail: letzaki@admin.uoc.gr
Γιάννης Μητροφάνης, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77947, e-mail: mitrofanis@admin.uoc.gr

Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας (Ρέθυμνο)

Αθανασία Αναγνωστάκη-Λεντζάκη, Προϊσταμένη Γραφείου, τηλ. 28310 77729 fax: 28310 77738, e-mail: letzaki@admin.uoc.gr
Μαρία Αργυρούδη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77947, e-mail: argyroydi@admin.uoc.gr
Γιάννης Μητροφάνης, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77947, e-mail: mitrofanis@admin.uoc.gr

Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας (Ηράκλειο)

Γεώργιος Καράτζης, Προϊστάμενος Γραφείου, τηλ. 2810 393183, e-mail: gkaratzi@admin.uoc.gr, fax: 2810 393991

Μαρία Σαλούστρου, Προσωπικό, τηλ.: 2810 393449, e-mail: saloystroy@admin.uoc.gr

Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων

Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Ελευθερία Αλεφαντινού, Προϊσταμένη Τμήματος,
τηλ. 28310 77724, fax: 28310 77725,
e-mail: alefandinou@admin.uoc.gr
Ειρήνη Ραπτάκη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77725,
e-mail: raptaki@admin.uoc.gr

Τμήμα Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων

Ζίγκριτ Αντωνιάδη, Προσωπικό, τηλ.: 2810 393177,
e-mail: anton@admin.uoc.gr
Ευαγγελία Κοσμά, Προσωπικό, τηλ.: 2810 393225,
e-mail: kosma@admin.uoc.gr
Σοφία Τουφεξή, Προσωπικό, τηλ.: 2810 393176,
e-mail: toufex@admin.uoc.gr

Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Εκδηλώσεων

Μαρία Παπαδάκη, Προϊσταμένη Τμήματος,
τηλ.: 28310 77965, fax: 28310 77964, e-mail:
publicrel@admin.uoc.gr

Διεύθυνση Δημοσιευμάτων και Εκδόσεων

Τμήμα Δημοσιευμάτων (Ρέθυμνο)

Άννα Παντελιδάκη, Προϊσταμένη Τμήματος,
τηλ. 28310 77943 fax: 28310 77966,
e-mail: kaklidaki@admin.uoc.gr
Μαρία Γιαννούλη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77966,
e-mail: maria@admin.uoc.gr

Τμήμα Δημοσιευμάτων (Ηράκλειο)

Αικατερίνη Δασκαλάκη, Προϊσταμένη Τμήματος,
τηλ.: 2810 393416, fax: 2810 393436,
e-mail: daskalak@admin.uoc.gr
Δημήτριος Μοάτσος, Προσωπικό, τηλ.: 2810 393421,
e-mail: moatsos@admin.uoc.gr

Τμήμα Τυπογραφείου

Χρήστος Γιασεμάκης, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77953

Γραφείο Διαμεσολάβησης

Γεώργιος Σταθάκης, Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών
Επιστημών και Επιστημονικός Υπεύθυνος,
e-mail: stathakis@econ.soc.uoc.gr
Ιωάννης Φραγκιαδάκης, Συντονιστής Λειτουργίας,
e-mail: jfragiad@liaison.uoc.gr
Υπεύθυνες:
Γεωργία Παπαδάκη, τηλ.: 2810 393035,
e-mail: gparad@liaison.uoc.gr
Άννα Φουρφουλάκη, τηλ.: 2810 393036,
e-mail: afour@liaison.uoc.gr
fax: 2810 393318
Website: www.liaison.uoc.gr

Γραφείο Διαισύνδεσης

Αναστάσιος Ξεπαπαδέας, Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών
Επιστημών και Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Ρέθυμνο
Νεκταρία Λιοδάκη, Υπεύθυνη του Γραφείου (Ρέθυμνο
και Ηράκλειο), τηλ.: 28310 77726, fax: 28310 77728,
e-mail: liodaki@admin.uoc.gr
Αικατερίνη Αβραμάκη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77727,
e-mail: avramaki@admin.uoc.gr
Αφροδίτη Φίλιου, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77727,
e-mail: afliou@admin.uoc.gr

Ηράκλειο-ΣΘΕΤΕ

Δήμητρα Βουβάκη, Υπεύθυνη Γραφείου, τηλ.: 2810 394020,

fax: 2810 394021, e-mail: boybaki@admin.uoc.gr
Ελένη Δερμιτζάκη, Προσωπικό, τηλ.: 2810 394010,
e-mail: edermitz@admin.uoc.gr

Ηράκλειο - Ιατρική
Έντελ Στουρνάρα, Υπεύθυνη Γραφείου, τηλ. και fax: 2810
394754, e-mail: sturnara@med.uoc.gr

e-mail Γραφείου Διασύνδεσης: career@admin.uoc.gr

Επιχειρηματικότητα:

Ιωάννης Παπαμαστοράκης, Καθηγητής Τμήματος Φυσικής
και Επιστημονικός Υπεύθυνος

Ρέθυμνο

Εμμανουήλ Δραμιτινός, Υπεύθυνος Έργου, τηλ. και fax:
28310 77728, e-mail: M.Dramitinos@admin.uoc.gr

Ηράκλειο
Ιωάννης Τσόφλιος, Υπεύθυνος Έργου,
τηλ. και fax: 2810 394021, e-mail: tsoflios@admin.uoc.gr

Κέντρο Επικοινωνιών και Δικτύων (Κ.Ε.Δ.)

Ιωάννης Β. Φραγκιαδάκης, Τεχνικός Διευθυντής,
τηλ.:2810 393317, e-mail: jfragiad@ucnet.uoc.gr
Μιχάλης Καλογήρου, τηλ.: 2810 393316,
e-mail: kalogirou@ucnet.uoc.gr
Μανώλης Καραταράκης, τηλ.: 2810 394848,
e-mail: karatarakis@ucnet.uoc.gr

Οργάνωση Σχολής, Τμήματος και Τομέα

1. Όργανα Σχολής, Τμήματος και Τομέα

Οι Σχολές καλύπτουν ένα σύνολο συγγενών επιστημών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο αναγκαίος για την επιστημονική εξέλιξη συσχετισμός των γνώσεων και ο απαραίτητος για την έρευνα και τη διδασκαλία συντονισμός τους.

Διαιρούνται σε Τμήματα. Το Τμήμα αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης.

Τα Τμήματα με τη σειρά τους διαιρούνται σε Τομείς. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, το οποίο αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης.

2. Όργανα Σχολής

Τα όργανα της Σχολής είναι: η Γενική Συνέλευση, η Κοσμητεία και ο Κοσμήτορας.

α. Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) της Σχολής απαρτίζεται από τα μέλη των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων της Σχολής.

β. Κοσμητεία

Η Κοσμητεία απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τους Προέδρους των Τμημάτων και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών από κάθε Τμήμα. Η Κοσμητεία:

- εισηγείται στη Γ.Σ. της Σχολής την κατανομή κονδυλίων στα Τμήματα και τα Εργαστήρια ή τις Κλινικές της Σχολής
- επεξεργάζεται προτάσεις των Τμημάτων για τη δημιουργία νέων θέσεων Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού και τις υποβάλλει στο Πρυτανικό Συμβούλιο
- αποφασίζει για την οργάνωση των υπηρεσιών της Κοσμητείας, καθώς και για την τοποθέτηση και την υπηρεσιακή κατάσταση του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προ-

σωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) στις υπηρεσίες της Κοσμητείας και στα Εργαστήρια ή τις Κλινικές της Σχολής.

γ. Κοσμήτορας

Ο Κοσμήτορας αναδεικνύεται κατά τρόπο ανάλογο με τον Πρόεδρο του Τμήματος. Το σώμα των εκλεκτόρων απαρτίζεται από το σύνολο των εκλεκτορικών σωμάτων για την εκλογή των Προέδρων των Τμημάτων που ανήκουν στη Σχολή. Ο Κοσμήτορας:

- συγκαλεί τη Γ.Σ. της Σχολής και την Κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και προεδρεύει των εργασιών της
- συντονίζει τα κοινά μαθήματα των Τμημάτων
- προϊσταται των υπηρεσιών της Κοσμητείας
- μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. της Σχολής και της Κοσμητείας
- συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων.

3. Όργανα Τμήματος

Τα όργανα του Τμήματος είναι: η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος.

α. Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος (Γ.Σ. Τμήματος) απαρτίζεται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.), εκπροσώπους των φοιτητών σε αριθμό ίσο προς το 50%, εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών ίσους προς το 15% και εκπροσώπους του Ε.Ε.ΔΙ.Π. και του Ε.Τ.Ε.Π. σε αριθμό ίσο προς το 5% του αριθμού των μελών (Δ.Ε.Π.) που είναι και μέλη της Γ.Σ.

β. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο, τους Διευθυντές των Τομέων, δύο προπτυχιακούς και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών. Όταν συζητούνται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του κλάδου τους, συμμετέχει, ανά-

λογα με το συζητούμενο θέμα, ένας εκπρόσωπος του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Δι.Π.) ή του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) ή των βοηθών - επιμελητών επιστημονικών συνεργατών.

γ. Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος του Τμήματος και ο Αναπληρωτής του, ο οποίος τον αντικαθιστά όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εκπροσώπους των προπτυχιακών φοιτητών σε αριθμό ίσο προς το 80% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. και εκπροσώπους σε αριθμό ίσο προς το 5% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. από κάθε κατηγορία:

- μεταπτυχιακών φοιτητών
- επιμελητών - βοηθών επιστημονικών συνεργατών
- Ε.Ε.Δι.Π., εφόσον κατέχουν οργανικές θέσεις στο Τμήμα
- Ε.Τ.Ε.Π.,

με τον περιορισμό ότι σε καμία περίπτωση ο αριθμός των εκπροσώπων κάθε κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβεί το ήμισυ του συνολικού αριθμού των μελών της.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος:

- συγκαλεί τη Γ.Σ. και το Δ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξή τους και προεδρεύει των εργασιών τους
- μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. και του Δ.Σ.
- εισηγείται στη Γ.Σ. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της
- τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού
- συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και προΐσταται των υπηρεσιών του Τμήματος.

4. Όργανα Τομέα

Τα όργανα του Τομέα είναι: η Γενική Συνέλευση και ο Διευθυντής.

α. Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό του Τομέα, δύο (έως πέντε) εκπροσώπους των φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών από αυτούς που έχουν τοποθετηθεί στον Τομέα.

Η Γενική Συνέλευση Τομέα:

- εκλέγει το Διευθυντή του Τομέα
- συντονίζει το έργο του Τομέα στο πλαίσιο των αποφάσεων της Γ.Σ. του Τμήματος
- υποβάλλει προτάσεις προς τη Γ.Σ. του Τμήματος σχετικά με το Πρόγραμμα Σπουδών
- κατανέμει τα κονδύλια του Τομέα στις διάφορες διδακτικές και ερευνητικές του δραστηριότητες
- αναθέτει καθήκοντα Διευθυντή Εργαστηρίου ή Κλινικής
- αποφασίζει για την κατανομή του διδακτικού έργου στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα.

Οι αποφάσεις του Τομέα παραπέμπονται στη Γ.Σ. του Τμήματος, εάν αυτό ζητηθεί από το ένα τέταρτο (1/4) των μελών της.

β. Διευθυντής

Ο Διευθυντής του Τομέα συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση του Τομέα, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της.

5. Γραμματεία Σχολής και Τμήματος

Όπως και οι Γραμματείες της Συγκλήτου, του Πρυτανικού Συμβουλίου και της Πρυτανείας, έτσι και η Γραμματεία της Σχολής και του Τμήματος αναλαμβάνει τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους. Έχει τη μέριμνα για τη συγκέντρωση, επεξεργασία, κατάρτιση, έγκριση και κοινοποίηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, την τήρηση πρακτικών και την κοινοποίηση των σχετικών αποφάσεων στις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου για την υλοποίησή τους, την έκδοση αντιγράφων ή αποσπασμάτων πρακτικών, την επικύρωση αυτών, την τήρηση αρχείου πρακτικών και για κάθε άλλο θέμα που προκύπτει.

Θέματα φοιτητικών παροχών

1. Φοιτητικό Εισιτήριο

Για λόγους διευκόλυνσης του φοιτητή στα μέσα μαζικής μεταφοράς παρέχεται έκπτωση στην τιμή του κανονικού εισιτηρίου. Η έκπτωση αυτή ισχύει για τόσα έτη όσα απαιτούνται για την κανονική διάρκεια σπουδών, προσαυξανόμενα κατά το ήμισυ. Σε όποιον λοιπόν δικαιούται μειωμένη τιμή εισιτηρίου χορηγείται (από τη Γραμματεία του Τμήματος) δελτίο ειδικού εισιτηρίου.

Το δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται από άλλα πρόσωπα και σε περίπτωση απώλειάς του αντικαθίσταται μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από την ημερομηνία δήλωσης της απώλειας στη Γραμματεία του Τμήματος.

Δε δικαιούται φοιτητικό εισιτήριο ο φοιτητής που εγγράφηκε στο Τμήμα ύστερα από κατάταξη για την απόκτηση δεύτερου πτυχίου.

2. Υγειονομική Περίθαλψη (Φ.Ε.Κ. 117/7-9-83 τ. Α')

Υγειονομική, ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή, περίθαλψη δικαιούται ο προπτυχιακός και μεταπτυχιακός φοιτητής, ημεδαπός, ομογενής και αλλοδαπός, για διάστημα ίσο προς τα έτη φοίτησης που προβλέπονται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματός του, προσαυξανόμενο κατά το ήμισυ. Προκειμένου για το τελευταίο έτος σπουδών, η περίθαλψη παρατείνεται και μετά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους, μέχρι 31 Δεκεμβρίου, για όποιον δεν έχει λάβει τον τίτλο σπουδών του μέχρι τότε. Σε περίπτωση αναστολής της φοίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 29 του Ν. 1268/82, η περίθαλψη παρατείνεται ανάλογα.

Η υγειονομική περίθαλψη του φοιτητή περιλαμβάνει:

ιατρική και νοσοκομειακή εξέταση, φαρμακευτική περίθαλψη, παρακλινικές εξετάσεις, εξέταση στο σπίτι, τοκετούς, φυσιοθεραπεία, οδοντιατρική περίθαλψη και ορθοπεδικά είδη.

Στην περίπτωση που ο φοιτητής δικαιούται άμεσα ή έμμεσα περίθαλψη από άλλο ασφαλιστικό φορέα, μπορεί να επιλέξει τον ασφαλιστικό φορέα που κάθε φορά προτιμά με

υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματός του.

Η δαπάνη θα βαρύνει τον ασφαλιστικό φορέα της επιλογής του και στην περίπτωση που του καλύπτει μέρος μόνο κάποιας δαπάνης, το οικείο Α.Ε.Ι. ή η Φοιτητική Λέσχη του Α.Ε.Ι. καλύπτει την υπόλοιπη δαπάνη σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΠΔ 327/87.

3. Ιατρείο

Στην πανεπιστημιούπολη Γάλλου στο Ρέθυμνο, και σε έναν χώρο ξεχωριστό και εύκολα προσβάσιμο, κάτω από το εστιατόριο, λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000 Ιατρείο Γενικής / Οικογενειακής Ιατρικής.

Οι βασικοί στόχοι της λειτουργίας του Ιατρείου, όπως αυτοί περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο Κανονισμό Λειτουργίας του, είναι:

- η αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας του φοιτητή
- η πρόληψη της νόσου και η προαγωγή της υγείας
- η ψυχοκοινωνική υποστήριξη του.

Το Ιατρείο έχει καλυφθεί με επαρκή βιοϊατρικό και υγειονομικό εξοπλισμό για τις ανάγκες της καθημερινής του λειτουργίας αλλά και για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών. Την επιστημονική ευθύνη και επίβλεψη του Ιατρείου έχει η Κλινική Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης και ο Διευθυντής της, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιατρικής, κ. Χ. Λιονής.

Στο Ηράκλειο οι παραπάνω υπηρεσίες, και όχι μόνο, παρέχονται στο φοιτητή από το ΠΑ.Γ.Ν.Η.

4. Συμβουλευτικό Κέντρο

Από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Κρήτης Συμβουλευτικό Κέντρο. Το κέντρο αυτό παρέχει δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες και ψυχολογική στήριξη στο φοιτητή που αντιμετωπίζει:

- δυσκολίες προσαρμογής σε ένα νέο τρόπο ζωής
- δυσκολίες στις οικογενειακές, φιλικές ή και ερωτικές σχέσεις
- προβλήματα μοναξιάς και άγχους, ψυχοσωματικά προβλήματα και διαταραχές ύπνου

- προβλήματα διαχείρισης χρόνου, λήψης αποφάσεων, αδυναμίας συγκέντρωσης, μειωμένης απόδοσης ή έλλειψης κινήτρων.

Το Συμβουλευτικό Κέντρο του Πανεπιστημίου έχει ένα παράρτημα στην πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου (ισόγειο εστιατορίου) και ένα παράρτημα στην πανεπιστημιούπολη Ηρακλείου στις Βούτες (Φοιτητικό Κέντρο).

5. Υποτροφίες για Μεταπτυχιακές Σπουδές

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να τύχουν υποτροφίας από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) μετά από γραπτό διαγωνισμό. Πληροφορίες δίδονται από τις Γραμματείες των τμημάτων ή από το Ι.Κ.Υ. (Διεύθυνση: Λυσικράτους 14, Αθήνα, τηλ.: 210- 3726300, φαξ: 210-3221863 και 210-3312759, διεύθυνση ιστοσελίδας: <http://www.iky.gr>).

Εκτός από τις υποτροφίες του Ι.Κ.Υ ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ενημερωθεί από τη Γραμματεία του τμήματός του και για υποτροφίες ή βραβεία που δίδονται από κληροδοτήματα, δημόσιους οργανισμούς ή ιδιωτικές εταιρείες.

Επίσης στο Γραφείο Διασύνδεσης (Ρέθυμνο και Ηράκλειο) υπάρχει κατάλογος του Υπουργείου Παιδείας με πληροφορίες για υποτροφίες που προσφέρονται από δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς

6. Βιβλιοθήκη

Βασικό εργαλείο ενημέρωσης σχετικά με τις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης και τις συλλογές της - έντυπες και ηλεκτρονικές - αποτελεί η ιστοσελίδα της που βρίσκεται στη διεύθυνση www.lib.uoc.gr. Είναι απαραίτητο να την επισκέπτεται καθημερινά ο χρήστης γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό μπορεί να εξασφαλιστεί η έγκυρη ενημέρωσή του σχετικά με τις εξελίξεις και τις ποικίλες δραστηριότητές της.

α. Εκπαιδευτικά Σεμινάρια

Η Βιβλιοθήκη οργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια που αφορούν τόσο τη βασική χρήση και τους κανόνες λειτουργίας της όσο και τη χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων και πηγών

πληροφόρησης. Η παρακολούθηση των σεμιναρίων είναι απαραίτητη για να αποκτήσει ο πρωτοετής φοιτητής το δικαίωμα να δανείζεται υλικό της Βιβλιοθήκης. Για το λόγο αυτό οφείλει να παρακολουθήσει το ειδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους, αμέσως μετά την εγγραφή του στο πρώτο εξάμηνο σπουδών. Το ίδιο ισχύει και για το φοιτητή από κατατακτήριες, όποιον εγγράφεται σε μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών, καθώς και τον αλλοδαπό φοιτητή (π.χ. πρόγραμμα Socrates/Erasmus).

β. Υπηρεσία Δανεισμού

Η Βιβλιοθήκη δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ομαλή και απρόσκοπτη κυκλοφορία του υλικού της τόσο εντός όσο και εκτός του κτιρίου της. Για το σκοπό αυτό έχει δημιουργήσει μια καλά οργανωμένη υπηρεσία δανεισμού που λειτουργεί με βάση τον ηλεκτρονικό της κατάλογο. Οι κανόνες δανεισμού περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Βιβλιοθήκης, ενώ οι προθεσμίες διαφοροποιούνται ανά κατηγορία χρήστη και τύπο υλικού.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ο φοιτητής που διακόπτει τις σπουδές του χάνει το δικαίωμα χρήσης της Βιβλιοθήκης.

Στην περίπτωση διακοπής των σπουδών ή αποφοίτησης, η Γραμματεία του Τμήματος ενημερώνει το Τμήμα Δανεισμού και δεν εκδίδει τα σχετικά αποφοιτήρια και πιστοποιητικά, παρά μόνο αν λάβει από τη Βιβλιοθήκη βεβαίωση ότι ο εν λόγω φοιτητής δε βρίσκεται χρεωμένος με βιβλία ή άλλο υλικό.

γ. Υπηρεσία Διαδανεισμού

Στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί υπηρεσία διαδανεισμού (Interlibrary loan service) σκοπός της οποίας είναι να καλύψει τις ανάγκες της ακαδημαϊκής κοινότητας με υλικό που δεν περιλαμβάνεται στις συλλογές της. Εξασφαλίζει στα μέλη της το δανεισμό βιβλίων από βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού και τα προμηθεύει με φωτοαντίγραφα άρθρων από περιοδικά στα οποία η ίδια δεν είναι συνδρομητής (ο χρήστης επιβαρύνεται μόνο με τα έξοδα μεταφοράς του υλικού).

Με την υπηρεσία διαδανεισμού η Βιβλιοθήκη γίνεται μια πύλη που συνδέει τα μέλη της με τα μεγαλύτερα δίκτυα βιβλιοθηκών και κέντρων πληροφόρησης της ημεδαπής και της αλλοδαπής και τα διευκολύνει στο να ενημερώνονται βιβλιογραφικά μέσα στο χώρο εργασίας τους, απαλλάσσοντάς τα από χρονοβόρες και πολυδάπανες διαδικασίες.

δ. Υπηρεσία Πληροφόρησης και Εκπαίδευσης του Χρήστη

Στόχοι της υπηρεσίας αυτής είναι:

- η χάραξη στρατηγικής ανάπτυξης των συλλογών της Βιβλιοθήκης έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Πανεπιστημίου
- η παροχή πληροφοριών που σχετίζονται με τις βιβλιογραφικές αναζητήσεις του φοιτητή και κάθε άλλου χρήστη
- η οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την καλύτερη αξιοποίηση τόσο του έντυπου υλικού όσο και των ηλεκτρονικών εργαλείων που διαθέτει η βιβλιοθήκη
- η έκδοση συνοπτικών οδηγιών χρήσης και πληροφοριακών φυλλαδίων, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, για τη Βιβλιοθήκη, το υλικό και τις υπηρεσίες της

Η Βιβλιοθήκη δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη σωστή οργάνωση και λειτουργία αυτού του Τμήματος, το οποίο θεωρεί υπηρεσία - κλειδί για την εκπλήρωση των στόχων της.

ε. Υπηρεσία Τεχνολογιών Πληροφόρησης, Έρευνας και Ανάπτυξης

Η υπηρεσία αυτή παρέχει ηλεκτρονική υποστήριξη σε όλες τις λειτουργίες της Βιβλιοθήκης. Έχει την ευθύνη της

εισαγωγής των τεχνολογιών πληροφόρησης στη Βιβλιοθήκη και της εκπαίδευσης του προσωπικού της σε αυτές. Έχει υπό την εποπτεία της το σύστημα μηχανογράφησης και όλη την υπολογιστική υποδομή της Βιβλιοθήκης. Συνεργάζεται με τις άλλες υπηρεσίες υπολογιστικής και δικτυακής υποστήριξης του Πανεπιστημίου Κρήτης -αλλά και με οργανισμούς ή εταιρείες του εσωτερικού και εξωτερικού- σε ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τον αυτοματισμό και την εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφόρησης στις βιβλιοθήκες. Παράλληλα, μελετά και προτείνει μέτρα για τον εκσυγχρονισμό της Βιβλιοθήκης.

στ. Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο

Το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο της Βιβλιοθήκης παρέχει ολοκληρωμένη πρόσβαση στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της. Προσφέρει στο χρήστη της ένα σύγχρονο, πλήρως εξοπλισμένο περιβάλλον γραφείου και ταυτόχρονα οργανωμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης, οι οποίες σχηματικά ομαδοποιούνται ως εξής :

- ηλεκτρονικός κατάλογος της Βιβλιοθήκης
- λογισμικό «Ναυτίλος». Εκτός από την αναζήτηση στον ηλεκτρονικό κατάλογο και σε ποικίλες τοπικές βάσεις δεδομένων, το σύστημα αυτό, βασισμένο στο διεθνές βιβλιοθηκονομικό πρωτόκολλο Z39.50, έχει τη δυνατότητα ταυτόχρονης αναζήτησης βιβλιογραφικών πληροφοριών και στους καταλόγους άλλων βιβλιοθηκών και βάσεων δεδομένων στην Ελλάδα και το εξωτερικό
- πύλη «Ζέφυρος». Αποτελεί τον εικονικό συλλογικό κατάλογο των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Βασισμένη στο διεθνές βιβλιοθηκονομικό πρωτόκολλο Z39.50, παρέχει ένα εύχρηστο ομοιογενές περιβάλλον για την αναζήτηση και ανάκτηση βιβλιογραφικών πληροφοριών από τις βάσεις δεδομένων των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, ενώ ταυτόχρονα διαθέτει προηγμένες υπηρεσίες προς το χρήστη, όπως δυνατότητα δημιουργίας προσωπικής σελίδας για αποθήκευση αναζητήσεων και εγγραφών κ.τ.λ.
- ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης
- on-line βάσεις δεδομένων
- τοπικό δίκτυο CD-ROM με ποικίλο πληροφοριακό υλικό: βάσεις δεδομένων, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, κ.τ.λ.
- κατάλογο περιοδικών εκδόσεων (ηλεκτρονικά περιοδικά), συχνά με δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο

των άρθρων

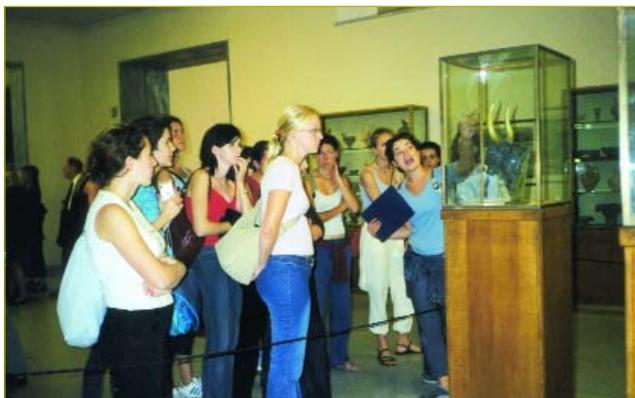
- ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό: εκπαιδευτικά multimedia CD-ROM , on-line multimedia εφαρμογές
- σύνδεση με άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο προσφέρει επίσης στο χρήστη βασικές εφαρμογές γραφείου (επεξεργασία κειμένων και εικόνas, λογιστικά φύλλα, βάση δεδομένων με χρήση του πακέτου λογισμικού MS Office), καθώς και ανοικτή, αν και ελεγχόμενη, πρόσβαση στο διαδίκτυο (Internet).

Ο Ηλεκτρονικός Κατάλογος

Όλες οι βασικές λειτουργίες της Βιβλιοθήκης (κατάλογος, δανεισμός, παραγγελίες, κ.τ.λ.) στηρίζονται στο μηχανογραφικό της σύστημα, στο οποίο βρίσκεται καταχωρημένος όλος ο έντυπος και ηλεκτρονικός της πλούτος. Η γνώση της λειτουργίας του ηλεκτρονικού καταλόγου είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για την αναζήτηση και τον εντοπισμό του υλικού της Βιβλιοθήκης, εφόσον ο ηλεκτρονικός κατάλογος αποτελεί τη μοναδική πηγή άντλησης πληροφοριών για το υλικό αυτό. Η ελλιπής γνώση του ηλεκτρονικού καταλόγου δυσχεραίνει σημαντικά τη χρήση της Βιβλιοθήκης, γι' αυτό και η Βιβλιοθήκη αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην κατά το δυνατό έγκαιρη και όσο γίνεται πληρέστερη ενημέρωση και εκπαίδευση του χρήστη.

Ο ηλεκτρονικός κατάλογος, ως ανοικτός δημόσιος κατάλογος, είναι ελεύθερα προσβάσιμος στο κοινό, από οποιονδήποτε υπολογιστή είναι συνδεδεμένος στο διαδίκτυο.

ζ. Υπηρεσία Υποστήριξης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες

Σε ειδικό χώρο στο Παράρτημα της Βιβλιοθήκης στην πανεπιστημιούπολη της Κνωσού έχει εγκατασταθεί κατάλληλη υπολογιστική υποδομή για την εξυπηρέτηση ατόμων με προβλήματα όρασης και κίνησης. Σκοπός είναι η παροχή ηλεκτρονικής πρόσβασης στις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης και σε άλλα βοηθητικά εργαλεία που διευκολύνουν την καθημερινή εργασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

η. Κλειστές Συλλογές

Στις Κλειστές Συλλογές της Βιβλιοθήκης (Ρέθυμνο) φυλάσσονται έντυπα, αρχεία και φωτογραφίες, ένα υλικό που, λόγω της σπανιότητας και της ιστορικής ή καλλιτεχνικής του αξίας, απαιτεί ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας. Το υλικό αυτό προέρχεται από αγορές ή από δωρεές. Το Τμήμα Αρχείων, Κλειστών Συλλογών και Πολύτιμου Υλικού είναι αρμόδιο για τα παρακάτω:

- τη συλλογή τεκμηρίων και μουσειακών αντικειμένων
- τη φύλαξη και ασφάλεια του πολύτιμου αυτού υλικού
- την ηλεκτρονική τεκμηρίωσή του
- την οργάνωση εκδηλώσεων προβολής του και την έκδοση ειδικών πληροφοριακών φυλλαδίων
- την εξυπηρέτηση του αναγνώστη.

θ. Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (Κ.Ε.Τ.)

Το Κ.Ε.Τ. ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1999 με κοινή απόφαση του Πανεπιστημίου Κρήτης και της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λειτουργεί ως Τμήμα της Βιβλιοθήκης (Ρέθυμνο). Συνεργάζεται στενά με τα Τμήματα εκείνα του Πανεπιστημίου που προσφέρουν μαθήματα ή ασχολούνται ερευνητικά με θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Το Κ.Ε.Τ. στοχεύει στη δημιουργία αναγκαίας υποδομής για τη στήριξη της διδασκαλίας και της έρευνας στο Πανεπιστήμιο και στην παροχή ελεύθερης και αποτελεσματικής πρόσβασης τόσο σε πηγές έντυπης και ηλεκτρονικής πληροφόρησης όσο και σε βάσεις δεδομένων με θέματα που αναφέρονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τη νομοθεσία και τους θεσμούς της.

Πρόγραμμα Λειτουργίας της Βιβλιοθήκης

	Ρέθυμνο	Ηράκλειο		
	Κεντρική Βιβλιοθήκη	Παράρτημα Σχολής Επιστημών Υγείας	Παράρτημα Σχολής Θετικών & Τεχνολογικών Επιστημών (Βούτες)	Παράρτημα Σχολής Θετικών & Τεχνολογικών Επιστημών (Κνωσός)
Δευτέρα-Παρασκευή	09.00-20.00	08.30-20.00	08.00-20.00	08.00-20.00
Σάββατο	09.00-15.00	-	10.00-16.00	09.00-14.00
Κυριακή	Κλειστά			

Στις περιόδους των θερινών διακοπών, των διακοπών των Χριστουγέννων και του Πάσχα οι ημέρες και ώρες λειτουργίας διαφοροποιούνται και ανακοινώνονται εγκαίρως στο χρήστη της Βιβλιοθήκης- στην ιστοσελίδα και με έντυπες ανακοινώσεις.

7. Πρόγραμμα «ΣΩΚΡΑΤΗΣ»

Η Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης δραστηριοποιείται ιδιαίτερα σε προγράμματα των οποίων ο γενικός στόχος είναι η συμβολή τους στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας:

- παρέχει πληροφορίες στο φοιτητή του Πανεπιστημίου Κρήτης και τον προετοιμάζει για κάποιο πανεπιστήμιο του εξωτερικού, εφόσον αυτά ενδιαφέρεται να συμμετάσχει σε κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών. Για το λόγο αυτό και προκειμένου να εξασφαλίσει την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωσή του έχει δημιουργήσει αρχείο με Οδηγούς Σπουδών των περισσότερων ευρωπαϊκών πανεπιστημίων

- παρέχει πληροφορίες στον εισερχόμενο από πανεπιστήμια του εξωτερικού φοιτητή. Για το σκοπό αυτό προέβη στην έκδοση ενός Οδηγού στα αγγλικά, στον οποίο ο εισερχόμενος φοιτητής μπορεί να αναζητήσει πληροφορίες για το Πανεπιστήμιο Κρήτης, τα Τμήματα, τις πόλεις του Ρεθύμνου και Ηρακλείου, το κόστος ζωής, κ.τ.λ.

Ειδικότερα με το Πρόγραμμα «ΣΩΚΡΑΤΗΣ» δίνεται η δυνατότητα στον προπτυχιακό και μεταπτυχιακό φοιτητή να

πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του σε Πανεπιστήμια των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή των μελλοντικών κρατών-μελών, ή σε αυτά των χωρών του Ε.Ο.Χ. (Ισλανδίας, Λιχτενστάιν, Νορβηγίας) ή των υπό ένταξη χωρών, με τα οποία το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει συνάψει συμφωνία, για μία χρονική περίοδο 3-12 μηνών, με οικονομική ενίσχυση.

8. Συμβουλευτική Σταδιοδρομία και Υποστήριξη Επιχειρηματικών Ιδεών

Αντικείμενο του Γραφείου Διασύνδεσης είναι η ομαλή μετάβαση του πτυχιούχου του Πανεπιστημίου Κρήτης στην αγορά εργασίας. Αποτελεί συμβουλευτική υπηρεσία για το φοιτητή και απόφοιτο του Πανεπιστημίου στις αποφάσεις και το σχεδιασμό της σταδιοδρομίας του: απασχόληση, συνέχιση των σπουδών του (μεταπτυχιακές σπουδές - υποτροφίες), επαγγελματική κατάρτιση.

Είναι ο συνδετικός κρίκος του πτυχιούχου του Πανεπιστημίου Κρήτης με την αγορά εργασίας. Πληροφορεί τον πτυχιούχο για θέσεις εργασίας από τη μια και τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς από την άλλη για τα προσόντα και

την ειδικότητα του πτυχιούχου. Προωθεί την απασχόληση του αναπτύσσοντας επαφές με επιχειρήσεις και οργανισμούς, ενημερώνοντάς τον για θέσεις εργασίας και διοργανώνοντας Ημέρες Σταδιοδρομίας και άλλες εκδηλώσεις.

Στόχοι

Αναλυτικότερα, το Γραφείο Διασύνδεσης:

- στοχεύει στη σύνδεση της παραγωγής με την εκπαίδευση και αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ της επιστημονικής κοινότητας του Πανεπιστημίου Κρήτης και των παραγωγικών μονάδων

- αναπτύσσει μηχανισμούς αμοιβαίας, διαρκούς ενημέρωσης για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού, καθώς και μηχανισμούς συμβουλευτικού χαρακτήρα για το φοιτητή και τον πτυχιούχο

- πληροφορεί τον τελειόφοιτο/ απόφοιτο για διαθέσιμες θέσεις εργασίας και τον ενημερώνει για την οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων

- ενημερώνει το φοιτητή και απόφοιτο για ευκαιρίες μεταπτυχιακών σπουδών, υποτροφίες και επαγγελματική κατάρτιση

- πληροφορεί τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς για διαθέσιμους απόφοιτους, καθώς και τις ειδικότητές τους

- συμβάλλει στην ανάπτυξη και διατήρηση σχέσεων και επικοινωνίας μεταξύ του Πανεπιστημίου και των αποφοίτων του

- προάγει τη συνεργασία μεταξύ επιχειρηματικού και επιστημονικού χώρου και την καλύτερη μεταξύ τους κατανόηση

- διευκολύνει τη μετάβαση του πτυχιούχου στην αγορά εργασίας.

Λειτουργία και παρεχόμενες Υπηρεσίες

- Στους πίνακες του Γραφείου Διασύνδεσης αναρτώνται οι ανακοινώσεις του για θέσεις εργασίας, ευκαιρίες απόκτησης εργασιακής εμπειρίας, προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, υποτροφίες, κ.τ.λ.

- το Γραφείο Διασύνδεσης έχει αναπτύξει -και εμπλουτίζει συνεχώς- βιβλιοθήκη αναφοράς, από την οποία ο χρήστης του Γραφείου μπορεί να αντλεί πληροφορίες σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για θέματα σχετικά με την αγορά εργασίας, την επαγγελματική κατάρτιση, τις μεταπτυχιακές σπουδές και τις υποτροφίες

- διαθέτει Η/Υ στο φοιτητή και τον απόφοιτο, προκειμένου αυτοί οι τελευταίοι να ανατρέξουν στο διαδίκτυο

(Internet) σε χρήσιμες διευθύνσεις και να χρησιμοποιήσουν CDs που τους παρέχει το Γραφείο

- έχει εκδώσει και διανέμει συμβουλευτικό και ενημερωτικό υλικό, δανείζει στο φοιτητή και απόφοιτο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, ενώ έχει αναπτύξει και εμπλουτίζει συνεχώς την ιστοσελίδα του (<http://career.admin.uoc.gr>)

- διοργανώνει για το φοιτητή και πτυχιούχο του Πανεπιστημίου Κρήτης εκδηλώσεις, όπως εργαστήρια ανάπτυξης δεξιοτήτων για την εύρεση εργασίας (συγγραφή βιογραφικού σημειώματος και παρουσία σε συνέντευξη), Ημέρες Σταδιοδρομίας, ενημερωτικές ημερίδες για μεταπτυχιακές σπουδές και υποτροφίες σε χώρες του εξωτερικού, κ.τ.λ.

- διαθέτει οργανωμένη υπηρεσία συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και επαγγελματικού προσανατολισμού. Στο πλαίσιο της, βοηθά το φοιτητή στο σχεδιασμό της σταδιοδρομίας του, τη διαμόρφωση επαγγελματικών στόχων και τη λήψη επαγγελματικών αποφάσεων. Τον συμβουλεύει, επίσης, για τη σύνταξη του βιογραφικού του σημειώματος, για τις δεξιότητες και τεχνικές αναζήτησης εργασίας και του προσφέρει τη δυνατότητα συμμετοχής σε βιωματικά εργαστήρια προσομοίωσης συνεντεύξεων επιλογής προσωπικού.

- από το ακαδημαϊκό έτος 2004-05 προσφέρει μία νέα υπηρεσία στο φοιτητή - πτυχιούχο του Πανεπιστημίου Κρήτης: υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών. Ο φοιτητής και πτυχιούχος του Πανεπιστημίου ενημερώνεται συστηματικά πλέον, με ειδικά οργανωμένη υπηρεσία, για τις ευκαιρίες αυτοαπασχόλησης και επιχειρηματικής δραστηριότητας (προκήρυξη σχετικών προγραμμάτων, πηγές χρηματοδότησης κ.τ.λ.) και υποστηρίζεται στη σύνταξη επιχειρηματικού σχεδίου για την ίδρυση επιχείρησης.

- τέλος, το Γραφείο Διασύνδεσης έχει διεξαγάγει έρευνες σχετικά με την επαγγελματική πορεία του πτυχιούχου του Πανεπιστημίου Κρήτης και το προφίλ επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και τη ζήτησή τους για νέο επιστημονικό δυναμικό.

Εντός του ακαδημαϊκού έτους 2004-05 διεξήχθη εκ νέου έρευνα απορρόφησης των πτυχιούχων του Πανεπιστημίου Κρήτης στην αγορά εργασίας.

Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.)

Ο ρόλος του Γραφείου Διασύνδεσης στο πρόγραμμα

της πρακτικής άσκησης είναι κεντρικός. Το Γραφείο έχει καταλυτική και ουσιαστική συμμετοχή στην οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος για κάθε Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης, με στόχο η πρακτική άσκηση να αποτελεί πλέον αναπόσπαστο μέρος του Προγράμματος Σπουδών. Για το σκοπό αυτό η συνεργασία με τους επόπτες των Τμημάτων θεωρείται απαραίτητη.

Μέσω της επικοινωνίας του με τις επιχειρήσεις και τη συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων στο χώρο της πρόσληψης και της ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, το Γραφείο στοχεύει στην ευνοϊκή συνεργασία των επιχειρήσεων με το Πανεπιστήμιο, στην ανάπτυξη των σχέσεών τους, στην αύξηση των δεικτών απορροφητικότητας για το Πανεπιστήμιο Κρήτης, κ.τ.λ.

9. Δικτυακές Υπηρεσίες

Το Κέντρο Επικοινωνιών και Δικτύων (Κ.Ε.Δ.) παρέχει στο φοιτητή του Ιδρύματος βασικές και προηγμένες υπηρεσίες, όπως:

- υπηρεσία απομακρυσμένης πρόσβασης (dialup PSTN/ISDN). Η υπηρεσία διατίθεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου στη σελίδα <http://helpdesk.ucnet.uoc.gr>
- δυνατότητα πρόσβασης στο πανεπιστημιακό δίκτυο μέσω της υπηρεσίας καταλόγου, στα μέλη του Ασύρματου Φοιτητικού Δικτύου Ηρακλείου
- δυνατότητα πρόσβασης στο πανεπιστημιακό δίκτυο μέσω ασύρματης σύνδεσης, στους χώρους του Πανεπιστημίου
- υποστήριξη σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, μέσω ειδικά διαμορφωμένων αιθουσών με εξοπλισμό ηλεκτρονικής διδασκαλίας
- δικτυακή πύλη ενημέρωσης και επικοινωνίας (<http://www.ucnet.uoc.gr>)
- υποστήριξη χρήστη, η οποία επικεντρώνεται στην άμεση και υπεύθυνη επίλυση των προβλημάτων του και στη διευκόλυνση της επικοινωνίας του, μέσω ειδικά διαμορφωμένου διαδικτυακού περιβάλλοντος εξυπηρέτησης για την υποβολή και παρακολούθηση αιτημάτων και δελτίων του χρήστη (<http://helpdesk.ucnet.uoc.gr>).

10. Αυτοεξυπηρέτηση φοιτητή μέσω του διαδικτύου

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης εγκαθιστά ένα νέο σύστημα μηχανογράφησης το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα στο φοιτητή να αυτοεξυπηρετείται μέσω του διαδικτύου σε θέματα σπουδών. Οι υπηρεσίες που θα του παρέχονται περιλαμβάνουν την ενημέρωσή του για τη βαθμολογία, τα προσφερόμενα μαθήματα, το ωρολόγιο πρόγραμμα, διάφορες ανακοινώσεις κ.τ.λ., καθώς και τη δυνατότητα διεκπεραίωσης διαδικασιών όπως η δήλωση μαθημάτων, η κατάθεση αιτήσεων για έκδοση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, κ.τ.λ. Εκτιμάται ότι το σύστημα θα είναι διαθέσιμο για χρήση κατά το χειμερινό εξάμηνο του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους, οπότε και θα υπάρξει σχετική ανακοίνωση για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορεί ο φοιτητής να εκμεταλλευτεί τις παραπάνω δυνατότητες.

11. «ΞΕΝΙΑ»

Το «ΞΕΝΙΑ», το φοιτητικό πολιτιστικό κέντρο του Ρεθύμνου (Νικ. Ψαρρού 46, είσοδος Εστίας, - Σοφ. Βενιζέλου 16, είσοδος εκθεσιακού και συνεδριακού χώρου, τηλ. 28310-77050) συνδέει άμεσα και ζωντανά την πανεπιστημιακή κοινότητα με την τοπική κοινωνία. Διαθέτει αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, χωρητικότητας περίπου διακοσίων (200) ατόμων, η οποία χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση ημερίδων, συνεδρίων και διάφορων άλλων εκδηλώσεων του Πανεπιστημίου, των Φοιτητικών Πολιτιστικών Ομάδων και άλλων πολιτιστικών φορέων της πόλης. Επίσης, υπάρχει και εκθεσιακός χώρος με εξοπλισμό κατάλληλο για πραγματοποίηση εκθέσεων. Διατίθεται, επίσης, έναντι συμβολικής αποζημίωσης, σε φοιτητές του εξωτερικού, οι οποίοι παρακολουθούν θερινά μαθήματα γλώσσας στο Πανεπιστήμιο.

12. Πολιτιστικές Ομάδες και Δραστηριότητες

Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης λειτουργούν πολιτιστικές ομάδες, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα στο φοιτητή - και όχι μόνο - να αξιοποιήσει δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο του,

αλλά και να ανακαλύψει τις ικανότητές του.

Οι ομάδες αυτές στηρίζονται κυρίως στο ενδιαφέρον του φοιτητή. Στην προσπάθειά τους βρίσκουν υποστήριξη (οικονομική και ηθική) από τους Συλλόγους Φοιτητών, την Πρυτανεία αλλά και από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες από τις ομάδες αυτές:

Πολιτιστικές Ομάδες Πανεπιστημίου Κρήτης 2005

Ρεθύμνο

- Θέατρο των VIVI σε συνεργασία με το ΠΤΔΕ
- Θεατρικός Σύλλογος «Σκηνή και Σαπούνι»
- Φοιτητικός Σύλλογος «Οι Δρόμοι της Ανατολής»
- Κινηματογραφική Λέσχη Φοιτητών Πανεπιστημίου Κρήτης Ρεθύμνου
- Φοιτητική Ομάδα Τέχνης και Πολιτισμού «P-art-Y»
- Μουσικός Πολιτιστικός Σύλλογος
- Αντιρατσιστική Ομάδα Φοιτητών Ρεθύμνου

Ηράκλειο

Ο Ενιαίος Πολιτιστικός Σύλλογος Πανεπιστημίου Κρήτης περιλαμβάνει 9 ομάδες (Σχολές Ηρακλείου):

- Ζωγραφική Ομάδα (Σχολές Ηρακλείου)
- Χορευτική Ομάδα (Σχολές Ηρακλείου)
- Θεατρική Ομάδα (Σχολές Ηρακλείου)
- Κινηματογραφική Ομάδα (Σχολές Ηρακλείου)
- Κινηματογραφιστική Ομάδα (Σχολές Ηρακλείου)
- Φωτογραφική Ομάδα (Σχολές Ηρακλείου)
- Ομάδα Φοιτητικής Εθελοντικής Αιμοδοσίας
- Μουσική Ομάδα (Σχολές Ηρακλείου)
- Χορωδία «Φραγκίσκος Λεονταρίτης»
- Ραδιοφωνικός Σταθμός Πανεπιστημίου Κρήτης (Ηρακλείου)
- Ασύρματο Φοιτητικό Δίκτυο
- Αστρονομική Ομάδα Φοιτητών
- Λογοτεχνική Ομάδα Φοιτητών
- AEGEE - Αντέννα (Σχολές Ηρακλείου)

13. Αθλητικές Ομάδες και Δραστηριότητες

Ο φοιτητής του Πανεπιστημίου Κρήτης έχει τη δυνατότητα συμμετοχής στις παρακάτω αθλητικές δραστηριότητες:

- Ποδοσφαίρο
- Μπάσκετ

- Βόλει
- Πιγκ - Πογκ
- Σκάκι
- Σκοποβολή
- Στίβο (ανώμαλος δρόμος, εντός σταδίου)
- Κολύμβηση
- Τένις
- Χορούς παραδοσιακούς και μοντέρνους
- Ορειβασία

Κατά τη διάρκεια του έτους διεξάγονται πρωταθλήματα μεταξύ των Τμημάτων του Πανεπιστημίου και επίλεκτοι αθλητές συμμετέχουν στη «Διαπανεπιστημιάδα», που γίνεται σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας, ανάλογα με το αγώνισμα. Ανακοινώσεις για τη συμμετοχή στις δραστηριότητες αναρτώνται στους πίνακες ανακοινώσεων των φοιτητικών συλλόγων.

Το Σπίτι της Ευρώπης

Στη δυτική παραλία της παλιάς πόλης, ανάμεσα στο λιμάνι και το βενετσιάνικο κάστρο, τη Φορτέτσα, και δίπλα στον περιφερειακό δρόμο, επί της Νικ. Πλαστήρα, βρίσκεται το Σπίτι της Ευρώπης, ιδιοκτησία Πανεπιστημίου Κρήτης.

Το νότιο τμήμα του κτιρίου (επί της οδού Δαμβέργη) ήταν ένα παλιό αρχοντικό, που αναπαλαιώθηκε, ενώ το βορινό τμήμα είναι καινούριο, που χτίστηκε σύμφωνα με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική, συμπληρώνοντας το πρώτο, με μελέτη - επίβλεψη και διακόσμηση της Τεχνικής Υπηρεσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Ονομάστηκε το Σπίτι της Ευρώπης για να συμβολίζει τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό του Πανεπιστημίου. Σκοπός της δημιουργίας του είναι να φιλοξενεί πανεπιστημιακούς, ερευνητές, ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών, έλληνες και ξένους, που έχουν προσκληθεί για επίσκεψη ή συνεργασία από τους αρμόδιους φορείς του Πανεπιστημίου.

Το Σπίτι της Ευρώπης διαθέτει:

- εννέα δίκλινα και δύο μονόκλινα δωμάτια
- κοινή αίθουσα υποδοχής
- αίθουσα βιβλιοθήκης και συναντήσεων, για 14 άτομα, με δυνατότητα παρακολούθησης άλλων 10 ατόμων

- αίθουσα καθιστικού
- αίθουσα πρωινού για 16 έως 20 άτομα.
- δυο εσωτερικές αυλές και μία κοινόχρηστη βεράντα, με θέα στη θάλασσα. Στους χώρους αυτούς, όσοι φιλοξενούνται το καλοκαίρι μπορούν να απολαύσουν τον ήλιο ή τη βραδινή δροσιά.

Επιπλέον, στους κοινόχρηστους χώρους, πραγματοποιούνται, κατά καιρούς, πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Στοιχεία Επικοινωνίας

Στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με τη σίτιση, τη στέγαση, το φοιτητικό εισιτήριο, την υγειονομική περίθαλψη, το Ιατρείο, το Συμβουλευτικό Κέντρο, το ΞΕΝΙΑ, τους φοιτητικούς συλλόγους, τις πολιτιστικές και τις αθλητικές ομάδες:

- Ευαγγελία Βιδάκη - Πανταζή, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Έρευνας τηλ.: 28310 77938, fax: 28310 77738, e-mail: bidaki@admin.uoc.gr

- Αθανασία Αναγνωστάκη-Λεντζάκη, Προϊσταμένη Τμημάτων Σπουδών και Μεταπτυχιακών Σπουδών και Γραφείου Φοιτητικής Μέριμνας τηλ. 28310 77729, fax: 28310 77738, e-mail: letzaki@admin.uoc.gr

- Μαρία Αργυρούδη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77947, e-mail: argyroydi@admin.uoc.gr

- Ιωάννης Μητροφάνης, Προσωπικό τηλ.: 28310 77947, e-mail: mitrofanisi@admin.uoc.gr
τηλ. Ιατρείου: 28310 77980 και 28310 77983

Επιπλέον στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με το Συμβουλευτικό Κέντρο:

- Ευάγγελος Καραδήμας, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ψυχολογίας και Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συμβουλευτικού Κέντρου, τηλ.: 28310 77532

- Δήμητρα Αναστάση, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77979, e-mail: rskf@admin.uoc.gr (Ρέθυμνο)

- Αναστασία Διακάτου και Ουρανία Καπελάκη, Προσωπικό, τηλ.: 2810 394885-6, e-mail: hskf@admin.uoc.gr (Ηράκλειο).

Επιπλέον στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με τις αθλητικές ομάδες:

- Κλειστό Γυμναστήριο Πανεπιστημίου, τηλ.: 28310 77684, 28310 77598 (Ρέθυμνο)

- Γραφείο Φυσικής Αγωγής, τηλ.: 2810 393427 (Ηράκλειο)

Στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με τη δια-νομή των συγγραμμάτων (Ηράκλειο):

- Αικατερίνη Δασκαλάκη, Προϊσταμένη Τμήματος, τηλ.: 2810 393416, fax: 2810 393436, e-mail: daskalak@admin.uoc.gr

- Δημήτριος Μοάτσος: Διοικητικό Προσωπικό, τηλ.: 2810 393421, e-mail: moatsos@admin.uoc.gr

Στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με τη Βιβλιοθήκη:

- Ελένη Χατζηανδρέου-Διαμαντάκη, Διευθύντρια Βιβλιοθήκης, τηλ.: 28310 77802 (Πληροφορίες Βιβλιοθήκης Ρεθύμνου, τηλ.: 28310 77810)

Πληροφορίες σχετικά με το υλικό και τη λειτουργία των Κλειστών Συλλογών υπάρχουν στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης. Ημέρες και ώρες εξυπηρέτησης: Δευτέρα έως Παρασκευή 09.00 - 15.00, ενώ απαιτείται ηλεκτρονική κράτηση του υλικού μία ημέρα νωρίτερα.

- Ευαγγελία Ανυφαντάκη, Προϊσταμένη των Παραρτημάτων της Βιβλιοθήκης (Ηράκλειο), τηλ.: 2810 393233

- Πληροφορίες Παραρτήματος Βιβλιοθήκης Σχολής Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών της Κνωσού, τηλ.: 2810 393230

- Πληροφορίες Παραρτήματος Βιβλιοθήκης Σχολής Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών στις Βούτες, τηλ.: 2810 394313

- Πληροφορίες Παραρτήματος Βιβλιοθήκης Σχολής Επιστημών Υγείας στις Βούτες, τηλ.: 2810 394764

Στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών (ΣΩΚΡΑΤΗΣ/ERASMUS και Jean Monnet):

- Νικόλαος Μαστοράκης, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων, τηλ.: 2810 393180, fax: 2810 210073, e-mail: mastorak@admin.uoc.gr

- Ελευθερία Αλεφαντινού, Προϊσταμένη Τμήματος Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, τηλ.: 28310 77724 fax: 28310 77725, e-mail: alefandinou@admin.uoc.gr (Ρέθυμνο)

- Ειρήνη Ραπτάκη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77725, e-mail: raptaki@admin.uoc.gr (Ρέθυμνο)

Τμήμα Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων

- Ζίγκριντ Αντωνιάδη Προσωπικό, τηλ.: 2810 393177, e-mail: anton@admin.uoc.gr (Ρέθυμνο)

- Ευαγγελία Κοσμά, Προσωπικό, τηλ.: 2810 393225, e-mail: kosma@admin.uoc.gr (Ηράκλειο)

- Σοφία Τουφεξή, Προσωπικό τηλ.: 2810 393176, e-mail: toufex@admin.uoc.gr (Ηράκλειο)

Στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με τη σταδιοδρομία των φοιτητών και την υποστήριξη των επιχειρηματικών ιδεών:

- Αναστάσιος Ξεπαπαδέας, Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών και Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου Ρέθυμνο

- Νεκταρία Λιοδάκη, Υπεύθυνη του Γραφείου (Ρέθυμνο και Ηράκλειο), τηλ.: 28310 77726, fax: 28310 77728, e-mail: liodaki@admin.uoc.gr

- Αικατερίνη Αβραμάκη, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77727, e-mail: avramaki@admin.uoc.gr

- Αφροδίτη Φίλιου, Προσωπικό, τηλ.: 28310 77727, e-mail: afiliou@admin.uoc.gr

Ηράκλειο-ΣΘΕΤΕ

- Δήμητρα Βουβάκη, Υπεύθυνη Γραφείου, τηλ.: 2810 394020, fax: 2810 394021, e-mail: boybaki@admin.uoc.gr

- Ελένη Δερμιτζάκη, Προσωπικό, τηλ.: 2810 394010, e-mail: edermitz@admin.uoc.gr

Ηράκλειο - ΙΑΤΡΙΚΗ

- Έντελ Στουρνάρα, Υπεύθυνη Γραφείου, τηλ. και fax: 2810 394754 E-mail: sturnara@med.uoc.gr

e-mail Γραφείου Διασύνδεσης: career@admin.uoc.gr

Επιχειρηματικότητα:

- Ιωάννης Παπαμαστοράκης, Καθηγητής Τμήματος Φυσικής και Επιστημονικός Υπεύθυνος

Ρέθυμνο

- Εμμανουήλ Δραμιτινός, Υπεύθυνος Έργου, τηλ. και fax: 28310 77728 e-mail: M.Dramitinos@admin.uoc.gr

Ηράκλειο

- Ιωάννης Τσόφλιος, Υπεύθυνος Έργου, τηλ. και fax: 2810 394021 e-mail: tsoflios@admin.uoc.gr

---

Στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με τις δικτυακές υπηρεσίες του ΚΕΔ:

- Ιωάννης Β. Φραγκιαδάκης, Τεχνικός Διευθυντής, τηλ.: 2810 393317, e-mail: jfragiad@ucnet.uoc.gr

- Μιχάλης Καλογήρου, τηλ.: 2810 393316, e-mail: kalogirou@ucnet.uoc.gr

- Μανώλης Καραταράκης, τηλ.: 2810 394848 e-mail: karatarakis@ucnet.uoc.gr

- Πόπη Κοντολέτα, τηλ.: 2810 393304, e-mail: kontol@ucnet.uoc.gr

- Μαρία Τζατζαδάκη, τηλ.: 2810 393297, e-mail: roni@ucnet.uoc.gr

fax.: 2810393318

ucnet@uoc.gr

<http://www.ucnet.uoc.gr>

A. Θέματα Οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

I. Γενικές Αρχές

Σύμφωνα με τη νομοθεσία (άρθρο 10, Ν. 2083/92) τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα έχουν την κύρια ευθύνη της οργάνωσης και λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), τα οποία έχουν επιστημονική ενότητα και πληρούν προϋποθέσεις που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών.

Τα Π.Μ.Σ. εντάσσονται στο πλαίσιο των σκοπών και των στόχων των Α.Ε.Ι., αναφέρονται σε συγγενείς ειδικότητες και αποσκοπούν στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.

Σε κάθε Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή με τη συνεργασία περισσότερων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής μπορούν να οργανώνονται και να λειτουργούν Π.Μ.Σ. στα οποία να γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Για την περαιτέρω προώθηση και ενίσχυση των Π.Μ.Σ., τα Α.Ε.Ι. μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, τα οποία έχουν επαρκές επιστημονικό προσωπικό και διαθέτουν την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή. Μεταξύ του Α.Ε.Ι. και του ερευνητικού ιδρύματος καταρτίζεται πρόγραμμα συνεργασίας, στο οποίο μπορεί να ορίζεται και η μερική φοίτηση ή η πρακτική άσκηση μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης ερευνητικής εργασίας.

2. Έγκριση Λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα Π.Μ.Σ. αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης και την ανάπτυξη της έρευνας και οδηγούν στην απονομή του διδακτορικού διπλώματος. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του μεταπτυχιακού διπλώματος ορίζεται στο πρόγραμμα και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα πλήρες ημερολογιακό έτος. Μέρος του χρόνου αυτού, που δεν μπορεί

να είναι μικρότερο από τρεις (3) μήνες, διατίθεται για τη συγγραφή από το μεταπτυχιακό φοιτητή μεταπτυχιακής ερευνητικής ή συνθετικής διατριβής (άρθρο 16, παρ. 2 του Ν. 2327/95). Τα Π.Μ.Σ. προβλέπουν υποχρεωτικά πριν από την απονομή του διδακτορικού διπλώματος τη δυνατότητα απονομής μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (άρθρο 11 του Ν. 2083/92).

Την ευθύνη για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία Π.Μ.Σ. την έχει το τμήμα εκείνο του Α.Ε.Ι. το οποίο καλύπτει το αντίστοιχο επιστημονικό θέμα του μεταπτυχιακού προγράμματος και το οποίο ορίζει και τον αντίστοιχο αρμόδιο ή τους συναρμόδιους Τομείς. Το τμήμα έχει τη δυνατότητα να συνεργάζεται με άλλα τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. Στην περίπτωση αυτή, τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα τμήματα, το οποίο και ορίζεται στο διατμηματικό πρόγραμμα.

Προτάσεις για λειτουργία Π.Μ.Σ. έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν στο ΥΠ.Ε.Π.Θ., μόνο οι Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων. Τα Π.Μ.Σ. καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου Τμήματος και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. από διαφορετικά Α.Ε.Ι. η πρόταση θα πρέπει να εγκριθεί και από τις δύο Συγκλήτους. Σε κάθε εισήγηση για δημιουργία Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται απαραίτητα τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία εξετάζονται επισταμώς και με αυστηρά κριτήρια από τη Σύγκλητο:

- α) το αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος
- β) το είδος των μεταπτυχιακών τίτλων που απονέμονται
- γ) οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές
- δ) η χρονική διάρκεια του προγράμματος
- ε) τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση των μεταπτυχιακών φοιτητών, οι πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους δραστηριότητα
- στ) ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών, οι δυνατότητες και οι ανάγκες του οικείου τμήματος σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος
- ζ) η χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ., το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, το κόστος λειτουργίας, οι πηγές και το ύψος της χρηματοδότησής του αναλυτικά.

Η τελική έγκριση του Π.Μ.Σ. δίδεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο οποίος εκδίδει από-

φαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προκειμένου να εκδώσει την παραπάνω απόφαση ασκεί ουσιαστικό έλεγχο μόνο των στοιχείων στ' και ζ' του προγράμματος.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα Π.Μ.Σ., τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο επιστημονικών τομέων προτεραιότητας που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου κάθε δεύτερου έτους και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα δύο πρώτα χρόνια εφαρμογής του θεσμού οι αποφάσεις του Υπουργείου εκδίδονται κάθε χρόνο.

Επίσης, με τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών ρυθμίζονται, εκτός των θεμάτων που προβλέπονται από τις επιμέρους ειδικές διατάξεις, και κάθε λεπτομέρεια που κρίνεται απαραίτητη για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

3. Σύμπραξη Τμημάτων Τ.Ε.Ι. στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Πανεπιστημίων

Τμήματα των Τ.Ε.Ι. μπορούν να συμπράττουν στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών που οργανώνονται και πραγματοποιούνται σε ελληνικά Πανεπιστήμια. Η σύμπραξη αυτή συνίσταται στη συμμετοχή μελών του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι. στην εκτέλεση των εν λόγω Προγραμμάτων ή και στη διάθεση μέσων, εργαστηρίων και άλλων εγκαταστάσεων των συμπραττόντων τμημάτων Τ.Ε.Ι. για την πραγματοποίηση μέρους των δραστηριοτήτων των Προγραμμάτων (Υ.Α 31364/Β7, Φ.Ε.Κ. 411/5.4.2002, τ. Β).

Τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. που συμμετέχουν, σύμφωνα με τα προηγούμενα, στη λειτουργία των Π.Μ.Σ. πρέπει να διαθέτουν τα ακαδημαϊκά προσόντα και να πληρούν τις λοιπές προδιαγραφές που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων προκειμένου να μπορούν να συμμετέχουν σε ένα Π.Μ.Σ.

Εφ' όσον στο πλαίσιο της ανωτέρω σύμπραξης χρησιμοποιούνται εργαστήρια και λοιπές εγκαταστάσεις τμημάτων Τ.Ε.Ι., είναι δυνατό να συμμετέχουν στην εκτέλεση των εργαστηριακών και λοιπών συναφών υποστηρικτικών εργασιών του Π.Μ.Σ. μέλη του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού και του

λοιπού εργαστηριακού προσωπικού του οικείου Τ.Ε.Ι., εφόσον αυτά διαθέτουν την απαραίτητη γνώση και εμπειρία.

Για την έγκριση της σύμπραξης απαιτείται τροποποίηση της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με την οποία έχει εγκριθεί ή τροποποιηθεί η λειτουργία του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. Με την ανωτέρω τροποποιητική απόφαση καθορίζονται όλες οι ειδικότερες λεπτομέρειες που αναφέρονται στη σύμπραξη του τμήματος ή των τμημάτων Τ.Ε.Ι. στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. Για την έκδοση της τροποποιητικής απόφασης απαιτείται αφ' ενός μεν πρόταση των οικείων πανεπιστημιακών οργάνων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 2083/92, αφ' ετέρου δε πρόταση του Συμβουλίου του συμπράττοντος Τμήματος Τ.Ε.Ι., όπως επίσης και του Συμβουλίου του οικείου Τ.Ε.Ι.

Η σύμπραξη τμήματος ή τμημάτων ενός ή περισσότερων Τ.Ε.Ι. σε νέο Π.Μ.Σ. είναι δυνατό να προβλέπεται στην απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με την οποία εγκρίνεται η λειτουργία του εν λόγω Π.Μ.Σ. Για την έκδοση της απόφασης αυτής απαιτείται αφ' ενός μεν πρόταση του συμπράττοντος Τμήματος Τ.Ε.Ι., όπως επίσης και του Συμβουλίου του οικείου Τ.Ε.Ι.

4. Συνδιοργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών Πανεπιστημίων Εσωτερικού και Τ.Ε.Ι.

Τμήμα ή Τμήματα Τ.Ε.Ι. μπορούν να συνδιοργανώνουν με τμήμα ή τμήματα πανεπιστημίων Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.). Με τον όρο συνδιοργάνωση νοείται η συνεργασία του τμήματος ή τμημάτων Τ.Ε.Ι. στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την εκτέλεση του Π.Μ.Σ. (Υ.Α 110697/Ε5 (ΦΕΚ 1501/ 10.10.2003, τ. Β').

Για την έκδοση της εγκριτικής υπουργικής απόφασης απαιτείται αφενός μεν πρόταση των οικείων πανεπιστημιακών οργάνων, αφετέρου δε πρόταση του Συμβουλίου του συνεργαζόμενου τμήματος Τ.Ε.Ι., όπως επίσης και του Συμβουλίου του οικείου Τ.Ε.Ι.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα Π.Μ.Σ. συνδιοργάνωσης μεταξύ τμημάτων πανεπιστημίων και τμημάτων Τ.Ε.Ι. σε γνωστικούς τομείς και περιοχές εφαρμοσμένης έρευνας που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας

και Θρησκευμάτων.

5. Διεθνείς-Διακρατικές Συνεργασίες για Μεταπτυχιακές Σπουδές

Πανεπιστήμια της Ελλάδας μπορούν πλέον να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την οργάνωση και λειτουργία κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (άρθρο 23 του Ν. 3404/2005).

Για τα κοινά αυτά προγράμματα καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος και, κατά περίπτωση, τα επιστημονικά πεδία των διδακτορικών διατριβών, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου τίτλου ή χωριστού τίτλου από κάθε ίδρυμα, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου από κάθε ίδρυμα, η συγκρότηση Συντονιστικού Οργάνου με αρμοδιότητες αντίστοιχες αυτών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής των Διαπανεπιστημιακών Προγραμμάτων της ημεδαπής, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας και συγγραφής της διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές κάθε συνεργαζόμενης χώρας.

Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, εγκρίνεται από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα αυτών και συνυποβάλλεται για την ελληνική πλευρά στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την έκδοση υπουργικής απόφασης με την οποία γίνεται η τελική έγκριση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 2083/1992.

Στις περιπτώσεις εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα. Οι συνεπιβλέποντες συμμετέχουν στην προβλεπόμενη τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή. Τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα εκ των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, που ορίζεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

Η διαδικασία εκπόνησης της διατριβής γίνεται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη νομοθεσία της χώρας, το ίδρυμα της οποίας έχει τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη. Στο

ίδιο ίδρυμα γίνεται και η τελική κρίση της διατριβής του υποψηφίου από την επταμελή εξεταστική επιτροπή του Ν. 2083/1992 για την ελληνική πλευρά ή την αντίστοιχη επιτροπή του Ιδρυματος της αλλοδαπής, στην οποία συμμετέχουν όλοι οι συνεπιβλέποντες. Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν εκτός από τους συνεπιβλέποντες της αλλοδαπής και ένα ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π. που ορίζονται από το συνεργαζόμενο ίδρυμα της αλλοδαπής εφόσον αυτό προβλέπεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να χορηγείται ενιαίο Διδακτορικό Δίπλωμα για τους υποψηφίους κάθε χώρας, στο οποίο όμως γίνεται πάλι μνεία των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο Ε.Π.Σ.

Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης και Διδακτορικά Διπλώματα που χορηγούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν. 3404/2005, θεωρούνται αυτοδικαίως ως ισότιμα με τα χορηγούμενα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα στα οποία λειτουργούν τα κοινά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

6. Οργάνωση - Λειτουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των Π.Μ.Σ αρμόδια όργανα είναι η Σύγκλητος Ειδικής Σύθεσης, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης και η Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Επίσης, ο Διευθυντής του κάθε Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης κάθε θέμα που αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία του Προγράμματος.

α. Σύγκλητος Ειδικής Σύθεσης: περιλαμβάνει τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη της και τους δυο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και η οποία είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών: λειτουργεί σε επίπεδο Α.Ε.Ι, και είναι αρμόδια για το συντονισμό και την εποπτεία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με πράξη του Πρύτανη και απαρτίζεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσω-

πικού ως πρόεδρο και από ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. κάθε τμήματος στο οποίο λειτουργεί Π.Μ.Σ. Το μέλος Δ.Ε.Π. κάθε Τμήματος ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) και ανήκει κατά προτίμηση στα μέλη στα οποία έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό εν γένει έργο. Η θητεία των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται. Στην περίπτωση διαπανεπιστημιακού Π.Μ.Σ. ως αρμόδια Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται αυτή του Α.Ε.Ι. το οποίο έχει τη διοικητική υποστήριξη.

γ. Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.): απαρτίζεται από τον πρόεδρο του τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. της γενικής συνέλευσης του τμήματος και δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για Π.Μ.Σ, τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, των μελών των εξεταστικών επιτροπών, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τις επί μέρους διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. ασκεί ειδική διατμηματική επιτροπή, η οποία συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γ.Σ.Ε.Σ. των οικείων τμημάτων και τα οποία εκλέγονται μεταξύ όλων των μελών της Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε τμήματος.

δ. Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.: απαρτίζεται από τον κατά περίπτωση απαραίτητο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. του τμήματος από αυτά που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Η επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

ε. Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών: για κάθε Π.Μ.Σ. συνιστάται θέση Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών στο τμήμα εκείνο του Α.Ε.Ι. το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του Προγράμματος για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του Π.Μ.Σ. (άρθρο 6 του Ν. 2454/97). Τη θέση αυτή καταλαμβάνει μέλος Δ.Ε.Π. από τις δύο ανώτερες βαθμίδες (Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής) του Τμήματος με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, με την οποία δύναται να επιτραπεί μερική απαλλαγή από τα διδακτικά του καθήκοντα. Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική

εφαρμογή του Π.Μ.Σ.

Β. Θέματα Φοίτησης σε Π.Μ.Σ

Ι. Πτυχιούχων και Κριτήρια Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. (άρθρο 12 του Ν. 2083/92). Επίσης, το πτυχίο που χορηγείται από Τμήματα των Τ.Ε.Ι. είναι βασικός τίτλος σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, ο οποίος δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών σε ελληνικά ή ξένα πανεπιστήμια, με τις προϋποθέσεις που εκάστοτε ισχύουν για τους πτυχιούχους ανώτατης εκπαίδευσης (άρθρο 5, παρ. 12γ Ν. 2916/2001).

Οι Έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα μια ξένη γλώσσα, οι δε αλλοδαποί επαρκώς την ελληνική γλώσσα. Ωστόσο, σε περίπτωση ενός διακρατικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών επιτρέπεται η πραγματοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και σε άλλες γλώσσες πλην της ελληνικής και συνεπώς σε αυτή την περίπτωση δεν απαιτείται η επαρκής γνώση της ελληνικής από τους αλλοδαπούς φοιτητές.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κυρίως κριτηρίων:

- του γενικού βαθμού του πτυχίου
- της βαθμολογίας στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών
- της επίδοσης σε διπλωματική εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο
- της τυχόν ερευνητικής δραστηριότητας του υποψηφίου.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου τμήματος καθορίζει με απόφαση της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή την πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα, το αποτέλεσμα της οποίας συνεκτιμάται για την επιλογή.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνει-

ται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

2. Διδασκαλία Μαθημάτων

Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στα πλαίσια του Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

- μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος ή άλλων τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, εντεταλμένοι επίκουροι καθηγητές, ή ειδικοί επιστήμονες
- ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική ή ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Ωστόσο, δεν επιτρέπεται στα μέλη Δ.Ε.Π. να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής ορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφασή της, ύστερα από εισήγηση της συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. του αρμόδιου τομέα. Ειδικότερες προϋποθέσεις για ανάθεση διδασκαλίας και ασκήσεων ορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

3. Επόπτης Μεταπτυχιακού Φοιτητή

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που οδηγεί στην απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από πρόταση της συντονιστικής επιτροπής ένα μέλος Δ.Ε.Π. ως επιβλέπον από αυτά που τους έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο. Η συντονιστική επιτροπή και το επιβλέπον μέλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Για την απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με όσα ορίζονται στο πρόγραμμα και στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. Ο φοιτητής με αίτησή του μπορεί να συνεχίσει για

απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

4. Δίδακτρα

Με γνώμη της Γ.Σ.Ε.Σ. ενός τμήματος και απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι. μπορεί να προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος (άρθρο 12 του Ν. 2083/92). Ωστόσο, σε κανένα από τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο Κρήτης δεν καταβάλλονται δίδακτρα, αν και σε δεκατρία (13) από τα τριάντα τέσσερα (34) Προγράμματα προβλέπεται η πιθανή καταβολή διδάκτρων.

5. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι. Σε κάθε περίπτωση στο οικείο δίπλωμα αναφέρεται: το Α.Ε.Ι. και το Τμήμα, ο αριθμός του διπλώματος και η ημερομηνία απονομής, το όνομα, επώνυμο, όνομα πατέρα και ο τόπος καταγωγής του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ο τίτλος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης υπογράφεται από τον Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι. και τον προϊστάμενο Γραμματείας του Α.Ε.Ι.

Για το Διεπιστημονικό Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, στον οικείο τίτλο αναφέρεται το Α.Ε.Ι., ή τα Α.Ε.Ι., και το τμήμα ή τα τμήματα που απονέμουν το δίπλωμα. Ο τίτλος υπογράφεται από κοινού από τους Πρυτάνεις και τους Προϊσταμένους Γραμματείας Α.Ε.Ι. των αντιστοίχων Α.Ε.Ι. (άρθρο 9, Π.Δ 380/89).

6. Πρόσληψη και Απασχόληση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορεί να προσλαμβάνονται από τα Α.Ε.Ι. με ωριαία αντιμισθία για να επικουρούν τα μέλη Δ.Ε.Π. στην άσκηση των φοιτητών, τη διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό του οικείου Α.Ε.Ι. (άρθρο 13 του Ν. 1268/82).

Η πρόσληψη μεταπτυχιακών φοιτητών, ο αριθμός των ωρών που καλύπτονται με τις προσλήψεις αυτές, το αντικείμενο απασχόλησης και το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας καθορίζονται με πρόταση του οικείου Τμήματος των Α.Ε.Ι. η οποία εγκρίνεται με

απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (άρθρο 15 παρ. 1 Ν. 2327/95).

Θέματα Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

I. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής - Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω δυο επιλογών: α) εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με προϋπόθεση την κατοχή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης για τα Τμήματα των Πανεπιστημίων στα οποία λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, β) εκπόνηση διδακτορικής διατριβής χωρίς να προαπαιτείται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης για τα Τμήματα στα οποία δεν λειτουργεί Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

α. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής σε Τμήματα χωρίς Οργανωμένα Π.Μ.Σ.

Η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην αντίστοιχη ειδικότητα σε τμήματα των Α.Ε.Ι. που δεν λειτουργούν οργανωμένα Π.Μ.Σ. γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

- υποψήφιος που ενδιαφέρεται για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποβάλλει αίτηση στη γραμματεία του τμήματος, που είναι αντίστοιχο ή συναφές με το βασικό του πτυχίο και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της διατριβής
- η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος κρίνει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με βάση το γενικό βαθμό του πτυχίου του, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, την επίδοση σε διπλωματική εργασία (όπου προβλέπεται σε προπτυχιακό επίπεδο) και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου. Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου τμήματος καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή την πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται για την επιλογή. Στη συνέχεια ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π., ένα από τα οποία ορίζεται ως επιβλέπον και ανήκει στη βαθμίδα

του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή του τμήματος. Από τα άλλα δύο μέλη, το ένα μπορεί να είναι λέκτορας του οικείου τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία, ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρύματος

- η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο καθορίζει το θέμα της διατριβής
- η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος
- η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο υποβάλλει έκθεση προόδου στο Διοικητικό Συμβούλιο του τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου
- η συμβουλευτική επιτροπή μετά την αξιολόγηση του επιστημονικού έργου του υποψηφίου και εφόσον κρίνει ότι τούτο έχει ολοκληρωθεί, επιτρέπει τη συγγραφή της διατριβής
- η περαιτέρω διαδικασία και η τελική κρίση γίνεται από επταμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στη βαθμίδα του Καθηγητή. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του και μπορούν ορισμένα από αυτά να προέρχονται από άλλο τμήμα του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ.

Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη.

Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστο μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

Με την έναρξη λειτουργίας Π.Μ.Σ. στο οικείο Τμήμα υποψήφιοι που εκπονούν διδακτορική διατριβή στην ειδίκευση του προγράμματος εντάσσονται αυτοδικαίως στο πρόγραμμα και ακολουθούν εφεξής τη διαδικασία που προβλέπεται σ' αυτό. Τα προβλήματα που τυχόν ανακύπτουν από την έντα-

ξη αυτή, ρυθμίζονται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. (άρθρο 14 του Ν. 2083/92).

β. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής σε Τμήματα με Οργανωμένα Π.Μ.Σ.

Όπου λειτουργεί Π.Μ.Σ. η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνεται μόνο μέσα από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (άρθρο 13 του Ν. 2083/92) και ακολουθείται η εξής διαδικασία:

- για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή - υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης, ύστερα από εισήγηση της συντονιστικής επιτροπής, τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή και δύο άλλα μέλη Δ.Ε.Π από τα οποία μπορεί το ένα να είναι λέκτορας του οικείου Τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία, ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρύματος
- η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με το πρόγραμμα και τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών, γίνεται από εξεταστική επιτροπή η οποία απαρτίζεται από επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής. Τα τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή
- τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του και μπορούν ορισμένα από αυτά να προέρχονται από άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.
- ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της

εξεταστικής επιτροπής

- η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

2. Αξιολόγηση Διδακτορικής Διατριβής

Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. Κατά την αξιολόγηση μιας διδακτορικής διατριβής κρίνεται κατά πόσο αυτή είναι πρωτότυπη και προάγει την επιστήμη, όπως επίσης και το κατά πόσο συνίσταται στη συστηματική έρευνα ορισμένου ειδικού θέματος που παρουσιάζει επιστημονική ενότητα, αυτοτέλεια και αρτιότητα. Προς τούτο απαιτείται η μνεία στη διατριβή των πηγών και της ειδικής βιβλιογραφίας που χρησιμοποιήσε ο συγγραφέας, ώστε να είναι εφικτή η διάγνωση της αυθεντικότητας όσων αναπτύσσονται στη διατριβή, η αξιολόγηση της επιστημονικής προσωπικής εισφοράς του συγγραφέα σε έκταση και σε βάθος, και η διαμόρφωση της κρίσης περί του εάν η διατριβή αποτελεί πράγματι πρωτότυπη επιστημονική εργασία και προάγει την επιστήμη. Ειδική αιτιολόγηση απαιτείται και στις περιπτώσεις αρνητικής κρίσης μιας διατριβής. Η διατριβή αξιολογείται με την κλίμακα καλώς, λίαν καλώς, άριστα από την εξεταστική επιτροπή με την ίδια πλειοψηφία.

Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

3. Διδακτορικό Δίπλωμα

Το διδακτορικό δίπλωμα είναι δημόσιο έγγραφο απονέμεται δε σε ένα από τα γνωστικά αντικείμενα του οικείου Τμήματος στο οποίο διεξάγεται το σχετικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (άρθρο 17 του Π.Δ 380/89).

Τον τύπο του διδακτορικού διπλώματος ορίζει με απόφαση της η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι. Σε κάθε περίπτωση στο οικείο δίπλωμα αναφέρεται το Α.Ε.Ι. και το Τμήμα, το όνομα, το επώνυμο, όνομα πατέρα και ο τόπος καταγωγής του διδάκτορα, το γνωστικό αντικείμενο, ο τίτλος της διατριβής, η χρονική περίοδος των σπουδών και η ημερομηνία

απονομής. Ο τίτλος υπογράφεται από τον Πρύτανη και τον

Προϊστάμενο Γραμματείας του Α.Ε.Ι.

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Σχολή	Τμήμα	Τίτλος Μεταπτυχιακού Προγράμματος	Τηλέφωνο
Φιλοσοφική	Φιλολογίας	Φιλολογία	28310 77310, 77306
	Ιστορίας και Αρχαιολογίας	Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία	28310 77337, 77379
		Ιστορία της Τέχνης	
		Τουρκολογία	
		Βυζαντινές Σπουδές	
		Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία	
	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών	Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία	28310 77216
Βιοηθική		28310 77230	
Επιστημών Αγωγής	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης	Επιστήμες της Αγωγής	28310 77594, 77595
	Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης	Επιστήμες της Αγωγής	28310 77650-52
Κοινωνικών Επιστημών	Κοινωνιολογίας	Κοινωνιολογία	28310 77491
	Οικονομικών Επιστημών	Οικονομική Θεωρία και Πολιτική	28310 77430
	Ψυχολογίας	Σχολική Ψυχολογία και Ψυχολογία της Υγείας	28310 77577
	Πολιτικής Επιστήμης	Πολιτική Ανάλυση και Πολιτική Θεωρία	28310 77441

Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών	Μαθηματικών	Μαθηματικά και οι Εφαρμογές τους	2810 393799, 393891
	Φυσικής	Φυσική και Μηχανική Προβλέψεων και Ανάλυσης	2810 394100
		Μικροηλεκτρονική και Οπτοηλεκτρονική	
	Επιστήμης Υπολογιστών	Επιστήμη Υπολογιστών	2810 393504
		Πληροφορική	2810 393504
	Βιολογίας	Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών	2810 394459
		Περιβαλλοντική Βιολογία-Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων	2810 394402
		Μοριακή Βιολογία - Βιοϊατρική	2810 394402
		Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία	2810 394090
	Χημείας	Χημεία	2810 393624
		Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος	2810 393677
Εφαρμοσμένη Μοριακή Φασματοσκοπία			
Απομόνωση και Σύνθεση Φυσικών Προϊόντων με Βιολογική Δραστικότητα			
Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος			
Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών	Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών	2810 393450	
Επιστημών Υγείας	Ιατρικής	Νευροεπιστήμες	2810 394651
		Οπτική και Όραση	2810 394646
		Κυτταρική και Γενετική Αιτιολογία, Διαγνωστική και Θεραπευτική των Ασθενειών του Ανθρώπου	2810 394783
		Εγκέφαλος και Νους	2810 394511
		Δημόσια Υγεία και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας	2810 394615

Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Κ Η Σ Χ Ο Λ Η

Κοσμήτορας
Καθηγητής Αναστάσιος Νικολαΐδης
τηλ.: 28310 77781
e-mail: nikolaidis@phl.uoc.gr

Γραμματέας: Ειρήνη Κασσωτάκη
τηλ.: 28310 77780, fax: 28310 77778
e-mail: dean@phl.uoc.gr

ΤΜΗΜΑΤΑ:

- ◆ Φιλολογίας
- ◆ Ιστορίας και Αρχαιολογίας
- ◆ Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών

Ι . Τ μ ή μ α Φ ι λ ο λ ο γ ί α ς

**Πρόεδρος: Καθηγητής Αναστάσιος Νικολαΐδης, τηλ.: 28310 77302, 28310 77261
e-mail: nikolaidis@phl.uoc.gr**

Αναπλ. Πρόεδρος: Καθηγητής Αλέξης Πολίτης, τηλ.: 28310 77781

**Γραμματέας: Ευαγγελία Κανακάκη, τηλ.: 28310 77301, fax: 28310 77304
e-mail: philology@phl.uoc.gr**

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.philology.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ι.Ι Φιλολογία

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Αλέξης Καλοκαιρινός

Πληροφορίες: Νίκη Εφεντάκη

τηλ. 28310 77310, 77306

e-mail: efentaki@uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.philology.uoc.gr/postgraduate

Ι.Ι Φιλολογία

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτης Αλέξης Καλοκαιρινός

Πληροφορίες: Νίκη Εφεντάκη

τηλ. 28310 77310, 77306

e-mail: efentaki@uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.philology.uoc.gr/postgraduate

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1993 - 1994 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη Φιλολογία.

Αντικείμενο και σκοπός του Προγράμματος είναι η προαγωγή της επιστήμης στις ειδικότητες της ελληνικής φιλολογίας, της γλωσσολογίας και του θεάτρου-κινηματογράφου, καθώς και η δημιουργία νέων επιστημόνων, οι οποίοι θα στελεχώσουν τα συναφή ερευνητικά κέντρα και πανεπιστημιακά τμήματα, ορισμένα από τα οποία συναντούν σοβαρές δυσκολίες στην εξεύρεση εξειδικευμένου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού.

Το πρόγραμμα εξειδικεύεται στους παρακάτω τομείς:

- Κλασική Φιλολογία, με ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση μεταξύ αρχαίας ελληνικής και λατινικής λογοτεχνίας, στην επίδραση της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας επί της βυζαντινής και νεότερης ελληνικής λογοτεχνίας
- Βυζαντινή Φιλολογία, με ιδιαίτερη έμφαση σε περιοχές οι οποίες δεν καλλιεργούνται συστηματικά στην Ελλάδα,

- όπως είναι λ.χ. η αγιολογική και υμνογραφική φιλολογία
- Νεοελληνική Φιλολογία
- Γλωσσολογία, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεθοδολογία περιγραφής γλωσσών και στη γραμματική και τη διδακτική της νέας ελληνικής

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. στη Φιλολογία απονέμει τους εξής τίτλους:

- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης με κατευθύνσεις:
  - Αρχαία Ελληνική και Λατινική Φιλολογία
  - Βυζαντινή Φιλολογία
  - Νεοελληνική Φιλολογία
  - Γλωσσολογία
  - Θεατρολογία
- Διδακτορικό Δίπλωμα

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών του Π.Μ.Σ. για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής απαιτούνται από έξι (6) έως οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Υποψήφιος για το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Φιλολογίας μπορεί να είναι, ανάλογα με την κατεύθυνση που επιλέγει ο ενδιαφερόμενος, οι ακόλουθες κατηγορίες πτυχιούχων.

- κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας: πτυχιούχοι των Φιλοσοφικών Σχολών της ημεδαπής (κατά προτίμηση των Τμημάτων Φιλολογίας) ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
- κατεύθυνση Βυζαντινής Φιλολογίας / Νεοελληνικής Φιλολογίας: πτυχιούχοι Φιλοσοφικών και Θεολογικών Σχολών της ημεδαπής ή ομοταγών και αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
- κατεύθυνση Γλωσσολογίας: πτυχιούχοι Φιλολογίας των ελληνικών Α.Ε.Ι. ή ξένων Α.Ε.Ι., εφόσον έχουν παρακολουθήσει αντίστοιχα προπτυχιακά προγράμματα μαθημάτων με εκείνα που ισχύουν στα Τμήματα Φιλολογίας των ελληνικών Α.Ε.Ι., ή, αν δεν έχουν παρόμοιο πτυχίο Φιλολογίας ή έχουν πτυχίο άλλης γενικής κατεύθυνσης, εφόσον έχουν παρακολουθήσει περισσότερα μαθήματα γενικής γλωσσολογίας, γραμματικής της νέας ελληνικής ή διδακτικής γλωσσών από όσα προσφέρονται υπό κανονικές συνθήκες στα προπτυχιακά προγράμματα των Τμημάτων Φιλολογίας των ελληνικών Α.Ε.Ι.
- κατεύθυνση Θεατρολογίας: πτυχιούχοι Φιλοσοφικών Σχολών και Τμημάτων Θεατρολογίας και Επικοινωνιολογίας των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνονται δεκτοί κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος ελληνικού ή ξένου Α.Ε.Ι.

με βάση τις κατευθύνσεις του Π.Μ.Σ. του Τμήματος.

Η επιλογή του μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με γραπτές και προφορικές εξετάσεις, στις οποίες δικαιούνται να πάρουν μέρος υποψήφιοι που έχουν συγκεντρώσει στο πτυχίο τους γενική βαθμολογία «λίαν καλώς» ή «άριστα». Ημερομηνία λήξης για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στις εισαγωγικές εξετάσεις είναι η 31η Ιουλίου εκάστου έτους.

Ο υποψήφιος εξετάζεται γραπτώς, κατά το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, στα μαθήματα της ειδίκευσης που επιθυμούν να αποκτήσουν, σε ύλη που ανακοινώνεται τουλάχιστον τέσσερις μήνες νωρίτερα, καθώς και στην ξένη γλώσσα που έχουν δηλώσει ότι κατέχουν. Κατά τον ίδιο χρόνο και ύστερα από σχετικές εισηγήσεις των Τομέων, το Τμήμα ανακοινώνει στον ημερήσιο τύπο τον αριθμό των θέσεων που προκηρύσσονται για κάθε ειδικότητα.

Οι εξετάσεις διενεργούνται από τριμελείς επιτροπές των οικείων Τομέων, υπό την εποπτεία της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. Οι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν στις γραπτές εξετάσεις βαθμό μεγαλύτερο του 7 της δεκαδικής κλίμακας, έχουν το δικαίωμα να προσέλθουν σε προφορική εξέταση και συνέντευξη με την ολοκλήρωση των οποίων θα διαμορφωθεί, ύστερα από συμπηφισμό, και η τελική βαθμολογία τους. Στο τελικό αυτό αποτέλεσμα οι επιμέρους βαθμολογίες υπολογίζονται με τον ακόλουθο τρόπο: γραπτή εξέταση μαθημάτων ειδίκευσης 40%, βαθμός πτυχίου 20%, βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών και αριθμός των προπτυχιακών αυτών μαθημάτων 20%, προφορική εξέταση και συνέντευξη 20%. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, υπερέχει ο υποψήφιος που μπορεί να αποδείξει την επάρκειά του σε δεύτερη ή τρίτη γλώσσα.

Με την περάτωση των διαδικασιών αυτών οι πίνακες των επιτυχόντων προωθούνται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για επικύρωση στη Γ.Σ.Ε.Σ., με στόχο την ανακοίνωσή τους πριν από την 1η Οκτωβρίου.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε σαράντα εννέα (49) φοιτητές (Κλασική Φιλολογία 15, Βυζαντινή Φιλολογία 8, Νεοελληνική Φιλολογία 15, Γλωσσολογία 5 και Θεατρολογία 6).

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα σε όλους τους τομείς διδάσκονται τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως και αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες το καθένα. Για την απόκτηση του τίτλου στον Α' Κύκλο, ο φοιτητής χρειάζεται συνολικά τριάντα έξι (36) διδακτικές μονάδες.

Το πρόγραμμα μαθημάτων και ασκήσεων Α' Κύκλου ορίζεται κατά τομείς ως εξής:

Κλασική Φιλολογία

Α' εξάμηνο

Αριστοτέλους Περί Ποιητικής

Αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό έπος

Ασκήσεις και ερευνητική απασχόληση στο χώρο ειδικεύσης με ευθύνη του επόπτη

Β' εξάμηνο

Ο Αριστοτέλης στη θεωρία του ευρωπαϊκού θεάτρου

Η λυρική ποίηση στην αρχαία Ελλάδα και Ρώμη

Ασκήσεις και ερευνητική απασχόληση στο χώρο ειδικεύσης με ευθύνη του επόπτη

Γ' εξάμηνο

Οι γλωσσολογικές βάσεις της νεότερης ποιητικής

Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή ρητορική

Διπλωματική εργασία, Α' στάδιο

Δ' εξάμηνο

Σύγχρονες προσεγγίσεις της ποιητικής

Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή ιστοριογραφία

Διπλωματική εργασία, Β' στάδιο

Βυζαντινή Φιλολογία

Α' εξάμηνο

Βυζαντινή Υμνογραφία, Ρωμανού Ακάθιστος Ύμνος

Αριστοτέλους Περί Ποιητικής

Κριτική υμνογραφική βιβλιογραφία

(Άσκηση με ευθύνη του επόπτη)

Β' εξάμηνο

Εισαγωγή στη βυζαντινή αγιολογική φιλολογία

Ο Αριστοτέλης στη θεωρία του Ευρωπαϊκού Θεάτρου

Τα αγιολογικά κείμενα ως ιστορικές πηγές

(Άσκηση με ευθύνη του επόπτη)

Γ' εξάμηνο

Βυζαντινή ρητορική και επιστολογραφία

Αριστοτέλους Περί Ποιητικής

Διπλωματική εργασία, Α' στάδιο (επόπτης)

Δ' εξάμηνο

Σύγχρονες προσεγγίσεις της ποιητικής

(ευθύνη του Τομέα ΒΝΕΦ)

Θύραθεν βυζαντινή ποίηση

Διπλωματική εργασία, Β' στάδιο (επόπτης)

Νεοελληνική Φιλολογία

Α' εξάμηνο

Αριστοτέλους Περί Ποιητικής

Το νεοελληνικό κείμενο και οι αναγνώστες του:

Προβλήματα έκδοσης και ζητήματα παισίωσης

Ασκήσεις και ερευνητική απασχόληση στο χώρο

ειδίκευσης με ευθύνη του επόπτη

Β' εξάμηνο

Ο Αριστοτέλης στη θεωρία του Ευρωπαϊκού Θεάτρου

Ερμηνευτικά προβλήματα κειμένων

της νεοελληνικής λογοτεχνίας, Α'

Ασκήσεις και ερευνητική απασχόληση

στο χώρο ειδίκευσης με ευθύνη του επόπτη

Γ' εξάμηνο

Οι γλωσσολογικές βάσεις της νεότερης ποιητικής

Καλλιτεχνικά ρεύματα και λογοτεχνική

δημιουργία: Θεωρίες και πρακτικές

Διπλωματική εργασία, Α' στάδιο

Δ' εξάμηνο

Σύγχρονες προσεγγίσεις της ποιητικής

Ερμηνευτικά προβλήματα κειμένων

της νεοελληνικής λογοτεχνίας, Β'

Διπλωματική εργασία, Β' στάδιο

Γλωσσολογία

Α' εξάμηνο

Αριστοτέλους Περί Ποιητικής

Φωνολογία

Ασκήσεις και έρευνα στο χώρο ειδίκευσης

με ευθύνη του επόπτη

Β' εξάμηνο

Ο Αριστοτέλης στη θεωρία του ευρωπαϊκού θεάτρου

Σύνταξη

Ασκήσεις και έρευνα στο χώρο ειδίκευσης με ευθύνη

του επόπτη

Γ' εξάμηνο

Οι γλωσσολογικές βάσεις της νεότερης ποιητικής

Γραμματική και διδακτική της νέας ελληνικής

Διπλωματική εργασία, Α' στάδιο

Δ' εξάμηνο

Σύγχρονες προσεγγίσεις της ποιητικής

Σημασιολογία-πραγματολογία

Διπλωματική εργασία, Β' στάδιο

Θεατρολογία

Α' εξάμηνο

Αριστοτέλους Περί Ποιητικής

Ιστορία και ιστοριογραφία του Νεοελληνικού

Θεάτρου- Κιν/φου

Πηγές της Ιστορίας του Νεοελληνικού

Θεάτρου/ Κινηματογράφου Α'

Β' εξάμηνο

Ο Αριστοτέλης στη Θεωρία του Ευρωπαϊκού Θεάτρου

Η κλασική ευρωπαϊκή κωμωδία: από τον Μένανδρο

στον Μπομαρσέ

Πηγές της ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου/

Κινηματογράφου Β'

Γ' εξάμηνο

Οι γλωσσολογικές βάσεις της νεότερης ποιητικής

Θεωρία του νεότερου Ευρωπαϊκού

Θεάτρου/ Κινηματογράφου

Διπλωματική εργασία, Α' στάδιο

Δ' εξάμηνο

Σύγχρονες προσεγγίσεις της ποιητικής

Νεοελληνική θεατρική/ κινηματογραφική κωμωδία

Διπλωματική εργασία, Β' στάδιο

Με την εγγραφή του φοιτητή στο Π.Μ.Σ. και ύστερα από σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) ορίζει τον επόπτη των σπουδών του, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 4α του Ν. 2083/1992. Ο επόπτης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τομέα στον οποίον ανήκει η επιστημονική ειδίκευση του φοιτητή και, σε συνεργασία με τη Συντονιστική Επιτροπή, παρακολουθεί και ελέγχει τη μεταπτυχιακή πορεία του τελευταίου στο σύνολό της. Κατά την επιλογή του επόπτη, η Γ.Σ.Ε.Σ. λαμβάνει υπόψη τις προγραμματισμένες εκπαιδευτικές άδειες των μελών Δ.Ε.Π. για την επόμενη διετία, ώστε να αποτραπούν τυχόν κενά στην παρακολούθηση του φοιτητή. Λαμβάνει ακόμη υπόψη τον αριθμό φοιτητών που εποπτεύει κάθε επιφορτισμένο με μεταπτυχιακό έργο μέλος της, για την κατά το δυνατόν ισομερέστερη κατανομή του έργου.

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής αναλαμβάνει τρεις σπουδαστικές υποχρεώσεις ανά εξάμηνο και συνολικά δώδεκα στη διάρκεια της διετίας του πρώτου κύκλου της ειδίκευσής του. Οι τέσσερις από τις δώδεκα εκπληρώνονται με την παρακολούθηση των μεταπτυχιακών σεμιναρίων ειδίκευσης που προσφέρει ο Τομέας του, ενώ άλλες τέσσερις με τα μεταπτυχιακά σεμινάρια γενικότερης κατεύθυνσης που προσφέρει το Τμήμα. Σε περίπτωση που ο Τομέας είναι σε θέση να προσφέρει περισσότερα από ένα μεταπτυχιακά σεμινάρια ειδίκευσης, ανά εξάμηνο, ο σπουδαστής έχει τη δυνατότητα επιλογής, με τη συγκατάθεση του επόπτη του. Σε συνεννόηση επίσης με τον επόπτη των σπουδών του και ύστερα από έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής, ο σπουδαστής μπορεί να αντικαταστήσει ένα σεμινάριο ειδίκευσης και δύο γενικότερης κατεύθυνσης με κάποια σεμινάρια ειδίκευσης άλλου Τομέα ή ακόμη και άλλου Τμήματος Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αν αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ωφέλιμο στην αρτιότερη επιστημονική του κατάρτιση. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμινάρια ολοκληρώνεται με την εκπόνηση γραπτής εργασίας μεταπτυχιακού επιπέδου.

Η τρίτη ανά εξάμηνο υποχρέωση του σπουδαστή εκπληρώνεται με ερευνητική άσκηση ή άλλη γραπτή εργασία που γίνεται με ευθύνη του επόπτη του και με βάση συγκεκριμένη βιβλιογραφία. Στόχος των ασκήσεων αυτών είναι η τελική εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, η οποία και θα αποτελέσει βασικό κριτήριο της επιτυχημένης ολοκλήρωσης του πρώτου κύκλου των σπουδών του. Ο επόπτης κρίνει αν η συλλογή του υλικού και η επεξεργασία του θα μεθοδευτούν σταδιακά

από το πρώτο εξάμηνο του κύκλου, ή αν, σε μια πρώτη φάση, θα θεωρηθεί σκόπιμο να μηθεί ο σπουδαστής στην τεχνική της έρευνας με τη βοήθεια στοιχειωδέστερων ασκήσεων. Η βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας του σπουδαστή γίνεται με την παράδοση της τελικής της μορφής στο τέλος του τέταρτου εξαμήνου των σπουδών του και ο βαθμός αυτός εκπροσωπεί το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου της βαθμολογίας του.

Όλες οι γραπτές εργασίες των μεταπτυχιακών φοιτητών φυλάσσονται αξιολογημένες στα αρχεία των οικείων Τομέων, ώστε να μπορούν να τις συμβουλευτούν ανά πάσα στιγμή οι επόπτες και η Συντονιστική Επιτροπή. Η βαθμολόγηση γίνεται με τους χαρακτηρισμούς «Άριστα», «Πολύ καλά», «Καλά» και «Μέτρια», από τους οποίους το «Καλά» αντιστοιχεί στη βαθμολογία της βάσης και το «Μέτρια» ισοδυναμεί με αποτυχία.

Στο τέλος του πρώτου έτους των σπουδών κάθε φοιτητή, ο επόπτης του συντάσσει λεπτομερή και αιτιολογημένη έκθεση προόδου, για την ενημέρωση του ίδιου του φοιτητή, του Τομέα του και της Συντονιστικής Επιτροπής. Από την έκθεση αυτή κρίνεται αν ο φοιτητής θα συνεχίσει τις σπουδές του ή όχι. Φοιτητής που έχει συγκεντρώσει βαθμολογία βάσης σε τέσσερα από τα έξι μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων εγκαταλείπει το Πρόγραμμα. Το Πρόγραμμα εγκαταλείπουν επίσης φοιτητές που έχουν αφήσει ημιτελείς εργασίες περισσότερες της μίας. Σε περίπτωση αποτυχίας του φοιτητή σε ένα από τα μεταπτυχιακά σεμινάρια, του δίνεται η ευκαιρία να αναπληρώσει με την παρακολούθηση ενός επιπλέον μεταπτυχιακού σεμιναρίου ή με την εκπόνηση γραπτής εργασίας στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο, με τις οδηγίες του επόπτη του ή άλλου μέλους Δ.Ε.Π., πάντα με τη σύμφωνη γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Π.Μ.Σ. Αποτυχία σε σεμινάρια περισσότερα του ενός ανά έτος αυτομάτως συνεπάγεται απομάκρυνση του φοιτητή από το πρόγραμμα. Η απομάκρυνση, όπως και κάθε άλλη αλλαγή της πορείας των σπουδών του, γίνεται μόνον με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Η παρακολούθηση των σεμιναρίων είναι υποχρεωτική για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και η απουσία τους από περισσότερες των τριών εβδομαδιαίων συναντήσεων συνεπάγεται απώλεια του μαθήματος.

Ύστερα από έκθεση του επόπτη και εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, η Γ.Σ.Ε.Σ. απονέμει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στους φοιτητές που ολοκλήρωσαν με επιτυχία

τις σπουδαστικές υποχρεώσεις του Α' Κύκλου. Δεν θεωρείται επιτυχημένη η εκπλήρωση των υποχρεώσεων αν ο φοιτητής έχει συγκεντρώσει βαθμολογία βάσης σε οκτώ από τα δώδεκα μαθήματα του κύκλου ή αν παραμένουν ημιτελείς, στο τέλος του δευτέρου έτους των σπουδών του, περισσότερες από δύο γραπτές εργασίες. Περίοδος χάριτος ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου μπορεί να χορηγηθεί για τη διευθέτηση παρόμοιων εκκρεμοτήτων με τη λήξη της οποίας ο φοιτητής αποκτά τον τίτλο ή κάνει τη φοιτητική του ιδιότητα. Η απονομή των διπλωμάτων ειδίκευσης μπορεί να γίνεται δύο φορές το χρόνο, κατά τους μήνες Οκτώβριο και Μάρτιο.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

α. Εισαγωγή φοιτητών στο Β' κύκλο

Στο Β' Κύκλο των μεταπτυχιακών σπουδών εισάγονται κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών των πανεπιστημίων της χώρας ή αντιστοίχων ιδρυμάτων του εξωτερικού. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να γίνουν δεκτοί και κάτοχοι Μ.Δ.Ε άλλων σχολών και τμημάτων, ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής προς τη Γ.Σ.Ε.Σ., όταν το θέμα της διατριβής που πρόκειται να εκπονηθεί έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα.

Όταν το Π.Μ.Σ. Α' Κύκλου, μέσα από το οποίο ο υποψήφιος απέκτησε το Μ.Δ.Ε., έχει διάρκεια μικρότερη των τεσσάρων ακαδημαϊκών εξαμήνων ή προβλέπει παρακολούθηση αριθμού μαθημάτων σημαντικά μικρότερου εκείνου του Τμήματος, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης μπορεί να απαιτήσει, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, την παρακολούθηση μέρους του Π.Μ.Σ. Α' Κύκλου του Τμήματος, ως προϋπόθεση για την εγγραφή στο Β' Κύκλο. Ανάλογα αντιμετωπίζεται και η περίπτωση υποψηφίου που έχει αφήσει ανολοκλήρωτο τον Α' Κύκλο των μεταπτυχιακών του σπουδών σε αναγνωρισμένο Α.Ε.Ι. της χώρας ή του εξωτερικού.

Κατ' εξαίρεση, μπορούν να εγγραφούν στο Β' Κύκλο υποψήφιοι διδάκτορες που δεν είναι κάτοχοι Μ.Δ.Ε., όταν διαθέτουν αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο, αντίστοιχο

τουλάχιστον σε ποσότητα και ποιότητα των ερευνητικών εργασιών που προβλέπει το Π.Μ.Σ. Α' Κύκλου του Τμήματος. Για να ληφθεί πάντως η απόφαση αυτή, απαιτείται σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, ύστερα από γνωμοδότηση επιτροπής ειδικών που έχει οριστεί από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Προκειμένου να εγγραφεί στο Β' Κύκλο των μεταπτυχιακών σπουδών, ο υποψήφιος υποβάλλει στον οικείο τομέα αίτηση, η οποία συνοδεύεται από υπόμνημα σχετικό με τους ιδιαίτερους ερευνητικούς του στόχους, το θέμα της διατριβής που επιθυμεί να εκπονήσει και τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζει να χειριστεί το ζήτημα σε πολύ γενικές γραμμές. Ο Τομέας αξιολογεί την πρόταση, διερευνά τις δυνατότητες των στελεχών του να υποστηρίξουν το συγκεκριμένο εγχείρημα, και διαβιβάζει το αίτημα στη Συντονιστική Επιτροπή, μαζί με σχετική εισήγηση στην οποία συμπεριλαμβάνονται προτάσεις ονομάτων για το σχηματισμό της συμβουλευτικής επιτροπής. Η εγγραφή ολοκληρώνεται με την επικύρωση του θέματος της διατριβής και με τον ορισμό της τριμελούς επιτροπής από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Κατά την επιλογή των μελών της επιτροπής και κυρίως κατά την επιλογή του επόπτη, λαμβάνονται σοβαρά υπόψη όχι μόνο τα ιδιαίτερα επιστημονικά ενδιαφέροντα των τελευταίων, αλλά και ο αριθμός υποψηφίων διδασκόντων που εποπτεύει κάθε μέλος.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να αλλάξει το θέμα της διατριβής και η σύνθεση της συμβουλευτικής επιτροπής μέσα στο πρώτο ακαδημαϊκό έτος των σπουδών του φοιτητή, αν διαπιστωθεί ότι η συγκεκριμένη έρευνα αποβαίνει άκαρπη, αν ο επόπτης αποχωρήσει από το Τμήμα και ο Τομέας δεν είναι σε θέση να προτείνει αντικαταστάτη του, ή αν αλλάξει γενικά η σύνθεση του Τομέα. Για την αλλαγή χρειάζεται απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., η οποία και κρίνει αν ο χρόνος εκπόνησης της διατριβής θα υπολογιστεί με βάση τον ορισμό της νέας συμβουλευτικής επιτροπής, ή αν θα παραμείνει το αρχικό χρονοδιάγραμμα των σπουδών του φοιτητή.

Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, ο υποψήφιος υποβάλλει στη Συμβουλευτική Επιτροπή υπόμνημα για την πορεία της εργασίας του, το οποίο η τελευταία διαβιβάζει επαρκώς σχολιασμένο και αξιολογημένο στη Συντονιστική Επιτροπή. Αδικαιολόγητη και παρατεταμένη αμέλεια στην υποβολή του υπομνήματος επιτρέπει στη Συντονιστική Επιτροπή να εισηγηθεί στη Γ.Σ.Ε.Σ. ακόμη και τη διαγραφή του φοιτητή από το μητρώο των σπουδαστών του Τμήματος.

Σε περιπτώσεις στράτευσης, εγκυμοσύνης και σοβαρής

ασθένειας, οι υποψήφιοι διδάκτορες μπορούν, με αίτησή τους, να ζητήσουν προσωρινή διακοπή των σπουδών τους για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Το διάστημα της άδειας που θα χορηγήσει η Γ.Σ.Ε.Σ., δεν υπολογίζεται στο χρόνο των σπουδών τους. Η χορήγηση άδειας για άλλους σοβαρούς προσωπικούς λόγους απαιτεί πλειοψηφία τριών τετάρτων των μελών της Γ.Σ.Ε.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και ύστερα από σχετική εισήγηση του οικείου τομέα και της Συντονιστικής Επιτροπής Π.Μ.Σ, η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να εγκρίνει την επανεγγραφή στο Β' Κύκλο σπουδών φοιτητή που δεν κατόρθωσε να ολοκληρώσει τη διατριβή του μέσα στα χρονικά όρια που προβλέπει ο νόμος. Στην περίπτωση αυτή ο υποψήφιος είναι υποχρεωμένος να προτείνει καινούργιο θέμα διατριβής, την οποία οφείλει να ολοκληρώσει σε χρονικό διάστημα όχι μικρότερο των έξι ή μεγαλύτερο των οκτώ ακαδημαϊκών εξαμήνων.

β. Ακαδημαϊκές υποχρεώσεις των υποψήφιων διδασκόντων

Οι υποχρεώσεις του μεταπτυχιακού φοιτητή Β' Κύκλου ορίζονται κατά τομείς ως ακολούθως.

Κλασική Φιλολογία: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής Β' Κύκλου ασχολείται κυρίως με τη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής υπό την επίβλεψη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, όπως ορίζει ο νόμος. Συμμετέχει επίσης στα ερευνητικά προγράμματα του Τομέα ή, ύστερα από συνεννόηση, σε συναφή προγράμματα των αντίστοιχων τομέων άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή και της αλλοδαπής (π.χ. μέσω του προγράμματος ERASMUS). Ο επόπτης των σπουδών του μπορεί να του υποδείξει, ανάλογα με τις τυχόν ελλείψεις του και τις επιμέρους σπουδαστικές του ανάγκες, την παρακολούθηση ορισμένων μεταπτυχιακών ή προπτυχιακών μαθημάτων του Τμήματος Φιλολογίας ή και άλλου Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Μπορεί ακόμη να του αναθέσει και περιορισμένης έκτασης επικουρικό διδακτικό έργο στο χώρο της ειδικότητάς του υπό την επίβλεψη ενός μέλους Δ.Ε.Π.

Βυζαντινή Φιλολογία: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Β' Κύκλου έχει ως κύριο έργο την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με την εποπτεία της τριμελούς επιτροπής σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Παράλληλα συμμετέχει σε ερευνη-

τικά προγράμματα του Τομέα και κυρίως στο Πρόγραμμα Bibliotheca Hagiographica Neograeca, βοηθά στην οργάνωση του Εργαστηρίου Παλαιογραφίας και αναλαμβάνει δευτερεύοντα διδακτικά έργα, όπως είναι η επίβλεψη ασκήσεων φοιτητών.

Νεοελληνική Φιλολογία: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής Β' Κύκλου ασχολείται κυρίως με τη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής υπό την επίβλεψη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής όπως ορίζει ο νόμος. Συμμετέχει επίσης στα ερευνητικά προγράμματα του Τομέα ή, ύστερα από συνεννόηση, σε συναφή προγράμματα των αντίστοιχων τομέων άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή και αλλοδαπής (π.χ. μέσω του προγράμματος ERASMUS). Ο επόπτης των σπουδών του μπορεί να του υποδείξει, ανάλογα με τις τυχόν ελλείψεις του και τις επιμέρους σπουδαστικές του ανάγκες, την παρακολούθηση ορισμένων μεταπτυχιακών ή προπτυχιακών μαθημάτων του Τμήματος Φιλολογίας ή και άλλου Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Μπορεί ακόμη να του αναθέσει και περιορισμένης έκτασης επικουρικό διδακτικό έργο στο χώρο της ειδικότητάς τους υπό την επίβλεψη ενός μέλους Δ.Ε.Π.

Γλωσσολογία: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής Β' Κύκλου έχει ως κύριο έργο τη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής, όπως ορίζει ο νόμος. Με ευθύνη και επίβλεψη του επόπτη του μπορεί επίσης να του ανατεθεί στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών μαθημάτων πρώτου κύκλου επικουρικό διδακτικό έργο σχετιζόμενο με την ειδίκευσή του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να παρακολουθεί σε συνεννόηση με τον επόπτη του και ανάλογα με τις τυχόν ελλείψεις του μικρό αριθμό μεταπτυχιακών ή προπτυχιακών μαθημάτων του Τμήματος Φιλολογίας ή και άλλου Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής και των δύο κύκλων μπορεί να συμμετέχει στα ερευνητικά προγράμματα του Τομέα Γλωσσολογίας.

Θεατρολογία: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής Β' Κύκλου επιδίδεται κυρίως στη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής υπό την επίβλεψη του επόπτη των σπουδών του και της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, όπως ορίζει ο νόμος. Παίρνει μέρος επίσης στα ερευνητικά προγράμματα του Τομέα και, ύστερα από σχετική συνεννόηση, στα ερευνητικά προγράμματα θεατρολογίας του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών. Ο επόπτης των σπουδών του μπορεί να του αναθέσει την παρακολούθηση κάποιων μεταπτυχιακών μαθημά-

των του Τμήματος Φιλολογίας ή άλλου Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, ανάλογα με τις τυχόν ελλείψεις του και τις επιμέρους σπουδαστικές του ανάγκες. Μπορεί ακόμη να του αναθέσει περιορισμένης έκτασης επικουρικό διδακτικό έργο στο χώρο της ειδικότητάς του υπό την επίβλεψη κάποιου μέλους Δ.Ε.Π.

γ. Απονομή διδακτορικού διπλώματος

Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.) προχωρά στον ορισμό επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 5β του Ν.2083/1992, όταν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή υποβάλλει έκθεση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής κατά τις υποδείξεις της. Η δημόσια εξέταση του υποψηφίου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5γ του ίδιου άρθρου, σε ημερομηνία που έχει ορίσει η Γ.Σ.Ε.Σ. και συμπεριλαμβάνει δύο φάσεις. Στην πρώτη, που είναι δημόσια με ελεύθερη προσέλευση κοινού, ο υποψήφιος παρουσιάζει προφορικά τα πορίσματα της έρευνάς του και απαντά σε ερωτήσεις που του θέτουν τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Στο δεύτερο στάδιο, ο εξεταζόμενος και οι ακροατές αποχωρούν και η επιτροπή συνεδριάζει για να αποφασίσει αν η διατριβή εγκρίνεται ως έχει, αν απορρίπτεται ή αν αναπέμπεται, οπότε και ορίζει το χρονικό διάστημα για τη διόρθωσή της. Αν η εξέταση ολοκληρωθεί με επιτυχία, ο υποψήφιος αποκτά τον τίτλο του διδάκτορα και δίνει τον σχετικό όρκο στην πρώτη συνεδρία της Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από την εξέταση. Στην ορκωμοσία καλείται να παραβρεθεί ο Πρύτανης ή ο Κοσμήτορας της Σχολής ή ο νόμιμος εκπρόσωπός τους. Ενδεχόμενη απουσία πάντως των τελευταίων δε ματαιώνει και δεν ακυρώνει τη διαδικασία.

V. Υποτροφίες και Βραβεία

Το Τμήμα Φιλολογίας απονέμει τα εξής βραβεία σε μεταπτυχιακούς ή προπτυχιακούς φοιτητές.

Βραβείο Louis Robert: Ετήσιο βραβείο που απονέμεται στις δύο καλύτερες προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές αρχαιολογικές εργασίες των Τμημάτων Φιλολογίας και Ιστορίας - Αρχαιολογίας του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Εργα-

σίες με βαθμό άριστα υποβάλλονται από τους διδάσκοντες των οικείων Τομέων σε τριμελείς επιτροπές, τις οποίες συγκροτούν τα Τμήματα Φιλολογίας και Ιστορίας-Αρχαιολογίας. Το βραβείο αυτό θεσμοθετήθηκε κατόπιν εισηγήσεως του αείμνηστου καθηγητή Ι. Καμπίση, εις μνήμην του επιφανούς αρχαιολογιστή Louis Robert, καθηγητή στο Κολλέγιο της Γαλλίας και μέλους της Ακαδημίας των Επιγραφών. Το βραβείο συνοδεύεται από χρηματικό έπαθλο ισόποσο με 3.000 γαλλικά φράγκα για κάθε εργασία.

Βραβείο Στέλλας Παναγοπούλου: Το βραβείο αυτό θεσμοθετείται στη μνήμη της Στέλλας Παναγοπούλου από τη μητέρα της αναπληρώτριας καθηγήτριας κ. Ι. Γιατρομανωλάκη και χορηγήθηκε για πρώτη φορά για το ακαδημαϊκό έτος 1994-95 σε αριστούχο μεταπτυχιακό φοιτητή του Τμήματος (1.180,00 €). Από το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001 το βραβείο αυτό (1.470,00 €) απονέμεται ανά διετία, ύστερα από απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, σε μεταπτυχιακό φοιτητή Β' Κύκλου ο οποίος διακρίνεται για τις ακαδημαϊκές του επιδόσεις, ή σε μεταπτυχιακό φοιτητή Α' Κύκλου του οποίου η συνολική βαθμολογία και η διπλωματική εργασία κρίθηκαν με άριστα.

Υποτροφία Ιωάννη Καμπίση: Η υποτροφία αυτή θεσμοθετήθηκε στη μνήμη του καθηγητή Κλασικής Φιλολογίας Ιωάννη Καμπίση και απονέμεται ανά διετία, από το ακαδημαϊκό έτος 1996-97, στον εκάστοτε πρωτεύοντα στις εξετάσεις για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Α' Κύκλου του Τομέα Κλασικών Σπουδών. Η υποτροφία συνίσταται στη χορήγηση 1.180,00 € κάθε εξάμηνο. Ο φοιτητής διατηρεί την υποτροφία και κατά το δεύτερο έτος των σπουδών του, εφόσον η επίδοσή του κατά το πρώτο έτος κριθεί ικανοποιητική (μέσος όρος βαθμολογίας στα μαθήματα τουλάχιστον επτά [7]), ενώ σε αντίθετη περίπτωση χάνει την υποτροφία, η οποία απονέμεται πάλι στον πρωτεύοντα στις εισαγωγικές εξετάσεις για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Α' Κύκλου του Τομέα Κλασικών Σπουδών.

Η προθεσμία κατάθεσης προτάσεων για τα βραβεία λήγει την 31/12 εκάστου έτους. Η απονομή των βραβείων θα πραγματοποιείται κατά την αμέσως επόμενη τελετή επίδοσης των πτυχίων.

2 . Τ μ ή μ α Ι σ τ ο ρ ί α ς κ α ι Α ρ χ α ι ο λ ο γ ί α ς

Πρόεδρος: Καθηγητής Χρήστος Λούκος, τηλ.: 28310 77335, 28310 77336, e-mail: loukos@phl.uoc.gr
Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγήτρια Όλγα Γκράτζιου, τηλ.: 28310 77363

Γραμματέας: Ευλαβία Δράγαση, τηλ.: 28310 77379, fax: 28310 77338, e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

2.1 Ο Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία **Διευθυντής Προγράμματος:** Καθηγητής Νικόλαος Σταμπολίδης

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος, τηλ.: 28310 77337, 77379, e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

2.2 Ιστορία της Τέχνης

Διευθυντής Προγράμματος: Ευγένιος Μαθιόπουλος, Επίκ. Καθηγητής
Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος, τηλ.: 28310 77337, 77379 e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

2.3 Τουρκολογία

Διευθυντής Προγράμματος: Αντώνιος Αναστασόπουλος, Λέκτορας
Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος, τηλ.: 28310 77337, 77379, e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

2.4 Βυζαντινές Σπουδές

Διευθύντρια Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτρια Όλγα Γκράτζιου
Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος, τηλ.: 28310 77377, 77379, e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

2.5 Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Χρήστος Χατζηιωσήφ
Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος, τηλ.: 28310 77337, 77379, e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

2.1 Ο Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία Διευθυντής Προγράμματος: Νικόλαος Σταμπολίδης

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος

τηλ.: 28310-77337, 77379

e-mail: history@phl.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία» με κατευθύνσεις στην Κλασική Αρχαιολογία, την Αρχαία Ιστορία και την Προϊστορική Αρχαιολογία, σύμφωνα με τις διατάξεις των Υπουργικών Αποφάσεων του προγράμματος (B7/82802/7.10.03 Φ.Ε.Κ. 1537 τ. Β', B7/91/25.2.97 Φ.Ε.Κ. 170, τ. Β', B7/591/8.12.97, Φ.Ε.Κ. τ. Β', B1/719/23.9.93 Φ.Ε.Κ. 786, τ. Β') και την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρα 10 έως 12 του Ν.2083/92).

Το Πρόγραμμα διευθύνεται από τριμελή συντονιστική επιτροπή συγκροτούμενη από το Διευθυντή και δύο μέλη Δ.Ε.Π. που μετέχουν του Προγράμματος, με επιδίωξη να εκφράζεται η ποικιλία των διαφορετικών κατευθύνσεών του.

Η κατεύθυνση της Κλασικής Αρχαιολογίας του Π.Μ.Σ. επιδιώκει όχι μόνο να διευρύνει τις γνώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών, αλλά, κυρίως, να εμβαθύνει τη γνώση τους στην αρχαία ελληνική κοινωνία από την αυγή του ελληνικού πολιτισμού έως και την ύστερη αρχαιότητα, όπως αυτή προκύπτει μέσα από την εξέταση των τομέων της Τέχνης, της Ιστορίας, της Φιλολογίας, της Φιλοσοφίας κ.ά. Παράλληλα, στόχος του Προγράμματος είναι να εξοικειώσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές με τα προβλήματα και τις μεθόδους της αρχαιολογικής και ιστορικής έρευνας και να τους προετοιμάσει για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Το πρόγραμμα κάθε φορά αποβλέπει στην κάλυψη μιας ή περισσότερων χρονικών περιόδων και ποικίλων φαινομένων της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας, καθώς και των σχέσεων των Ελλήνων με άλλους λαούς και πολιτισμούς της Μεσογείου, επιδιώκοντας κυρίως την προαγωγή της γνώσης, την

ανάπτυξη της κρίσης και της συνδυαστικής φαντασίας των συμμετεχόντων. Παράλληλα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εξοικειώνονται με προβλήματα της ανασκαφικής μεθόδου, με πρακτικές ασκήσεις στο χώρο των πανεπιστημιακών ανασκαφών ή ανασκαφών τις οποίες επιβλέπουν ή στις οποίες συμμετέχουν διδάσκοντας του μεταπτυχιακού προγράμματος. Για την απόκτηση του τίτλου μεταπτυχιακής ειδίκευσης, στο τέλος του Α' κύκλου, εκπονούνται σεμιναριακές εργασίες και διπλωματική εργασία, αντικείμενο των οποίων μπορεί να είναι εν μέρει και υλικό που προέρχεται από τις ανασκαφές.

Η κατεύθυνση της Αρχαίας Ιστορίας του Π.Μ.Σ. επιδιώκει να διευρύνει και να εμβαθύνει τις γνώσεις των φοιτητών στην αρχαία ελληνική ιστορία, προσφέροντας σεμιναριακά μαθήματα σχετικά με όλες τις χρονικές περιόδους της αρχαίας ελληνικής ιστορίας, από την αρχαϊκή περίοδο ως την ύστερη αρχαιότητα, και να τους καθοδηγήσει στη συγγραφή επιστημονικών εργασιών (σεμιναριακών και διπλωματικής) με χρήση φιλολογικών πηγών, αρχαιολογικών δεδομένων και σύγχρονης βιβλιογραφίας, προετοιμάζοντάς τους για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Η κατεύθυνση της Προϊστορικής Αρχαιολογίας του Π.Μ.Σ. επιδιώκει να διευρύνει τις γνώσεις των φοιτητών στην Προϊστορική Αρχαιολογία, καλύπτοντας όλες τις χρονικές της περιόδους (Παλαιολιθική, Μεσολιθική, Νεολιθική και Εποχή του Χαλκού), και δίνει έμφαση στη μελέτη των κοινωνιών στο προϊστορικό Αιγαίο και στις σχέσεις τους με τους πολιτισμούς της Μεσογείου.

Στόχος του Π.Μ.Σ. είναι να καθοδηγήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στην έρευνα, τη συγγραφή εργασιών, εκπαιδεύοντάς τους στις σύγχρονες αναλυτικές και συνθετικές μεθόδους και τεχνικές στην Αρχαιολογία, καθώς και στις συγγενικές της επιστήμες.

Στα σεμιναριακά μαθήματα και στις διπλωματικές εργα-

σίες προσεγγίζονται ζητήματα μεθοδολογίας και ιστορίας της αρχαιολογικής και της διεπιστημονικής έρευνας. Παρέχονται, επίσης, δυνατότητες συμμετοχής σε εργασίες πεδίου και στη μελέτη αρχαιολογικού υλικού.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. «Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία» απονέμει:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)

- στην Κλασική Αρχαιολογία
- στην Αρχαία Ιστορία
- στην Προϊστορική Αρχαιολογία

β) Διδακτορικό Δίπλωμα

- στην Κλασική Αρχαιολογία
- στην Αρχαία Ιστορία
- στην Προϊστορική Αρχαιολογία.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των τίτλων ορίζεται σε τέσσερα (4) τουλάχιστον διδακτικά εξάμηνα για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης και σε επιπλέον έξι (6) τουλάχιστον διδακτικά εξάμηνα για το Διδακτορικό Δίπλωμα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Δεκτοί στο Π.Μ.Σ. «Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία» γίνονται πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. των τμημάτων ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών της ημεδαπής ή

αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής. Ειδικά για την κατεύθυνση της Κλασικής Αρχαιολογίας, γίνονται δεκτοί και πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της Αρχιτεκτονικής της ημεδαπής ή αντίστοιχου τμήματος της αλλοδαπής. Επίσης για την κατεύθυνση της Προϊστορικής Αρχαιολογίας, γίνονται δεκτοί και πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. των φυσικών επιστημών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 του Ν. 2083/1992. Συγκεκριμμένα, ειδικότερα, τα παρακάτω:

- Βαθμός πτυχίου με συντελεστή 1
- Προφορική συνέντευξη με συντελεστή 2
- Γραπτή εξέταση με συντελεστή 2
- Προφορική εξέταση με συντελεστή 2
- Ξένη Γλώσσα με συντελεστή 0,5
- Γραπτό υπόμνημα του υποψηφίου με συντελεστή 1.

2. Αριθμός εισακτέων

Οι εξετάσεις για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών διενεργούνται κατά κανόνα δύο φορές το χρόνο, το Σεπτέμβριο και το Φεβρουάριο. Στη Γραμματεία του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας υπάρχει ενδεικτική βιβλιογραφία για κάθε κατεύθυνση. Οι εισακτέοι φοιτητές δεν μπορούν να υπερβαίνουν τους δεκαπέντε (15) συνολικά.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης προβλέπονται δύο γενικές κατηγορίες σεμιναριακών μαθημάτων. Η κατηγορία της κύριας κατεύθυνσης περιλαμβάνει σεμιναριακά μαθήματα της Κλασικής Αρχαιολογίας για την κατεύθυνση της Κλασικής Αρχαιολογίας, της Προϊστορικής Αρχαιολογίας για την κατεύθυνση της Προϊστορικής Αρχαιολογίας, και της Αρχαίας Ιστορίας για την κατεύθυνση της Αρχαίας Ιστορίας.

Από την κατηγορία της κύριας κατεύθυνσης προσφέρεται ένα σεμιναριακό μάθημα ανά εξάμηνο για κάθε κατεύθυνση σπουδών. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τα σεμιναριακά μαθήματα των άλλων κατευθύνσεων του Π.Μ.Σ., ειδικά σεμιναριακά μαθήματα που προσφέρονται από το πρόγραμμα, και ανάλογα με την κατεύθυνση, σεμινάρια Κλασικής Φιλολογίας, Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας κ.τ.λ., που προσφέρονται από τα Π.Μ.Σ. των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης. Κάθε σεμιναριακό μάθημα διδάσκεται τρεις ώρες εβδομαδιαίως για δεκατρείς εβδομάδες.

Για να ολοκληρώσει τις σπουδές του, ο μεταπτυχιακός φοιτητής της Κλασικής Αρχαιολογίας και της Αρχαίας Ιστορίας οφείλει να παρακολουθήσει επιτυχώς τέσσερα (4) σεμιναριακά μαθήματα. Από τα μαθήματα αυτά τα δύο πρέπει να επιλεγούν από την κύρια κατεύθυνση αλλά από διαφορετικούς διδάσκοντες. Τα άλλα δύο πρέπει να είναι διαφορετικού γνωστικού αντικείμενου μεταξύ τους. Εάν αυτά δεν περιλαμβάνονται στα προσφερόμενα σεμινάρια από το πρόγραμμα, η επιλογή γίνεται με σύμφωνη γνώμη της τριμελούς επιτροπής.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής της Προϊστορικής Αρχαιολογίας οφείλει να παρακολουθήσει επιτυχώς πέντε (5) σεμιναριακά μαθήματα. Από τα μαθήματα αυτά, τα τρία πρέπει να επιλεγούν από την κύρια κατεύθυνση αλλά από διαφορετικούς διδάσκοντες. Τα υπόλοιπα δύο πρέπει να είναι διαφορετικού γνωστικού αντικείμενου μεταξύ τους και μπορούν να επιλέγονται εναλλακτικά είτε από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. είτε από ειδικά βοηθητικά σεμιναριακά μαθήματα από άλλες, συναφείς με την Αρχαιολογία επιστημονικές κατευθύνσεις.

Τα σεμιναριακά μαθήματα και των τριών κατευθύνσεων οφείλουν να ολοκληρώνονται στο χρονικό πλαίσιο των τεσσάρων κατ' ελάχιστο διδακτικών εξαμήνων του προγράμματος και ο φοιτητής μπορεί να συμμετέχει μόνον άπαξ σε δύο σεμινάρια ανά εξάμηνο.

Στο τέλος των σπουδών του, ο μεταπτυχιακός φοιτητής και των τριών κατευθύνσεων συντάσσει και παρουσιάζει τελική εργασία, η οποία πρέπει να γίνει αποδεκτή από τριμελή επιτροπή (αντίστοιχη με την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή των υποψηφίων διδακτόρων οριζόμενη από τη Γ.Σ.Ε.Σ.), όπως προβλέπει ο γενικός κανονισμός του Τμήματος. Το θέμα της εργασίας μπορεί να ορίζεται και μετά την επιτυχή ολοκλήρωση δυο σεμιναρίων κύριας κατεύθυνσης.

Ο κάτοχος του Μ.Δ.Ε. του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαι-

ολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και ισότιμων πτυχίων άλλων Πανεπιστημίων μπορεί να γίνει δεκτός στο Β' Κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγεί στην απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος.

Τα σεμιναριακά μαθήματα αρχίζουν την 1η Οκτωβρίου για το χειμερινό εξάμηνο και την 15η Μαρτίου για το εαρινό εξάμηνο αντίστοιχα. Η βαθμολογία παραδίδεται υποχρεωτικώς μέχρι την 15η Μαρτίου και την 1η Σεπτεμβρίου αντίστοιχα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει στη διάθεσή του τα υπολογιστικά δίκτυα και τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης, η οποία είναι μια από τις καλύτερες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της Ελλάδας. Στο μεταπτυχιακό φοιτητή μπορεί να εξασφαλιστεί πρόσβαση στις ειδικευμένες βιβλιοθήκες των Αρχαιολογικών Μουσείων Χανίων και Ηρακλείου και στις αρχαιολογικές βιβλιοθήκες άλλων κρατικών ιδρυμάτων και αρχαιολογικών αποστολών. Μπορεί επίσης να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μυσεία της Ελλάδας.

Στους χώρους του Τμήματος φιλοξενούνται Εργαστήρια Κλασικής Αρχαιολογίας, Αρχαίας Ιστορίας και Προϊστορικής Αρχαιολογίας, τα οποία είναι στη διάθεση των φοιτητών. Τα Εργαστήρια είναι εξοπλισμένα με ικανό αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων εποπτικών μέσων απαραίτητων στη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Εργαστήριο

Τηλέφωνο

Εργαστήριο Κλασικής Αρχαιολογίας	28310 77349/ 77350
Εργαστήριο Προϊστορικής Αρχαιολογίας	28310 77382
Εργαστήριο Αρχαίας Ιστορίας	28310 77375/77376

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνονται δεκτοί κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στην Κλασική Αρχαιολογία, στην Προϊστορική Αρχαιολογία και στην Αρχαία Ιστορία των αντίστοιχων διπλωμάτων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής είτε κάτοχοι Μ.Δ.Ε. συναφών αρχαιολογικών κλάδων.

Ο ενδιαφερόμενος, σε συνεννόηση με ένα μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, υποβάλλει αίτηση-ερευνητική πρόταση για

εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος. Αφού εγκρίνει την αίτηση, η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή από ειδικούς οι οποίοι εποπτεύουν την εργασία. Η διδακτορική

διατριβή υποστηρίζεται προφορικά ενώπιον επταμελούς εξεταστικής επιτροπής μετά την παρέλευση τουλάχιστον έξι (6) εξαμήνων από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2083/1992.

2.2 Ιστορία της Τέχνης

Διευθυντής Προγράμματος: Ευγένιος Μαθιόπουλος, Επίκ. Καθηγητής

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος

τηλ.: 28310 77337, 77379

e-mail: history@phl.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1993-1994 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην «Ιστορία της Τέχνης» στα πλαίσια του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις (B7/254/22-6-2000 Φ.Ε.Κ./30.6.00, B7/58/26.1.1994, Φ.Ε.Κ. 87, τ. Β') και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 14 του νόμου 2083/1992.

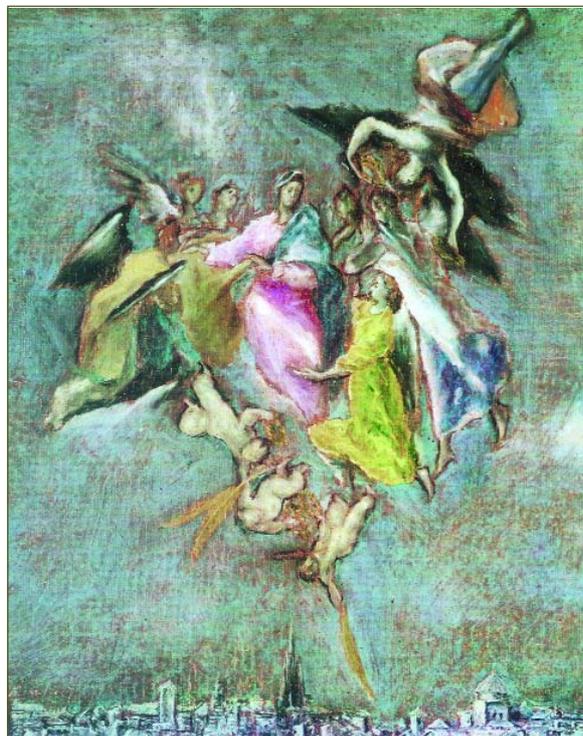
Το Π.Μ.Σ. στην «Ιστορία της Τέχνης» έχει ως σκοπό τη διαμόρφωση ειδικών στο χώρο της ευρωπαϊκής και νεότερης ελληνικής τέχνης. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα θα επιτρέψει την απόκτηση ειδικευμένων γνώσεων και την εξοικείωση με τις ερμηνευτικές μεθόδους και τις τεχνικές ανάλυσης του έργου τέχνης. Ανώτατο στάδιο δοκιμασίας, όσον αφορά την εκμάθηση των παραπάνω, είναι η εκπόνηση και η επιτυχής δημόσια υποστήριξη διδακτορικής διατριβής. Αποτελεί κοινή πεποίθηση των διδασκόντων ότι η ιστορία της τέχνης δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως μια απλή διαδοχή των μορφών μέσα στο χρόνο, αλλά ότι απαιτείται μια διεπιστημονική προσέγγιση (ιστορία της λογοτεχνίας και της μουσικής, ιστορία των ιδεολογιών, ιστορία της φιλοσοφίας και της αισθητικής, πολιτική και οικονομική ιστορία), όπου το καλλιτεχνικό φαινόμενο διακρίνεται ως ένα από τα στοιχεία που συναπαρτίζουν την ιστορία του πολιτισμού. Η νεότερη ελληνική τέχνη εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της ιστορίας της ευρωπαϊκής τέχνης.

Με βάση την παραπάνω λογική έχουν οργανωθεί τα μαθήματα γύρω από πέντε θεματικούς άξονες:

- Τεχνοτροπίες της ευρωπαϊκής τέχνης
- Κριτική και θεωρία της τέχνης-αισθητικές θεωρίες

- Τέχνη - Κοινωνία - Πολιτισμός
- Ευρωπαϊκή και Νεοελληνική τέχνη
- Ασκήσεις μπροστά σε πρωτότυπα έργα τέχνης (επισκέψεις Μουσείων και Εκθέσεων).

Το πρόγραμμα φιλοδοξεί με παραδείγματα μεγάλης ιστορικής εμβέλειας, να αναδείξει την πολυεδρικότητα τόσο των ίδιων των καλλιτεχνικών φαινομένων όσο και της μεθόδου προσέγγισής τους.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ιστορία της Τέχνης» απονέμει:

- a) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Ιστορία της Τέχνης
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα στην Ιστορία της Τέχνης

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των τίτλων είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα κατ' ελάχιστο και πέντε (5) κατ' ανώτατο όριο για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα απαιτούνται επιπλέον έξι (6) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Υποψήφιος για το Π.Μ.Σ. στην «Ιστορία της Τέχνης» πρέπει να είναι πτυχιούχος των Τμημάτων Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Κοινωνιολογίας ελληνικών ή ξένων πανεπιστημίων καθώς και πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών και Αρχιτεκτονικών Σχολών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 του Ν. 2083/1992 και ειδικότερα συνεκτιμώνται οι εξής παράμετροι (όλες σε δεκάβαθμη κλίμακα):

- Βαθμός πτυχίου με συντελεστή 1
- Προφορική συνέντευξη με συντελεστή 2
- Γραπτή εξέταση με συντελεστή 2
- Προφορική εξέταση με συντελεστή 2
- Ξένη γλώσσα με συντελεστή 1
- Γραπτή πρόταση υποψηφίου με συντελεστή 0,5.

Προϋπόθεση για να γίνει δεκτός ο υποψήφιος είναι να έχει τη βάση σε όλες τις εξετάσεις (προφορική και γραπτή εξέταση, συνέντευξη και γλώσσα) και να συγκεντρώνει τουλάχιστον 60 μονάδες επί του συνόλου των 85.

Οι εισαγωγικές εξετάσεις διενεργούνται το τελευταίο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου ή/και του Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Οι ανακοινώσεις για την εξεταστέα ύλη και ο αριθμός των φοιτητών που θα γίνει δεκτός ανακοινώνονται στις αρχές Δεκεμβρίου και στις αρχές Μαΐου αντιστοίχως.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα για τους δύο κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δεκαπέντε (15).

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προσφέρονται τα εξής μεταπτυχιακά σεμινάρια:

Α' Εξάμηνο

1. Κριτική και θεωρία της τέχνης - Αισθητικές θεωρίες
2. Τέχνη - Κοινωνία - Πολιτισμός

Β' Εξάμηνο

3. Ευρωπαϊκή και νεοελληνική τέχνη
4. Τεχνοτροπίες της ευρωπαϊκής τέχνης

Γ' Εξάμηνο

5. Κριτική και θεωρία της τέχνης - Αισθητικές θεωρίες
6. Τεχνοτροπίες της ευρωπαϊκής τέχνης

Δ' Εξάμηνο

7. Τέχνη - Κοινωνία - Πολιτισμός
8. Τεχνοτροπίες της ευρωπαϊκής τέχνης

Οι ασκήσεις σε Μουσεία και Εκθέσεις συνδέονται άμεσα με σεμινάρια αφιερωμένα στην «Ευρωπαϊκή και νεοελληνική τέχνη» και στις «Τεχνοτροπίες της ευρωπαϊκής τέχνης». Κάθε σεμιναριακό μάθημα διδάσκεται τρεις ώρες εβδομαδιαίως επί δεκατρείς εβδομάδες και αντιστοιχεί σε μια διδακτική μονάδα.

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος:

- να συμμετάσχει επιτυχώς σε τέσσερα (4) τουλάχιστον ειδικά μεταπτυχιακά σεμινάρια. Τα σεμινάρια διακρίνονται σε κύρια και συγγενή. Τα τρία από τα τέσσερα πρέπει υποχρεωτικά να είναι της κύριας γνωστικής κατεύθυνσης. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα, μετά από σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή τους, να επιλέξουν άλλο ένα σεμινάριο από τα μεταπτυχιακά σεμινάρια του προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Κλασικής Αρχαιολογίας, της Ιστορίας Νεότερων Χρόνων και της Φιλοσοφίας. Η διάρκεια διδασκαλίας των σεμιναρίων είναι τρεις ώρες εβδομαδιαίως επί 13 εβδομάδες.
- να συντάξει, να παραδώσει και να παρουσιάσει σε σεμινάριο ή colloquium τελική εργασία της οποίας η σύνταξη και η παρουσίαση θα κριθούν επαρκείς από τριμελή επιτροπή, στην οποία συμμετέχει ο καθηγητής που επέβλεψε την εκπόνησή της και δυο μέλη που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση με την Ειδική Σύνοψη που προβλέπει ο νόμος, ύστερα από πρόταση του επιβλέποντος καθηγητή. Το θέμα της εργασίας αυτής μπορεί να δίνεται και μετά την επιτυχή ολοκλήρωση δυο σεμιναρίων.

Υλικοτεχνική υποδομή

Για τις ερευνητικές ανάγκες των μεταπτυχιακών φοιτητών του Προγράμματος η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο έχει περίπου 180.000 τόμους και 1.000 περίπου ελληνικά και ξένα περιοδικά (ανάμεσα σ' αυτά πλήρεις σειρές των Gazette des Beaux-Arts, Burlington Magazine, Art Bulletin, Art Index, Art History, Art Journal, Arte Veneta, Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen des allerhöchsten Kaiserhauses, Journal of the Warburg and Courtauld Institutes, Mitteilungen des kunsthistorischen Institutes in Florenz, Répertoire d'Art et d'Archéologie, Oud Holland, Wallraf-Richartz Jahrbuch, Zeitschrift für Kunstgeschichte και πολλά άλλα) και περιλαμβάνει

σημαντικές ιδιωτικές συλλογές που έχουν περιέλθει σ' αυτό με αγορά ή δωρεά (συλλογή Αρβανιτίδη, Μερλιέ, Μοάτσου, Ορλάνδου, Παπακώστα, de Simon, Πρεβελάκη κ.ά.). Ειδικά στην Ιστορία της Ευρωπαϊκής Τέχνης, παρ' όλα τα κενά της, η κατάσταση της βιβλιοθήκης είναι αρκετά καλή. Τα τελευταία χρόνια έχουν αποκτηθεί η βιβλιοθήκη και το αρχείο του Γιώργου Πετρή (δωρεά της αδελφής του Ελλης Σίμου) και έχει αγοραστεί η βιβλιοθήκη και το αρχείο του Αλέξανδρου Ξύδη. Λόγω του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού των παραδόσεων και σεμιναρίων γίνονται έγκαιρα νέες αγορές ειδικά για την κάλυψη των άμεσων αναγκών.

Στο Ρέθυμνο υπάρχει επίσης η βιβλιοθήκη του "Κέντρου Δομήνικος Θεοτοκόπουλος" που λειτουργεί στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών. Η βιβλιοθήκη αυτή, που βρίσκεται στο ξεκίνημά της, είναι εξειδικευμένη στην ισπανική τέχνη του 16ου, 17ου και 18ου όπως και στην ιταλική τέχνη του 16ου αιώνα.

Επίσης, η συλλογή διαφανειών έργων της ευρωπαϊκής τέχνης αποτελεί μέρος της φωτοθήκης του τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Η συλλογή αυτή, που συνεχώς εμπλουτίζεται, εμπεριέχει πάνω από 10.000 διαφάνειες, η πλειοψηφία των οποίων έχει αγοραστεί κατ' ευθείαν από τα ξένα μουσεία (Λούβρο, Εθνική Πινακοθήκη Αγγλίας, Εθνική Πινακοθήκη Σκωτίας, κ.ά.).

Στους χώρους του Τμήματος φιλοξενείται Εργαστήριο το οποίο είναι στη διάθεση των φοιτητών. Το Εργαστήριο είναι εξοπλισμένο με ικανό αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων εποπτικών μέσων απαραίτητων στη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Εργαστήριο

Εργαστήριο Ιστορίας της Τέχνης

Τηλέφωνο

2831077374

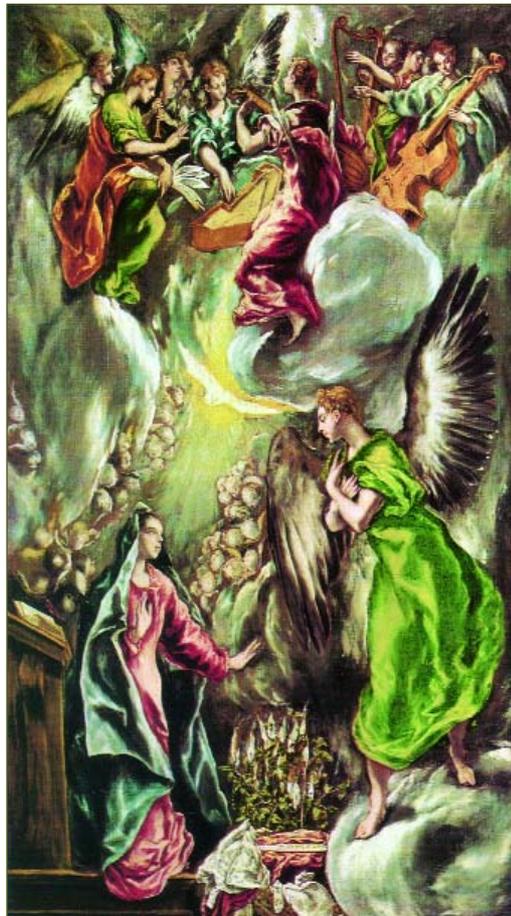
2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Προϋπόθεση για την αποδοχή μεταπτυχιακού φοιτητή με σκοπό την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής στην Ιστορία της Τέχνης είναι η κατοχή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης των Τμημάτων Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών και Κοινωνιολογίας ελληνικού ή ξένου Πανεπιστημίου ή Ελληνικής ή ξένης Ανώ-

τατης Σχολής Καλών Τεχνών. Στο πρώτο εξάμηνο μετά την εγγραφή του, ο φοιτητής, σε συνεννόηση με ένα τουλάχιστον μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, μπορεί να υποβάλει αίτηση για εκπόνηση διατριβής σε συγκεκριμένο θέμα. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) ορίζει τον επιβλέποντα καθώς και τα άλλα δύο μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1β του Ν 2083/1992. Και τα τρία μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής πρέπει να είναι ερευνητές που το αντικείμενό τους έχει σχέση με το θέμα της υπό εκπόνηση διατριβής.

Την ευθύνη για την περάτωση της διδακτορικής διατριβής μέσα σε λογικά χρονικά περιθώρια έχει ο μεταπτυχιακός φοιτητής σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή (ή τον επιβλέποντα ερευνητή), όπως ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις. Την πρόοδο της εργασίας παρακολουθεί η πιο πάνω τριμελής συμβουλευτική επιτροπή. Η διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής είναι τριετής. Παράταση αυτού του χρόνου επιτρέπεται μόνο με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, μετά από εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή.

Όταν επίκειται η ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1ζ του Ν. 2083/1992, εξεταστική επιτροπή συμπληρώνοντας την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται από το μεταπτυχιακό φοιτητή σε ανοικτή συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Για την έγκρισή της απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής, προκειμένου να του απονεμηθεί ο τίτλος του διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1ζ του Ν. 2083/ 1992.

2.3 Τουρκολογία

Διευθυντής Προγράμματος: Αντώνιος Αναστασόπουλος, Λέκτορας

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος

τηλ.: 28310 77337, 77379

e-mail: history@phl.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην «Τουρκολογία» σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.) σύμφωνα με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης Β7/44166/23.6.2005 (Φ.Ε.Κ. 901/1.7.2005) και τα άρθρα 10-12 του Ν. 2083/1992.

Το Π.Μ.Σ. στην «Τουρκολογία» αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και την ανάπτυξη της έρευνας μέσω της διμόρφωσης ερευνητών της τουρκικής ιστορίας. Το Πρόγραμμα επικεντρώνεται πρωταρχικά στην εξέταση της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αλλά μπορεί να καλύψει και άλλες περιόδους της τουρκικής ιστορίας, περιλαμβανομένης της ιστορίας της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Στόχοι του Προγράμματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τα προβλήματα και τις μεθόδους της ιστορικής έρευνας και να τους προετοιμάσει για την εκπόνηση διδα-

κτορικής διατριβής στο χώρο της ιστορίας. Σε αυτό το πλαίσιο, αποβλέπει στην κατάρτιση ερευνητών ικανών να επιδοθούν στη μελέτη και επιστημονική αξιοποίηση των οθωμανικών και των τουρκικών ιστορικών πηγών. Για να καταστεί αυτό δυνατό, διδάσκονται, στο πλαίσιο του Προγράμματος, η οθωμανική γλώσσα, διπλωματική και παλαιογραφία, καθώς και η σύγχρονη τουρκική γλώσσα, ως εργαλεία απαραίτητα για τη διεξαγωγή έρευνας στο πεδίο της οθωμανικής και της τουρκικής ιστορίας.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Τουρκολογία
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα στην Τουρκολογία

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την ολοκλήρωση των σπουδών του φοιτητή και την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα κατ' ελάχιστον και σε έξι (6) κατ' ανώτατο όριο. Αυτός ο χρόνος μπορεί να παραταθεί για δύο (2) ακόμη εξάμηνα μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα απαιτούνται κατ' ελάχιστον έξι (6) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Δεκτοί στο Π.Μ.Σ. για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην «Τουρκολογία» γίνονται καταρχήν πτυχιούχοι τμημάτων ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, πτυχιούχοι τμημάτων Τ.Ε.Ι. συγγενούς γνωστικού αντικειμένου, σύμφωνα με την παρ. 12γ του άρθρου 5 του Ν. 2916/2001, καθώς και πτυχιούχοι άλλων τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 του Ν. 2083/1992 και ειδικότερα συνεκτιμώνται τα παρακάτω (σε δεκάβαθμη κλίμακα):

- Βαθμός πτυχίου με συντελεστή 1
- Προφορική συνέντευξη με συντελεστή 2
- Γραπτή εξέταση με συντελεστή 2
- Προφορική εξέταση με συντελεστή 2
- Ξένη γλώσσα με συντελεστή 1
- Γραπτή πρόταση του υποψήφιου με συντελεστή 0,5

Προϋπόθεση για να γίνει δεκτός ο υποψήφιος είναι να έχει πάρει τη βάση σε όλες τις εξετάσεις (προφορική και γραπτή εξέταση, συνέντευξη και γλώσσα) και να συγκεντρώνει τουλάχιστον 60 μονάδες επί του συνόλου των 85.

2. Αριθμός Εισακτέων

Η εισαγωγή υποψηφίων για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης πραγματοποιείται ανά διετία. Ο αριθμός των εισαγομένων κάθε διετία ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε πέντε (5).

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ορίζονται ως εξής.

Α' Εξάμηνο

Σεμινάριο ιστορίας

Εισαγωγή στην οθωμανική γλώσσα

Τουρκική γλώσσα

Β' Εξάμηνο

Σεμινάριο ιστορίας

Οθωμανική διπλωματική και παλαιογραφία

Τουρκική γλώσσα

Γ' Εξάμηνο

Σεμινάριο ιστορίας

Οθωμανική διπλωματική και παλαιογραφία

Τουρκική γλώσσα

Δ' Εξάμηνο

Σεμινάριο ιστορίας

Σεμινάριο από άλλο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

Οθωμανική διπλωματική και παλαιογραφία

Τουρκική γλώσσα

Για την κτήση του Μ.Δ.Ε. στην Τουρκολογία ο μετα-

πτυχιακός φοιτητής πρέπει να συμμετάσχει επιτυχώς σε πέντε (5) ειδικά μεταπτυχιακά σεμινάρια το ένα εκ των οποίων είναι υποχρεωτικής επιλογής μεταξύ των σεμιναρίων που προσφέρουν τα Π.Μ.Σ. του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στις «Βυζαντινές Σπουδές», τη «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» και την «Ιστορία της Τέχνης», με τη σύμφωνη γνώμη των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. στην «Τουρκολογία» και των διδασκόντων των άλλων Π.Μ.Σ. Κάθε ένα από τα σεμινάρια διαρκεί τρεις ώρες εβδομαδιαίως επί δεκατρείς εβδομάδες και αντιστοιχεί σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες (δ.μ.). Ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να συγκεντρώσει δεκαπέντε (15) δ.μ. από την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση στα ειδικά μεταπτυχιακά σεμινάρια.

Επίσης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει επιτυχώς για τέσσερα εξάμηνα α) μαθήματα οθωμανικής γλώσσας, διπλωματικής και παλαιογραφίας και β) μαθήματα σύγχρονης τουρκικής γλώσσας. Κάθε ένα από αυτά τα μαθήματα διδάσκεται τρεις τουλάχιστον ώρες εβδομαδιαίως επί δεκατρείς εβδομάδες. Κάθε ένα από τα οκτώ (8) μαθήματα οθωμανικής γλώσσας, διπλωματικής και παλαιογραφίας και σύγχρονης τουρκικής γλώσσας αντιστοιχεί σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες και ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να συγκεντρώσει είκοσι τέσσερις (24) δ.μ. από την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση στα παραπάνω μαθήματα.

Τέλος, ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να συντάξει, να παραδώσει και να υποστηρίξει δημοσίως στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας τελική μεταπτυχιακή εργασία. Το θέμα της εργασίας μπορεί να δοθεί στο Γ' εξάμηνο σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή εφόσον αυτός έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τις υποχρεώσεις των δύο πρώτων εξαμήνων.

Για την κτήση του Μ.Δ.Ε. ο φοιτητής απαιτείται να συγκεντρώσει τριάντα εννέα (39) δ.μ από τα μαθήματα και τα ειδικά μεταπτυχιακά σεμινάρια και να υποστηρίξει επιτυχώς την τελική μεταπτυχιακή εργασία του.

Το Π.Μ.Σ. στην Τουρκολογία υποστηρίζεται, εκτός από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, και από το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας. Το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών διαθέτει βιβλιοθήκη εξειδικευμένη σε θέματα Τουρκολογίας και Ισλαμολογίας. Πλούσια είναι στα αντίστοιχα θέματα και η συλλογή της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών προσφέρει επίσης υποτροφίες σε περιορισμένο αριθμό φοιτητών βάσει της επίδοσής τους στις εισαγωγικές εξετάσεις.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Υποψήφιος για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής είναι ο κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην «Τουρκολογία» του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης ή αντίστοιχου τίτλου ελληνικού ή ξένου Πανεπιστημίου. Ο φοιτητής σε συνεννόηση με ένα τουλάχιστο μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος μπορεί να υποβάλει αίτηση για εκπόνηση διατριβής σε συγκεκριμένο θέμα. Η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει τον επιβλέποντα καθώς και τα άλλα δύο μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής. Και τα τρία μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής πρέπει να είναι ερευνητές που το αντικείμενό τους έχει σχέση με το θέμα της υπό εκπόνηση διατριβής.

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα ο σπουδαστής υποχρεούται να παραδίδει στον επιβλέποντα καθηγητή:

- στο τέλος των δύο πρώτων εξαμήνων έκθεση της πρόόδου των ερευνητικών εργασιών του
- στο τέλος των επομένων εξαμήνων τμήματα της διατριβής του, σύμφωνα με το πρόγραμμα εκπόνησής της, που θα

έχει συνταχθεί από κοινού με τον επιβλέποντα καθηγητή.

Την ευθύνη για την περάτωση της διδακτορικής διατριβής μέσα σε λογικά όρια έχει ο μεταπτυχιακός φοιτητής σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή. Την πρόοδο της εργασίας παρακολουθεί η πιο πάνω τριμελής συμβουλευτική επιτροπή. Η ελάχιστη διάρκεια της διδακτορικής διατριβής είναι τριετής, ενώ για κάθε παράταση αυτού του χρόνου απαιτείται απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή.

Όταν επίκειται η ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος εξεταστική επιτροπή, η οποία συμπληρώνει την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται από το μεταπτυχιακό φοιτητή σε ανοικτή συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Για την έγκρισή της απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε τουλάχιστον μελών της Εξεταστικής Επιτροπής.

Ο απονεμόμενος τίτλος έχει τρεις διαβαθμίσεις (καλώς, λίαν καλώς, άριστα).

2.4 Βυζαντινές Σπουδές

Διευθύντρια Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτρια Όλγα Γκράτζιου
Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος
τηλ: 28310 77377, 77379
e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999 διατμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα στις «Βυζαντινές Σπουδές» (B7/302/12.7.98 ΦΕΚ 848/12-8-98 και B7/848/6.11.2002 ΦΕΚ 1465, τ.Β'/21.11.2002). Το πρόγραμμα αυτό οργανώνεται από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης, ενώ συνεργάζεται και το Πολυτεχνείο Κρήτης.

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η μελέτη της ιστορίας και του πολιτισμού του Βυζαντίου, σε ένα ευρύτερο πλαίσιο αναφοράς τόσο στις περιοχές της Βαλκανικής και της Ανατολικής Μεσογείου, όσο και στη Μεσαιωνική Ευρώπη. Στους στόχους του περιλαμβάνεται επίσης η αξιοποίηση των σύγχρονων φυσικοχημικών μεθόδων στην έρευνα των υλικών καταλοίπων και η εξοικείωση των φοιτητών, κυρίως της Αρχαιολογίας, με τις μεθόδους αυτές.

Το πρόγραμμα έχει τρεις κατευθύνσεις, οι οποίες αποτελούν και επιμέρους τομείς ειδίκευσης:

- Βυζαντινή Ιστορία
- Βυζαντινή Αρχαιολογία και Ιστορία της Βυζαντινής Τέχνης
- Βυζαντινή Φιλολογία.

Σε κάθε κατεύθυνση προσφέρονται σεμινάρια και ασκήσεις/εργαστήρια υποχρεωτικά και επιλεγόμενα. Τα σεμινάρια της κάθε κατεύθυνσης μπορούν να επιλέγονται ως παράπλευρα από τους φοιτητές των άλλων κατευθύνσεων. Ως παράπλευρα σεμινάρια, υπάρχει η δυνατότητα να επιλέγονται και σεμινάρια μεταπτυχιακών προγραμμάτων άλλων, συγγενικών, κατευθύνσεων που προσφέρονται στη Φιλοσοφική Σχολή.

Στους ευρύτερους στόχους του Προγράμματος περιλαμβάνεται η κατά το δυνατόν πληρέστερη εκπροσώπηση σε αυτό

των σύγχρονων ερευνητικών σχολών και τάσεων καθώς και η δυνατότητα εξοικείωσης των φοιτητών με τη σύγχρονη τεχνολογία. Ιδιαίτερα οι φοιτητές της Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης καταρτίζονται σε αναλυτικές μεθόδους και τεχνικές των φυσικών επιστημών. Για τούτο στο Πρόγραμμα συμμετέχουν το Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λείζερ) καθώς και εξωτερικοί συνεργάτες από το Τμήμα Μηχανικών Ορυκτών Πόρων του Πολυτεχνείου Κρήτης. Με το Πρόγραμμα επίσης συνεργάζονται καθηγητές των συγγενών ιστορικών, φιλολογικών και αρχαιολογικών κλάδων από άλλα Α.Ε.Ι., ελληνικά και του εξωτερικού.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Βυζαντινές Σπουδές» απονέμει:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) με κατευθύνσεις:

- στη Βυζαντινή Ιστορία
- στη Βυζαντινή Αρχαιολογία και Ιστορία της Βυζαντινής Τέχνης
- στη Βυζαντινή Φιλολογία

β) Διδακτορικό Δίπλωμα με τις αντίστοιχες κατευθύνσεις.

2. Διάρκεια Σπουδών

Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης η διάρκεια των σπουδών είναι πέντε (5) διδακτικά εξάμηνα κατ' ελάχιστο και έξι (6) κατ' ανώτατο όριο, ενώ για την απονομή του

Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται έξι έως οκτώ (6-8) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Υποψήφιος για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα (Π.Μ.Σ.) στις «Βυζαντινές Σπουδές» πρέπει να είναι πτυχιούχος Τμημάτων Φιλολογίας, Ιστορίας - Αρχαιολογίας, Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Επίσης για την κατεύθυνση της Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Βυζαντινής Τέχνης γίνονται δεκτοί και πτυχιούχοι από ελληνικά ή ξένα Α.Ε.Ι. των Τμημάτων Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Αρχιτεκτονικής, ενώ στην κατεύθυνση της Βυζαντινής Ιστορίας γίνονται δεκτοί και πτυχιούχοι Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στις «Βυζαντινές Σπουδές» γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 2083/1992 και ειδικότερα συνεκτιμώνται οι εξής παράμετροι (σε δεκάβαθμη κλίμακα):

- Βαθμός πτυχίου με συντελεστή 1
- Προφορική συνέντευξη με συντελεστή 2
- Γραπτή εξέταση στο μάθημα της κύριας κατεύθυνσης με συντελεστή 2
- Προφορική εξέταση με συντελεστή 2
- Ξένη Γλώσσα (αγγλικά ή γαλλικά ή γερμανικά ή ιταλικά) με συντελεστή 1
- Γραπτή πρόταση του υποψηφίου με συντελεστή 0.5

Προϋπόθεση για να γίνει δεκτός ο υποψήφιος είναι να συγκεντρώσει τη βάση: συνολικά τουλάχιστον 60 μονάδες επί του συνόλου των 85.

Οι εξετάσεις διενεργούνται το τελευταίο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου ή / και το πρώτο δεκαήμερο Οκτωβρίου κάθε έτους. Οι ανακοινώσεις για την εξεταστέα ύλη και τον αριθμό φοιτητών που γίνονται δεκτοί γνωστοποιούνται το Δεκέμβριο και το Μάρτιο αντίστοιχα.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών του προγράμματος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι πέντε (25).

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης περιγράφονται στη συνέχεια.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει μια ενότητα μεταπτυχιακών σεμιναρίων διεπιστημονικού χαρακτήρα. Τα σεμινάρια αυτά γίνονται με τη συνεργασία διδασκόντων διαφορετικών ειδικοτήτων. Οι θεματικές ενότητες των σεμιναρίων είναι:

1. Ανατολικός και Δυτικός Μεσαίωνας. Θεσμοί, νοοτροπίες, τέχνη.
2. Όψεις της κοινωνικής και της οικονομικής ιστορίας του Βυζαντίου
3. Αρχαιολογικές μαρτυρίες για την ιστορία και τον πολιτισμό του Βυζαντίου.
4. Κείμενο και εικόνα στο Βυζάντιο.

Ειδικότερα, κατά κατεύθυνση τα θέματα είναι:

- a) Βυζαντινή Ιστορία
  1. Ιστορία των θεσμών στο Βυζάντιο
  2. Κέντρα, δρόμοι και μέσα επικοινωνίας στο Βυζάντιο
  3. Το Βυζάντιο και ο σλαβικός κόσμος
  4. Ιστορία των βυζαντινών σπουδών
- β) Βυζαντινή Αρχαιολογία και Ιστορία της Βυζαντινής Τέχνης
  1. Θέματα βυζαντινής αρχιτεκτονικής
  2. Βυζαντινή τέχνη και τέχνη του δυτικοευρωπαϊκού Μεσαίωνα

3. Το βυζαντινό χειρόγραφο βιβλίο
4. Η πόλη και οι πόλεις στη βυζαντινή αυτοκρατορία

γ) Βυζαντινή Φιλολογία

1. Παράδοση και κριτική των κειμένων
2. Ιστοριογραφική παράδοση στο Βυζάντιο
3. Ιστορική πραγματικότητα και λογοτεχνικές συμβάσεις
4. Αγιολογική φιλολογία

Εργαστήρια

1. Βυζαντινή παλαιογραφία και κωδικολογία
2. Βυζαντινή νομισματική και σιγιλλογραφία
3. Βυζαντινή κεραμική
4. Βυζαντινή επιγραφική
5. Αρχαιολογική έρευνα πεδίου

Για την κατεύθυνση της Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Βυζαντινής Τέχνης προσφέρονται επίσης τα εξής εργαστήρια:

1. Αλληλεπίδραση ακτινοβολίας με ύλη. Εισαγωγή
2. Σύγχρονες τεχνικές απεικόνισης
3. Εφαρμογές λέιζερ στη συντήρηση και ανάδειξη μνημείων και έργων τέχνης
4. Τεχνικές πιστοποίησης και εξασφάλισης αυθεντικότητας
5. Δομικά υλικά μνημείων
6. Υλικά συντήρησης μνημείων
7. Γεωφυσικές μέθοδοι ανίχνευσης σε αρχαιολογικούς χώρους

Για τις ανάγκες των εργαστηρίων και των ασκήσεων πεδίου χρησιμοποιείται πρωτότυπο αρχαιολογικό και αρχαιολογικό υλικό χάρη στη συνεργασία των Αρχαιολογικών Μουσείων της Κρήτης, του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης, της 13ης και της 28ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Κάθε σεμιναριακό μάθημα διδάσκεται τρεις ώρες εβδομαδιαίως επί δεκατρείς εβδομάδες. Κάθε τρίωρο αντιστοιχεί σε μια διδακτική μονάδα και ο φοιτητής χρειάζεται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης τριάντα εννιά (39) συνολικά μονάδες στα μαθήματα κατεύθυνσης και είκοσι έξι (26) μονάδες στα παράπλευρα μαθήματα. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμινάρια ολοκληρώνεται με την εκπόνηση γραπτής σεμιναριακής εργασίας.

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στις «Βυζαντινές Σπουδές» ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να συμμετάσχει επιτυχώς:

- σε τρία σεμινάρια της κύριας κατεύθυνσης
- σε δύο παράπλευρα σεμινάρια, τα οποία μπορεί να επιλέξει από τα προσφερόμενα στις άλλες κατευθύνσεις
- σε δύο τουλάχιστον ασκήσεις/εργαστήρια κατ' επιλογήν, και
- να συντάξει, να παραδώσει και να παρουσιάσει διπλωματική εργασία. Η σύνταξη της εργασίας αυτής εποπτεύεται από καθηγητή της κατεύθυνσης και η επάρκειά της κρίνεται από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από τον επόπτη και δύο ακόμη καθηγητές που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης, μετά από πρόταση του επιβλέποντος καθηγητή.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Υποψήφιος διδάκτορας, κάτοχοι ήδη του Μ.Δ.Ε ελληνικού ή ξένου Πανεπιστημίου, γίνει δεκτός από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) ενός από τα συνεργαζόμενα Τμήματα, η οποία ορίζει και την τριμελή επιτροπή.

Συμμετέχει στα σεμινάρια των υποψήφιων διδασκάλων και υποβάλλει κάθε εξάμηνο γραπτή έκθεση για την πρόοδο της εργασίας του. Όταν η εργασία ολοκληρωθεί, με πρόταση του επόπτη καθηγητή ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. η επταμελής εξεταστική επιτροπή και γίνεται σε ανοικτή συνεδρίαση η υποστήριξη της από τον μεταπτυχιακό φοιτητή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2083/1992.

3. Υποτροφίες

Από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 χορηγείται βραβείο εις μνήμην Στέλλας Παπαδάκη-Okland. Δίνονται επίσης υποτροφίες του Ι.Κ.Υ.

V. Υλικοτεχνική Υποδομή

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης διαθέτει αξιόλογη υποδομή για τις Βυζαντινές Σπουδές. Η Κεντρική Βιβλιοθήκη του

Πανεπιστημίου στο Ρέθυμνο περιέχει πάνω από 250.000 τόμους και εμπλουτίζεται συνεχώς με βιβλία, περιοδικά, μικροφίλμ, ενώ τελευταία αναπτύσσει δυναμικά και το ηλεκτρονικό της τμήμα (ψηφιακή βιβλιοθήκη, ηλεκτρονικά περιοδικά, CD-ROMS). Διαθέτει 1.300 τρέχουσες συνδρομές περιοδικών και πλήρεις σειρές από όλα τα σημαντικά ελληνικά και ξένα βυζαντινολογικά περιοδικά. Περιλαμβάνει σημαντικές για τις Βυζαντινές Σπουδές ιδιωτικές βιβλιοθήκες (Ορλάνδου, Αρβανιτίδη, Μερλιέ, Μοάτσου, Φυτράκη, Γαλάβαρη) και μια καλή συλλογή από παλιά και πολύτιμα βιβλία.

Η βιβλιοθήκη είναι δανειστική για το κύριο μέρος της συλλογής της και διαθέτει τμήμα διαδανεισμού από άλλες βιβλιοθήκες. Μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος της βιβλιοθήκης υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης όχι μόνο στον κατάλογο αλλά και σε πολλές ελληνικές και ξένες βάσεις δεδομένων, ώστε να διευκολύνεται η βιβλιογραφική πληροφόρηση και η διαρκής ενημέρωση. Μέσω του δικτύου ΕΡΜΗΣ του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης παρέχεται πρόσβαση στο Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών των ελληνικών βιβλιοθηκών. Μέσω της πύλης Ζέφυρος υπάρχει πρόσβαση σε όλες τις ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες.

Το αρχείο μικροφίλμ βυζαντινών χειρογράφων του Εργαστηρίου Παλαιογραφίας του Τμήματος Φιλολογίας και η

Φωτοθήκη του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιέχουν πλούσιο υλικό για την ενημέρωση και άσκηση των φοιτητών. Στη διάθεση επίσης των φοιτητών βρίσκονται ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων με βυζαντινολογική βιβλιογραφία, ενώ τους παρέχεται η δυνατότητα να ασκηθούν οι ίδιοι στη δημιουργία βάσεων δεδομένων για τα βυζαντινά μνημεία της Κρήτης, για βυζαντινές επιγραφές, για την ηλεκτρονική αποθήκευση εικονογραφικού υλικού.

Ειδικά για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές της Βυζαντινής Αρχαιολογίας η γειτνίαση με τα μνημεία της Κρήτης εξασφαλίζει την επαφή με πρωτότυπο υλικό και τη δυνατότητα της επιτόπιας άσκησης. Η συνεργασία του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών με τις Εφορείες Αρχαιοτήτων Κρήτης για την ταξινόμηση, τεκμηρίωση και μελέτη της μεσαιωνικής κεραμικής από ανασκαφές και για τη μελέτη των βυζαντινών εκκλησιών αποτελεί βασικό χώρο εξοικείωσης για τους φοιτητές της Αρχαιολογίας.

Στους χώρους του Τμήματος φιλοξενείται Εργαστήριο το οποίο είναι στη διάθεση των φοιτητών. Το Εργαστήριο είναι εξοπλισμένο με ικανό αριθμό Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και άλλων εποπτικών μέσων απαραίτητων στη λειτουργία του Π.Μ.Σ. Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας συγκροτείται εκπαιδευτική συλλογή με τη συνεργασία των μεταπτυχιακών φοιτητών.

2.5 Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Χρήστος Χατζηιωσήφ

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος

τηλ: 28310 77337, 77379

e-mail: history@phl.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» (Β1/720/23.9.93 Φ.Ε.Κ. 786/6-10-1993, Β7/235/29.7.98 Φ.Ε.Κ. 848 τ. Β'/12.8.1998, και Β7/679/6.11.2002 Φ.Ε.Κ. 1465 τ. Β'/21.11.2002). Ως διατμηματικό πρόγραμμα με το Τμήμα Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1997-1998, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Β7/235/29-6-98 (ΦΕΚ 848/ 12.8.98, τ.Β') και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν.2083/92. Τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει αναλάβει το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Το Π.Μ.Σ. στη «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» επιδιώκει να βοηθήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές να διευρύνουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους για την ευρωπαϊκή και τη νεοελληνική κοινωνία του 19ου και του 20ού αιώνα, να τους εξοικειώσει με τα προβλήματα και τις μεθόδους της ιστορικής έρευνας καθώς και με τις σύγχρονες κατευθύνσεις της ιστοριογραφίας και να τους προετοιμάσει για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στη σύγχρονη ιστορία.

Τα μαθήματα έχουν οργανωθεί με στόχο μια πολυεδρική προσέγγιση της σύγχρονης περιόδου της ιστορίας των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Το πρόγραμμα δεν αποβλέπει στην πλήρη κάλυψη της σύγχρονης ευρωπαϊκής ιστορίας, αλλά στην ανάδειξη της ευρωπαϊκής διάστασης φαινομένων που μελετώνται συνήθως μέσα στα πλαίσια των συνόρων των σημερινών εθνικών κρατών. Παράλληλα, επιδιώκεται να τοποθετηθεί η ελληνική ιστορία της περιόδου μέσα στο γενικό πλαίσιο της ιστορίας της Ευρώπης και των γειτονικών με τους Έλληνες μεσο-

γειακών λαών. Σημασία δίνεται επίσης στην εξοικείωση με τις σύγχρονες τάσεις και θεματικές της ιστοριογραφίας σε διεθνές επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό οι νέοι ιστορικοί θα αποκτήσουν μια κοινή γλώσσα με τους ευρωπαίους συναδέλφους τους και θα μπορούν να συμμετέχουν ισότιμα στις διεθνείς επιστημονικές συζητήσεις.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) στη «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία», και
- Διδακτορικό Δίπλωμα.

2. Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των τίτλων ορίζεται για μεν το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) σε πέντε (5) διδακτικά εξάμηνα, για δε το Διδακτορικό Δίπλωμα σε επιπλέον έξι (6) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί, μετά από εξετάσεις, οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλολογίας,

Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Κοινωνιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πολιτικής Επιστήμης, Οικονομικής Επιστήμης και Νομικής των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή των αντίστοιχων Τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι συγγενών Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του Ν. 2916/2001.

2. Αριθμός Εισακτέων

Εξετάσεις για εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο Πρόγραμμα διενεργούνται δύο φορές το χρόνο, το Σεπτέμβριο και το Φεβρουάριο. Στη Γραμματεία του Τμήματος αναρτάται ενδεικτική βιβλιογραφία. Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δεκαπέντε (15).

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ενδεικτικά αναφέρονται τα μαθήματα του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006:

Χειμερινό εξάμηνο

Έγκλημα και Ιστορία

1821: Παλαιές και νέες ερμηνείες

Τάξεις και στρώματα στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία

Εαρινό εξάμηνο

Πόλη και ύπαιθρος στην Ελλάδα (1800-1920)

Η μισθωτή εργασία στην Ευρώπη και την Ελλάδα, 18ος-21ος αιώνας

Κοινωνιολογικές θεωρίες για την οικονομία

Τα προσφερόμενα μαθήματα εκάστου ακαδημαϊκού έτους προσδιορίζονται το Μάιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.

Όλα τα μαθήματα είναι τριώρης διάρκειας και διδάσκονται επί δεκατρείς τουλάχιστον εβδομάδες.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να εκπονήσουν εργασίες σε πέντε σεμινάρια καθώς και τη διπλωματική τους εργασία. Η σύνταξη της εργασίας αυτής εποπτεύεται από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από τον επόπτη και δύο ακόμα καθηγητές, οι οποίοι ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.).

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Ο κάτοχος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και ισότιμων πτυχίων άλλων πανεπιστημίων μπορεί να γίνει δεκτός στο Β' Κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών που οδηγεί στην απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος. Ο υποψήφιος διδάκτορας γίνεται δεκτός για εγγραφή από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος στην οποία υποβάλλει το θέμα της διδακτορικής του διατριβής με τη σύμφωνη γνώμη ενός μέλους Δ.Ε.Π. Η Γ.Σ.Ε.Σ. αποδεχόμενη την αίτηση ορίζει τριμελή επιτροπή από ειδικούς οι οποίοι εποπτεύουν την εργασία. Η διδακτορική διατριβή ολοκληρώνεται εντός διαστήματος έξι (6) εξαμήνων από την αποδοχή της αίτησης και υποστηρίζεται προφορικά ενώπιον επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Στη διάρκεια των σπουδών του ο υποψήφιος διδάκτορας συμμετέχει υποχρεωτικώς:

- στο σεμινάριο υποψηφίων διδασκόντων που πραγματοποιείται μία φορά το μήνα στη διάρκεια της διδακτικής περιόδου.
- στο θερινό εργαστήριο θεωρίας και μεθοδολογίας της ιστορίας και των κοινωνικών επιστημών που διεξάγεται την τελευταία εβδομάδα του Ιουλίου με τη συμμετοχή των φοιτητών του προγράμματος και μεταπτυχιακών φοιτητών άλλων πανεπιστημίων του εσωτερικού και του εξωτερικού.

V. Υλικοτεχνική Υποδομή

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Προγράμματος έχει στη διάθεσή του μία από τις καλύτερες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της Ελλάδας. Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο έχει 200.000 τόμους, 1.000 περίπου ελληνικά

3. Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών

Πρόεδρος: Καθηγητής Ιωάννης Κουγιουμουτζάκης, τηλ.: 28310 77236, e-mail: gkrigium@phl.uoc.gr
Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Γεώργιος Ρουσόπουλος, τηλ.: 28310 77203

Γραμματέας: Αγγελική Βαβουράκη, τηλ.: 28310 77211, fax: 28310 77222
e-mail: vanouraki@phl.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.fks.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.1 Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Γεώργιος Ρουσόπουλος

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος
τηλ. 28310 77216, e-mail: vanouraki@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.fks.uoc.gr

3.2 Βιοηθική

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτρια Σταυρούλα Τσινόρεμα

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος
τηλ: 28310 77230, e-mail: vanouraki@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.fks.uoc.gr

3.1 Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Γεώργιος Ρουσόπουλος

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος
τηλ. 28310 77216

e-mail: vavouraki@phl.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.fks.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνει Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη γνωστική περιοχή «Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία», το οποίο λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 με βάση τις διατάξεις των υπουργικών αποφάσεων (Β7/165 Φ.Ε.Κ. 451/16.6.94, τ. Β', όπως τροποποιήθηκε με τις υπουργικές αποφάσεις υπ' αριθμ. 711/63/Β7/671/27-11-1995 Φ.Ε.Κ. 1017/11-12-1995, τ. Β', Β7/376/19-10-1999 Φ.Ε.Κ. 2003/11-11-1999, τ. Β' και 138033/Β7 Φ.Ε.Κ. 192/20-2-2003) και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως και 12 του Ν. 2083/1992.

Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. ο Τομέας Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών συνεργάζεται με τον Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών.

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η γνωστική περιοχή «Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία». Στρατηγικός στόχος του είναι η εξειδίκευση και η εκπαίδευση επιστημόνων-ερευνητών που θα συνεισφέρουν στην προώθηση της φιλοσοφικής έρευνας στη χώρα μας, και, μέσω αυτής, θα συμβάλουν στην τόνωση της εργασιακής απασχόλησης.

Συγκεκριμένα, σκοποί του είναι η απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, του οποίου οι κάτοχοι θα είναι κατάλληλοι να εργαστούν ως εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα και ως στελέχη δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών. Επίσης, σκοπός του Προγράμματος είναι η απονομή Διδακτορικού Διπλώματος, του οποίου οι κάτοχοι θα μπορούν να εργαστούν ως διδάσκοντες και ερευνητές σε πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα, ως εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα και ως στελέχη δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. «Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία» απονέμει τους εξής τίτλους:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) με τις εξής κατευθύνσεις:
  - Αρχαία και Βυζαντινή Φιλοσοφία: Γνώση και Αξίες
  - Φιλοσοφία και Νεωτερικότητα: Επιστήμη και Κοινωνία.
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, ενώ για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής απαιτούνται τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος (άρθρο 13, παρ. 1δ του Ν. 2083/1992, άρθρο 13). Μετά από αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή, είναι δυνατή η παράταση της διάρκειας σπουδών.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των τμημάτων όλων των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή των αναγνωρισμένων Τμημάτων της αλλοδαπής, όπως και των Τ.Ε.Ι.

2. Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα (30) κατ' έτος. Οι νεοεισαχθέντες σπουδαστές συμφοιτούν στα μεταπτυχιακά σεμινάρια με τους σπουδαστές προηγούμενων ετών.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η φοίτηση για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης περιλαμβάνει την επιτυχή συμμετοχή σε έξι (6) μεταπτυχιακά μαθήματα. Στους φοιτητές, οι οποίοι προέρχονται από τμήματα που δεν καλλιεργούν φιλοσοφικές σπουδές, είναι δυνατό να ζητηθεί η παρακολούθηση ορισμένου αριθμού προπτυχιακών μαθημάτων φιλοσοφίας. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση αυτών των μαθημάτων οι σπουδαστές οφείλουν να προβούν στην εκπόνηση γραπτής μεταπτυχιακής εργασίας, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Ο βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προκύπτει από το άθροισμα των έξι (6) μαθημάτων και του βαθμού της Διπλωματικής Εργασίας πολλαπλασιασμένου επί τρία (3).

Τα μεταπτυχιακά μαθήματα διεξάγονται επί τρεις (3) ώρες την εβδομάδα. Κάθε μάθημα εκτείνεται στη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου, το οποίο αποτελείται από δεκατρείς (13) εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) εβδομάδες για εξετάσεις. Εάν για οποιονδήποτε λόγο διδαχθούν λιγότερα από τα 4/5 των προβλεπόμενων για τις εργασίμες ημέρες διδακτικών ωρών ενός μαθήματος, το μάθημα ακυρώνεται (άρθρο 9, παρ. 9 του Ν. 2083/1992).

Σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές μπορούν να παρακολουθήσουν έως τρία (3) μεταπτυχιακά σεμινάρια. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Η επιτυχή παρακολούθηση μεταπτυχιακού σεμιναρίου προκύπτει από επιτυχία στη σεμιναριακή εργασία ή/και σε ενδεχόμενη προφορική ή γραπτή εξέταση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διδάσκοντος.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση πέντε (5) μεταπτυχιακών μαθημάτων, ανατίθεται σε κάθε σπουδαστή η εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας.

Το πρόγραμμα μαθημάτων επιμερίζεται στις εξής δύο γνωστικές κατευθύνσεις: α) Αρχαία και Βυζαντινή Φιλοσοφία: Γνώση και Αξίες, β) Φιλοσοφία και Νεωτερικότητα: Επιστήμη και Κοινωνία.

Ο φοιτητής υποχρεούται να εξεταστεί επιτυχώς σε δύο

υποχρεωτικά και τέσσερα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μεταπτυχιακά μαθήματα-σεμινάρια από τα εξής προσφερόμενα:

Προσφερόμενα υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης «Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλοσοφία: Γνώση και Αξίες» (μαθήματα εξέτασης 2)

1. Λογική και Μεθοδολογία της Επιστήμης
2. Κοινωνική και ηθική θεωρία της Επιστήμης

Προσφερόμενα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης «Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλοσοφία: Γνώση και Αξίες» (μαθήματα εξέτασης 4)

1. Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων
2. Αρχαία Λογική
3. Οντολογία στην Αρχαία και Βυζαντινή Φιλοσοφία
4. Κοινωνία και Αξίες στην Αρχαιότητα
5. Το πρόβλημα της γνώσης
6. Αρχαία επιστήμη
7. Συνέχεια και ασυνέχεια στην αρχαία και βυζαντινή φιλοσοφία
8. Ορθολογισμός και μυστικισμός
9. Βυζάντιο και Δύση
10. Ερμηνευτική των φιλοσοφικών κειμένων
11. Μετάδοση της γνώσης στον αρχαίο κόσμο

Προσφερόμενα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης «Φιλοσοφία και Νεωτερικότητα: Επιστήμη και Κοινωνία» (μαθήματα εξέτασης 4)

1. Επιστημολογία: Επιστήμη της φύσης και επιστήμη του ανθρώπου μετά την επιστημονική επανάσταση του 17ου αιώνα
2. Φιλοσοφία της νεωτερικότητας και η σχέση της με τη θεωρία της επιστημονικής γνώσης (ορθολογισμός και εμπειρισμός, Kant, διαφωτισμός, γερμανικός ιδεαλισμός)
3. Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία: Επιστήμη, τεχνολογία και κοινωνία της πληροφορίας
4. Γενική Φιλοσοφία της επιστήμης: Μεταφυσική και Επιστημολογία (I. Θεωρίες: Η γλωσσική προσέγγιση - Κύκλος της Βιέννης, II. Θεωρίες: Μοντέλα, Αναλογίες και η σημασιολογική προσέγγιση III. Νόμοι, IV. Πιθανότητα V. Εξήγηση VII. Bayesianism)

5. Φιλοσοφία της Βιολογίας
6. Φιλοσοφία του νου-Γνωσιοεπιστήμη
7. Γενική Ηθική Φιλοσοφία: Κανονιστική ηθική και φυσιοκρατική ηθική.
8. Ηθική των Επιστημών
9. Ιατρική ηθική/Βιοηθική
10. Ηθική των Επιχειρήσεων και των Οργανισμών.
11. Εφαρμοσμένη ηθική (προσωπική πληροφορία, ατομικά δικαιώματα, το απόρρητο, η ιδιωτικότητα, η ευθύνη κλπ. Πολυπολιτισμικότητα και ηθικός σχετικισμός)
12. Θεωρία του επιχειρήματος: Η επιστήμη και η ρητορική της/ Θεωρία της Αισθητικής Αξίας - Αισθητική και Επιστήμη

Παράλληλα προβλέπονται:

- εξαμηνιαία Ειδικά Σεμινάρια στα οποία οι συμμετέχοντες μεταπτυχιακοί σπουδαστές παρουσιάζουν την τρέχουσα έρευνά τους.
- ετήσια σειρά διαλέξεων στα οποία προσκαλούνται μέλη Δ.Ε.Π από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης και διακεκριμένοι επιστήμονες από άλλα πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Ο φοιτητής που απέκτησε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης μπορεί να συνεχίσει για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος, εφόσον γίνει δεκτός προς τούτο από κάποιο μέλος Δ.Ε.Π. του Τομέα Φιλοσοφίας, το οποίο αναλαμβάνει την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου ως ένα από τα τρία μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής (άρθρο 12, παρ. 5α του Ν. 2083/1992, άρθρο 12, παρ. 5α).

3.2 Βιοηθική

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτρια Σταυρούλα Τσινόρεμα

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος
τηλ: 28310 77230
e-mail: vanouraki@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.fks.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών λειτουργεί, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιατρικής, το Τμήμα Βιολογίας και το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, κοινό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), στη γνωστική περιοχή «Βιοηθική», το οποίο λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003. Τη διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών.

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η γνωστική περιοχή της Βιοηθικής. Πιο συγκεκριμένα, σκοπός είναι η διεπιστημονική προσέγγιση των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν από, ή σχετίζονται με, τις Επιστήμες της Ζωής, τις ιατρικές εφαρμογές τους, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους. Βασίζεται στη συνθετική αξιοποίηση της έρευνας που διεξάγεται στη φιλοσοφία, στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, στις επιστήμες της ζωής και τη βιοτεχνολογία. Το Π.Μ.Σ. αποτελεί συνδυασμένη εκπαιδευτική ενέργεια των Τμημάτων Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Βιολογίας, Ιατρικής και Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Παράλληλα, το Πρόγραμμα στοχεύει στην εξειδίκευση και την εκπαίδευση επιστημόνων - ερευνητών, οι οποίοι θα συνεισφέρουν στην προώθηση της βιοηθικής έρευνας στη χώρα μας και, μέσω αυτής, θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας του επιστημονικού δυναμικού στελέχωσης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των ερευνητικών ιδρυμάτων, της δημόσιας διοίκησης, των επιχειρήσεων τεχνολογιών αιχμής, των οργανισμών υγείας, και κατ' επέκταση θα συμβάλουν στην τόνωση της εργασιακής απασχόλησης στη χώρα μας.

Σκοπός του είναι η απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος

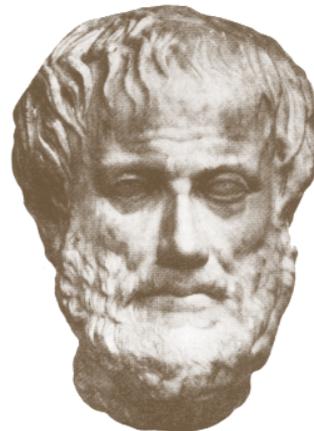
Ειδίκευσης, του οποίου οι κάτοχοι θα είναι κατάλληλοι να εργαστούν ως στελέχη του κρατικού μηχανισμού, δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών, ως εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με αυξημένα προσόντα, αλλά και στελέχη διεθνών οργανισμών. Επίσης, σκοπό έχει την απονομή Διδακτορικού Διπλώματος, του οποίου οι κάτοχοι θα μπορούν να εργαστούν ως διδάσκοντες και ερευνητές σε πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα, και ως στελέχη υψηλών προδιαγραφών στη δημόσια διοίκηση, σε δημόσιους οργανισμούς και ιδιωτικές επιχειρήσεις.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. στη «Βιοηθική» απονέμει:

- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) στη Βιοηθική
- Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ) στη Βιοηθική.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα και για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. στη Βιοηθική γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Πανεπιστημίων της ημεδαπής, ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων τμημάτων Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής καθώς και συναφών Τμημάτων Τ.Ε.Ι. αντίστοιχων ειδικοτήτων, με τις εκάστοτε προϋποθέσεις που ισχύουν για τους πτυχιούχους της ανώτατης εκπαίδευσης.

2. Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. της Βιοηθικής για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις, και κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των τίτλων περιγράφονται στη συνέχεια.

Ο φοιτητής υποχρεούται να συμπληρώσει ένα ελάχιστο τριάντα (30) διδακτικών μονάδων (δ.μ). Η φοίτηση για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης περιλαμβάνει την επιτυχή συμμετοχή σε μεταπτυχιακά μαθήματα-σεμινάρια (24 δ.μ.) και την επιτυχή εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας (6 δ.μ). Μετά την επιτυχή παρακολούθηση των

απαιτούμενων μαθημάτων και σεμιναρίων, οι σπουδαστές οφείλουν να προβούν στην εκπόνηση γραπτής μεταπτυχιακής εργασίας, της οποίας η διάρκεια δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Ο βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προκύπτει από το άθροισμα δώδεκα (12) μαθημάτων των δύο (2) δ.μ. το καθένα, ή, αναλόγως, και περισσότερων της μιας (1) δ.μ. το καθένα (σύνολο 24 δ.μ.), και του βαθμού της Μεταπτυχιακής Εργασίας πολλαπλασιασμένου επί τρία (3).

Σε κάθε ένα από τα τρία πρώτα ακαδημαϊκά εξάμηνα ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί μαθήματα και σεμινάρια, κατ' ελάχιστον τέσσερα. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Η επιτυχής ολοκλήρωση μεταπτυχιακού μαθήματος προκύπτει από επιτυχία σε προφορική ή γραπτή εξέταση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διδάσκοντος. Η επιτυχής παρακολούθηση μεταπτυχιακού σεμιναρίου προκύπτει από επιτυχία στη σεμιναριακή εργασία και σε ενδεχόμενη προφορική ή γραπτή εξέταση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διδάσκοντος.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση δέκα (10) μεταπτυχιακών μαθημάτων και σεμιναρίων, ανατίθεται σε κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή η εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας. Την ανάθεση της εκπόνησης, την επίβλεψη της εργασίας και την ευθύνη της βαθμολόγησης αναλαμβάνει ένα από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Π.Μ.Σ., μετά από συνεννόηση με το φοιτητή, και την ανακοινώνει εγγράφως στην Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.). Η διπλωματική εργασία εγκρίνεται κατ' αρχήν από τον υπεύθυνο διδάσκοντα και, στη συνέχεια, υποστηρίζεται δημόσια ενώπιον εξεταστικής επιτροπής- στην οποία συμμετέχει και ο επιβλέπων- από την οποία και βαθμολογείται. Εάν παρέλθουν τρία (3) εξάμηνα μετά την ανάθεση του θέματος χωρίς ο επιβλέπων να έχει στοιχεία για την πορεία της υπό εκπόνηση εργασίας, η ανάθεση του θέματος ακυρώνεται.

Καθένα από τα προσφερόμενα μαθήματα μπορεί να διαιρείται σε γνωστικά αντικείμενα που καθορίζονται από την Ε.Δ.Ε. Ο Κανονισμός Σπουδών, όπως διαμορφώνεται από την Ε.Δ.Ε., εξειδικεύει το αναλυτικό πρόγραμμα, την επιμέρους κατανομή των μαθημάτων (υποχρεωτικών και επιλογής), καθώς και την κατανομή των διδακτικών μονάδων στα επί μέρους θέματα ή γνωστικά αντικείμενα.

Ο κατάλογος που ακολουθεί, περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα τα οποία μπορούν να προσφέρουν οι συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα διδάσκοντες.

Μαθήματα Κορμού

Ηθική Θεωρία

Μεταφυσική	2 δ.μ.
Προβλήματα της Αρχαίας Βιοηθικής	2 δ.μ.
Ιστορία των Θεωριών της Ηθικής	2 δ.μ.
Ηθικές Θεωρίες και Μέθοδοι της Ηθικής	2 δ.μ.
Σύγχρονες Ηθικές Θεωρίες	2 δ.μ.
Θεωρίες Δικαιοσύνης	2 δ.μ.
Εφαρμοσμένη ηθική [προσωπική πληροφορία, ατομικά δικαιώματα, το απόρρητο, η ιδιωτικότητα, η ευθύνη, κλπ.	
Πολυπολιτισμικότητα και ηθικός σχετικισμός]	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Ηθική των Επιστημών	2 δ.μ.

Βιοηθική

Εισαγωγή στη Βιοηθική	2 δ.μ.
Βιοϊατρική Ηθική	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Κλινικά Ζητήματα Βιοηθικής	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Ιατρική Ηθική	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Φιλοσοφία της Ιατρικής και των Επιστημών της Ζωής	2 δ.μ.
Δίκαιο της Υγείας	2 δ.μ.
Δίκαιο, Ιατρική και Βιοηθική	2 δ.μ.
Βιοϊατρική και Δικαιώματα του Ανθρώπου	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Βιοτεχνολογία και Δίκαιο	2 δ.μ.
Δημόσια Πολιτική και Βιοηθική	2 δ.μ.
Βιοηθική και Δημόσια Υγεία	2 δ.μ.
Ηθική και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας	2 δ.μ.
Ηθική της Ιατρικής και Επιστημονικής Έρευνας της Βιολογίας	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Δεοντολογία στην Κοινωνική και Βιο-ιατρική Έρευνα και Πρακτική	2 δ.μ.
Βιοηθικά Ζητήματα στη Γενετική του Ανθρώπου	2 δ.μ.
Εξελικτική Βιολογία και Βιοηθική	2 δ.μ.
Επιστήμες του Περιβάλλοντος και Βιοηθική	2 δ.μ.
Οικολογία, Οικονομία και Ηθική	2 δ.μ.
Περιβαλλοντική Δικαιοσύνη	2 δ.μ.
Ηθικά ζητήματα στη Νοσηλευτική	2 δ.μ.
Η Εξέλιξη της Ηθικής στη Νοσηλευτική	2 δ.μ.
Επαγγελματική Ηθική/ Ηθική των Επιχειρήσεων	2 δ.μ.
Επιστήμη, Τεχνολογία και Ηθική	2 δ.μ.

Βασικά Εισαγωγικά Μαθήματα

Βιολογία I: Μοριακή και Κυτταρική Βάση της Βιολογίας	2 δ.μ.
Βιολογία II: Αρχές Γενετικής Κοινωνιολογία	2 δ.μ.
Φιλοσοφία των Βιολογικών Επιστημών	2 δ.μ.

Κατ' επιλογήν μαθήματα

Φιλοσοφία

Άνθρωπος και Φύση στην Αρχαία Φιλοσοφία	2 δ.μ.
Φιλοσοφία των Επιστημών και της Τεχνολογίας	2 δ.μ.
Φιλοσοφία του Νου	2 δ.μ.
Επιστημολογία των Αξιών- Θεωρία της Απόφασης	2 δ.μ.
Πολιτική Φιλοσοφία	2 δ.μ.
Κράτος Προνοίας	2 δ.μ.
Σύγχρονη Πολιτική Θεωρία	2 δ.μ.

Φιλοσοφία του Δικαίου

Σεμινάριο: Θεωρίες της Επιστημονικής Εξήγησης. Εξήγηση Επιστημονικών γεγονότων	2 δ.μ.
Δικαιοσύνη, Νόμος και Ηθική	2 δ.μ.

Βιολογία

Βιολογία της Ανάπτυξης	2 δ.μ.
Γενετική του Ανθρώπου	2 δ.μ.
Ηθικά και Νομικά Ζητήματα στην Ιατρική Γενετική	2 δ.μ.
Αρχές Οικολογίας	2 δ.μ.
Οικολογικά Ζητήματα και Βιοηθική	2 δ.μ.

Ιατρική

Στοιχεία Νευροβιολογίας	2 δ.μ.
Ηθικά Ζητήματα των Νευροεπιστημών	2 δ.μ.
Ζητήματα Δημόσιας Υγείας:	
Ιστορική Θεώρηση	2 δ.μ.
Σύγχρονο Ιατρικό Επάγγελμα	2 δ.μ.
Ιστορία της Ιατρικής έως το 1700	2 δ.μ.
Ιστορία της Ιατρικής από το 1700 έως το 1900	2 δ.μ.
Σεμινάριο: η Γένεση της Σύγχρονης Ιατρικής	2 δ.μ.
Πολιτισμοί, Θρησκευτικές Παραδόσεις και Περίθαλψη	2 δ.μ.

Ιατρική Πρακτική και Θρησκευτική Πεποιθήση	2 δ.μ.
---	--------

Επιστήμες του Περιβάλλοντος

Επίδραση των Ανθρωπογενών Δραστηριοτήτων στους Βιογεωχημικούς Κύκλους	2 δ.μ.
Πολιτικές και Πρακτικές της Αειφορικότητας	2 δ.μ.
Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία	2 δ.μ.

Κοινωνικές Επιστήμες

Κοινωνιολογία και Δίκαιο της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής	2 δ.μ.
Μικρο-κοινωνιολογία της Επιστημονικής Έρευνας	2 δ.μ.
Κοινωνιολογία της Πνευματικής Νόσου	2 δ.μ.
Ανθρωπολογία και Βιοηθική	2 δ.μ.
Ιατρική Ανθρωπολογία	2 δ.μ.
Ψυχολογία της Υγείας	2 δ.μ.
Κοινωνική Ψυχολογία: Κοινωνική ταυτότητα του ερευνητή των Επιστημών της Ζωής	2 δ.μ.

Δημόσια Υγεία

Πολιτισμός και Συμπεριφορά Υγείας	2 δ.μ.
Κοινωνικές Ανισότητες στην Υγεία	2 δ.μ.
Θέματα Διοίκησης στη Δημόσια Υγεία	2 δ.μ.
Κοινωνιολογία της Ιατρικής και της Περίθαλψης	2 δ.μ.

Δίκαιο

Οικογενειακό Δίκαιο	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Γενετική και Δίκαιο	2 δ.μ.
Φιλοσοφία του Δικαίου και Βιοηθική	2 δ.μ.
Διαχείριση της Περίθαλψης	2 δ.μ.
Δίκαιο της Πνευματικής Υγείας	2 δ.μ.
Σεμινάριο: Επιστήμη, Τεχνολογία και Σύνταγμα	2 δ.μ.
Βιοηθική και Ανθρώπινα Δικαιώματα	2 δ.μ.
Ιδιοκτησιακά Δικαιώματα. Το ανθρώπινο σώμα ως ιδιοκτησία	2 δ.μ.
Κλωνοποίηση και η Αξία του Ανθρώπου	2 δ.μ.

Νοσηλευτική

Ηθικά Ζητήματα Νοσηλευτικής	2 δ.μ.
Ηθικά Ζητήματα στη Φροντίδα των Ηλικιωμένων	2 δ.μ.

Ιδιαιτερότητες Φύλου και Βιοηθική

Φεμινισμός, Ηθική και Περίθαλψη	2 δ.μ.
Φύλο και Αναπαραγωγικές Τεχνολογίες	2 δ.μ.
Πολιτισμική Διαμόρφωση του Φύλου	2 δ.μ.
Φύλο και Δίκαιο	2 δ.μ.
Βιοηθική και Εκπαίδευση	2 δ.μ.

Παράλληλα προσφέρονται:

- εξαμηνιαία ειδικά σεμινάρια στα οποία οι συμμετέχοντες μεταπτυχιακοί σπουδαστές παρουσιάζουν την τρέχουσα έρευνά τους.

- ετήσια σειρά διαλέξεων στην οποία προσκαλούνται διακεκριμένοι επιστήμονες /ακαδημαϊκοί δάσκαλοι διεθνούς κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Ο σπουδαστής που απέκτησε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης μπορεί να συνεχίσει για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος.

Ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει να βρίσκεται σε τακτική επαφή με τον επιβλέποντα και να προσκομίζει κατ' έτος γραπτή έκθεση με επαρκή στοιχεία σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής διατριβής. Εάν παρέλθουν τρία έτη μετά την ανάθεση του θέματος χωρίς ο επιβλέπων να έχει στοιχεία για την πορεία της διατριβής, η ανάθεση του θέματος ακυρώνεται.

Η ανάθεση θέματος για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής ισχύει για πέντε (5) έτη. Σε εξαιρετικές και μόνον περιπτώσεις είναι δυνατόν, μετά από σχετική αίτηση του υποψηφίου, να του παρασχεθεί παράταση από την Ε.Δ.Ε., η οποία κρίνει αρμοδίως, κατά περίπτωση.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

Κοσμήτορας
Καθηγητής Νικόλαος Παπαδογιαννάκης
τηλ.: 28310 77880
email: npapadogiannakis@edc.uoc.gr

Γραμματέας: Σοφία Νικολακάκη
τηλ.: 28310 77882, fax: 28310 77881
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.edc.uoc.gr
e-mail: gramkosm@edc.uoc.gr

ΤΜΗΜΑΤΑ:

- ◆ Δημοτικής Εκπαίδευσης
- ◆ Προσχολικής Εκπαίδευσης

4 . Π α ι δ α γ ω γ ι κ ό   Τ μ ή μ α Δ η μ ο τ ι κ ή ς   Ε κ π α ί δ ε υ σ η ς

**Πρόεδρος: Καθηγητής Ιωάννης Πυργιωτάκης, τηλ.: 28310 77593, e-mail: ipirgiotakis@edc.uoc.gr
Αναπληρωτής Πρόεδρος: Καθηγητής Αντώνιος Χουρδάκης, τηλ.: 28310 77611**

Γραμματέας: Ελένη Μουντάκη, τηλ.: 28310 77594, fax: 28310 77596, e-mail: emount@edc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.edc.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

4.1 Επιστήμες της Αγωγής

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ιωάννης Πυργιωτάκης

Πληροφορίες: Ελένη Μουντάκη

τηλ.: 28310-77594, 77595

e-mail: emount@edc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.edc.uoc.gr

4.1 Επιστήμες Αγωγής Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγήτρια Ιωάννης Πυργιωτάκης

Πληροφορίες: Ελένη Μουντάκη

τηλ.: 28310 77594, 77595

e-mail: emount@edc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.edc.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.) του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 (ΦΕΚ 95/ 14.2.94, τ.Β' και 2003 /11.11.99 και 186/19-2-2003) με τίτλο «Επιστήμες Αγωγής».

Αντικείμενο και σκοπός του Προγράμματος είναι η δημιουργία νέων επιστημόνων, εξειδικευμένων στο χώρο των Επιστημών Αγωγής, με στόχο την προαγωγή των επιστημόνων αυτών στη χώρα μας και τη στελέχωση των συναφών ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημιακών τμημάτων.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στις Επιστήμες Αγωγής (Μ.Δ.Ε.Ε.Α),
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα στις Επιστήμες Αγωγής (Δ.Δ.Ε.Α).

2. Διάρκεια Σπουδών

Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης η διάρκεια των σπουδών είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε ειδικές μόνο περιπτώσεις και με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύμβασης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος είναι δυνατή η

παράταση του παραπάνω χρόνου για δυο (2) το πολύ εξάμηνα ακόμη. Η παράταση αυτή μπορεί να δοθεί μόνο μετά από εισήγηση του αντίστοιχου Τομέα και εφόσον συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι, π.χ. σοβαροί λόγοι υγείας. Η πρόταση αυτή υποβάλλεται προς έγκριση στη Γ.Σ.Ε.Σ. Σε κάθε περίπτωση, για να εξεταστεί αίτηση παράτασης σπουδών, πρέπει να έχει προηγουμένως υποβληθεί η πρόταση εκπόνησης μεταπτυχιακής εργασίας και να έχει εγκριθεί από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα ως ελάχιστη διάρκεια ορίζονται τα τρία (3) ακαδημαϊκά έτη από την ημερομηνία αποδοχής της αίτησης του υποψηφίου με την οποία καθορίζεται το θέμα και ο επόπτης. Ως μέγιστη διάρκεια ορίζονται τα πέντε (5) έτη. Σε ειδικές μόνο περιπτώσεις και με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. είναι δυνατή η παράταση του χρόνου αυτού.

Σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου αυτού χρονικού ορίου, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Π.Μ.Σ., μετά από πρόταση του οικείου Τομέα προς τη Γ.Σ.Ε.Σ., η οποία λαμβάνει τη σχετική απόφαση.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Ο υποψήφιος για το Π.Μ.Σ. του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης πρέπει να είναι:

- κάτοχος πτυχίου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου επίσημα αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής και κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του να έχει παρακολουθήσει και να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε δυο (2) μαθήματα Επιστημών Αγωγής, ή
- κάτοχος πτυχίου Τ.Ε.Ι. ο οποίος είναι και απόφοιτος της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή του υποψηφίου μεταπτυχιακού φοιτητή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η επιτυχής συμμετοχή στις εισαγωγικές εξετάσεις στα μαθήματα που έχουν προκηρυχθεί από το Τμήμα. Ο υποψήφιος πρέπει να γνωρίζει αποδεδειγμένα μια ξένη γλώσσα. Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις έχουν και οι Έλληνες πτυχιούχοι πανεπιστημίων της αλλοδαπής υπό τον όρο να έχει αναγνωριστεί το πτυχίο τους από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ) ως ισότιμο με τα πτυχία των ελληνικών πανεπιστημίων.

Δεκτοί στο Π.Μ.Σ. γίνονται, επίσης, αλλοδαποί και ομογενείς υποψήφιοι, χωρίς εξετάσεις, ύστερα από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Ο αριθμός των εισαγομένων της κατηγορίας αυτής ανέρχεται μέχρι το 30% επί του αριθμού των εισαγομένων κάθε ακαδημαϊκού έτους με τις εξετάσεις που διοργανώνει το Τμήμα. Απαραίτητη προϋπόθεση, εκτός από το πτυχίο πανεπιστημίου, είναι στην περίπτωση αυτή η επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας. Οι υποψήφιοι επιλέγονται ύστερα από συνέντευξη.

Οι επιτυχόντες στις μεταπτυχιακές εξετάσεις του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) γίνονται δεκτοί για εγγραφή στο Π.Μ.Σ του Τμήματος, ύστερα από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Με τους υποψηφίους για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ του Τμήματος από τις παραπάνω κατηγορίες (αλλοδαποί, ομογενείς και υπότροφοι του Ι.Κ.Υ) ο αριθμός των εισαγομένων

στο Π.Μ.Σ. κατ' έτος στην περίπτωση αυτή είναι δυνατό να ανέρχεται μέχρι τους είκοσι (20).

Κατά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων εισαγωγής στο Π.Μ.Σ., η Γ.Σ.Ε.Σ. ενημερώνεται για το ποιος είναι ο επόπτης για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή Α' κύκλου.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δεκαπέντε (15). Ο αριθμός αυτός μπορεί να διαφοροποιείται από έτος σε έτος. Ο ανωτέρω αριθμός δύναται να προσαυξάνεται κατ' έτος σύμφωνα με όσα αναφέρονται προηγούμενα και μέχρι τους είκοσι (20) συνολικά φοιτητές.

I.V. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του μεταπτυχιακού φοιτητή περιγράφονται στη συνέχεια.

Α' Εξάμηνο

Μεθοδολογίας έρευνας I
Στατιστική I

Τομεακό μάθημα ειδίκευσης

Γ' Εξάμηνο

Μάθημα ειδίκευσης
Colloquium

Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Β' Εξάμηνο

Μεθοδολογία έρευνας II
Επεξεργασία Στατιστικών Δεδομένων στις
Επιστήμες της Αγωγής με χρήση Η/Υ
Κατάθεση πρότασης για εκπόνηση
διπλωματικής εργασίας

Δ' Εξάμηνο

Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Τα Μαθήματα Κορμού έχουν σκοπό να μυήσουν το μεταπτυχιακό φοιτητή στην έρευνα των Επιστημών Αγωγής και είναι κοινά και υποχρεωτικά για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ανεξάρτητα από τον Τομέα τον οποίο ακολουθούν.

Οι Τομείς είναι πέντε (5) και είναι προκαθορισμένοι από την οργανωτική δομή και τη λειτουργία του Τμήματος. Ο φοιτητής, δηλαδή, δίνει εξετάσεις για να εισαχθεί σε ένα συγκεκριμένο Τομέα. Τα Μαθήματα Κατεύθυνσης και η μεταπτυχιακή εργασία αποσκοπούν στην εξειδίκευση του μεταπτυχιακού φοιτητή σε μια συγκεκριμένη περιοχή των Επιστημών της Αγωγής. Τα Μαθήματα Κατεύθυνσης που αναφέρονται παραπάνω παρακολουθεί μόνο ο φοιτητής που εντάσσεται στον αντίστοιχο τομέα.

Τα διδασκόμενα μαθήματα είναι εξαμηνιαία και ο αριθμός των εβδομάδων ανά εξάμηνο είναι δεκαπέντε (15), εκ των οποίων μια ή το πολύ δύο είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την εξέταση και αξιολόγηση όλων των μεταπτυχιακών φοιτητών και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος έχει δικαίωμα να επιβάλει στο μεταπτυχιακό φοιτητή την παρακολούθηση παιδαγωγικών μαθημάτων προπτυχιακού επιπέδου, στην περίπτωση που θα κρίνει ότι η παιδαγωγική του κατάρτιση δεν είναι επαρκής.

Με την έναρξη των μαθημάτων του Γ' εξαμήνου (τέλη

Σεπτεμβρίου) ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ύστερα από συνεργασία με τον επιβλέποντα, καταθέτει στο Διευθυντή του Τομέα πλήρη ερευνητική πρόταση σχετική με το θέμα που προτίθεται να ερευνήσει. Εάν η πρόταση θεωρηθεί ότι πληροί τις προϋποθέσεις, τίθεται υπόψη της επόμενης Γ.Σ.Ε.Σ., η οποία αποφαινεται οριστικά για την έγκριση ή μη της πρότασης. Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται κατά το Γ' και Δ' εξάμηνο σπουδών.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι η επιτυχής εξέταση του μεταπτυχιακού φοιτητή σε όλα τα μαθήματα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και η συγγραφή ειδικής μεταπτυχιακής εργασίας, η επιτυχής ολοκλήρωση της οποίας κρίνεται από την εξεταστική επιτροπή που έχει οριστεί για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή. Η επιτυχής ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής εργασίας κρίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία ορίζεται για κάθε φοιτητή από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Η εξεταστική επιτροπή αποτελείται από το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π και δύο ακόμη επιστήμονες. Η εξέταση αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αρχίσει πριν από την επιτυχή εξέταση του μεταπτυχιακού φοιτητή σε όλα τα μαθήματα που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η παρουσίαση και στήριξη της μετα-

πτυχιακής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται δημόσια. Δικαίωμα, όμως, αξιολόγησης και βαθμολογίας έχουν μόνο τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Μετά την παρέλευση των προθεσμιών που προβλέπονται, ο φοιτητής χάνει την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Τέλος, με ευθύνη της Γραμματείας του Τμήματος αποστέλλονται στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου αντίγραφα των μεταπτυχιακών εργασιών. Η Βιβλιοθήκη οφείλει να αποστέλλει τις εργασίες στο Εστιακό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Προϋποθέσεις για την αποδοχή μεταπτυχιακού φοιτητή σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγεί στη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος είναι:

- η κατοχή Μ.Δ.Ε. σε συγγενές αντικείμενο
- η άρτια γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας.

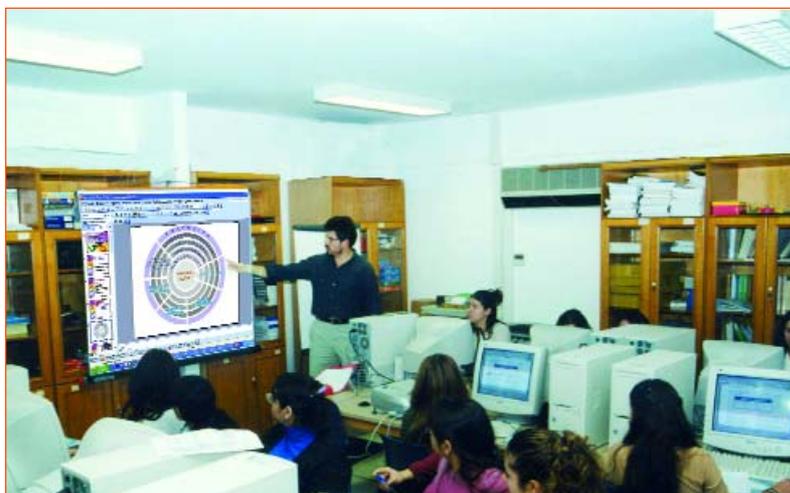
Η επιλογή του υποψήφιου διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της επιτροπής μεταπτυχιακών σπουδών. Ο υποψήφιος διδάκτωρ, ύστερα από συνεννόηση με το μέλος Δ.Ε.Π. που πρόκειται να αναλάβει την ευθύνη της

επίβλεψής του, καταθέτει στην επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών πρόταση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε οκτώ αντίτυπα.

Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους ο υποψήφιος συντάσσει έκθεση προόδου της ερευνητικής του εργασίας και της συνολικής του δραστηριότητας κατά το έτος που πέρασε. Την έκθεση αυτή υποβάλλει στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Η επιτροπή μελετά την έκθεση του υποψήφιου, την αξιολογεί και καταθέτει σχετικό πόρισμα - έκθεση στη Γραμματεία του Τμήματος. Μετά από δυο συνεχόμενες αξιολογήσεις της απόδοσης του υποψήφιου διδάκτορα ως μη ικανοποιητικής, ο υποψήφιος διαγράφεται από το πρόγραμμα.

Μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, καθώς επίσης και της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, είναι δυνατό να είναι μέλη Δ.Ε.Π άλλων Πανεπιστημίων ή επιστημονικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ο επιβλέπων όμως καθηγητής οφείλει σε κάθε περίπτωση να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

Ο υποψήφιος υποχρεούται να καταθέτει τη διατριβή του σε τρία αντίτυπα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, ένα στη Γραμματεία του Τμήματος και δυο στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης.

5 . Π α ι δ α γ ω γ ι κ ό   Τ μ ή μ α Π ρ ο σ χ ο λ ι κ ή ς   Ε κ π α ί δ ε υ σ η ς

**Πρόεδρος: Καθηγητής Ιωάννης Τζαβάρας, τηλ.: 28310 77653, fax: 28310 77654
e-mail: itzavar@edc.uoc.gr**

Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Ηλίας Μετοχιανάκης, τηλ.: 28310 77659

**Γραμματέας: Ευγενία Μυλωνά, τηλ.: 28310 77652, fax: 28310 77654
e-mail: emilona@edc.uoc.gr**

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.edc.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

5.1 Επιστήμες Αγωγής

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ιωάννης Τζαβάρας

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος

τηλ.: 28310-77650-2

e-mail: ptn@edc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.edc.uoc.gr

5.1 Επιστήμες Αγωγής

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ιωάννης Τζαβάρας

Πληροφορίες: Γραμματεία Τμήματος,
τηλ.: 283 10 77650-2
e-mail: ptn@edc.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.edc.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) από το ακαδημαϊκό έτος 1994-95 σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις (Β7/36/17-12-1993 Φ.Ε.Κ. 942/ 30.12.93, τ. Β' και Β7/255/19.6.00 Φ.Ε.Κ. 999/9.8.00 τ. Β') και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/1992.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η προαγωγή των Επιστημών της Αγωγής μέσω της βαθύτερης έρευνας σε εξειδικευμένα και προωθημένα γνωστικά πεδία και η ανάδειξη νέων ερευνητών και επιστημόνων σε ειδικότητες αυτών των Επιστημών. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ είναι τα επιμέρους ερευνητικά πεδία που ανήκουν στο χώρο των Επιστημών της Αγωγής.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

1. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

- (α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις Επιστήμες της Αγωγής με τις εξής κατευθύνσεις:
- Προσχολική Παιδαγωγική
  - Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας
- (β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στις Επιστήμες της Αγωγής.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή των τίτλων ορίζε-

ται για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα με δυνατότητα παράτασης για ένα (1) ακόμα έτος. Για το Διδακτορικό Δίπλωμα η χρονική διάρκεια ορίζεται σε τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης του υποψηφίου. Μέγιστο όριο ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής ορίζεται η πενταετία, μετά την παρέλευση της οποίας η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύμβασης (Γ.Σ.Ε.Σ.) εξετάζει την περίπτωση τυχόν παράτασης της πενταετίας επί ένα (1) ακόμα έτος.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Δεκτός στο Π.Μ.Σ. γίνεται πτυχιούχος των Παιδαγωγικών Τμημάτων των Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντιστοίχων πανεπιστημιακών τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και άλλων Τμημάτων, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει πτυχίο παιδαγωγικής επάρκειας ή έχει εξετασθεί επιτυχώς σε τέσσερα (4) τουλάχιστον μαθήματα των Επιστημών Αγωγής.

Ο υποψήφιος για μεταπτυχιακές σπουδές καλείται με δημοσιευμένη ανακοίνωση να υποβάλει στη Γραμματεία του Τμήματος αίτηση, αντίγραφα τίτλων σπουδών, βιογραφικό σημείωμα, αναλυτικό πιστοποιητικό προπτυχιακών σπουδών, όπου εμφανίζονται όλα τα μαθήματα που έχει παρακολουθήσει επιτυχώς και η επίδοσή του σ' αυτά, καθώς και ενδεχόμενα πτυχία ξένης γλώσσας. Οι τίτλοι σπουδών που έχουν αποκτηθεί σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού πρέπει να έχουν αναγνωρισθεί από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α.) ως ισότιμοι τίτλοι με εκείνους που χορηγούν τα ελληνικά Πανεπιστήμια.

2. Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. ορίζεται κατ' ανώτατο όριο και για τις δύο κατευθύνσεις σε δεκαπέντε (15) φοιτητές κατ' έτος. Ο αριθμός μπορεί να αυξάνεται ή να μειώνεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2083/92. Για την επιλογή αυτή διεξάγεται α) γραπτή δοκιμασία σε δύο μαθήματα της κατεύθυνσης οριζόμενα από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και β) συνέντευξη ενώπιον της επιτροπής επιλογής εισακτέων. Ο βαθμός επιτυχίας κάθε υποψηφίου προκύπτει από το άθροισμα των εξής επιμέρους βαθμών:

- του γενικού βαθμού του πτυχίου
- του βαθμού σε δύο προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το Π.Μ.Σ.
- του βαθμού της διπλωματικής εργασίας
- του βαθμού των γραπτών εξετάσεων
- του βαθμού επίδοσης στη συνέντευξη.

Πριν από τη διεξαγωγή της γραπτής δοκιμασίας οι υποψήφιοι καλείται σε γραπτή δοκιμασία σε μία ξένη γλώσσα (Αγγλικά, Γαλλικά ή Γερμανικά). Της γραπτής δοκιμασίας στην ξένη γλώσσα απαλλάσσονται οι κατέχοντες Proficiency για τα Αγγλικά, Sorbonne Deux (II) για τα Γαλλικά και Kleines Sprachdiplom για τα Γερμανικά ή νόμιμα αναγνωρισμένο από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α.) πανεπιστημιακό τίτλο από ξένη χώρα σε μία από τις παραπάνω γλώσσες. Οι υπήκοοι ξένων χωρών πρέπει να έχουν επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, η διαπίστωση της οποίας θα γίνεται με γραπτή δοκιμασία.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

Τα μαθήματα και η ερευνητική απασχόληση για την απονομή των τίτλων του Π.Μ.Σ περιγράφονται στη συνέχεια.

I. Α' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικευσης απαιτείται η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση στα εξής μαθήματα, ανάλογα με την κατεύθυνση που επιλέγει ο μεταπτυχιακός φοιτητής.

Κατεύθυνση «Προσχολική Παιδαγωγική»

Α' Εξάμηνο	Β' Εξάμηνο
Μεθοδολογία Έρευνας I	Μεθοδολογία Έρευνας II
Στατιστική	Πληροφορική
Ψυχολογία της Προσχολικής Ηλικίας	Προσχολική Παιδαγωγική I

Γ' Εξάμηνο	Δ' Εξάμηνο
Προσχολική Παιδαγωγική II	Προσχολική Παιδαγωγική III
Σεμινάριο Ειδικευσης I	Σεμινάριο Ειδικευσης II
Σεμινάριο Διπλωματικής Εργασίας I	Σεμινάριο Διπλωματικής Εργασίας II

Κατεύθυνση «Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας»

Α' Εξάμηνο	Β' Εξάμηνο
Μεθοδολογία Έρευνας I	Μεθοδολογία Έρευνας II
Στατιστική	Πληροφορική
Ψυχολογία της Προσχολικής Ηλικίας	Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας I

Γ' Εξάμηνο	Δ' Εξάμηνο
Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας II	Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας III
Σεμινάριο Ειδικευσης I	Σεμινάριο Ειδικευσης II
Σεμινάριο Διπλωματικής Εργασίας I	Σεμινάριο Διπλωματικής Εργασίας II

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να προβεί στη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από τα μητρώα του Τμήματος σε περίπτωση αδικαιολόγητων απουσιών. Η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να επιβάλει στο μεταπτυχιακό φοιτητή την παρακολούθηση μαθημάτων προπτυχιακού επιπέδου, στην περίπτωση που θα κρίνει ότι η κατάρτισή του δεν είναι επαρκής στον τομέα ειδίκευσης.

Τα προσφερόμενα μαθήματα μπορεί να μετακινούνται από εξάμηνο σε εξάμηνο ανάλογα με τις διδακτικές δυνατότητες του Τμήματος. Η διπλωματική εργασία υποστηρίζεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής αποτελούμενης από μέλη Δ.Ε.Π., τα οποία ορίζει η Γ.Σ.Ε.Σ.

ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α ισότιμος μεταπτυχιακός τίτλος της αλλοδαπής. Οι υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να κατέχουν άριστα μία ξένη γλώσσα. Θα προτιμούνται, όμως, εκείνοι που αποδεδειγμένα κατέχουν και μια δεύτερη γλώσσα. Ακολουθείται η προβλεπόμενη από την παραγρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 2083/92 διαδικασία. Η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής δεν απαιτεί την παρακολούθηση μαθημάτων. Κατ' εξαίρεση αυτό μπορεί να γίνει με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και για ορισμένα, κατά την κρίση της, μαθήματα. Η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής γίνεται σύμφωνα με το πρόγραμμα και τον κανονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών από εξεταστική επιτροπή κατά τις διατάξεις της παραγρ. 5β του άρθρου 12 του Ν. 2083/92.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα προαπαιτείται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης ή αναγνωρισμένος από το

6. Τμήμα Κοινωνιολογίας

Πρόεδρος: Καθηγητής Σκεύος Παπαϊωάννου, τηλ.: 28310 77468, e-mail: skevos@social.soc.uoc.gr

Γραμματέας: Αγγελική Χαλκιαδάκη, τηλ. 28310 77466, fax: 28310 77467
e-mail: regist@social.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

6.1 Κοινωνιολογία

Διευθύντρια Προγράμματος: Καθηγήτρια Μαρία Κούση

Πληροφορίες: Γαλάτεια Νταναλάκη
τηλ. 28310 77491

email: socpms@social.soc.uoc.gr

ή στη Γραμματεία του Τμήματος 28310 77466-7

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/socpms

6.1 Κοινωνιολογία
Διευθύντρια Προγράμματος: Καθηγήτρια Μαρία Κούση
Πληροφορίες: Γαλάτεια Νταναλάκη, τηλ. 28310 77491
email: socrps@social.soc.uoc.gr
ή στη Γραμματεία του Τμήματος 28310 77466-7
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/socrps

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2004-05 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη γνωστική περιοχή Κοινωνιολογία σύμφωνα με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης 60349/Β7-13/7/2004 και τις διατάξεις των άρθρων 10 ως και 12 του Νόμου 2083/1992.

Το Π.Μ.Σ. εμβαθύνει τη σπουδή στο αντικείμενο της Κοινωνιολογίας. Στρατηγικός στόχος του είναι η εξειδίκευση και η εκπαίδευση επιστημόνων - ερευνητών στο ευρύτερο γνωστικό πεδίο της Κοινωνιολογίας, προκειμένου να κατανοηθούν κοινωνιολογικά οι κοινωνικές διαφοροποιήσεις και οι ανισότητες που εμφανίζονται σε μια μεταβαλλόμενη και παγκοσμιοποιημένη οικονομική, πολιτισμική και κοινωνική ζωή.

Ως επίκεντρό του το Π.Μ.Σ. έχει την ενασχόληση με σύγχρονα ζητήματα-προβλήματα που αφορούν την κοινωνιολογία ως επιστήμη και ως θεώρηση του κόσμου με παράλληλη ενίσχυση της ικανότητας των εξειδικευμένων επιστημόνων να καταστρώνουν και να διεξάγουν πολύπλευρη κοινωνιολογική έρευνα. Το Π.Μ.Σ. επιτρέπει την εστίαση στις δομικές ανισότητες και τη σχέση τους με το οικονομικό πεδίο, με τον κοινωνικό αποκλεισμό στην εργασία και την εκπαίδευση, με τις έμφυλες ανισότητες, με τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών, με την κοινωνία της πληροφορίας, με τις πολιτισμικές πρακτικές και εντάσεις, με τα ιδεολογικά ρεύματα και κοινωνικά κινήματα, με τις πολιτικές περιβάλλοντος, με τη διάρθωση των κοινωνικών σχέσεων (φύλο, τάξη, εθνότητες) και τη μεταβολή τους σε μια ιστορική προοπτική, με τη μεταβαλλόμενη σχέση κράτους και κοινωνίας των πολιτών και ευρύτερα τη σχέση δημόσιου και ιδιωτικού. Επιτρέπει επίσης τη συγκριτική - συγχρονική και διαχρονική - προσέγγιση δια-

φορετικών προτύπων κοινωνικής μεταβολής και ανάπτυξης. Απώτερος στόχος του Π.Μ.Σ. είναι να συνεισφέρει στην προώθηση της κοινωνιολογικής έρευνας στη χώρα μας, και, μέσω αυτής, να συμβάλει στην ενίσχυση και ποιοτική αναβάθμιση της εργασιακής απασχόλησης. Έρχεται να ικανοποιήσει τη ζήτηση για σύγχρονες μεταπτυχιακές σπουδές στο αντικείμενο της κοινωνιολογίας στην Ελλάδα και να εκπαιδεύσει κοινωνικούς επιστήμονες σε κοινωνικά θέματα αιχμής που εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην παρούσα φάση ανάπτυξης και ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας.

Συγκεκριμένα, σκοπός του Προγράμματος είναι: α) η απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, του οποίου οι κάτοχοι θα είναι κατάλληλοι να εργαστούν ως εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα και ως στελέχη δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών, ιδιαίτερα όσων ασκούν κοινωνικές και αναπτυξιακές πολιτικές, και β) η απονομή Διδακτορικού Διπλώματος, του οποίου οι κάτοχοι θα μπορούν να εργαστούν ως διδάσκοντες και ερευνητές σε Α.Ε.Ι, Τ.Ε.Ι και ερευνητικά κέντρα, ως εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα, ως επιστημονικοί σύμβουλοι, και ως στελέχη δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών.

Το πρόγραμμα αυτό είναι απόλυτα συμβατό με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και με το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών. Το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος το οποίο καλύπτει το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών ακριβώς, εξειδικεύεται από το Π.Μ.Σ. προς μια κατεύθυνση που ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες της επιστήμης της κοινωνιολογίας αλλά και στις αναπτυξιακές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Επίσης, το Π.Μ.Σ είναι απόλυτα συμβατό προς το υπάρχον επιστημονικό δυναμικό του Τμήματος και προς τα ιδιαίτερα ερευνητικά του ενδιαφέροντα τα οποία και αξιοποιεί πλήρως.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) με τις εξής κατευθύνσεις:
  - Κοινωνική Οργάνωση & Κοινωνική Μεταβολή, και
  - Πολιτισμός: Κοινωνικές Πρακτικές & Συγκρούσεις
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στην Κοινωνιολογία.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα και για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος (Ν. 2083/1992, άρθρο 13, παρ. 1δ). Μετά από αιτιολογημένη αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή, είναι δυνατή η παράταση της διάρκειας των σπουδών.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί απόφοιτοι Τμημάτων Σχολών Κοινωνικών Επιστημών καθώς και απόφοιτοι άλλων Σχολών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων τμημάτων της αλλοδαπής, υπό τον όρο ότι το πτυχίο τους έχει αναγνωρισθεί από το ΔΙΚΑΤΣΑ ως ισότιμο. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) διατηρεί το δικαίωμα να ορίσει επιπλέον μαθήματα στους φοιτητές που προέρχονται από Τμήματα εκτός εκείνων της Κοινωνιολογίας.

Οι υποψήφιοι για μεταπτυχιακές σπουδές καλούνται με δημοσιευμένη ανακοίνωση να υποβάλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Κοινωνιολογίας αίτηση, αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, πιστοποιητικό προπτυχιακών σπουδών, όπου εμφανίζονται τα μαθήματα που έχει παρακολουθήσει επιτυ-

χώς ο υποψήφιος και η επίδοσή του σ' αυτά, καθώς και πτυχία ξένης γλώσσας. Άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας (Αγγλικά, Γερμανικά ή Γαλλικά) θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση. Η γνώση και δεύτερης ξένης γλώσσας είναι επιθυμητή. Τα κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης θα οριστούν από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Π.Μ.Σ.

Προκειμένου για το Διδακτορικό Δίπλωμα στην Κοινωνιολογία, δεκτοί ως υποψήφιοι γίνονται όσοι έχουν ήδη ένα Μεταπτυχιακό Δίπλωμα από Τμήμα Κοινωνιολογίας ή συγγενών επιστημών του Ελληνικού Πανεπιστημίου, ή Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής από το οποίο να τεκμαίρεται επαρκώς η συνάφεια με το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας, υπό τον όρο και πάλι ότι αυτό έχει αναγνωρισθεί από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ) ως ισότιμο. Εκτός από την προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, τα κριτήρια αξιολόγησης θα οριστούν από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) κατ' έτος. Οι νέο-εισαγόμενοι σπουδαστές συμφοιτούν στα μεταπτυχιακά σεμινάρια με τους σπουδαστές προηγούμενων ετών.

I.V Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα που οδηγεί στο Μ.Δ..Ε. περιλαμβάνει την παρακολούθηση μαθημάτων ή σεμιναρίων και τη συγγραφή μεταπτυχιακής εργασίας. Οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν περάσει δέκα τουλάχιστον υποχρεωτικά καθώς και επιλεγόμενα μαθήματα, πριν τη συγγραφή της μεταπτυχιακής εργασίας. Τα μαθήματα και η μεταπτυχιακή εργασία καθορίζουν την κατεύθυνση του Μ.Δ.Ε. Η μεταπτυχιακή εργασία αξιολογείται από τριμελή επιτροπή, η οποία καθορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.), και βαθμολογείται με κλίμακα 0-10. Βάση επιτυχίας θεωρείται το 5.

Κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν επιτυχώς τα τέσσερα (4) Υποχρεωτικά Μαθήματα και δύο έως τέσσερα (2-4) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα. Κατά το τρίτο εξάμηνο, οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν επιτυχώς δύο έως τέσσερα (2-4) Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα και κατά το τέταρτο εξάμηνο όσα μαθήματα ακόμα είναι απαραίτητα για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. Κατά το τέταρτο εξάμηνο οι φοιτητές υποχρεούνται να εκπονήσουν και να συγγράψουν τη μεταπτυχιακή εργασία.

Προσφερομένα Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Σύγχρονα Ζητήματα στην Κοινωνιολογία - I (Α' εξάμηνο)
2. Σύγχρονα Ζητήματα στην Κοινωνιολογία -II (Β' εξάμηνο)
3. Μέθοδοι Έρευνας στην Κοινωνιολογία - I (Ποσοτικές Μέθοδοι) (Α' εξάμηνο)
4. Μέθοδοι Έρευνας στην Κοινωνιολογία - II (Ποιοτικές Μέθοδοι) (Β' εξάμηνο)

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα επιμερίζονται στις δύο κατευθύνσεις

Α) Κοινωνική Οργάνωση και Κοινωνική Μεταβολή

Νέες Τεχνολογίες: Πολιτικές και Κοινωνικές Επιπτώσεις
 Αειφορικότητα και Οικολογικός Εκσυγχρονισμός: Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις
 Κοινωνιολογικές Θεωρίες της Οικονομικής Ζωής
 Κοινωνικές και Πολιτικές Διαστάσεις της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης
 Παγκοσμιοποίηση και Ανάπτυξη
 Η Κοινωνία της Πληροφορίας: Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις
 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
 Συλλογική Δράση & Κοινωνικά Κινήματα
 Μετανάστευση-Διασπορά: Κριτικές Προσεγγίσεις
 Κοινωνιολογία της Εργασίας
 Ειδικά Θέματα στην Κοινωνική Μεταβολή

Β) Πολιτισμός: Κοινωνικές Πρακτικές και Συγκρούσεις
Ιδεολογία, Θρησκεία και Εξουσία στην Ύστερη Νεωτερικότητα

Έμφυλες Ταυτότητες και Ανισότητες: Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου

Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής Κοινωνίας

Τοπική Ανάπτυξη: Πολιτισμικές Διαστάσεις

Εθνότητες και Εξουσίες: Εθνοτικές και Κρατικές Λογικές

Σύγχρονες Τάσεις στην Κοινωνιολογία του Πολιτισμού και της Τέχνης

Συστήματα Κοινωνικού Ελέγχου

Ειδικά Θέματα στην Κοινωνιολογία του Πολιτισμού

Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα θα εναλλάσσονται στη διάρκεια της πενταετούς ισχύος του Π.Μ.Σ., εξαρτώμενα από την επάρκεια σε διδακτικό προσωπικό και από τους διαθέσιμους πόρους.

Ειδικά Θέματα κατά τη διάρκεια της διατίτας

α. Θερινά Σχολεία

Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να συμμετάσχει σε Θερινά Σχολεία του εξωτερικού ή εσωτερικού των οποίων οι θεματικές εντάσσονται σε τουλάχιστον μία από τις δύο κατευθύνσεις. Συμπεριλαμβάνονται τα ετήσια θερινά σχολεία του European Consortium for Political Research, του Κέντρου Ευρωπαϊκών Σπουδών και Ερευνών (Πανεπιστήμιο Κρήτης), καθώς και του Τμήματος.

β. Θεματικά Εργαστήρια

Θα πραγματοποιηθεί τουλάχιστον ένα θεματικό εργαστήριο για κάθε κατεύθυνση του Προγράμματος, στο μέτρο των διαθέσιμων πόρων, στο οποίο θα συμμετάσχουν τόσο διδάσκοντες, όσο και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Π.Μ.Σ.

γ. Σειρά Διαλέξεων Διδασκόντων

Θα πραγματοποιηθεί σειρά διαλέξεων με θεματικές από τις δύο κατευθύνσεις του Προγράμματος και στις οποίες θα

συμμετέχουν προσκεκλημένοι καθηγητές ή επιστήμονες ή μέλη Δ.Ε.Π. του Π.Μ.Σ.

δ. Διαρκές Σεμινάριο Παρουσιάσεων Φοιτητικών Εργασιών

Όλοι οι φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν στο Διαρκές Σεμινάριο Φοιτητικών Εργασιών, παρουσιάζοντας ερευνητικές εργασίες στα πλαίσια της μεταπτυχιακής εργασίας τους. Στο Σεμινάριο θα συμμετέχουν διδάσκοντες του Τμήματος.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Ο φοιτητής που απέκτησε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης μπορεί να συνεχίσει για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος, εφόσον κριθεί από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Π.Μ.Σ. ότι πληροί τα κριτήρια αξιολόγησης και γίνει δεκτός προς τούτο από μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία είναι αρμόδια για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου.

Ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει να βρίσκεται σε τακτική επαφή με τον επιβλέποντα και να προσκομίζει κατ' έτος γραπτή έκθεση με επαρκή στοιχεία σχετικά με την πρόοδο της Διδακτορικής Διατριβής. Εάν παρέλθουν τρία έτη μετά την ανάθεση του θέματος, χωρίς ο επιβλέπων να έχει στοιχεία για την πορεία της διατριβής, η ανάθεση του θέματος ακυρώνεται.

Η ανάθεση θέματος για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής ισχύει για πέντε (5) έτη. Αν ο υποψήφιος δεν μπορέσει να ολοκληρώσει τη διατριβή μέσα στην πενταετία, είναι δυνατό μετά από αίτησή του να του παρασχεθεί παράταση από τη Γ.Σ.Ε.Σ., η οποία κρίνει κατά περίπτωση.

Με την ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής, η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει επταμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής. Για την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής και της δημόσιας υποστήριξης της απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον πέντε (5) μελών της εξεταστικής επιτροπής. Το Διδακτορικό Δίπλωμα που απονέμεται, δεν περιλαμβάνει βαθμολογία.

7. Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Πρόεδρος: Καθηγητής Εμμανουήλ Πετράκης, τηλ.: 28310 77407-77409

e-mail: petrakis@econ.soc.uoc.gr

Αναπληρωτής Πρόεδρος: Καθηγητής Γεώργιος Κουρέτας, τηλ.: 28310 77412

Γραμματέας: Ελένη Καλογεράκη, τηλ.: 28310 77406, fax: 28310 77406

e-mail: regist@econ.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/econ/

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

7.1 Οικονομική Θεωρία και Πολιτική

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Αναστάσιος Ξεπαπαδέας

Πληροφορίες: Ιωάννα Γιωτοπούλου

Τηλ.: 28310 77430. e-mail: ioanna@ermis.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/econ/

7.1 Οικονομική Θεωρία και Πολιτική Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Αναστάσιος Ξεπαπαδέας

Πληροφορίες: Ιωάννα Γιωτοπούλου

τηλ.: 28310 77430

e-mail: ioanna@ermis.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/econ/

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2002- 2003 (υπουργική απόφαση Β7/441, Φ.Ε.Κ. 44/22-Ι-2002, τ. Β΄) Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην «Οικονομική Θεωρία και Πολιτική».

Το Πρόγραμμα στόχο έχει την εξειδίκευση των σπουδαστών σε θέματα οικονομικής ανάλυσης και οικονομικής πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη το ανθρώπινο δυναμικό που στελεκώνει το Τμήμα. Έρχεται να θεραπεύσει τις ανάγκες σε προσφορά εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου υψηλής στάθμης από πλευράς των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και, παράλληλα, να ικανοποιήσει τη ζήτηση για μεταπτυχιακές σπουδές στις Οικονομικές Επιστήμες στην Ελλάδα. Το Τμήμα είναι δέκτης τέτοιων αιτημάτων όχι μόνο από Έλληνες φοιτητές αλλά και από σπουδαστές του εξωτερικού που ανήκουν κυρίως στην ευρεία λεκάνη της Μεσογείου. Ο χαρα-

κτήρας του Προγράμματος προβάλλει την αναγκαιότητα μιας πολύπλευρης ανάλυσης των ζητημάτων που εστιάζονται σε θέματα οικονομικής ανάλυσης και οικονομικής πολιτικής. Βασικός στόχος είναι οι φοιτητές του Προγράμματος να διευρύνουν τις γνώσεις τους ως προς: α) τα θεωρητικά εργαλεία με σκοπό την κατανόηση των προβλημάτων της οικονομικής ανάλυσης β) τις πρακτικές ικανότητες σχεδιασμού και εφαρμογής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, καθώς και γ) τα μεθοδολογικά εργαλεία αξιολόγησης της εφαρμογής των οικονομικών προγραμμάτων.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. χορηγεί Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην «Οικονομική Θεωρία και Πολιτική» και Διδακτορικό Δίπλωμα στην Οικονομική Επιστήμη.

2. Διάρκεια Σπουδών

Οι σπουδές για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στην «Οικονομική Θεωρία και Πολιτική» ολοκληρώνονται σε 12-15 ημερολογιακούς μήνες. Το Πρόγραμμα αρχίζει τον Οκτώβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους και ολοκληρώνεται το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους.

Η διδακτορική διατριβή δεν μπορεί να υποβληθεί νωρίτερα από τα τρία (3) ημερολογιακά έτη με βάση πάντα την ημερομηνία κατά την οποία η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύμβασης ενέκρινε την ανάληψη της ερευνητικής εργασίας για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής. Υποψήφιος διδάκτορας ο οποίος δεν υποβάλει τη διδακτορική του διατριβή σε χρόνο το πολύ διπλάσιο από τον ελάχιστο προβλεπόμενο, διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Επιστημών Οικονομίας και Διοίκησης, Κοινωνικών Επιστημών, καθώς και Θετικών Επιστημών ελληνικών Α.Ε.Ι. Απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. και μη Οικονομικών Τμημάτων ή Τμημάτων Διοίκησης, υποχρεούνται να περάσουν επιτυχώς εξετάσεις σε τρία (3) μαθήματα (Μαθηματικά, Στατιστική, Οικονομική Θεωρία) πριν εγγραφούν στο Πρόγραμμα, με την προϋπόθεση ότι αφενός έχει αξιολογηθεί θετικά από την Επιτροπή ο φάκελος που καταθέτουν, και αφετέρου έχουν κληθεί σε συνέντευξη και έχουν αξιολογηθεί θετικά και σ' αυτό το στάδιο. Επίσης γίνονται δεκτοί και πτυχιούχοι αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής υπό τον όρο να έχει αναγνωρισθεί το πτυχίο τους από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. πρώην (ΔΙΚΑΤΣΑ) ως ισότιμο και αντίστοιχο.

Στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα που οδηγεί στην απόκτηση διδακτορικού διπλώματος γίνονται δεκτοί όσοι έχουν ήδη ένα μεταπτυχιακό δίπλωμα από Τμήμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής υπό τον όρο ότι αυτός ο μεταπτυχιακός τίτλος έχει αναγνωρισθεί από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Κριτήρια εγγραφής στο Π.Μ.Σ είναι ο βαθμός πτυχίου, η επίδοση του υποψήφιου σε μαθήματα ή γνωστικά αντικείμενα συναφή προς τις κατευθύνσεις του Π.Μ.Σ, δύο τουλάχιστον συστατικές επιστολές, η επαρκής γνώση αγγλικής γλώσσας και η παρουσία των ενδιαφερομένων στην προσωπική συνέντευξη. Η επάρκεια στην αγγλική γλώσσα θα αποδεικνύεται με βαθμολογία TOEFL από 215 βαθμούς και πάνω ή με Proficiency Cambridge (τελευταίας πενταετίας) ή Proficiency Michigan (τελευταίας 3ετίας). Φοιτητές οι οποίοι έχουν εξαιρετικές ακαδημαϊκές επιδόσεις και TOEFL κάτω από 215 θα εξετάζονται προφορικά από επιτροπή του Τμήματος για να διαπιστωθεί αν έχουν το ελάχιστο απαιτούμενο υπόβαθρο στην αγγλική γλώσσα. Είναι δυνατόν να ζητηθεί, για συγκεκριμένες περιπτώσεις αποφοίτων, η επιπρόσθετη κάλυψη γνωστικών αντικειμένων από το προπτυχιακό πρόγραμμα στην περίπτωση που αυτό κρίνεται αναγκαίο για την παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους είκοσι (20) κατ' έτος και δεν μπορεί να ξεπερνά το 15% των προπτυχιακών φοιτητών που εισάγονται στο Τμήμα και το τριπλάσιο των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στην «Οικονομική Θεωρία και Πολιτική» απαιτείται η παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε οκτώ (8) αυτοτελή εξαμηνιαία μαθήματα καθώς και η επιτυχής ολοκλήρωση Μεταπτυχιακής Διατριβής (Μ.Δ.).

Το πρόγραμμα που οδηγεί σε Μ.Δ.Ε. ολοκληρώνεται σε δύο στάδια. Το στάδιο της διδασκαλίας μαθημάτων και το στάδιο της Μεταπτυχιακής Διατριβής. Το στάδιο της διδασκαλίας καλύπτει τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, χειμερινό και εαρινό. Τα διδασκόμενα μαθήματα σε κάθε εξάμηνο και ο

αριθμός μαθημάτων τα οποία θα πρέπει να επιλεγούν περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα.

Χειμερινό εξάμηνο

Μικροοικονομική Ι
Μακροοικονομική Ι
Οικονομετρία
Πολιτική Οικονομία
Ποσοτικές Μέθοδοι

Εαρινό Εξάμηνο

Μικροοικονομική ΙΙ
Μακροοικονομική ΙΙ
Πολιτική Οικονομία ΙΙ
Μακροοικονομετρία
Μικροοικονομετρία
Βιομηχανική Οργάνωση και Πολιτική
Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση Φυσικών Πόρων
Διεθνής Πολιτική Οικονομία
Νεότερη Ευρωπαϊκή Οικονομική Ιστορία
Νομισματική Θεωρία και Μακροοικονομική Ανάλυση Ανοικτής Οικονομίας
Ανάλυση Χρηματαγορών
Προχωρημένη Μαθηματική Ανάλυση

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να επιλέξει τέσσερα (4) μαθήματα, τα οποία αντιστοιχούν σε δώδεκα (12) διδακτικές μονάδες. Επισημαίνεται ότι δεν είναι δυνατή η ταυτόχρονη επιλογή Οικονομετρίας και Ποσοτικών Μεθόδων.

Κατά το εαρινό εξάμηνο οι φοιτητές θα πρέπει να επιλέξουν τέσσερα (4) μαθήματα. Αν ένα μάθημα δηλωθεί από αριθμό μικρότερο των τριών (3) φοιτητών, το μάθημα δεν προσφέρεται.

Για την αξιολόγηση των επιδόσεων του φοιτητή κατά το πρώτο στάδιο σπουδών συνεκτιμώνται οι γραπτές εργασίες με συντελεστή 0.4 και οι επιδόσεις στις εξετάσεις με συντελεστή 0.6. Βάση επιτυχίας είναι ο αριθμός πενήντα (50). Το πρώτο στάδιο του Μ.Δ.Ε. θεωρείται ότι ολοκληρώθηκε επιτυχώς, αν οι φοιτητές συγκεντρώνουν πενήντα (50) και πάνω σε όλα τα μαθήματα. Φοιτητές οι οποίοι δεν πληρούν τα παραπάνω, καλούνται να επαναλάβουν μέρος ή το σύνολο του σταδίου της διδασκαλίας μαθήματος, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης.

Ειδικότερα, για να προχωρήσει στο Β' εξάμηνο ο φοιτητής πρέπει να περάσει με επιτυχία τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα. Φοιτητής που θα αποτύχει σε δύο ή περισσότερα μαθήματα στο ίδιο εξάμηνο θα πρέπει να επαναλάβει το σύνολο των μαθημάτων ή αλλιώς διαγράφεται από το Πρόγραμμα. Επίσης, φοιτητής που αποτυγχάνει σε ένα μάθημα χειμερινού εξαμήνου μπορεί να επανεξεταστεί τον Ιούνιο, ενώ φοιτητής που αποτυγχάνει σε ένα μάθημα του εαρινού εξαμήνου εξετάζεται το Σεπτέμβριο. Εάν και τότε αποτύχει, διαγράφεται από το Π.Μ.Σ. Τις τελικές αποφάσεις παίρνει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης κατόπιν εισηγήσεως της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σε κάθε περίπτωση η μέγιστη δυνατή χρονική διάρκεια φοίτησης είναι το διπλάσιο της ελάχιστης προβλεπόμενης διάρκειας του Π.Μ.Σ. (2 ημερολογιακά έτη). Μετά την πάροδο αυτού του διαστήματος, ο φοιτητής διαγράφεται.

Η Μεταπτυχιακή Διατριβή αξιολογείται από τη διμελή επιτροπή με κλίμακα 0-100. Βαθμός επιτυχίας θεωρείται το 50.

Φοιτητές οι οποίοι ολοκληρώνουν επιτυχώς το στάδιο της διδασκαλίας, υποβάλλουν πρόταση και υπόμνημα για τη Μεταπτυχιακή Διατριβή. Η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει επιβλέποντα καθηγητή και συνεπιβλέποντα καθηγητή. Η Μεταπτυχιακή Διατριβή μπορεί να υποβληθεί το νωρίτερο έως 30 Σεπτεμβρίου και το αργότερο έως 31 Δεκεμβρίου του τρέχοντος ημερολογιακού έτους.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνεται κάθε Φεβρουάριο ή Μάρτιο. Επιλέγεται ένας μικρός αριθμός διδασκόντων και απαραίτητη προϋπόθεση είναι η κατοχή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Η επιλογή γίνεται έπειτα από αξιολόγηση του βιογραφικού σημειώματος και από την παρουσία του υποψηφίου στη συνέντευξη.

Κριτήρια εγγραφής στην περίπτωση αυτή είναι ο βαθμός του μεταπτυχιακού διπλώματος (τουλάχιστον "Λίαν Καλώς"), η ποιότητα της ερευνητικής πρότασης που θα καταθέσει ο υποψήφιος, η άρτια γνώση της Αγγλικής (ή άλλης ξένης γλώσσας), τρεις τουλάχιστον συστατικές επιστολές καθώς και η παρουσία του υποψηφίου στην προφορική συνέντευξη.

8 . Τ μ ή μ α Ψ υ χ ο λ ο γ ί α ς

Πρόεδρος: Καθηγητής Γεώργιος Γαλάνης, τηλ.: 28310 77543, e-mail: galanis@psy.soc.uoc.gr
Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Παναγιώτης Σίμος, τηλ.: 28310 77537

Γραμματέας: Ναταλία Χρονοπούλου, τηλ.: 28310 77577, fax: 28310 77578
e-mail: n_chronopoulou@psy.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/psycho/index.htm

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

8.1 Σχολική Ψυχολογία και Ψυχολογία της Υγείας

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Παναγιώτης Σίμος

Πληροφορίες: Ναταλία Χρονοπούλου
τηλ. 28310 77577, e-mail: n_chronopoulou@psy.soc.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://www.soc.uoc.gr/psycho/index.htm>

8.1 Σχολική Ψυχολογία και Ψυχολογία της Υγείας Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Παναγιώτης Σίμος

Πληροφορίες: **Ναταλία Χρονοπούλου**

τηλ. 28310 77577

e-mail: n_chronopoulou@psy.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://www.soc.uoc.gr/psycho/index.htm>

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ψυχολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με κατευθύνσεις στη «Σχολική Ψυχολογία» και την «Ψυχολογία της Υγείας». Το Πρόγραμμα λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 (υπουργική απόφαση Β7/20562/6.5.04 Φ.Ε.Κ. 753/19.5.2004 τ. Β') ως τροποποιημένη συνέχεια προηγούμενου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Κλινική Ψυχολογία» που λειτούργησε κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1994-2004 σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Β7/234 (Φ.Ε.Κ. 36, τ.Β'/23-Ι-95).

Διευθυντής του Π.Μ.Σ. θα είναι σύμφωνα με το Ν. 2083/1992, μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ψυχολογίας εκλεγμένο στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο της Σχολικής Ψυχολογίας ή της Ψυχολογίας της Υγείας ή σε συγγενές γνωστικό αντικείμενο ελλείψει των παραπάνω.

Σκοπός του Προγράμματος στην κατεύθυνση της «Σχολικής Ψυχολογίας» είναι η εκπαίδευση σχολικών ψυχολόγων, ώστε να συνδυάζουν υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκές και ερευνητικές ικανότητες με αξιόλογη πρακτική εμπειρία στην άσκηση του επαγγέλματός τους, έχοντας παράλληλα σοβαρές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης. Το μοντέλο εκπαίδευσης που εφαρμόζει το Π.Μ.Σ. δίνει έμφαση τόσο στην ακαδημαϊκή, όσο και στην επαγγελματική εκπαίδευση σύμφωνα με τα περισσότερα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στη Σχολική Ψυχολογία. Βασικός στόχος αυτού του προγράμματος είναι οι ολοκληρωμένες σπουδές και η άρτια κατάρτιση στο πεδίο εφαρμογής. Για την επίτευξη αυτού του στόχου υπάρχει: α) θεωρητική εκπαίδευση της οποίας το εύρος να καλύπτει το πεδίο άσκησης της Σχολικής Ψυχολο-

γίας, β) ερευνητική εκπαίδευση με συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα των μελών Δ.Ε.Π., γ) πρακτική άσκηση η οποία να καλύπτει όλο το πεδίο των εφαρμογών της Σχολικής Ψυχολογίας, και δ) εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

Σκοπός του Προγράμματος στην κατεύθυνση της «Ψυχολογίας της Υγείας» είναι η εκπαίδευση Ψυχολόγων Υγείας, ώστε να συνδυάζουν υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκές και ερευνητικές ικανότητες με αξιόλογη πρακτική εμπειρία στην άσκηση του επαγγέλματός τους, έχοντας παράλληλα σοβαρές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης. Η Ψυχολογία της Υγείας είναι γοργά εξελισσόμενος τομέας της εφαρμοσμένης ψυχολογίας και αποτελεί τη μάχιμη κλινική άσκηση του κλάδου. Καλύπτει τα πεδία της κλινικής αξιολόγησης και θεραπείας και επίσης τους τομείς της πρόληψης και της ψυχοκοινωνικής παρέμβασης-επένταξης ατόμων που αντιμετωπίζουν είτε ψυχικά είτε σωματικά νοσήματα. Τελευταία παρουσιάζεται μια έντονη κινητικότητα στην αγορά εργασίας με αυξημένη ζήτηση Ψυχολόγων Υγείας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα (νοσηλευτικά ιδρύματα, κέντρα υγείας, κ.ά.). Με την αναμόρφωσή του το Π.Μ.Σ. φιλοδοξεί να καλύψει την ολοένα αυξανόμενη ζήτηση θέσεων σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε πανεπιστήμια της αλλοδαπής στον τομέα της Ψυχολογίας Υγείας από αποφοίτους του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, αφού στη χώρα μας δεν υπάρχουν αντίστοιχα προγράμματα.

Το μοντέλο εκπαίδευσης που εφαρμόζει το Π.Μ.Σ. δίνει έμφαση τόσο στην ακαδημαϊκή, όσο και στην επαγγελματική εκπαίδευση σύμφωνα με τα περισσότερα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στην Ψυχολογία της Υγείας. Βασικός στόχος αυτού του προγράμματος είναι οι ολοκληρωμένες σπουδές σε κάθε ειδικευση και η άρτια κατάρτιση στο πεδίο εφαρμογής. Για την επίτευξη αυτού του στόχου υπάρχει: α) θεωρη-

τική εκπαίδευση, το εύρος της οποίας καλύπτει το πεδίο άσκησης της Ψυχολογία της Υγείας, β) ερευνητική εκπαίδευση με συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα των μελών Δ.Ε.Π., γ) πρακτική άσκηση η οποία καλύπτει όλο το πεδίο των εφαρμογών, και δ) εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)
  - στη Σχολική Ψυχολογία (M.Sc. in School Psychology),
  - στην Ψυχολογία της Υγείας (M. Sc. in Health Psychology)
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.)
  - στη Σχολική Ψυχολογία (Ph. D. In Psychology)
  - στην Ψυχολογία της Υγείας (Ph.D. in Health Psychology).

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών του προγράμματος σπουδών που οδηγεί σε Μ.Δ.Ε. είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα με ανώτατο όριο φοίτησης τα έξι (6) εξάμηνα. Το πρόγραμμα σπουδών που οδηγεί σε Δ.Δ. έχει διάρκεια έξι (6) επιπλέον διδακτικών εξαμήνων και ο μέγιστος χρόνος φοίτησης σε αυτό είναι δέκα (10) επιπλέον διδακτικά εξάμηνα πέραν του Μ.Δ.Ε. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις για το Δ.Δ. είναι δυνατό να υπάρξει παράταση δύο (2) επιπλέον εξαμήνων με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Δεκτοί στο Π.Μ.Σ. γίνονται πτυχιούχοι Τμημάτων Ψυχολογίας των Πανεπιστημίων της χώρας καθώς και Τμημάτων

αναγνωρισμένων, ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, όπως και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με την παρ. 12γ του αρθ. 5 του Ν. 2916/2001.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο συνολικός αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτερο σε δέκα (10) φοιτητές ανά κατεύθυνση για κάθε έτος. Για την τελική επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών του Π.Μ.Σ. και στις δυο κατευθύνσεις (Σχολική Ψυχολογία, Ψυχολογία της Υγείας) θα συνεκτιμώνται οι εξής τρεις κατηγορίες κριτηρίων (Απόφαση Συγκλήτου Ειδικής Σύνοψης 199/28-5-2004).

Κατηγορία κριτηρίων	Μόρια
1. Δικαιολογητικά	20
2. Ελεύθερη συνέντευξη	30
3. Γραπτές εξετάσεις	50
ΣΥΝΟΛΟ	100

Η επιμέρους ανάλυση της κατηγορίας (1) «Δικαιολογητικά» έχει ως εξής:

Δικαιολογητικό	Μόρια
Γενικός βαθμός πτυχίου	4
Μέσος όρος των απόλυτα σχετικών προπτυχιακών μαθημάτων	3
Διπλωματική εργασία	3
Ερευνητική δραστηριότητα	3
Προηγούμενη σχετική εμπειρία	3
Συστατικές επιστολές	4
Σύνολο μορίων	20

Η ελεύθερη συνέντευξη της κατηγορίας (2) δίνεται από τους υποψηφίους ενώπιον της πενταμελούς συντονιστικής επιτροπής του Π.Μ.Σ. και βαθμολογείται με άριστα το τριάντα (30).

Η επιμέρους ανάλυση της κατηγορίας (3) «Γραπτές εξετάσεις» για την κατεύθυνση της «Σχολικής Ψυχολογίας» έχει ως εξής:

Μάθημα	Μόρια
Σχολική Ψυχολογία	20
Εξελικτική Ψυχολογία	12
Μεθοδολογία Έρευνας	12
Αγγλικά	6
Σύνολο μορίων	50

Αντιστοίχως, για την κατεύθυνση «Ψυχολογία της Υγείας» η επιμέρους ανάλυση της κατηγορίας (3) «Γραπτές εξετάσεις» έχει ως εξής:

Μάθημα	Μόρια
Ψυχολογία Υγείας / Κλινική Ψυχολογία	20
Κοινωνική Ψυχολογία	12
Μεθοδολογία Έρευνας	12
Αγγλικά	6
Σύνολο	50

Η εξεταστέα ύλη για τα ως άνω μαθήματα καθορίζεται για κάθε έτος εισαγωγής από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και περιέχεται στην προκήρυξη των νέων θέσεων για υποψήφιους φοιτητές του Π.Μ.Σ. Με εισήγηση της πενταμελούς συντονιστικής επιτροπής και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από έλεγχο της αναλυτικής βαθμολογίας των υποψηφίων, καθορίζονται ανάλογα με την κατεύθυνση τα απόλυτα σχετικά προπτυχιακά μαθήματα που αναφέρονται στην κατηγορία κριτηρίων (1) «Δικαιολογητικά».

Απαραίτητη προϋπόθεση για να περιληφθεί ένας υποψήφιος στον τελικό πίνακα εκείνων που ικανοποιούν τις συνεκτιμώμενες τρεις κατηγορίες κριτηρίων, είναι να λάβει το ήμισυ των μορίων που αντιστοιχούν σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα και στη συνέντευξη. Για την αξιολόγηση θα προηγείται η συνέντευξη, θα αξιολογείται ο υποψήφιος, θα κλείνει ο φάκελος και θα ανοίγει αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία των γραπτών εξετάσεων.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη «Σχολική Ψυχολογία» απαιτούνται τα ακόλουθα.

α) Επιτυχής ολοκλήρωση δώδεκα (12) Παραδόσεων, Σεμιναρίων ή Εργαστηρίων. Το πρόγραμμα μπορεί να περιλαμβάνει επιπλέον μαθήματα που κρίνονται σημαντικά και ουσιαστικά για την ειδικότητα και τα οποία μπορούν να προσφέρονται ως εντατικά σεμινάρια από καθηγητές άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αλλοδαπής. Σε τακτά χρονικά διαστήματα θα οργανώνονται ημερίδες βιβλιογραφικής ενημέρωσης (Journal club) για κάθε θεματική ενότητα της ειδικότητας.

Τα μαθήματα ανήκουν σε τρεις θεματικές ενότητες:

- Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία
- Μεθοδολογία Έρευνας, Στατιστική και Ψυχομετρική Αξιολόγηση
- Ειδικά Θέματα Σχολικής Ψυχολογίας

Τα μαθήματα συνίστανται κατ' ελάχιστο σε 93 ώρες παραδόσεων, κατανέμονται σε τρία εξάμηνα (4 μαθήματα ανά εξάμηνο), και περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

Μαθήματα Κορμού

1. Στατιστική
2. Μεθοδολογία Έρευνας
3. Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι Αξιολόγησης Ψυχοκινητικής και Νευροψυχολογικής Ανάπτυξης
4. Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι Αξιολόγησης Προσωπικότητας και Συμπεριφοράς

Μαθήματα Ειδίκευσης

1. Ειδικά Θέματα Αναπτυξιακής Ψυχολογίας Παιδιών και Εφήβων
2. Ψυχολογικά και Κοινωνικά Προβλήματα της Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας
3. Ψυχολογικές Μέθοδοι Παρέμβασης: Ατομικές, Ομαδικές, και Συστημικές
4. Ψυχοπαιδαγωγικές Μέθοδοι Πρόληψης και Αντιμετώπισης
5. Εκπαιδευτικό Σύστημα, Κοινωνία και Κοινότητα
6. Γνωστικές Λειτουργίες και Ακαδημαϊκή Επίδοση
7. Διαταραχές Γλώσσας, Μάθησης και Συμπεριφοράς
8. Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι Αξιολόγησης Νοημοσύνης και Μαθησιακών Ικανοτήτων

Η κλίμακα βαθμολογίας είναι από το μηδέν ως το δέκα με βάση επιτυχίας το πέντε.

β) Πρακτική άσκηση 1.200 ωρών σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Νομό Ρεθύμνης, όπως και σε άλλους νομούς της Κρήτης, στα διαγνωστικά κέντρα Κ.Δ.Α.Υ., σε Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, όπως και άλλους δημόσιους φορείς. Η πρακτική άσκηση μπορεί να γίνεται παράλληλα με τα μαθήματα.

γ) Εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας η οποία να αφορά ένα εξειδικευμένο θέμα του τομέα. Η μεταπτυχιακή εργασία εκπονείται στο τελευταίο διδακτικό εξάμηνο, έχει ερευνητικό χαρακτήρα και καλύπτει ένα καινοτόμο πεδίο του τομέα. Στη Μεταπτυχιακή Εργασία πρέπει να αναπτύσσονται: α) το θεωρητικό μέρος, β) η ερευνητική προβληματική και οι ερευνητικές υποθέσεις, γ) η μεθοδολογία και ο τρόπος επεξεργασίας των δεδομένων και η εξαγωγή των συμπερασμάτων. Η πρόταση του φοιτητή για εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας κατατίθεται στην πενταμελή επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος, η οποία εισηγείται τη σύνθεση τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Ένα από τα μέλη της επιτροπής, με γνωστικό αντικείμενο συναφές με το προτεινόμενο θέμα της εργασίας, προτείνεται ως επιβλέπων της εργασίας. Τη σύνθεση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής καλείται να επικυρώσει η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Ψυχολογία της Υγείας απαιτούνται τα ακόλουθα.

α) Επιτυχής ολοκλήρωση 12 Παραδόσεων, Σεμιναρίων ή Εργαστηρίων. Το πρόγραμμα μπορεί να περιλαμβάνει επιπλέον μαθήματα που κρίνονται σημαντικά και ουσιαστικά για την ειδικότητα και τα οποία μπορούν να προσφέρονται ως εντακτικά σεμινάρια από καθηγητές άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αλλοδαπής. Σε τακτά χρονικά διαστήματα θα οργανώνονται ημερίδες βιβλιογραφικής ενημέρωσης (Journal club) για κάθε θεματική ενότητα της ειδικότητας. Τα μαθήματα κατανέμονται σε τρεις θεματικές ενότητες:

- Ψυχική και Σωματική Υγεία: Ψυχοβιολογικές και Ψυχοκοινωνικές διαστάσεις
- Μεθοδολογία Έρευνας, Στατιστική και Ψυχομετρική Αξιολόγηση
- Ψυχολογική παρέμβαση και πρόληψη σε θέματα υγείας

Τα μαθήματα συνίστανται κατ' ελάχιστο σε εννέα (9) τριώρες παραδόσεις, κατανέμονται σε τρία εξάμηνα (4 μαθή-

ματα ανά εξάμηνο), και περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

Μαθήματα κορμού

1. Στατιστική
2. Μεθοδολογία Έρευνας
3. Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι Αξιολόγησης Ψυχοκινητικής και Νευροψυχολογικής Ανάπτυξης
4. Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι Αξιολόγησης Προσωπικότητας και Συμπεριφοράς

Μαθήματα ειδίκευσης

1. Ψυχοπαθολογία Ενηλίκου και Παιδιού
2. Βιολογικές Βάσεις της Ψυχικής και Σωματικής Ασθένειας: Ψυχονευροανοσολογία
3. Ψυχοσωματικές και Σωματόμορφες διαταραχές
4. Ερμηνευτικές Προσεγγίσεις της Ψυχικής και Σωματικής Υγείας: Ψυχοδυναμική, Γνωστική, και Συμπεριφοριστική προσέγγιση
5. Θεραπευτικές Προσεγγίσεις: Θεραπευτικές Μέθοδοι και Τεχνικές σε Άτομα με Σοβαρά Προβλήματα Υγείας και Βραχείες Ψυχοθεραπείες
6. Οι Κλινικές και Κοινωνικές Διαστάσεις της Σωματικής και Ψυχικής Υγείας και Ασθένειας
7. Ψυχοκοινωνική Επανάταξη Ατόμων με Ψυχικά Νοσήματα και Αναπηρίες
8. Η Ψυχολογία της Υγείας σε Οργανωσιακά Πλαίσια

Η κλίμακα βαθμολογίας είναι από το μηδέν ως το δέκα με βάση επιτυχίας το πέντε.

β) Επιτυχής ολοκλήρωση 2.500 ωρών Πρακτικής Άσκησης σε νοσηλευτικά ιδρύματα (ενηλίκων-παιδών), γενικές ή ειδικές κλινικές ή κέντρα υγείας ή άλλους φορείς υγείας. Η πρακτική άσκηση μπορεί να γίνεται παράλληλα με τα μαθήματα.

γ) Εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας η οποία να αφορά ένα εξειδικευμένο θέμα του τομέα. Η μεταπτυχιακή εργασία εκπονείται στο τελευταίο διδακτικό εξάμηνο, έχει ερευνητικό χαρακτήρα και καλύπτει ένα καινοτόμο πεδίο του τομέα. Στη μεταπτυχιακή εργασία πρέπει να αναπτύσσονται: α) το θεωρητικό μέρος, β) η ερευνητική προβληματική και οι ερευνητικές υποθέσεις, γ) η μεθοδολογία, ο τρόπος επεξεργασίας των δεδομένων και η εξαγωγή των συμπερασμάτων. Η πρόταση του φοιτητή για εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας κατατίθεται στην πενταμελή επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος η οποία εισηγείται τη σύνθεση τριμελούς συμβου-

λευτικής επιτροπής από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Ένα από τα μέλη της επιτροπής, με γνωστικό αντικείμενο συναφές με το προτεινόμενο θέμα της εργασίας, προτείνεται ως επιβλέπων της εργασίας. Τη σύνθεση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής καλείται να επικυρώσει η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για τη λήψη του Διδακτορικού Διπλώματος στη «Σχολική Ψυχολογία» ή την «Ψυχολογία της Υγείας» απαιτείται η κατοχή Μ.Δ.Ε. στη «Σχολική Ψυχολογία» ή στην «Ψυχολογία της Υγείας» αντιστοίχως ή αναγνωρισμένος ισότιμος και αντίστοιχος μεταπτυχιακός τίτλος της αλλοδαπής. Η Δ.Δ. εκπονείται και απονέμεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2083/92. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αποδοχή της αίτησης του ενδιαφερόμενου είναι πλην των προϋποθέσεων που ορίζονται στο αρθ. 12 παρ. 2 του Ν. 2083/92, η υποβολή ενός πρωτότυπου, τεκμηριωμένου και ολοκληρωμένου ερευνητικού υπομνήματος και η έγκρισή της από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Ψυχολογίας. Το ερευνητικό υπόμνημα θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής:

- Ειδικοί στόχοι: αναφέρονται συνοπτικά και ρεαλιστικά οι προσδοκώμενοι στόχοι του έργου και οι υποθέσεις που πρόκειται να ελεγχθούν.
- Σπουδαιότητα (σημασία) του προτεινόμενου έργου: βραχεία ανασκόπηση του πεδίου που αφορά η πρόταση, κριτική αξιολόγηση της υπάρχουσας γνώσης και προσδιορισμός των κενών που φιλοδοξεί να καλύψει το προτεινόμενο έργο. Αιτιολόγηση της σημασίας της έρευνας σε σχέση με τους ειδικούς σκοπούς.
- Προκαταρκτικά ή πρόσφατα δεδομένα, εάν υπάρχουν: αναφέρονται σχετικές δημοσιεύσεις ή ανακοινώσεις.
- Πειραματικός σχεδιασμός και μεθοδολογία: ανάπτυξη με λεπτομέρεια του σχεδιασμού και των προσεγγίσεων που θα χρησιμοποιηθούν, περιγραφή πρωτοκόλλων, συζήτηση για δυνητικές δυσκολίες και προτεινόμενες εναλλακτικές προσπελάσεις. Σε περίπτωση που προβλέπεται συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα εκτός του Πανεπιστημίου Κρήτης (κλινικές, εργαστήρια ερευνητικά & συμβουλευτικά έντυπα κ.α.) όπου ενδεχομένως θα χρησιμο-

ποιηθούν ανθρώπινα δείγματα, είναι απαραίτητη η υποβολή βεβαίωσης ότι οι συνεργάτες και οι αρμόδιες αρχές του Ιδρύματος συμφωνούν με το επιστημονικό και δεοντολογικό τμήμα της προτεινόμενης εργασίας.

- Βιβλιογραφία: περιλαμβάνει τη σχετική βασική και τρέχουσα βιβλιογραφία που αφορά το πεδίο της προτεινόμενης εργασίας.
- Παραρτήματα (εάν χρειάζονται όπως ψυχομετρικές δοκιμασίες και κλίμακες, ερωτηματολόγια, πίνακες δεδομένων κ.α.).

3. Προγράμματα Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας

Κύριος στόχος των Διαπανεπιστημιακών Προγραμμάτων Συνεργασίας (Δ.Π.Σ.) είναι η ανάδειξη νέων Κλινικών Ψυχολόγων οι οποίοι θα συνδυάζουν υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκές ικανότητες με αξιόλογη κλινική δεξιοότητα και πείρα στην άσκηση του επαγγέλματος του Κλινικού Ψυχολόγου σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ευρωπαϊκής κοινότητας.

Από το ακαδημαϊκό έτος 1997-1998, τα προγράμματα Erasmus μετονομάστηκαν σε “Σωκράτης” (Socrates). Το “Σωκράτης” (Socrates) είναι ένα πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διακρατική συνεργασία στο χώρο της εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα αυτό συνεχίζει όλες τις δραστηριότητες παλαιότερων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως το Erasmus, που αφορά στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Το Οργανωμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ψυχολογία της Υγείας συμμετέχει στις δραστηριότητες των δύο ακόλουθων Προγραμμάτων Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας Erasmus.

α. Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Συνεργασίας Erasmus “European Diploma in the Psychological Therapies”

Το «Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Συνεργασίας» (ΔΠ.Σ.-93-UK-1576-14 με τίτλο “European Diploma in the Psychological Therapies” εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας το Μάιο του 1993, ως αποτέλεσμα της

Πανεπιστήμια του Δικτύου		Ακαδημαϊκοί Συντονιστές
GR	Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο	Ιωάννης Νέστορος
UK	University of Sunderland, Sunderland*	Peter J. Hawkinς
IR	Cork University College, Cork	Eleanor O' Leary
SP	University of Salamanca, Salamanca	Jose Congora
SP	University of Barcelona, Barcelona	Rosa Maria Raich
FL	Jyvaskyla University, Jyvaskyla	Jarl Walkstrom
GR	Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος	Νικήτας Πολεμικός
* Ίδρυμα Συντονισμού		

συνεργασίας των παρακάτω Πανεπιστημίων του δικτύου και τέθηκε σε ισχύ αρχικά ως Πρόγραμμα Ανάπτυξης Σπουδών.

Οι στόχοι του συγκεκριμένου Δ.Π.Σ. είναι να δώσει μια γενική προοπτική και εκπαίδευση στις ψυχολογικές θεραπείες, να αναπτύξει μια ευρωπαϊκή διάσταση στην ψυχολογία και στις ψυχολογικές θεραπείες, χωρίς να παραβιάζει το διαφορετικό σύστημα υγείας που επικρατεί στην κάθε χώρα και να δώσει τη δυνατότητα στους αποφοίτους του προγράμματος να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους σε ένα συγκεκριμένο μοντέλο θεωρίας και πρακτικής των ψυχολογικών θεραπειών.

Οι υποχρεώσεις των φοιτητών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, περιλαμβάνουν εκπαίδευση σε διάφορα ψυχοθεραπευτικά μοντέλα με έμφαση σε ένα βασικό μοντέλο ψυχοθεραπείας, μέσω σεμιναρίων, διαλέξεων, εποπτείας και γραπτών εργασιών. Κάθε φοιτητής υποχρεούται στη συμπλήρωση τουλάχιστον σαράντα (40) ωρών προσωπικής ανάπτυξης.

Στους απόφοιτους του προγράμματος αυτού απονέμεται

το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα στις Ψυχολογικές Θεραπείες (European Diploma in the Psychological Therapies) από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Ψυχοθεραπείας (European Institute of Psychotherapy) ως συμπλήρωμα του Διπλώματος που παίρνουν από τα πανεπιστήμια προέλευσής τους. Το Δίπλωμα έχει σχεδιαστεί με τρόπο ώστε να πληροί τα Κριτήρια Ισότητας με το Δίπλωμα στην Συμβουλευτική Ψυχολογία της Βρετανικής Ψυχολογικής Εταιρίας (British Psychological Society).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των συνεργαζομένων Πανεπιστημίων αλλά και άλλων Πανεπιστημίων μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, όπως και άλλοι επαγγελματίες ψυχικής υγείας (π.χ. ψυχολόγοι, ιατροί, κοινωνικοί λειτουργοί), ως εξω-πανεπιστημιακοί φοιτητές.

Στα πλαίσια του Δ.Π.Σ. έχουν πραγματοποιηθεί μετακινήσεις μεταπτυχιακών φοιτητών, σχεδιασμός κοινών μαθημάτων και συγγραφή επιστημονικών άρθρων και βιβλίων που

έχουν πάντοτε ως στόχο την εξεύρεση και ανάπτυξη νέων τάσεων στο χώρο της ψυχολογίας και των ψυχολογικών θεραπειών.

Συντονιστής Προγράμματος

Peter J. Hawkins, School of Health Sciences, University of Sunderland.

Tel. 91-5152222, Fax: 91-5152502

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος Πανεπιστημίου Κρήτης

Ιωάννης Ν. Νέστορος, Τμήμα Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.

τηλ. & fax: 28310 - 77527

β. Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Συνεργασίας Erasmus “Creation en Grece d'un premier DESS de Psychologie Clinique et Pathologique conforme aux normes Europeennes”

Στο πρόγραμμα αυτό συμμετέχουν οι διδάσκοντες Κλινικής Ψυχολογίας του Université de Paris - Nord Paris XIII, των οποίων ηγείται η καθηγήτρια Κλινικής Ψυχολογίας Francoise Monika Boelkhot και υπεύθυνη του Προγράμματος Κλινικής Ψυχολογίας του ίδιου Ιδρύματος.

Από το 1996 έως και σήμερα πραγματοποιούνται ετησίως σεμινάρια, στα πλαίσια των επισκέψεων των διδασκόντων του Université de Paris - Nord Paris XIII. Κύριες θεματικές ενότητες που διδάσκονται αφορούν στη ψυχαναλυτική θεωρία στην κλινική πράξη, στα προβολικά τεστ και σε εξειδικευμένες διαταραχές (π.χ. Ψυχοσωματικές διαταραχές, Οριακές καταστάσεις και κατάθλιψη).

Από τον Ιανουάριο του 2005 έως και το 2007 θα πραγματοποιούνται ετησίως σεμινάρια, στα πλαίσια του προγράμματος Socrates, των επισκεπτών διδασκόντων Chouvier Bernard και Brun Anne του Université Lumier 2 της Lyon, Γαλλία. Κύριες θεματικές που διδάσκονται αφορούν στη ψυχαναλυτική θεωρία στην κλινική πράξη και τις εφαρμογές του ψυχοδυναμικού μοντέλου στον τομέα της υγείας.

9. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης

Προεδρεύων: Αναπλ. Καθηγητής Δημήτριος Κοτρόγιαννος, τηλ.: 28310 77454
Αναπλ. Προεδρεύουσα: Αναπλ. Καθηγήτρια Μαρία Μενδρινού, τηλ.: 28310 77453

Γραμματέας: Μαρία Νεονάκη - Καραγιαννάκη, τηλ.: 28310 77450, fax: 28310 77455
e-mail: neonaki@pol.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/political/

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

9.1 Πολιτική Ανάλυση και Πολιτική Θεωρία

Διευθύντρια Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτρια Μαρία Μενδρινού

Πληροφορίες: Κρυσταλλία Χριστοδουλάκη

τηλ: 28310 77441, fax: 28310 77455

e-mail: pms@pol.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/political/

9.1 Πολιτική Ανάλυση και Πολιτική Θεωρία

Διευθύντρια Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτρια Μαρία Μενδρινού

Πληροφορίες: Κρυσταλλία Χριστοδουλάκη

τηλ: 28310 77441, fax: 28310 77455

e-mail: pms@pol.soc.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.soc.uoc.gr/political

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην «Πολιτική Ανάλυση και Πολιτική Θεωρία» από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση αρ. 24243/Β7 (ΦΕΚ 753/19-5-2004) και τις διατάξεις των άρθρων 10-12 του Ν. 2083/1992.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η προαγωγή της μελέτης της Πολιτικής Επιστήμης με την παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών σε επιμέρους τομείς ειδίκευσης της Πολιτικής Επιστήμης. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα σκοπό έχει να παρέχει εξειδικευμένη εκπαίδευση στις επιστημονικές ειδικεύσεις της Πολιτικής Θεωρίας και

των Δικαιωμάτων, της Πολιτικής Ανάλυσης και των Δημόσιων και Ευρωπαϊκών Πολιτικών και της Πολιτικής Κουλτούρας και της Κοινωνιολογίας της Πολιτικής.

Κεντρική επιδίωξη του Προγράμματος είναι η κατάρτιση και η εκπαιδευτική συγκρότηση αποφοίτων ικανών να ανταποκριθούν ανταγωνιστικά στη ζήτηση της αγοράς εργασίας στο χώρο των πολιτικών και των κοινωνικών επιστημών και στους σχετικούς τομείς ειδίκευσης που προσφέρει, βελτιώνοντας τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του στα νέα δεδομένα της αγοράς εργασίας. Η λειτουργία του Προγράμματος συμβάλλει στην αναβάθμιση των παρεχόμενων μεταπτυχιακών σπουδών στην Πολιτική Επιστήμη στην Ελλάδα και στον τομέα της έρευνας και της διδασκαλίας, τροφοδοτώντας τα ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα με υψηλού επιπέδου διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ απονέμει

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) με κατευθύνσεις:
  - στην Πολιτική Θεωρία και Δικαιώματα
  - στην Πολιτική Ανάλυση και Δημόσιες και Ευρωπαϊκές Πολιτικές
  - στην Πολιτική Κουλτούρα και Κοινωνιολογία της Πολιτικής.
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα στην Πολιτική Επιστήμη

2. Διάρκεια Σπουδών

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγεί στο Μ.Δ.Ε. είναι δώδεκα (12) ημερολογιακοί μήνες (ένα πλήρες ακαδημαϊκό έτος). Η περίοδος αυτή περιλαμβάνει δύο (2) διδακτικά εξάμηνα και μια τρίμηνη περίοδο, η οποία διατίθεται αποκλειστικά για τη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Εργασίας Ειδίκευσης, όπως ορίζει το άρθρο 16, παρ. 2 του Ν. 2327/1995.

Η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής είναι έξι (6) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Πολιτικής Επιστήμης, Κοινωνιολογίας, Ψυχολογίας, Οικονομικών Επιστημών, Δημόσιας Διοίκησης, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Νομικών Επιστημών, Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε., Φιλοσοφικών Σχολών, Παιδαγωγικών Τμημάτων και συναφών Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων πανεπιστημίων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι των Τ.Ε.Ι. συναφών γνωστικών αντικειμένων, σύμφωνα με

το άρθρο 5 παρ. 12γ του Ν.2916/2001 (Φ.Ε.Κ. 114, τ. Α').

Σε περίπτωση πτυχιούχου ο οποίος έχει επιλεγεί και οι προηγούμενες σπουδές του παρουσιάζουν ελλείψεις σχετικά με τα αντικείμενα του Π.Μ.Σ., η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Προγράμματος μπορεί να ορίσει την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών του Τμήματος.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης δεν μπορεί να ξεπεράσει τους είκοσι τέσσερις (24) κατ' έτος.

Η εισαγωγή στο Πρόγραμμα γίνεται με την κατάθεση φακέλου υποψηφιότητας και διεξαγωγή συνέντευξης. Το Πρόγραμμα κάθε έτος δημοσιεύει σχετική προκήρυξη στον ημερήσιο τύπο. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται εντός της οριζόμενης από το Πρόγραμμα προθεσμίας να καταθέσουν πλήρη φάκελο υποψηφιότητας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Ο φάκελος θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Συμπληρωμένο το έντυπο της αίτησης συμμετοχής (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)
- Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ανώτατης σχολής ή επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές του εξωτερικού
- Βαθμό πτυχίου
- Επικυρωμένο αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας όλων των ετών
- Βιογραφικό σημείωμα (αναφορές σε τυχόν επαγγελματική και ερευνητική εμπειρία πρέπει να συνοδεύονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά)
- Υπόμνημα το οποίο δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 500 λέξεις και στο οποίο θα περιγράφονται τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του υποψηφίου, τους λόγους για τους οποίους επιθυμεί να συνεχίσει τις σπουδές του σε μεταπτυχιακό επίπεδο καθώς και τους λόγους για τους οποίους ενδιαφέρεται για το συγκεκριμένο Πρόγραμμα
- Τουλάχιστον δύο συστατικές επιστολές σε σφραγισμένους φακέλους
- Δείγμα προπτυχιακής εργασίας
- Αποδεικτικό γνώσης ξένης γλώσσας

Συνολικά περιλαμβάνονται δυο στάδια επιλογής. Στο πρώτο στάδιο συγκαλείται η Επιτροπή Προεπιλογής, προκειμένου να εξετάσει τις αιτήσεις των υποψηφίων και με βάση τα στοιχεία των φακέλων να προχωρήσει, μετά από συνεκτίμηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, στην προεπιλογή των υποψηφίων που θα κληθούν σε συνέντευξη.

Το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας προβλέπει τη διερεύνηση συνεντεύξεων των προεπιλεγμένων υποψηφίων από την Επιτροπή Επιλογής. Στόχος της συνέντευξης είναι η διαπίστωση της ικανότητας των υποψηφίων να παρακολουθήσουν το Πρόγραμμα με βάση τις γνώσεις, τα ενδιαφέροντα και τη γενικότερη κατάσταση τους.

Η τελική επιλογή γίνεται με συνεκτίμηση των στοιχείων της αίτησης και της συνέντευξης. Η διαδικασία επιλογής ολοκληρώνεται με την ανακοίνωση των ονομάτων των επιτυχόντων και των επιλαχόντων. Η ημερομηνία εγγραφής του φοιτητή ανακοινώνεται με το πέρας της διαδικασίας. Τα μαθήματα του Προγράμματος αρχίζουν με την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου και η παρακολούθησή τους είναι υποχρεωτική.

Η αίτηση ένταξης στο Πρόγραμμα νέου υποψηφίου διδάκτορα θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Αίτηση για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής
- Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ανώτατης σχολής ή επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές του εξωτερικού
- Επικυρωμένο αντίγραφο μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού αναγνώρισης του αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές του εξωτερικού
- Επικυρωμένο αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας όλων των ετών
- Βιογραφικό σημείωμα
- Υπόμνημα, το οποίο δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 1000 λέξεις και στο οποίο θα περιγράφονται τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του υποψηφίου και οι λόγοι για τους οποίους επιθυμεί να συνεχίσει τις σπουδές του σε επίπεδο διδακτορικού διπλώματος
- Ερευνητική πρόταση διδακτορικής διατριβής
- Φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας

IV. Πρόγραμμα και Κανονισμός Σπουδών

I. Α΄ Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών για την απόκτηση Μ.Δ.Ε. προσφέρει τρεις κατευθύνσεις σπουδών:

- Πολιτική Θεωρία και Δικαιώματα
- Πολιτική Ανάλυση και Δημόσιες και Ευρωπαϊκές Πολιτικές, και
- Πολιτική Κουλτούρα και Κοινωνιολογία της Πολιτικής

Τα προσφερόμενα μαθήματα κάθε εξαμήνου ορίζονται, πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους, από τα σχετικά όργανα του Π.Μ.Σ. με βάση το Πρόγραμμα Μαθημάτων και τον Κανονισμό Σπουδών.

Τα μαθήματα διακρίνονται σε Μαθήματα Κορμού (κοινά για όλους του φοιτητές του Π.Μ.Σ.) και Κατεύθυνσης. Κάθε φοιτητής, κατά τη διάρκεια της φοίτησής του, μπορεί να παρακολουθήσει μέχρι δύο (2) μαθήματα από άλλες κατευθύνσεις σπουδών που προσφέρει το Πρόγραμμα (ελεύθερης επιλογής) εκτός αν οριστεί διαφορετικά από τα σχετικά όργανα του Π.Μ.Σ.

Ο ελάχιστος αριθμός μαθημάτων που ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί, είναι έξι (6) συμπληρώνοντας, όμως, και τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων. Κατ' ελάχιστο υποχρεούται να εγγραφεί σε τρία (3) μαθήματα το πρώτο διδακτικό εξάμηνο φοίτησης.

Η περίοδος μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Β' εξαμήνου φοίτησης είναι αφιερωμένος στη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Εργασίας Ειδίκευσης (Μ.Ε.Ε.). Η εκπόνηση της Μ.Ε.Ε. είναι υποχρεωτική και συνδέεται με την πρόοδο των μεταπτυχιακών φοιτητών, όπως ορίζει ο Κανονισμός Σπουδών του Προγράμματος. Η Μ.Ε.Ε. αποτελεί πρωτότυπη ερευνητική μελέτη με εξειδικευμένο θέμα, συναφές με τα γνωστικά αντικείμενα της κατεύθυνσης σπουδών που ο φοιτητής έχει επιλέξει. Η έκταση της εργασίας ορίζεται σε 20.000-25.000 λέξεις.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Θεωρίες και Έννοιες στην Πολιτική Επιστήμη
Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Κατεύθυνση Σπουδών Πολιτικής Θεωρίας και Δικαιωμάτων	Κατεύθυνση Σπουδών Πολιτικής Ανάλυσης και Δημοσίων Ευρωπαϊκών Πολιτικών	Κατεύθυνση Σπουδών Πολιτικής Κουλτούρας και Κοινωνιολογίας της Πολιτικής
Πολιτική Φιλοσοφία	Διαδικασίες Διαμόρφωσης και Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Πολιτικών	Ρατσισμός και Μετανάστευση
Θεωρίες και Πολιτικές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Διαχείριση Ποιότητας και Ανθρώπινο Δυναμικό
Κοινοβουλευτική Δημοκρατία και Ανθρώπινα Δικαιώματα	Η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Διεθνές Περιβάλλον	Πολυπολιτισμικότητα και Πολιτικές Διαχείρισης της Διαφοράς
Πολιτική Οικονομία	Εξευρωπαϊσμός και Επιπτώσεις της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης	Πολιτική Κουλτούρα
Πολυπολιτισμικότητα και Πολιτικές Διαχείρισης της Διαφοράς	Πολιτικό Σύστημα και Εξωτερική Πολιτική των Η.Π.Α.	Οι Ευρωπαϊκοί Πόλεμοι του 20ου αιώνα
Θεωρίες Δικαιοσύνης	Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής	Η Ελλάδα το 1940-1950: Οικονομία- Κοινωνία- Πολιτική
Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια και Δικαιώματα	Εκπαιδευτική και Πανεπιστημιακή Πολιτική	Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια και Δικαιώματα
Νέες Τεχνολογίες και Νέου Τύπου Δικαιώματα	Δημόσια Πολιτική και Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα	Διανόηση, Παιδεία και Πολιτική
Θεωρίες Δημοκρατίας	Θεωρία και Ανάλυση Δημοσίων Πολιτικών	Πολιτική Ανάλυση και Ορθολογικές Επιλογές
Πολιτικές Ιδεολογίες	Αγορά Εργασίας και Πολιτικές Απασχόλησης	Εκλογική Συμπεριφορά
	Δημόσια Αγαθά, Κοινοί Πόροι και Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση	Κοινωνικά Κινήματα
	Διαχείριση Ποιότητας και Ανθρώπινο Δυναμικό	
	Χώρος και Πολιτική	
	Πολιτική Οικονομία της Ρύθμισης	

Προϋπόθεση για την απονομή του τίτλου είναι η συνεπής συμμεμόρφωση των υποψηφίων με τον Κανονισμό Σπουδών του Π.Μ.Σ. και ιδιαίτερα, η έγκαιρη κατάθεση και έγκριση της μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης, η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων στον οριζόμενο από

το Πρόγραμμα χρόνο, η συγκέντρωση του αναγκαίου αριθμού μαθημάτων / διδακτικών μονάδων, καθώς και η τακτική εκπλήρωση όλων των εκπαιδευτικών και ερευνητικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την εγγραφή στο Πρόγραμμα.

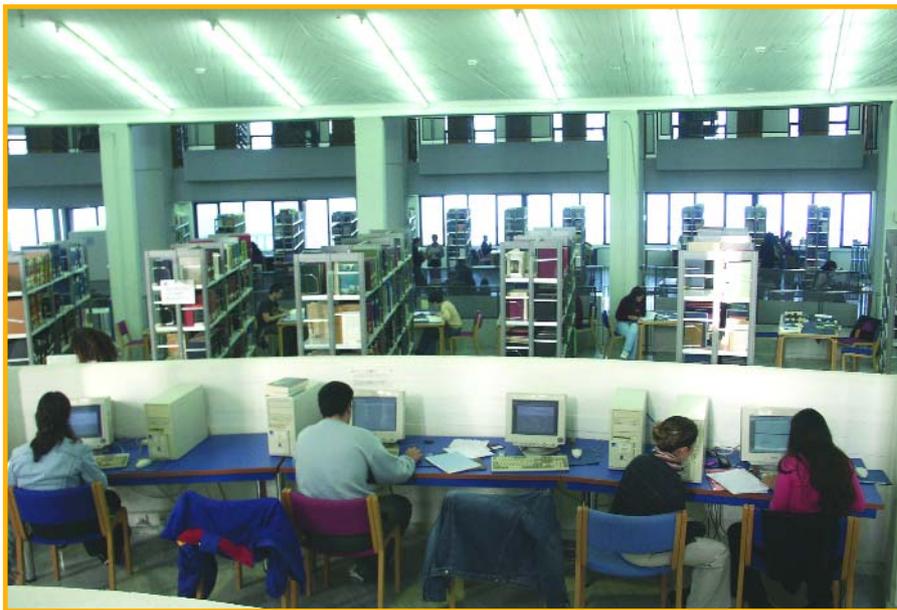
2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Το Διδακτορικό Δίπλωμα απονέμεται μετά την επιτυχή υποστήριξη της Διδακτορικής Διατριβής, όπως ορίζει ο Ν. 2083/1992. Το πόνημα πρέπει να αποτελεί μία πρωτότυπη επιστημονική εργασία, η οποία θα κριθεί από την Εξεταστική Επιτροπή.

Κάθε υποψήφιος διδάκτορας που έχει γίνει δεκτός στο

Πρόγραμμα, θα πρέπει να βρίσκεται σε στενή συνεργασία με το επιβλέπον μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π) όπως και με τα άλλα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής που έχει ορισθεί.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ορίσει τυχόν μαθήματα που θα πρέπει να παρακολουθήσει ο υποψήφιος διδάκτορας. Παράλληλα, σημαντική κρίνεται η συμμετοχή του υποψηφίου στις δραστηριότητες και τα Σεμινάρια του Προγράμματος.

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κοσμήτορας
Καθηγήτρια Σουζάνα Παπαδοπούλου
τηλ.: 2810 393201,
e-mail: souzana@math.uoc.gr

Γραμματέας: Τσαλίμη Αικατερίνη
τηλ.: 2810 393200, fax: 2810 393202
e-mail: deanfs@edu.uoc.gr

ΤΜΗΜΑΤΑ:

- ◆ Μαθηματικών
- ◆ Φυσικής
- ◆ Επιστήμης Υπολογιστών
- ◆ Βιολογίας
- ◆ Χημείας
- ◆ Εφαρμοσμένων Μαθηματικών
- ◆ Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών

10. Τμήμα Μαθηματικών

Πρόεδρος: Καθηγητής Ιωάννης Αντωνιάδης, τηλ.: 2810 393802, fax: 234516
Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Αθανάσιος Φειδάς, τηλ.: 2810 393836

Γραμματέας: Μαρίνα Χουρδάκη, τηλ: 2810 393800, fax: 2810 393804, 393810
e-mail: xourdaki@math.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.math.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

10.1 Μαθηματικά και Εφαρμογές τους
Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ιωάννης Αθανασόπουλος

Πληροφορίες: Μαρίνα Βασιλάκη
τηλ.: 2810 393891, 393799
e-mail: mvasilak@math.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.math.uoc.gr:1080/metaptychiakes/

10.1 Μαθηματικά και Εφαρμογές τους Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγήτης Ιωάννης Αθανασόπουλος

Πληροφορίες: Μαρίνα Βασιλάκη

Τηλ.: 2810 393891, 393799

e-mail: mvasilak@math.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.math.uoc.gr:1080/metaptychiakes/

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στα Τμήματα Μαθηματικών και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 (υπουργική απόφαση Β1/823/15.11.1993 Φ.Ε.Κ. 867/26.11.1993 τ. Β' και Β7/99960/23.12.2002 Φ.Ε.Κ.42/22.11.2003) Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Μαθηματικά και οι Εφαρμογές τους». Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Μαθηματικών.

Σκοπός του Προγράμματος είναι:

- η ειδίκευση σε περιοχές των Μαθηματικών και των Εφαρμογών τους, ώστε οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) να μπορούν να απασχοληθούν σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς, σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα με αυξημένα προσόντα και δυνατότητες προσφοράς
- η απονομή Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.), του οποίου οι κάτοχοι θα μπορούν επιπλέον να εργαστούν στη διδασκαλία και έρευνα Μαθηματικών Επιστημών στα Α.Ε.Ι, Τ.Ε.Ι και Ερευνητικά Κέντρα.

Τα Τμήματα των Μαθηματικών και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών λειτουργούν σε στενή συνεργασία με το Ινστιτούτο Υπολογιστικών Μαθηματικών και το Ινστιτούτο Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε). Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος μπορούν να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα του Ι.Τ.Ε με στόχο:

- την εκπαίδευσή τους σε ειδικά θέματα κατά τη διάρκεια του πρώτου κύκλου σπουδών
- την πραγματοποίηση ερευνητικής εργασίας σχετιζόμενης με τη συγγραφή μεταπτυχιακής εργασίας
- την εκπόνηση μέρους ή όλης της διδακτορικής διατριβής.

Το Ι.Τ.Ε χορηγεί, επίσης, υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του Προγράμματος.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) με κατευθύνσεις:
  - Θεωρητικά Μαθηματικά
  - Μαθηματική Προσομοίωση και Τεχνικές Υπολογισμών
  - Επιχειρησιακά Μαθηματικά
  - Μαθηματικά Θεμέλια Πληροφορικής και Εφαρμογές
  - Μαθηματικά για την Εκπαίδευση
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.).

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα απαιτούνται επιπλέον τέσσερα (4).

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Σχολών Ειδικών Επιστημών, Πολυτεχνικών και Οικονομικών Σχολών

της χώρας και του εξωτερικού, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι, οι οποίοι είτε επιτυγχάνουν σε εξετάσεις τις οποίες διενεργούν τα Τμήματα ή σε εναλλακτικές μορφές εξέτασης τις οποίες καθορίζει η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε πενήντα (50) κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο κατάλογος που ακολουθεί περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα, τα οποία προσφέρονται στα πλαίσια του Προγράμματος. Τα εξ αυτών θεωρούμενα ως βασικά μαθήματα, τα οποία προσφέρονται επί τακτικής βάσεως, σημειώνονται με αστερίσκο (*).

Ομάδα Α1

A10 - Άλγεβρα I (*)

A11 - Άλγεβρα II (*)

A12 - Αναπαραστάσεις Ομάδων

A13 - Εισαγωγή στην Αλγεβρική Γεωμετρία

A19 - Θέματα Άλγεβρας

Ομάδα Α2

A20 - Αλγεβρική Θεωρία Αριθμών I

A21 - Αλγεβρική Θεωρία Αριθμών II

A29 - Θέματα Θεωρίας Αριθμών

Ομάδα Α3 (Περιοχή: Θεωρητικά)

A30 - Θεωρία Συνόλων (*)

A31 - Λογική (*)

A32 - Υπολογισιμότητα

A33 - Αλγόριθμοι και Πολυπλοκότητα

A39 - Θέματα Θεμελίωσης των Μαθηματικών

Ομάδα Α4

A40 - Υπολογιστική Άλγεβρα

A41 - Υπολογιστική Θεωρία Αριθμών

A42 - Υπολογιστική Αλγεβρική Γεωμετρία

A43 - Υπολογιστικές Αποδείξεις Θεωρημάτων

A44 - Κρυπτογραφία

A45 - Κωδικοποίηση

A49 - Θέματα Συμβολικών -Αλγεβρικών Υπολογισμών

Ομάδα Β

B0 - Θεωρία Μέτρου (*)

B1 - Συναρτησιακή Ανάλυση (*)

B2 - Μιγαδική Ανάλυση (*)

B3 - Θεωρία Τελεστών

B4 - Αρμονική Ανάλυση

B5 - Κυρτή Ανάλυση

B9 - Θέματα Ανάλυσης

Ομάδα Γ1

Γ10 - Εισαγωγή στη Γεωμετρία Riemann (*)

Γ11 - Εισαγωγή στις Διαφορίσιμες Πολλαπλότητες (*)

Γ12 - Ομάδες Lie

Γ19 - Θέματα Γεωμετρίας

Ομάδα Γ2

Γ20 - Αλγεβρική Τοπολογία - Ομοτοπία (*)

Γ21 - Αλγεβρική Τοπολογία - Ομολογία (*)

Γ29 - Θέματα Τοπολογίας

Ομάδα Δ1

Δ10 - Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις (*)

Δ11 - Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις. Θεωρία Ασθενών Λύσεων (*)

Δ12 - Συνήθεις Διαφορικές Εξισώσεις (*)

Δ13 - Μέθοδοι Εφαρμοσμένων Μαθηματικών

Δ19 - Θέματα Διαφορικών Εξισώσεων

Ομάδα Δ2

- Δ 20-Αριθμητική Ανάλυση (*)
- Δ 21-Αριθμητική Λύση Μερικών Διαφορικών Εξισώσεων (*)
- Δ 22-Αριθμητική Γραμμική Άλγεβρα (*)
- Δ 29-Θέματα Αριθμητικής Ανάλυσης

Ομάδα Δ3

- Δ 30-Ψηφιακή Επεξεργασία με Κυματίδια
- Δ 31-Ανάλυση Σήματος και Ψηφιακή Επεξεργασία
- Δ 32-Υπολογιστική Γεωμετρία
- Δ 33-Συμβολικοί και Επιστημονικοί Υπολογισμοί
- Δ 34-Υπολογιστική Γεωμετρική Σχεδίαση
- Δ 39-Θέματα Τεχνικών Υπολογισμών

Ομάδα Ε1

- Ε 10-Θεωρία Πιθανοτήτων (*)
- Ε 11-Στοχαστικές Ανελίξεις (*)
- Ε 12-Βέλτιστος Έλεγχος, Στοχαστικός και μη
- Ε 19-Θέματα Θεωρίας Πιθανοτήτων

Ομάδα Ε2

- Ε 20-Εισαγωγή στη Στατιστική (*)
- Ε 21-Ανάλυση Στατιστικών Δεδομένων (*)
- Ε 22-Εξακολουθητική Στατιστική Ανάλυση
- Ε 23-Εισαγωγή στην μη παραμετρική και στην ευσταθή Στατιστική
- Ε 24-Ασυμπτωτική Στατιστική Θεωρία
- Ε 29-Θέματα Στατιστικής

Ομάδα Ε3

- Ε 30-Επιχειρησιακή Έρευνα (*)
- Ε 31-Μαθηματική Χρηματοοικονομία
- Ε 32-Διαχείριση Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Ε 33-Θεωρία Παιγνίων και Οικονομία
- Ε 34-Προχωρημένη Μικροοικονομία
- Ε 35-Οικονομική Γεωγραφία του Διαδικτύου
- Ε 39-Θέματα Επιχειρησιακών Μαθηματικών

Ομάδα ΣΤ

- ΣΤ 10-Μέθοδοι Μαθηματικής Φυσικής (*)
- ΣΤ 11-Θεωρία Διάδοσης Κυμάτων
- ΣΤ 121-Μαθηματική Γεωφυσική (*)
- ΣΤ 122-Αντίστροφη Σκέδαση
- ΣΤ 123-Διακριτά Αντίστροφα Προβλήματα
- ΣΤ 131-Θεωρία Ρευστών (*)
- ΣΤ 132-Υπολογιστική Ρευστομηχανική
- ΣΤ 141-Μηχανική και Θερμοδυναμική Συνεχούς Μέσου
- ΣΤ 142-Στατιστικά Μοντέλα Υλικών
- ΣΤ 143-Δυναμική Σχηματισμού Μορφωμάτων
- ΣΤ 151-Μαθηματική Βιολογία (*)
- ΣΤ 152-Μαθηματική Θεωρία Σχηματισμού Βιο-Μορφών
- ΣΤ 153-Βιομαθηματικά
- ΣΤ 19-Θέματα Μαθηματικής Προσομοίωσης

Ομάδα Ζ1

- Ζ 10-Η θεωρία Αριθμών στην Εκπαίδευση
- Ζ 11-Η Ευκλείδεια Γεωμετρία στην Εκπαίδευση
- Ζ 12-Η εξέλιξη των Ευκλείδειων και μη Ευκλείδειων Γεωμετριών
- Ζ 13-Η εννοιολογική εξέλιξη της Ανάλυσης (*)
- Ζ 14-Σταθμοί στη Θεμελίωση των Μαθηματικών
- Ζ 17-Ιστορία των Μαθηματικών
- Ζ 19-Θέματα Μαθηματικών στην Εκπαίδευση

Ομάδα Ζ2

- Ζ 21-Διδακτική των Μαθηματικών
- Ζ 24-Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στη Διδασκαλία των Μαθηματικών
- Ζ 28-Θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών
- Ζ 29-Θέματα Ψυχολογίας και Παιδαγωγικής
- Ζ 29-Θέματα Ψυχολογίας και Παιδαγωγικής

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται:

- παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε τουλάχιστον οκτώ (8) μαθήματα, από τα αναφερόμενα στον προηγούμενο πίνακα. Επιπλέον, πρέπει να ικανοποιούνται οι αναφερόμενοι, στη συνέχεια Ι έως 5, περιορισμοί ανά κατεύθυνση. Η κλίμακα της βαθμολογίας των εξετάσεων αποτελείται από τους βαθμούς Α, Β, Γ, Δ, όπου το Α είναι ο μεγαλύτερος βαθμός και το Δ ισοδυναμεί με αποτυχία. Σε δύο (2) το πολύ από τα οκτώ (8) μαθήματα επιτρέπεται ο βαθμός Γ.
- συγγραφή μεταπτυχιακής εργασίας στην περιοχή της ειδίκευσης, στην οποία απονέμεται το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης. Η συγγραφή της εργασίας γίνεται κατά το Δ' εξάμηνο σπουδών.

Η μεταπτυχιακή εργασία μπορεί να συνίσταται σε:

- πρωτότυπη ερευνητική εργασία
- λεπτομερή απόδειξη ή επέκταση γνωστών συμπερασμάτων, η οποία δεν υπάρχει στη βιβλιογραφία
- έκθεση ενός θέματος, με τρόπο που να αποδεικνύει καλή γνώση και σε βάθος κατανόηση της σχετικής βιβλιογραφίας
- μελέτη προβλημάτων από περιοχές εφαρμογών με εκτεταμένη και ουσιαστική χρήση μαθηματικών μεθόδων και αποτελεσμάτων
- μελέτη προβλημάτων από περιοχές εφαρμογών με εκτεταμένη και ουσιαστική χρήση μαθηματικών μεθόδων και αποτελεσμάτων.

Για καθεμία κατεύθυνση ισχύουν οι ακόλουθοι περιορισμοί:

- Ι. Θεωρητικά Μαθηματικά: Για την απόκτηση Μ.Δ.Ε στα Θεωρητικά Μαθηματικά, από τα οκτώ (8) μαθήματα τουλάχιστον τέσσερα (4) πρέπει να προέρχονται από τα βασικά μαθήματα του ως άνω καταλόγου, και να ανήκουν ανά ένα στις περιοχές:
  - α) Άλγεβρα - Θεωρία Αριθμών - Θεμέλια Μαθηματικών.
  - β) Ανάλυση.
  - γ) Γεωμετρία - Τοπολογία.
  - δ) Διαφορικές Εξισώσεις - Αριθμητική Ανάλυση -Εφαρμοσμένα Μαθηματικά.
  - ε) Θεωρία Πιθανοτήτων - Στατιστική.Μεταξύ των τεσσάρων (4) αυτών μαθημάτων επιτρέπεται να υπάρχει το πολύ ένα με βαθμό Γ.

2. Μαθηματική Προσομοίωση και Τεχνικές Υπολογισμών:

Τα μαθήματα χωρίζονται σε:

Υποχρεωτικά Μαθήματα: Θεωρία Μέτρου, Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις, Αριθμητική Ανάλυση

Μαθήματα Επιλογής: Μαθήματα από τις ομάδες Β, Δ1, Δ2, Δ3, Ε1, ΣΤ.

Μαθήματα Ειδίκευσης: Τα μαθήματα των ομάδων Δ3 και ΣΤ.

Για την απόκτηση Μ.Δ.Ε σε Μαθηματική Προσομοίωση και Τεχνικές Υπολογισμών, στα οκτώ (8) μαθήματα πρέπει να περιλαμβάνονται τα τρία υποχρεωτικά μαθήματα και τουλάχιστον δύο μαθήματα ειδίκευσης.

3. Επιχειρησιακά Μαθηματικά: Τα μαθήματα χωρίζονται ως ακολούθως: Υποχρεωτικά Μαθήματα: Θεωρία Μέτρου, Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις, Θεωρία Πιθανοτήτων
Μαθήματα Επιλογής: Μαθήματα από τις ομάδες Β, Δ1, Δ2, Δ3, Ε1, Ε2, Ε3.

Μαθήματα Ειδίκευσης: Τα μαθήματα των ομάδων Ε2 και Ε3.

Για την απόκτηση Μ.Δ.Ε σε Επιχειρησιακά Μαθηματικά, στα οκτώ (8) μαθήματα πρέπει να περιλαμβάνονται τα τρία υποχρεωτικά μαθήματα και τουλάχιστον δύο μαθήματα ειδίκευσης.

4. Μαθηματικά Θεμέλια Πληροφορικής και Εφαρμογές: Για την απόκτηση Μ.Δ.Ε στα Μαθηματικά Θεμέλια της Πληροφορικής, στα οκτώ (8) μαθήματα πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

(α) Τα μαθήματα: Αλγόριθμοι και Πολυπλοκότητα, Υπολογισμότητα.

(β) Ένα μάθημα των ομάδων Β ή Γ1 ή Υπολογιστική Γεωμετρία ή Υπολογιστική Αλγεβρική Γεωμετρία.

(γ) Ένα από τα μαθήματα: Άλγεβρα Ι, Άλγεβρα ΙΙ

(δ) Ένα από τα μαθήματα: Κρυπτογραφία, Κωδικοποίηση.

(ε) Ένα μάθημα από τις ομάδες Δ1, Δ2, Δ3 ή Θεωρία Πιθανοτήτων.

5. Μαθηματικά για την Εκπαίδευση: Για την απόκτηση Μ.Δ.Ε στα Μαθηματικά για την Εκπαίδευση, στα οκτώ (8) μαθήματα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται:

(α) Δύο από τα βασικά μαθήματα των ομάδων: Α1, Α3, Α4, Β, Γ1, Γ2, Δ1, Δ2, Ε1, Ε2, Ε3, ΣΤ.

(β) Δύο μαθήματα από την ομάδα Ζ1.

(γ) Ένα μάθημα από την ομάδα Ζ2.

Ορισμένα από τα απαιτούμενα μαθήματα για όλες τις κατευθύνσεις μπορούν να αντικατασταθούν:

- με προχωρημένα προπτυχιακά μαθήματα, εφ' όσον γίνει πρόσθετη εργασία από διδάσκοντες και φοιτητές, η οποία θα καταστήσει τα μαθήματα αυτά ισοδύναμα με μεταπτυχιακά,
- με μεταπτυχιακά μαθήματα άλλων Τμημάτων της Σχολής Θετικών Επιστημών, εφ' όσον αυτά έχουν συναφή ή και συμπληρωματικό περιεχόμενο με ανάλογα μαθήματα του παρόντος Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Μαθηματικά και τις Εφαρμογές τους.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής απαιτείται:

- παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε δέκα (10) μαθήματα από τα αναφερόμενα στον κατάλογο μαθημάτων. Από τα δέκα (10) μαθήματα τουλάχιστον τέσσερα (4) πρέπει να ανήκουν σε διαφορετικές περιοχές από τις Α έως Ζ του παραπάνω καταλόγου. Σε δύο (2) το πολύ από τα δέκα (10) μαθήματα επιτρέπεται ο βαθμός Γ.
- επιτυχία στις Γενικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις.

Ι Ι . Τ μ ή μ α Φ υ σ ι κ ή ς

Πρόεδρος: Καθηγητής Νικόλαος Παπανικολάου, τηλ.: 2810 394302
Αναπλ. Πρόεδρος: Καθηγητής Νικόλαος Κυλάφης, τηλ.: 2810 394215

Γραμματέας: Ανδριανή Αρμενάκη - Κουτεντάκη,
τηλ.: 2810 394004, 394308, fax: 2810 394005
e-mail: secretariat@physics.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.physics.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ι Ι.1 Φυσική και Μηχανική Προβλέψεων και Ανάλυσης Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Θεόδωρος Τομαράς

Πληροφορίες: Χαρούλα Παρασύρη
τηλ.: 2810 394100

e-mail: Parasiri@physics.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.physics.uoc.gr/menu/grad.html

Ι Ι.2 Μικροηλεκτρονική και Οπτοηλεκτρονική Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Δημήτριος Χαραλαμπίδης

Πληροφορίες: Χαρούλα Παρασύρη
τηλ.: 2810 394100

e-mail: parasiri@physics.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.physics.uoc.gr/menu/grad.html

11.1 Φυσική και Μηχανική Προβλέψεων και Ανάλυσης Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Θεόδωρος Τομαράς

Πληροφορίες: Χαρούλα Παρασύρη

τηλ.: 2810 394100

e-mail: Parasiri@physics.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.physics.uoc.gr/menu/grad.html

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Φυσική και Μηχανική Προβλέψεων και Ανάλυσης» (υπουργική απόφαση Β1/722/23.9.1993, Φ.Ε.Κ. 785/6.10.1993, Β7 /470/30.11.200, Φ.Ε.Κ. 1490/6.12.200 και Β7/133476/29.1.2003 Φ.Ε.Κ.19.2.2003).

Οι στόχοι του Προγράμματος είναι:

- η άρτια εκπαίδευση-ειδίκευση αποφοίτων σε επίπεδο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, κατάλληλων να απασχοληθούν ως στελέχη σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς, ως ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα ή ως εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα και δυνατότητες προσφοράς
- η εκπαίδευση διδασκόντων ικανών να εργαστούν, επιπλέον, και στη διδασκαλία και έρευνα των φυσικών επιστημών σε Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα.

II. Τίτλοι και Διάρκεια

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στους τομείς:
  - Φυσική, με περαιτέρω εξειδίκευση
  - Εφαρμοσμένη Φυσική, με δυνατότητα περαιτέρω εξειδίκευσης
  - Φυσική Υψηλών Ενεργειών
  - Ατομική - Μοριακή Φυσική και Laser
  - Φυσική Συμπυκνωμένης Ύλης

- Αστροφυσική και Διαστημική Φυσική
β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ).

2. Διάρκεια Σπουδών

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα απαιτούνται επιπλέον δύο (2) ακόμη εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 του Ν. 2083/ 92.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δεκαπέντε (15) κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι μεταπτυχιακές σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητικά και πειραματικά μαθήματα από τον κατάλογο που ακολουθεί, και συμμετοχή στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος.

Κατάλογος Μαθημάτων ανά Γνωστική Περιοχή

1. Φυσική

Κλασική Μηχανική II
Ηλεκτρομαγνητισμός II
Ηλεκτρομαγνητισμός III
Κβαντομηχανική III
Στατιστική Φυσική
Μηχανική Συνεχών Μέσων
Πειραματικές Μέθοδοι Φυσικής I
Πειραματικές Μέθοδοι Φυσικής II
Εφαρμοσμένη Κβαντική Φυσική
Στατιστική Μηχανική εκτός Ισορροπίας
και Στοχαστικές Διαδικασίες
Μη Γραμμική Φυσική και Χάος
Μαθηματικά της Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης
Στατιστική και Μη Γραμμική Ανάλυση Δεδομένων
Επιχειρηματικότητα
Χρηματοοικονομική Μηχανική
Κβαντική Θεωρία Πεδίου I
Ειδικά Κεφάλαια Φυσικής
Ειδικά Κεφάλαια Φυσικής II

2. Μαθηματικά & Μαθηματική Φυσική

Μαθηματικές Μέθοδοι Φυσικής I
Μαθηματικές Μέθοδοι Φυσικής II
Κυματική διάδοση σε ανομοιογενή μέσα
Ειδικά Θέματα Μαθηματικής Φυσικής I
Ειδικά Θέματα Μαθηματικής Φυσικής II

3. Θεωρητική Φυσική και Φυσική Υψηλών Ενεργειών

Εισαγωγή στην Πυρηνική Φυσική
Φυσική Στοιχειωδών Σωματιδίων I
Φυσική Στοιχειωδών Σωματιδίων II
Σύγχρονη Κοσμολογία και Στοιχειώδη Σωματίδια
Πειραματ. Μέθοδοι Φυσικής Υψηλών Ενεργειών
Εισαγωγή στα Τεχνητά Νευρωνικά Δίκτυα
Ισχυρές και ηλεκτροασθενείς αλληλεπιδράσεις I
Ισχυρές και ηλεκτροασθενείς αλληλεπιδράσεις II
Κβαντική Θεωρία Πεδίου II
Συμμετρία στη Θεωρία Στοιχειωδών Σωματιδίων

Θεωρία της Βαρύτητας
Κβαντική Βαρύτητα
Κοσμολογία
Ειδικά Κεφάλαια Φυσικής Υψηλών Ενεργειών

4. Αστροφυσική & Διαστημική Φυσική

Φυσική/Αστροφυσική Πλάσματος
Παραγωγή και Διάδοση Ακτινοβολίας
Αστροφυσική Υψηλών Ενεργειών
Αστρική εξέλιξη και πυρηνοσύνθεση
Αστροφυσική III
Ειδικά θέματα Φυσικής Πλάσματος
Μαγνητοϋδροδυναμική
Δομή και Εξέλιξη των Άστρων
Αστρικές Ατμόσφαιρες
Φυσική Γαλαξιών
Φυσική Ιονόσφαιρας και Μαγνητόσφαιρας
Ειδικά Κεφάλαια Αστροφυσικής

5. Φυσική Συμπυκνωμένης Ύλης

Εισαγωγή στη Φυσική Στερεάς Κατάστασης
Φυσική Στερεάς Κατάστασης I
Θεωρία Πολλών Σωμάτων I
Φυσική και Χημειοφυσική Πολυμερών
Φυσική Στερεάς Κατάστασης II
Θεωρία Πολλών Σωμάτων II
Συναρτήσεις Green & Κβαντική Φυσική
Πειραματική Φυσική της Συμπυκνωμένης Ύλης
Φυσική Επιφανειών
Επιφάνειες -Διεπιφάνειες Πολυμερών και
Λεπτά Υμένια
Πολυμερικά Μείγματα και Συμπολυμερή
Δυναμική Πολυμερών
Μηχανικές Ιδιότητες Μαλακής Ύλης
Κβαντική Θεωρία Μαγνητισμού
Φυσική Χαμηλών Θερμοκρασιών
Ειδικά Κεφάλαια Φυσικής Συμπυκνωμένης Ύλης

6. Ατομική - Μοριακή Φυσική, Lasers και Οπτοηλεκτρονική

Κβαντική οπτική
Αλληλεπίδραση Ατόμων - Φωτονίων
Οπτική I: Κλασική Οπτική
Ατομική και Μοριακή Φυσική

Ατομικές Κρούσεις

Τεχνικές φασματοσκοπίας: θεωρία -εργαστήριο

Κβαντική Ηλεκτρονική: Θεωρία Lasers-

Εργαστήριο Τεχνολογίας Lasers

Κβαντική Ηλεκτρονική II: μη-γραμμική οπτική, θεωρία-εργαστήριο

Οπτική II: Εφαρμοσμένη οπτική

Laser βραχέων παλμών -υψηλής ισχύος

Ψύξη με Laser: Αρχές και πράξη

Οπτικές ίνες, θεωρία -εργαστήριο

Οπτικές τηλεπικοινωνίες

Οπτοηλεκτρονικοί αισθητήρες

Οπτοηλεκτρονική στη Βιοϊατρική

Εργαστήριο οπτοηλεκτρονικής

Εργαστήριο οπτικών μεθόδων ανάλυσης σύνθετων υλικών

Ειδικά Κεφάλαια Ατομικής και Μοριακής Φυσικής

7. Μικροηλεκτρονική και Επιστήμη Υλικών Υπολογιστών

Δομική και Χημική Ανάλυση Υλικών

Αναλογικά Ηλεκτρονικά

Ηλεκτρονικές Διατάξεις I

Εργαστήριο Φυσικών Ημιαγωγών

Φυσική Ημιαγωγών

Επιστήμη υλικών μικροηλεκτρονικής

Ηλεκτρονικές Διατάξεις II

Σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις

Μικροκυματικά κυκλώματα, θεωρία-εργαστήριο

Ημιαγωγικές - οπτοηλεκτρονικές διατάξεις

Προχωρημένο εργαστήριο ηλεκτρονικής

Διατάξεις υπεραγωγών

Εργαστήριο κατασκευής ημιαγωγικών

διατάξεων και κυκλωμάτων

Εργαστήριο σχεδίασης με υπολογιστή

Ειδικά κεφάλαια Εφαρμοσμένης Φυσικής

8. Υπολογιστική Φυσική και Εφαρμογές

Υπολογιστική Φυσική II

Μοντελοποίηση δυναμικών συστημάτων

Υπολογιστικές μέθοδοι για πολυμερή και συναφή υλικά

Ωκεανογραφία και θαλάσσια ρύπανση

Ροή σε πορώδη μέσα και ρύπανση υπεδάφους

Υπολογιστική Φυσική Συμπυκνωμένης Ύλης

Νέες Τεχνολογίες στην εκπαίδευση I

Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση II

Ανάπτυξη λογισμικού σε Java

Προγραμματισμός σε Microsoft Windows με MFC

Ανάπτυξη Εφαρμογών Πολυμέσων

9. Διδακτική της Φυσικής

«Εννοιοτριβεία» στη Διδακτική

των Θετικών Επιστημών

Από τα Quarks μέχρι το Σύμπαν

Διδακτική της Φυσικής I

Διδακτική της Φυσικής II

Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας

Διδακτική Πειραματικής Φυσικής

Πρακτική άσκηση διδασκαλίας

Όλα τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία και οι διδακτικές μονάδες κάθε μαθήματος είναι ίσες με τον αριθμό ωρών διδασκαλίας του την εβδομάδα. Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα γίνεται σε στενή συνεργασία με το Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λείζερ (Ι.Η.Δ.Λ.) του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε), σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 4 του Ν.2083/92.

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης Μ.Δ.Ε. ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει τουλάχιστον τριάντα (30) διδακτικές μονάδες οι οποίες υπολογίζονται ως εξής:

- από παρακολούθηση μαθημάτων και επιτυχία στις εξετάσεις, οι οποίες είναι υποχρεωτικές
- για κάθε δημοσίευση σε έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτή (ή κριτές) ή σε πρακτικά πάγιων διεθνών συνεδρίων με κριτές, ο φοιτητής εξασφαλίζει πέντε (5) διδακτικές μονάδες. Ο μέγιστος αριθμός μονάδων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10).
- η συμμετοχή στις Γενικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις (Γ.Μ.Ε.), διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια, δεν είναι υποχρεωτική. Όμως σε περίπτωση επιτυχούς συμμετοχής στις Γ.Μ.Ε., ο φοιτητής εξασφαλίζει δεκαπέντε (15) μονάδες για επιτυχία τύπου Δ (διδακτορικού) ή επτά (7) μονάδες για επιτυχία τύπου Μ (μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης).

Για να αποκτήσει την ειδίκευση κάποιου τομέα από τους προαναφερθέντες, ο φοιτητής πρέπει να συμπληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον δώδεκα (12) διδακτικές μονάδες στον

αντίστοιχο τομέα με μέθοδο (α) ή (β).

Μετά την παρέλευση τριετίας από την έναρξη των μεταπτυχιακών σπουδών του, ο φοιτητής χάνει την ιδιότητα του αν δεν έχει αποκτήσει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης ή δεν συνεχίζει ενεργά τις σπουδές του για απόκτηση διδακτορικού διπλώματος. Παράταση της τριετούς προθεσμίας για ένα το πολύ χρόνο είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύγκλησης και εφόσον ο ενδιαφερόμενος φοιτητής υποβάλει τη σχετική αίτηση εντός της τριετίας.

Οι Γενικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις (Γ.Μ.Ε.) είναι γενικές εξετάσεις Φυσικής, οι οποίες αξιολογούν κατά πόσον ο φοιτητής έχει αποκτήσει τις απαιτούμενες γνώσεις στη Φυσική ούτως ώστε να προχωρήσει στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Οι Γ.Μ.Ε. διενεργούνται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο. Η διεξαγωγή τους ανακοινώνεται στους ενδιαφερόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές τουλάχιστον δύο μήνες νωρίτερα.

Ο φοιτητής μπορεί να συμμετάσχει στις Γ.Μ.Ε μόνο κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων χρόνων από την έναρξη των μεταπτυχιακών σπουδών. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει δικαίωμα να συμμετάσχει στις Γ.Μ.Ε ακόμα μια φορά, η οποία είναι τελεσίδικη, πάντοτε εντός της διετίας. Παράταση της διετούς προθεσμίας για ένα το πολύ χρόνο είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις με απόφαση

της Γενικής Συνέλευσης Τμήματος Ειδικής Σύγκλησης και μόνον εφόσον ο ενδιαφερόμενος φοιτητής υποβάλει τη σχετική αίτηση εντός της διετίας. Τη διεξαγωγή των Γ.Μ.Ε αναλαμβάνει πενταμελής επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π. η οποία καθορίζεται μετά από συνεννόηση του Προέδρου του Τμήματος Φυσικής με τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Κριτήρια για την επιτυχία στις Γ.Μ.Ε είναι:

- η βαθμολογία στο γραπτό μέρος των εξετάσεων
- η γενική παρουσία του φοιτητή κατά τις προφορικές εξετάσεις ενώπιον της πενταμελούς επιτροπής
- η συνεκτίμηση στοιχείων όπως π.χ. η πιθανή συμμετοχή του φοιτητή σε ερευνητικά προγράμματα πριν από τις Γ.Μ.Ε και η επίδοσή του στα μεταπτυχιακά μαθήματα.

Η πενταμελής επιτροπή παρουσιάζει τα τελικά αποτελέσματα σε ειδική συνάντηση όλων των μελών Δ.Ε.Π., κατά την οποία οι φοιτητές που συμμετέχουν στις Γ.Μ.Ε κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες Δ, Μ ή Α. Στην κατηγορία Δ (διδακτορικού) ανήκουν οι φοιτητές οι οποίοι θεωρούνται ότι μπορούν να συνεχίσουν για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ενώ παράλληλα εξασφαλίζουν δεκαπέντε (15) διδακτικές μονάδες. Φοιτητές στην κατηγορία Μ δεν μπορούν να συνεχίσουν στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, αλλά εξασφαλίζουν επτά (7) διδακτικές μονάδες. Στην κατηγορία Α ανήκουν οι αποτυχόντες.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για την κτήση του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτείται:

- επιτυχία τύπου Δ στις Γ.Μ.Ε εντός διετίας από την έναρξη των μεταπτυχιακών σπουδών του φοιτητή. Σε αντίθετη περίπτωση ο φοιτητής χάνει την ιδιότητά του
- συγκέντρωση συνολικά τουλάχιστον σαράντα (40) διδακτικών μονάδων με τους τρόπους που αναφέρονται στις απαιτήσεις απόκτησης Μ.Δ.Ε.
- επιτυχής ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 παρ. 5 του Ν. 2083/92. Μέρος της διδακτορικής διατριβής πρέπει να γίνει δεκτό για δημοσίευση σε έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτές.

11.2 Μικροηλεκτρονική και Οπτοηλεκτρονική Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Δημήτριος Χαραλαμπίδης

Πληροφορίες: Χαρούλα Παρασύρη

τηλ.: 2810 394100

e-mail: parasiri@physics.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.physics.uoc.gr/menu/grad.html

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) στη «Μικροηλεκτρονική - Οπτοηλεκτρονική» από το ακαδημαϊκό έτος 2002-03 (υπουργική απόφαση Β7/107024/6.11.2002, Φ.Ε.Κ.1465/21.11.2002).

Σκοπός του είναι η ειδίκευση στη Μικροηλεκτρονική - Οπτοηλεκτρονική, ώστε οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) να μπορούν να απασχοληθούν σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς, σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα ως ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό. Επίσης, σκοπός του Προγράμματος είναι η απονομή Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ) οι κάτοχοι του οποίου θα μπορούν, επιπλέον, να εργαστούν στη διδασκαλία και έρευνα στα Α.Ε..Ι, Τ.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα. Το Πρόγραμμα εκπαιδεύει φοιτητές στις ακόλουθες επιστημονικές κατευθύνσεις: Μικροηλεκτρονική, Φασματοσκοπία Απορρόφησης και Εκπομπής, Οπτικές Ίνες, Ολογραφία, Υπέρυθρη Ακτινοβολία, Lasers, Οπτικές Ιδιότητες Στερεών, Φασματοσκοπία, Υπεριώδης Ακτινοβολία, Ημιαγωγοί, Άμορφα Υλικά.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Μικροηλεκτρονική - Οπτοηλεκτρονική»
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα απαιτούνται επιπλέον τέσσερα (4) εξάμηνα τουλάχιστον.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών καθώς και πτυχιούχοι Πολυτεχνικών Σχολών πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων των Σχολών Τεχνολογικών Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του Ν. 2169/2001.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι μεταπτυχιακές σπουδές ειδίκευσης περιλαμβάνουν μαθήματα σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί, και συμμετοχή στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος.

Όλα τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία, ισοδυναμούν με τέσσερις (4) διδακτικές μονάδες (δ.μ) και διδάσκονται τέσσερις (4) ώρες εβδομαδιαίως, συμπεριλαμβανομένων και των εργαστηρίων.

A. Κατάλογος Μαθημάτων

- Αλληλεπίδραση ατόμων-φωτονίων
- Αναλογικά ηλεκτρονικά I (θεωρία - εργαστήριο)
- Εργαστήριο κατασκευής ημιαγωγικών διατάξεων και κυκλωμάτων
- Εργαστήριο οπτικών μεθόδων ανάλυσης σύνθετων υλικών
- Εργαστήριο οπτοηλεκτρονικής
- Εργαστήριο σχεδίασης με υπολογιστή
- Εργαστήριο φυσικής ημιαγωγών
- Ερευνητική Μεθοδολογία
- Εφαρμοσμένη Κβαντική Φυσική
- Ηλεκτροδυναμική IIβ
- Ηλεκτρονικές Διατάξεις I
- Ηλεκτρονικές και Ημιαγωγικές Οπτοηλεκτρονικές Διατάξεις
- Θερμοδυναμική και στατιστική μηχανική
- Κβαντική οπτική
- Λέιζερ βραχέων παλμών -υψηλής ισχύος
- Λεπτά υμένα μικροηλεκτρονικής
- Μη συμβατικές ηλεκτρονικές διατάξεις μικρο-και νανοκλίμακας

- Μικροκυματικά κυκλώματα, θεωρία εργαστήριο
- Οπτικές ίνες και οπτοηλεκτρονικοί αισθητήρες, θεωρία - εργαστήριο
- Οπτικές τηλεπικοινωνίες
- Οπτική I: Κλασική οπτική
- Προχωρημένο εργαστήριο ηλεκτρονικής
- Σχεδιασμός VLSI
- Φυσική ημιαγωγών
- Φυσική στερεάς κατάστασης
- Ψύξη με Λέιζερ: Αρχές και Πράξη

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ο φοιτητής πρέπει να εκπονήσει διατριβή και να συγκεντρώσει τουλάχιστον σαράντα (40) διδακτικές μονάδες από την παρακολούθηση μαθημάτων και την επιτυχία στις εξετάσεις, οι οποίες είναι υποχρεωτικές. Τα μαθήματα με τίτλο Ηλεκτρονικές Διατάξεις I, Κβαντική Ηλεκτρονική I, Εφαρμοσμένη Κβαντική Φυσική και Ερευνητική Μεθοδολογία είναι υποχρεωτικά. Μετά από έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής Σπουδών, οι φοιτητές μπορούν να κατοχυρώσουν μέχρι δεκαέξι (16) δ.μ από το γενικό Π.Μ.Σ. του Φυσικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης ή μέχρι δώδεκα (12) δ.μ από μαθήματα εγκεκριμένων Π.Μ.Σ. άλλων Τμημάτων.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Οι Γενικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις (Γ.Μ.Ε) ελέγχουν κατά πόσο ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει αποκτήσει τις απαιτούμενες γνώσεις και ωριμότητα για να προχωρήσει σε εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Για να προσέλθει ένας υποψήφιος στις Γ.Μ.Ε πρέπει να είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη «Μικροηλεκτρονική - Οπτοηλεκτρονική».

Για την κτήση του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτείται:

- επιτυχία στις Γ.Μ.Ε εντός τριετίας από την έναρξη των μεταπτυχιακών σπουδών του φοιτητή. Σε αντίθετη περίπτωση ο φοιτητής χάνει την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή
- επιτυχής ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 παρ.5 του Ν. 2083/92. Μέρος της διδακτορικής διατριβής πρέπει να γίνει δεκτό για δημοσίευση σε έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτές.

12. Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών

Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Παναγιώτης Τσακαλίδης, τηλ.: 2810 393502

e-mail: tsakalid@csd.uoc.gr

Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής, Δημήτριος Πλεξουσάκης, τηλ.: 2810 393528

Γραμματέας: Μαρία Σμυρνάκη, τηλ.: 2810 393507, fax: 2810 393501, e-mail: csd@csd.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.csd.uoc.gr/index.html

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

12.1 Επιστήμη Υπολογιστών

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Δημήτρης Πλεξουσάκης

Πληροφορίες: Ειρήνη Καλαϊτζάκη

τηλ.: 2810 393504

e-mail: rena@csd.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.csd.uoc.gr

12.2 Πληροφορική

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ιωάννης Τζιρίτας

Πληροφορίες: Ειρήνη Καλαϊτζάκη

τηλ.: 2810 393504

e-mail: rena@csd.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.csd.uoc.gr/gr/studies/Hf/MastorFH.html

12.1 Επιστήμη Υπολογιστών

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγήτης Δημήτρης Πλεξουσάκης

Πληροφορίες: Ειρήνη Καλαϊτζάκη
τηλ.: 2810 393504
e-mail: rena@csd.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.csd.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Επιστήμη των Υπολογιστών από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 (υπουργικές αποφάσεις Β7/67486/29.10.2003, Φ.Ε.Κ. 1694, τ. Β'/19.11.2003 και Β7/44198/8.6.2005, Φ.Ε.Κ.835/21.6.2005).

Το Πρόγραμμα ως αντικείμενο έχει την Επιστήμη των Υπολογιστών και καλύπτει τόσο το θεωρητικό, όσο και το τεχνολογικό περιεχόμενο του ερευνητικού πεδίου. Σκοπός του είναι:

- η ειδίκευση σε περιοχές τις Επιστήμης Υπολογιστών, ώστε οι κάτοχοι του απονεμομένου Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, να έχουν αυξημένα προσόντα επαγγελματικής προσφοράς στις οικείες περιοχές
- η δημιουργία επιστημόνων-ερευνητών, κατόχων Διδακτορικού Διπλώματος, ικανών να συνεισφέρουν στην προώθηση της έρευνας, της τεχνολογίας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο πεδίο της Επιστήμης Υπολογιστών.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης διεξάγονται σε στενή συνεργασία με το Ινστιτούτο Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.). Η τακτική παρουσία και η συμμετοχή των μεταπτυχιακών σπουδαστών στις δραστηριότητες που ορίζει ο κανονισμός αυτός είναι υποχρεωτική.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.), στις παρα-

κάτω θεματικές περιοχές, ενώ υπάρχει η δυνατότητα απονομής Μ.Δ.Ε. και σε δύο περιοχές:

- Αρχιτεκτονική Μικροηλεκτρονικών Συστημάτων (Α)
- Δίκτυα Υπολογιστών και Τηλεπικοινωνίες (Β)
- Παράλληλα και Καταναμημένα Συστήματα (Γ)
- Πληροφοριακά Συστήματα (Δ)
- Υπολογιστική και Γνωσιακή Όραση και Ρομποτική (Ε)
- Αλγοριθμική και Ανάλυση Συστημάτων (Ζ)
- Ιατρική Πληροφορική και Βιοϊατρική Τεχνολογία (Η)
- Τεχνολογίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου (Θ)
- Τεχνολογία Πολυμέσων (Ι)

β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.)

2. Διάρκεια Σπουδών

Η ελάχιστη και η μέγιστη διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τρία (3) έως τέσσερα (4) συνεχόμενα εξάμηνα από την πρώτη εγγραφή. Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης από τον επόπτη καθηγητή και απόφασης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. μπορεί να δοθεί παράταση μέχρι δύο (2) ακόμα εξάμηνα.

Αντιστοίχως, η ελάχιστη και η μέγιστη διάρκεια σπουδών για την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος είναι τέσσερα (4) έως οκτώ (8) συνεχόμενα εξάμηνα από την πρώτη εγγραφή, μετά την κτήση του Μ.Δ.Ε. Οι ίδιες προθεσμίες ισχύουν και για κατόχους Μ.Δ.Ε. ή ισότιμου τίτλου στην Επιστήμη Υπολογιστών από άλλο Α.Ε.Ι. μετά την πρώτη εγγραφή στο Π.Μ.Σ. Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης από τον επόπτη καθηγητή και απόφασης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. μπορεί να δοθεί παράταση μέχρι τέσσερα (4) ακόμα εξάμηνα

II. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες εισακτέων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί Έλληνες ή αλλοδαποί πτυχιούχοι Σχολών Θετικών Επιστημών, των Πολυτεχνικών Σχολών και Τμημάτων των Α.Ε.Ι., καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι Πληροφορικής της ημεδαπής ή των αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής μετά από κρίση των προσόντων τους. Κριτήρια επιλογής τα οποία συνεκτιμώνται είναι: βαθμός πτυχίου, επιδόσεις του υποψηφίου κυρίως σε μαθήματα που έχουν σχέση με τις μεταπτυχιακές σπουδές στην Επιστήμη των Υπολογιστών, εργασίες του υποψηφίου, συστατικές επιστολές, γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, καθώς και τον ορισμό τυχόν συμπληρωματικών προϋποθέσεων.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε εξήντα (60) φοιτητές κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Α' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Απαιτήσεις βασικών γνώσεων

(α) Οι απαιτήσεις Βασικών Γνώσεων που ισχύουν έχουν ως εξής:

ΠΕΡΙΟΧΗ	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I
HY-150	*	*	*	*	*	*	*	*	*
HY-240	*	*	*	*	*	*	*	*	*
HY-225	*								
HY-280						*			
HY-335		*							
HY-345			*		*				*
HY-360				*			*	*	
HY-380	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Οι φοιτητές που επιλέγουν δύο περιοχές εξειδίκευσης θα πρέπει να καλύψουν τις απαιτήσεις και των δύο περιοχών.

(β) Απαιτείται καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας και υποχρεωτική παρακολούθηση του μαθήματος HY-508 "Τεχνική Συγγραφή στα Αγγλικά".

Προσφερόμενα Μεταπτυχιακά Μαθήματα

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών μαθημάτων ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ) ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα στα εξής αντικείμενα:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΜ	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
HY-523	Εργαστήριο CAD Ψηφιακών Συστημάτων	4	HY-220, HY-225	A
HY-527	Αρχιτεκτονική Παράλληλων Υπολογιστών	4	HY -345, HY- 425	A,Γ
HY-528	Βιοϊατρική Τεχνολογία	4	HY-370, (HY-471)	H
HY-532	Συστήματα Ασυρμάτων Επικοινωνιών	4	(HY-330)	B
HY-534	Αρχιτεκτονική Μεταγωγών Πακέτων	4	HY-225, HY-335	A,B
HY-536	Εργαστήριο Τεχνολογίας και Προγραμματισμού Δικτύων II	4	HY-435	B

HY-537	Έλεγχος Πόρων και Επίδοση σε Ευρυζωνικά Δίκτυα	4	HY-335, HY-217	B
HY-538	Κώδικες Διόρθωσης Λαθών	4	ΜΑΘ-105	B, Z
HY-539	Προχωρημένα Θέματα σε Αύρματα Δίκτυα και Κινητά Υπολογιστικά Συστήματα	4	HY-335, HY-345	B, Γ
HY-544	Σχεδίαση και Υλοποίηση Κλινικών Πληροφοριακών Εφαρμογών	4	HY-360	
HY-555	Παράλληλα Συστήματα και Grids	4	HY-345	Γ
HY-556	Κατανεμημένα Συστήματα	4	HY-345, (HY-453)	Γ
HY-557	Ασφαλή Συστήματα	4	HY-118, HY-225, HY-345	Γ
HY-558	Τεχνολογίες και Συστήματα για το Διαδίκτυο	4	HY-345	B, Γ, Δ,Θ
HY-561	Διαχείριση Δεδομένων στον Παγκόσμιο Ιστό	4	HY-460	Δ,Θ
HY-562	Προχωρημένα Θέματα Βάσεων Δεδομένων	4	HY-360	Δ
HY-564	Προχωρημένα Θέματα Επικοινωνίας Ανθρώπου-Μηχανής	4	HY-464	Δ,Η,Ι
HY-565	Συστήματα Διαχείρισης Διεργασιών	4	HY-360 (HY- 460)	Δ,Θ,Η
HY-566	Διαχείριση Γνώσης στο Διαδίκτυο	4	HY-180 (HY-465)	Δ,Θ
HY-568	Συστήματα και Υπηρεσίες Ιατρικής Πληροφορικής	4	HY 360 (HY-465)	Η
HY-570	Στατιστική Επεξεργασία Σημάτων	4	HY-370, HY-217	B,E,I
HY- 571	Ιατρική Απεικόνιση	4	(HY- 471), E,H	
HY-574	Περιγραφή Οπτικού Περιεχομένου Εικόνων	4	HY-471	E,H
HY-575	Εργαστήριο Ρομποτικής Πλοήγησης	4	HY-475	E
HY-576	Επεξεργασία Ψηφιακού Video	4	HY-471	E,I
HY-577	Μηχανική Μάθηση	4	HY-150, HY-217, HY-380	Δ,E,Z,H
HY-578	Επεξεργασία Φωνής	4	HY-370	B,I
HY-580	Θέματα Σχεδίασης Αλγορίθμων	4	HY-240,HY-280,HY-380	Z
HY-582	Κρυπτογραφία	4	HY-118,HY-380, (HY438)	B,Z

HY-584	Υπολογιστική Γεωμετρία	4	HY-240, HY-380	E,Z
HY-585	Αναιρέσιμη Συλλογιστική	4	HY-180	Z
HY-590.20	Χρονισμός Ψηφιακών Συστημάτων	4	HY-220	A
HY-590.24	Αλγόριθμοι Εργαλείων (AI)	4	HY-220, HY-225, A,Z	
HY- 590.25	Θέματα Προχωρημένης Αρχιτεκτονικής	2	HY-425	A
HY-590.75	Σύγχρονα Θέματα Βιομηχανικής Ρομποτικής	4	HY- 112 MAΘ-103, MAΘ-105	E
HY- 591	Ψηφιακή Οικονομία και Ηλεκτρονικό Εμπόριο	4	HY-360 Θ	
HY- 592	Τεχνολογίες Ηλεκτρονικού Επιχειρείν	4	HY- 359 Θ	
HY- 593	Επιχειρηματικός Μετασχηματισμός	4	HY- 592 Θ	
HY- 625	Προχωρημένη Αρχιτεκτονική Επεξεργαστών	4,	HY-425, HY-340, HY - 345 A	
HY-637	Θεωρία Δικτύων Υψηλών Επιδόσεων	4	HY-335, HY-217 B	
HY-639	Προχωρημένα Θέματα Ανάλυσης Επιδόσεων Συστημάτων και Δικτύων	4	HY- 217, HY-317, HY-335, B,Z	
HY-657	Θέματα Παράλληλων Λειτουργικών Συστημάτων	4	HY-345, HY-453	Γ
HY-661	Θέματα Θεωρίας Βάσεων Δεδομένων	2	HY-360	Δ
HY-662	Θέματα Χωρικών και Χρονικών Βάσεων Δεδομένων	2	--	Δ
HY-671	Παράλληλη Υπολογιστική Οραση	4	HY-472	E, Γ
HY-672	Σύγχρονα Θέματα Υπολογιστικής Αντίληψης και Δράσης Ρομποτικών Συστημάτων	4	Σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα	E
HY-675	Σύγχρονα Θέματα Ρομποτικής	4	--	E
HY-699.35	Σεμινάριο Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων	3	HY-335	B

Επιπλέον στις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών περιλαμβάνονται δραστηριότητες όπως οι ακόλουθες:

Κωδικός Τίτλος Μαθήματος

HY-500	Επισκόπηση των Ερευνητικών Θεμάτων του Τμήματος
HY-700	Σεμινάρια
HY-508	Τεχνική Συγγραφή στα Αγγλικά
HY-690	Επικουρία Μαθήματος
HY-695	Εποπτευόμενη Μελέτη
HY-699	Έρευνα Μεταπτυχιακής Εργασίας
HY-899	Έρευνα Διδακτορικής Διατριβής

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ο μεταπτυχιακός πρέπει να εκπληρώσει μια σειρά ακαδημαϊκών υποχρεώσεων, οι οποίες περιγράφονται στη συνέχεια.

- Εκπλήρωση της απαίτησης βασικών γνώσεων, όπως αυτή καθορίζεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Υπολογιστών.
- Συμπλήρωση, με ικανοποιητική επίδοση, τουλάχιστον είκοσι οκτώ (28) μεταπτυχιακών διδακτικών μονάδων, από τις οποίες οι δέκα (10) τουλάχιστον προέρχονται από μαθήματα της περιοχής ειδίκευσης. Σε περίπτωση δεύτερης περιοχής ειδίκευσης η ίδια απαίτηση ισχύει και για αυτήν.
- Εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας στην περιοχή ειδίκευσης ή, σε περίπτωση δύο περιοχών, στην κύρια περιοχή ειδίκευσης υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση ενός επίσημου μέλους Δ.Ε.Π.
- Θεσπίζεται κριτήριο επιτυχούς παρακολούθησης μαθημάτων των φοιτητών του Α' έτους του Μ.Δ.Ε., η ικανοποίηση του οποίου επιτρέπει τη συνέχιση στο Β' έτος Μ.Δ.Ε και την ανάληψη μεταπτυχιακής εργασίας, ενώ η μη ικανοποίηση έχει ως συνέπεια τη διακοπή της φοίτησης στο Π.Μ.Σ. Το κριτήριο είναι η επιτυχής παρακολούθηση μαθημάτων τα οποία να συμπληρώνουν δεκαέξι (16) δ.μ. κατά τη διάρκεια του Α' έτους του Μ.Δ.Ε. με τουλάχιστον 6.0 σε κάθε μάθημα και μέσο όρο βαθμολογίας 7.0 για το Α' έτος. Δεν προσμετρώνται οι αναγνωρίσεις μαθημάτων. Σε περίπτωση αναγνώρισης περισσότερων των δώδεκα (12) δ.μ (επιτρέπονται μόνο 16) το κριτήριο ικα-

νοποιείται με επιτυχή παρακολούθηση μαθημάτων, τα οποία να συμπληρώνουν τη διαφορά μεταξύ είκοσι οκτώ (28) και των αναγνωρισμένων δ.μ.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής

Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής απαιτούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις.

- Κατοχή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.).
- Εκπλήρωση της απαίτησης βασικών γνώσεων, όπως αυτή καθορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Υπολογιστών.
- Συμπλήρωση με ικανοποιητική επίδοση τουλάχιστον σαράντα (40) μεταπτυχιακών διδακτικών μονάδων (δ.μ). Σ' αυτές μπορούν να περιλαμβάνονται και οι δ.μ που συμπληρώθηκαν για τυχόν εν τω μεταξύ απονομή Μ.Δ.Ε. από το Τμήμα.
- Επιτυχία στις Γενικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις. Ο φοιτητής οφείλει να περάσει επιτυχώς τη δοκιμασία αυτή μέσα σε ένα (1) ημερολογιακό έτος από την πρώτη εγγραφή μετά την απόκτηση του Μ.Δ.Ε., καθώς και για κατόχους Μ.Δ.Ε. ή ισότιμου τίτλου στην Επιστήμη Υπολογιστών από άλλο Α.Ε.Ι. κατά την πρώτη εγγραφή στο Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει δικαίωμα για μία ακόμη εξέταση. Μετά την επιτυχία στις Γ.Μ.Ε. ο φοιτητής ονομάζεται υποψήφιος διδάκτορας και αναλαμβάνει την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής κάτω από την επίβλεψη και καθοδήγηση ενός Επίσημου μέλους Δ.Ε.Π. Ο έλεγχος προόδου του υποψήφιου διδάκτορα γίνεται από τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 12, 13 του Ν2083/92.
- Κατάθεση Πρότασης Διατριβής. Ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει να υποβάλει στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πρόταση Διατριβής» εγκεκριμένη από τη συμβουλευτική επιτροπή, μέσα σε προθεσμία τριών (3) εξαμήνων από την επιτυχία στις Γ.Μ.Ε.
- Επιτυχής υποστήριξη της διατριβής. Όταν ο υποψήφιος

- διδάκτορας βρίσκεται στο στάδιο περάτωσης της διατριβής, ορίζεται επταμελής εξεταστική επιτροπή σύμφωνα με τον Ν2083/92, άρθρο 13.
- Η διδακτορική διατριβή πρέπει να είναι πρωτότυπη ερευνητική εργασία, να περιλαμβάνει αξιόλογα ερευνητικά συμπεράσματα και να περιέχει στοιχεία που να πιστοποιούν την προσωπική συμβολή του υποψηφίου στην επιστήμη.
  - Ο υποψήφιος αναπτύσσει την διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη.

Ο υποψήφιος διδάκτορας επίσης κατά τη διάρκεια των σπουδών του θα πρέπει να δώσει τις Γενικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις (Γ.Μ.Ε.)

Οι Γ.Μ.Ε ελέγχουν κατά πόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει αποκτήσει τις απαιτούμενες γνώσεις και την ωριμότητα για να προχωρήσει στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής μετά την απόκτηση Μ.Δ.Ε. Οι Γ.Μ.Ε. περιλαμβάνουν προφορική εξέταση διάρκειας δύο (2) περίπου ωρών, η οποία βασίζεται, αλλά δεν περιορίζεται, σε έναν κατάλογο δέκα (10) περίπου ζητημάτων που δίνονται στον εξεταζόμενο μία (1) ημέρα πριν την εξέταση. Τα ζητήματα προέρχονται από τρεις (3) θεματικές περιοχές, τις οποίες επιλέγει ο εξεταζόμενος από τον κατάλογο θεματικών περιοχών Γ.Μ.Ε., με τη σύμφωνη γνώμη του Επόπτη ή Συμβούλου Καθηγητή και της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Για κάθε εξεταζόμενο ορίζεται τριμελής εξεταστική επιτροπή («επιτροπή ΓΜΕ») από τον Πρόεδρο του Τμήματος κατόπιν εισηγήσεως της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών. Μέχρι δύο το πολύ μέλη της επιτροπής Γ.Μ.Ε. επιτρέπεται να προέρχονται από τον ίδιο Τομέα. Οι Γ.Μ.Ε. διεξάγονται δύο φορές το χρόνο: την 1η εβδομάδα του Δεκεμβρίου και την 3η εβδομάδα του Μαΐου. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να καταθέσουν αίτηση συμμετοχής στις Γ.Μ.Ε. εντός της περιόδου εγγραφών του αντίστοιχου ακαδημαϊκού εξαμήνου. Οι θεματικές περιοχές Γ.Μ.Ε. είναι οι ίδιες με τις θεματικές περιοχές του Μ.Δ.Ε., δηλαδή:

- Αρχιτεκτονική Μικροηλεκτρονικών Συστημάτων
- Δίκτυα Υπολογιστών και Τηλεπικοινωνίες
- Παράλληλα και Κατανεμημένα Συστήματα

- Πληροφοριακά Συστήματα
- Υπολογιστική και Γνωσιακή Οραση και Ρομποτική
- Αλγοριθμική και Ανάλυση Συστημάτων

Τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης του γραπτού κειμένου και της προφορικής υποστήριξης της διδακτορικής διατριβής έχουν ως εξής:

- τα κριτήρια αξιολόγησης της συνολικής επίδοσης του υποψηφίου είναι η συνεισφορά του στην επιστήμη, η γνώση σε βάθος του αντικειμένου της ερευνητικής του εργασίας, και η γνώση του πεδίου του ευρύτερα. Θα συνεκτιμώνται η ικανότητα να παρουσιάζει προφορικά και γραπτά και να υποστηρίζει επιτυχώς τις θέσεις του καθώς και οι δημοσιεύσεις που έχουν προκύψει από την έρευνα της διδακτορικής διατριβής
- όσον αφορά στο γραπτό κείμενο, αυτό αξιολογείται ως προς την οργάνωση και συνολική εμφάνισή του, την εν γένει παρουσίαση της εργασίας, την επιστημονική τεκμηρίωση της πρωτοτυπίας της εργασίας σε σχέση με άλλες στην ίδια περιοχή (πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις αναφορές στη διεθνή βιβλιογραφία και στην αναγνώριση σχετικών ιδεών και αποτελεσμάτων άλλων ερευνητών), και το κατά πόσον τα τελικά αποτελέσματα στηρίζονται από τα επί μέρους, θεωρητικά και πειραματικά αποτελέσματα
- πριν προχωρήσει στην δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, ο υποψήφιος πρέπει να έχει εξασφαλίσει την έγκριση του Επόπτη και των λοιπών μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, στους οποίους πρέπει να παρουσιάσει την εργασία του σε κλειστή συνάντηση αφού τους έχει παραδώσει, ένα τουλάχιστο μήνα πριν, αντίγραφο της διατριβής σε τελική ουσιαστικά μορφή. Ακολουθούν διορθώσεις του κειμένου με βάση τα σχόλια της Συμβουλευτικής Επιτροπής και το διορθωμένο πια κείμενο στέλνεται στα λοιπά μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής τουλάχιστον ένα μήνα πριν τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής. Είναι προφανές ότι οι παρατηρήσεις των εξεταστών πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψη και, αν πρόκειται για συγκεκριμένα ερωτήματα ή αμφισβητήσεις συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, να δίνονται ικανοποιητικές απαντήσεις τόσο κατά τη διάρκεια της δημόσιας υποστήριξης όσο και στο τελικό κείμενο. Σε κλειστή συνεδρίαση που ακολουθεί τη δημόσια υποστή-

ριξη της διατριβής και συντονίζεται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, από τον Πρόεδρο ή Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος, η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή σε πλήρη σύνθεση εγκρίνει ή απορρίπτει τη διδακτορική διατριβή. Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της Εξεταστικής Επιτροπής συντάσσει το κείμενο της τελικής απόφασης της Επιτροπής, στο οποίο πρέπει να διατυπώνονται σαφώς οι παρατηρήσεις της Επιτροπής και τυχόν τροποποιήσεις βελτιώσεις που πρέπει να γίνουν στο κείμενο. Στην περίπτωση έγκρισης της διδακτορικής διατριβής από την Επιτροπή, τα μέλη της καλούνται να υπογράψουν τυποποιημένο κείμενο. Το κείμενο αυτό απευθύνεται προς το Τμήμα και κοινοποιείται στον υποψήφιο διδάκτορα. Ανάλογα με τη μορφή και την έκταση των τροποποιήσεων/βελτιώσεων, τα μέλη της επιτροπής μπορούν να ζητήσουν να ξαναδούν τό κείμενο της διατριβής ή να εξουσιοδοτήσουν τον Επόπτη να δώσει την τελική έγκριση. Για ιδιαίτερα αξιολογες διδακτορικές διατριβές, η εξεταστική επιτροπή έχει τη δυνατότητα να εισηγείται στο Τμήμα την απονομή του διδακτορικού με εύφημο μνεία/διάκριση. Η εύφημος μνεία δεν θα φαίνεται στο ίδιο το Διδακτορικό Δίπλωμα, όμως θα αναφέρεται σε συνοδευτική επιστολή από τον Πρόεδρο του Τμήματος προς κάθε ενδιαφερόμενο

- η διδακτορική διατριβή μπορεί να γράφεται στην Ελληνική ή την Αγγλική γλώσσα (μετά από συνεννόηση με τον Επόπτη), και πρέπει να συνοδεύεται από περίληψη στη γλώσσα συγγραφής και εκτενή περίληψη (περίπου αυτοτελές άρθρο) στην άλλη. Τέλος, όσον αφορά το ουσιαστικό μέρος της δουλειάς των μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος και του περιεχομένου μιας διδακτορικής διατριβής, ας διαβαστούν προσεκτικά οι παρακάτω σοφές παρατηρήσεις των Einstein, Infeld, και Wertheimer από το 1938 και 1945 αντίστοιχα. Σήμερα ισχύουν όσο και τότε...

“The formulation of a problem is often more essential than its solution, which may be merely a matter of mathematical or experimental skill. To raise new questions, new possibilities, to regard old questions from a new angle, requires creative imagination and marks real advances in science.”

A. Einstein and L. Infeld, *The Evolution of Physics*, 1938.

“The function of thinking is not just solving an actual

problem but discovering, envisaging, going into deeper questions. Often, in great discoveries the most important thing is that a certain question is found. Envisaging, putting the productive question is often a more important, often a greater achievement than solution of a set question.” M. Wertheimer, *Productive Thinking*, 1945.

3. Αναγνώριση μαθημάτων

Οι εικοσιοκτώ (28) μεταπτυχιακές διδακτικές μονάδες που απαιτούνται για το Μ.Δ.Ε. και οι σαράντα (40) που απαιτούνται για το Δ.Δ πρέπει κανονικά να προέρχονται από μεταπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος, στα οποία ο φοιτητής εγγράφηκε και στα οποία πέτυχε με ικανοποιητική επίδοση (βλ. πίνακα μαθημάτων) όντας εγγεγραμμένος ως μεταπτυχιακός φοιτητής του Τμήματος. Όμως, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή και εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, το Τμήμα μπορεί να αναγνωρίσει (καθορίζοντας και το ισοδύναμο βάρος σε δ.μ.) ορισμένα μεταπτυχιακά ή προχωρημένα προπτυχιακά μαθήματα που αυτός παρακολούθησε σε Α.Ε.Ι. για συμπλήρωση μεταπτυχιακών δ.μ.

Για τις αναγνωρίσεις αυτές ισχύουν οι παρακάτω περιορισμοί:

- το πολύ δεκαέξι (16) δ.μ μπορούν να αναγνωρισθούν για τις απαιτήσεις του Μ.Δ.Ε. οι οποίες μπορούν να προέρχονται από μεταπτυχιακά μαθήματα ή προχωρημένα προπτυχιακά.
- το πολύ εικοσιτέσσερις (24) δ.μ μπορούν να αναγνωρισθούν για τις απαιτήσεις του Δ.Δ.
- δεν επιτρέπεται η «διπλή χρησιμοποίηση» του ίδιου μαθήματος για εκπλήρωση απαιτήσεων τόσο του βασικού πτυχίου Α.Ε.Ι., με το οποίο έγινε δεκτός ο μεταπτυχιακός φοιτητής, όσο και των απαιτήσεων των μεταπτυχιακών σπουδών. Δηλαδή, για όσα από τα αναγνωριζόμενα μαθήματα ο φοιτητής είχε περάσει στη διάρκεια των βασικών (προπτυχιακών) του σπουδών, πρέπει να ισχύει ότι ακόμη και εάν αυτός δεν τα είχε περάσει, πάλι θα ήταν σε θέση να εκπληρώσει τις απαιτήσεις του Α.Ε.Ι. που φοιτούσε και να πάρει το πτυχίο του με τα υπόλοιπα μαθήματα που αυτός είχε περάσει τότε. Ο βαθμός αυτών των μαθημάτων μπορεί να συμμετέχει στο βαθμό του πρώτου

πτυχίου και επίσης του μεταπτυχιακού διπλώματος.

Σημειώνεται ότι αυτές οι διατάξεις του κανονισμού καλύπτουν μεταξύ άλλων: προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά μαθήματα που ο φοιτητής είχε περάσει όταν ήταν προπτυχιακός στο ίδιο ή άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., προπτυχιακά μαθήματα που ο φοιτητής περνάει στη διάρκεια των μεταπτυχιακών του σπουδών στο Τμήμα, προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά μαθήματα άλλων Τμημάτων ή Α.Ε.Ι. που ο φοιτητής περνάει στη διάρκεια των μεταπτυχιακών του σπουδών στο Τμήμα, μαθήματα που ο φοιτητής είχε περάσει στη διάρκεια μεταπτυχιακών του σπουδών σε άλλα Τμήματα ή σε άλλα Α.Ε.Ι., κ.τ.λ.

Οι απαιτήσεις ανακήρυξης θεματικής περιοχής ειδικεύσης είναι 10 δ.μ από μαθήματα της περιοχής. Από αυτές τις δέκα (10) δ.μ οι οκτώ (8) μπορούν να καλυφθούν από αναγνωρίσεις και οι υπόλοιπες πρέπει να είναι από μαθήματα της περιοχής τα οποία ο φοιτητής θα πάρει κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών του σπουδών. Οι αιτήσεις για αναγνώριση μαθημάτων και των δύο κατηγοριών πρέπει να γίνονται στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών.

4. Υποτροφίες

Σύμφωνα με τις εκάστοτε δυνατότητές του, το Τμήμα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, οι οποίες συνήθως συνεπάγονται την υποχρέωση εκτέλεσης επικουρικού ερευνητικού ή/και διδακτικού έργου. Οι υποτροφίες χορηγούνται για δύο (2) το πολύ χρόνια σε φοιτητές του Μ.Δ.Ε. και για τρία (3) το πολύ χρόνια μετά την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. σε φοιτητές που εκπονούν Δ.Δ.

Οι υποτροφίες ανανεώνονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου και της θερινής περιόδου κατόπιν αξιολογήσεως του ερευνητικού και του διδακτικού έργου και θετικής εισήγησης από τους αρμόδιους καθηγητές. Οι αξιολογήσεις και εισηγήσεις κατατίθενται στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών σε τακτές προθεσμίες, και συγκεκριμένα:

- για το χειμερινό εξάμηνο μέχρι 15 Σεπτεμβρίου
- για το εαρινό εξάμηνο μέχρι 15 Δεκεμβρίου
- για τη θερινή περίοδο μέχρι 15 Ιουνίου

Στη συνέχεια, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, λαμβάνοντας υπ' όψη τις αξιολογήσεις και εισηγήσεις των καθη-

γητών, τις δυνατότητες και τη γενική πολιτική του Τμήματος, υποβάλλει εισήγηση για ανανέωση υποτροφιών στον Πρόεδρο του Τμήματος. Η έγκαιρη κατάθεση των ατομικών αξιολογήσεων - εισηγήσεων αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την ανανέωση των υποτροφιών.

Γενική καθοδήγηση

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζει ένα Σύμβουλο, μέλος Δ.Ε.Π, έργο του οποίου είναι να συμβουλευεί και να βοηθάει το φοιτητή στην επιλογή μαθημάτων, στον ερευνητικό προσανατολισμό, και γενικότερα στην αντιμετώπιση ακαδημαϊκών ζητημάτων και ειδικών αναγκών. Ο ρόλος του Συμβούλου μεταβιβάζεται στον Επόπτη της μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής, όταν αυτός οριστεί.

5. Συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης διεξάγεται σε αρμονική συνεργασία με το Ινστιτούτο Πληροφορικής (Ι.Π.) του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.), σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 10 του Ν.2083/92.

Η συνεργασία συνίσταται στα εξής:

- Ερευνητές και επιστήμονες του Ι.Π. του Ι.Τ.Ε. μπορούν, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3α του άρθρου 12 του Ν. 2083/92 να αναλαμβάνουν τη διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων.
- Ερευνητές του Ι.Π. του Ι.Τ.Ε. μπορούν να συμμετέχουν στην καθοδήγηση μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών, μετά από σχετική απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών και έγκριση του Ι.Π. του ΙΤΕ.
- Μετά από αίτηση του Επόπτη ή της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, και μετά από άδεια του Ι.Π., μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να έχουν πρόσβαση στην υλικοτεχνική και εργαστηριακή υποδομή του Ι.Π., όπου και μπορούν να πραγματοποιούν μέρος ή και το σύνολο της ερευνητικής τους εργασίας.

- Το Τμήμα και το Ι.Π. μπορούν να προσκαλέσουν από κοινού καθηγητές και ερευνητές από άλλα Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικά Κέντρα της Ελλάδας ή του εξωτερικού, για να δώσουν σεμινάρια, σειρές διαλέξεων, ή και ολοκληρωμένα μαθήματα, και για να συνεργαστούν ερευνητικά με ερευνητές και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος και του Ι.Π.
- Το Ι.Π. του Ι.Τ.Ε. παρέχει αριθμό υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και ενισχύει οικονομικά τις συνεργασίες μεταπτυχιακών φοιτητών με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα, κατά τις εκάστοτε δυνατότητές του και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

6. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση

Στα πλαίσια του Π.Μ.Σ. μπορεί να παρέχεται και συνεχιζόμενη εκπαίδευση που δεν οδηγεί σε απονομή μεταπτυχιακού τίτλου. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση αποσκοπεί στην επιμόρφωση σε συγκεκριμένα θέματα της Επιστήμης Υπολογιστών.

Δεκτοί για συνεχιζόμενη εκπαίδευση γίνονται πτυχιούχοι τμημάτων των Σχολών Θετικών Επιστημών και των Πολυτεχνικών Σχολών των Α.Ε.Ι όπως και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι. Πληροφορικής, της ημεδαπής ή των ομοταγών αναγνωρισμένων τμημάτων των Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

Ο αριθμός των εισακτέων για συνεχιζόμενη εκπαίδευση ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δέκα (10) κατ' έτος. Οι φοιτητές στο Π.Μ.Σ. για συνεχιζόμενη εκπαίδευση επιτρέπεται να εγγραφούν το πολύ για τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα και να παρακολουθήσουν το πολύ πέντε (5) μαθήματα. Η παρακολούθηση μαθημάτων για συνεχιζόμενη εκπαίδευση διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού μεταπτυχιακών σπουδών.

Επίσης, εκδίδεται πιστοποιητικό παρακολούθησης για εκείνα τα μαθήματα, στα οποία ο φοιτών στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση σημείωσε ικανοποιητική επίδοση. Επίσης, τα μαθήματα αυτά μπορούν να προσμετρηθούν για την εκπλήρωση των απαιτήσεων παρακολούθησης μαθημάτων σε περίπτωση μεταγενέστερης εισαγωγής στο Π.Μ.Σ. για την κτήση

μεταπτυχιακού τίτλου.

12.2 Πληροφορική

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ιωάννης Τζιρίτας

Πληροφορίες: Ειρήνη Καλαϊτζάκη
τηλ.: 2810 393504
e-mail: rena@csd.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.csd.ucl.ac.uk/studies/Hf/MastorFH.html

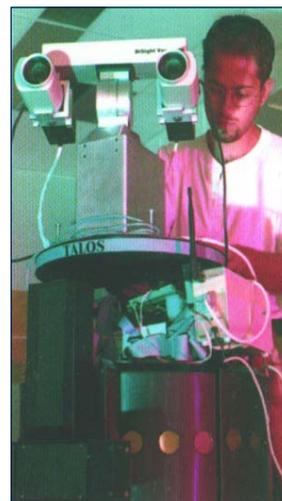
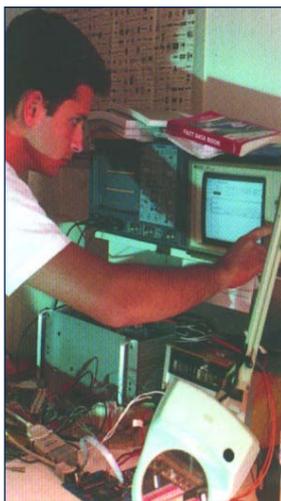
I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην «Πληροφορική» από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 σύμφωνα τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν.2083/1992 και του άρθρου 4 του Ν.2355/2004. Το Πρόγραμμα οργανώνεται από κοινού με τα γαλλικά πανεπιστήμια Joseph Fourier (Grenoble I) και Paris - Sud.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος μόνο για τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην ελληνική επικράτεια και όσον αφορά στις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στη Γαλλία τα Πανεπι-

στήμια Joseph Fourier (Grenoble I) και Paris-Sud αντίστοιχα. Το συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν από κοινού τρεις ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι, ένας από κάθε Πανεπιστήμιο, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Πανεπιστημίων τους.

Το Πρόγραμμα έχει αντικείμενο τα θεωρητικά θεμέλια, τις τεχνολογικές υποδομές και τις εφαρμογές της Πληροφορικής. Στοχεύει στην προσέλκυση φοιτητών τόσο από τις δύο συνεργαζόμενες χώρες, όσο και από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και εκτός αυτής. Σκοπός του είναι η ειδίκευση σε βασικές θεματικές περιοχές της Πληροφορικής, ώστε οι κάτοχοι του απονεμομένου Κοινού Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) να έχουν αυξημένα προσόντα επαγγελματικής προσφοράς στις οικείες περιοχές.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στην «Πληροφορική» στις κατευθύνσεις:

- Θεωρητικά Θεμέλια Επιστήμης Υπολογιστών
- Συστήματα Υλικού και Λογισμικού
- Δεδομένα, Γνώσεις, Συνιστώσες Λογισμικού και Διεπαφές
- Τηλεπικοινωνίες, Δίκτυα Υπολογιστών και Καταναεμημένα Συστήματα
- Γραφική, Υπολογιστική Όραση και Ρομποτική

Στο πρόγραμμα σπουδών προβλέπεται η δυνατότητα απονομής Μ.Δ.Ε. σε δύο κατευθύνσεις από τις οποίες η μία θα χαρακτηρίζεται κύρια και η άλλη δευτερεύουσα κατεύθυνση ειδίκευσης.

Ο τίτλος απονέμεται από κοινού από τις ακαδημαϊκές μονάδες των δύο εκάστοτε συνεργαζομένων Πανεπιστημίων, τα ονόματα των οποίων εμφανίζονται στους χορηγούμενους τίτλους σπουδών. Το απονεμόμενο δίπλωμα συντάσσεται στην Ελληνική και τη Γαλλική (μία γλώσσα σε κάθε όψη).

Ο κάτοχος του ανωτέρω τίτλου έχει δικαίωμα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, υπό την προϋπόθεση ότι πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις της ισχύουσας κατά περίπτωση εθνικής νομοθεσίας.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η ελάχιστη και η μέγιστη χρονική διάρκεια για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης είναι τρία (3) και τέσσερα (4) συνεχόμενα εξάμηνα από την πρώτη εγγραφή αντιστοίχως.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι με βασικές σπουδές συναφείς με την Πληροφορική από Τμήματα της ημεδαπής ή των αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι. Πληροφορικής,

εφόσον έχουν αποκτήσει 240 ευρωπαϊκές μονάδες σπουδών ή ισοδύναμες με αυτές σπουδές. Η εισαγωγή γίνεται μετά από κρίση των προσόντων των υποψηφίων. Κριτήρια επιλογής τα οποία συνεκτιμώνται είναι: βαθμός πτυχίου, επιδόσεις του υποψηφίου κυρίως σε μαθήματα που έχουν σχέση με τις μεταπτυχιακές σπουδές στην Πληροφορική, εργασίες του υποψηφίου, γνώση γλωσσών και συστατικές επιστολές. Η Διακρατική Συντονιστική Επιτροπή καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, καθώς και τον ορισμό τυχόν συμπληρωματικών προϋποθέσεων.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα (40) φοιτητές κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

Το Πρόγραμμα μεταπτυχιακών μαθημάτων ορίζεται από τη Διακρατική Συντονιστική Επιτροπή. Τα μαθήματα ανά θεματική κατεύθυνση κατά την έναρξη της λειτουργίας του προγράμματος δίδονται στους πίνακες που ακολουθούν. Ο αριθμός ευρωπαϊκών διδακτικών μονάδων ανά μάθημα είναι έξι (6) για το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Πανεπιστήμιο Joseph Fourier, και πέντε (5) για το Πανεπιστήμιο Paris-Sud. Στους πίνακες δίδονται οι κωδικοί των μαθημάτων και οι τίτλοι στα Ελληνικά και στα Γαλλικά.

Οι προϋποθέσεις απόκτησης του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι οι ακόλουθες:

- συμπλήρωση με ικανοποιητική επίδοση τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) ευρωπαϊκών μονάδων σπουδών, από τις οποίες οι δέκα οκτώ (18) τουλάχιστον προέρχονται από μαθήματα της κατεύθυνσης ειδίκευσης και ειδικότερα δώδεκα (12) πρέπει να προέρχονται κατ'ελάχιστο από τα κατ'επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσης ειδίκευσης. Σε περίπτωση δεύτερης κατεύθυνσης ειδίκευσης η ίδια απαίτηση ισχύει και για αυτήν.
- εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας στην κατεύθυνση ειδίκευσης, ή, σε περίπτωση δύο κατευθύνσεων, στην κύρια κατεύθυνση ειδίκευσης, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση ενός Επόπτη, μέλους Δ.Ε.Π. ή ερευνητή.

- συμπλήρωση με ικανοποιητική επίδοση τουλάχιστον τριάντα (30) ευρωπαϊκών μονάδων σπουδών, προερχομένων είτε από παρακολούθηση μαθημάτων είτε από

εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας, σε ένα από τα συνεργαζόμενα Τμήματα Πληροφορικής των Πανεπιστημίων Joseph Fourier (Grenoble I) και Paris-Sud.

A. Θεωρητικά Θεμέλια Επιστήμης Υπολογιστών

Μαθήματα Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά:

FTI-01	Αλγόριθμοι γράφων	Théorie des graphes
FTI-02	Θέματα Σχεδίασης Αλγορίθμων	Algorithmes et Complexité
FTI-03	Αναπαράσταση Γνώσης	Représentation des Connaissances
FTI-04	Υπολογιστική Γεωμετρία	Géométrie algorithmique
FTI-05	Αυτόματη Απόδειξη	Démonstration automatique
FTI-06	Παίγνια και Λογική	Jeux et Logique
FTI-07	Προδιαγραφές μέσω μοντέλων	Spécification par modèles et développement rigoureux
FTI-08	Αυτόματη Επαλήθευση	Vérification automatique
FTI-09	Λογική και Αυτοματοποίηση Συμπερασμάτων	Logique et mécanisation de l'inférence
FTI-10	Κατασκευαστικές Αποδείξεις	Preuves constructives

Μαθήματα Επιλογής:

FTI-11	Προχωρημένη Αλγοριθμική Θεωρία Γράφων	Théorie avancée des graphes
FTI-12	Κρυπτογραφία	Cryptographie
FTI-13	Μηχανική Μάθηση	Apprentissage
FTI-14	Συμπίεση Δεδομένων και Σημάτων	Compression des Données et des Signaux
FTI-15	Κώδικες Διόρθωσης Λαθών	Codes Correcteurs d'Erreur
FTI-16	Τυχαioκρατικοί και Προσεγγιστικοί Αλγόριθμοι	Algorithmes Probabilistes
FTI-17	Κατανεμημένη Αλγοριθμική και Ανοχή Σφαλμάτων	Algorithmique répartie et Tolérance aux défaillances
FTI-18	Κατανεμημένα Συστήματα	Fondements de systèmes repartis
FTI-19	Ασφαλή συστήματα	Sécurité des Systèmes
FTI-20	Προχωρημένος Προγραμματισμός	Programmation évoluée : fondements et applications
FTI-21	Επεξεργασία Κβαντικής Πληροφορίας	Théorie et Traitement de l'Information Quantique
FTI-22	Αλγοριθμική Μοριακών Δομών	Combinatoire et Algorithmique des Structures Moléculaires
FTI-23	Υβριδικά Συστήματα	Systèmes temporisés et hybrides
FTI-24	Αλγοριθμική Παράλληλων Υπολογισμών	Algorithmique et techniques de base du calcul parallèle

Β. Συστήματα Υλικού και Λογισμικού

Μαθήματα Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά:

SML-01	Αρχιτεκτονική Υπολογιστικών Συστημάτων	Architecture d'ordinateurs
SML-02	Κατανεμημένη Αλγοριθμική και Ανοχή Σφαλμάτων	Algorithmique répartition et Tolérance aux défaillances
SML-03	Παράλληλα Συστήματα και Grids	Systèmes parallèles
SML-04	Μέθοδοι δοκιμών	Méthodes de test
SML-05	Υπολογισμοί Υψηλών Επιδόσεων	Calcul haute-performance et meta-computing
SML-06	Παράλληλες και Κατανεμημένες Εφαρμογές	Construction d'applications parallèles et réparties
SML-07	Προδιαγραφές μέσω μοντέλων	Spécification par modèles et développement rigoureux
SML-08	Κατανεμημένα Συστήματα	Fondements des systèmes repartis
SML-09	Εργαστήριο CAD Ψηφιακών Συστημάτων	Laboratoire DAO des systèmes digitaux

Μαθήματα Επιλογής:

SML-11	Εισαγωγή στα Συστήματα VLSI	Systèmes VLSI
SML-12	Αυτόματη Επαλήθευση	Vérification automatique
SML-13	Αρχιτεκτονική Παράλληλων Υπολογιστών	Architecture d'ordinateurs parallèles
SML-14	Παράλληλος Προγραμματισμός	Programmation parallèle
SML-15	Μοντέλα Υπολογισμών για την Επαλήθευση Ασύγχρονων Κατανεμημένων Συστημάτων	Modèles de Calcul pour la Vérification des Systèmes Répartis Asynchrones
SML-16	Αρχιτεκτονική λογισμικού	Architecture logicielle
SML-17	Κατανεμημένη Αλγοριθμική και Ανοχή Σφαλμάτων	Algorithmique répartition et Tolérance aux défaillances
SML-18	Κατανεμημένα Συστήματα	Fondements de systèmes repartis
SML-19	Ασφαλή συστήματα	Sécurité des Systèmes
SML-20	Προχωρημένος Προγραμματισμός	Programmation évoluée : fondements et applications
SML-21	Αρχιτεκτονική Μεταγωγών Πακέτων	Architecture de Commutation de paquets
SML-22	Προχωρημένη Αρχιτεκτονική Επεξεργαστών	Architecture avancée de Processeurs
SML-23	Ανάλυση Επιδόσεων Συστημάτων και Δικτύων	Mesure et analyse de données pour l'évaluation de performances de réseaux et de systèmes
SML-24	Αλγοριθμική Παράλληλων Υπολογισμών	Algorithmique et techniques de base du calcul parallèle

Γ. Δεδομένα, Γνώσεις, Συνιστώσες Λογισμικού και Διεπαφές

Μαθήματα Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά:

DCI-01	Προχωρημένα Θέματα Βάσεων Δεδομένων	Fondements Bases de Données Avancées
DCI-02	Επικοινωνία Ανθρώπου-Μηχανής	Fondements Interface Homme Machine
DCI-03	Αναπαράσταση Γνώσης	Représentation des Connaissances
DCI-04	Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων	Systèmes de Gestion des Bases de Données
DCI-05	Μηχανική Μάθηση	Apprentissage Automatique
DCI-06	Κατανεμημένες Βάσεις Δεδομένων	Services bases de données repartis
DCI-07	Τυπικές μέθοδοι πληροφοριακών συστημάτων	Approche formelle des systèmes d'information

DCI-08	Εξόρυξη δεδομένων	Fouille de Données et Apprentissage
DCI-09	Ετερογενείς πηγές δεδομένων	Intégration de sources de données hétérogènes
DCI-10	Αρχιτεκτονική λογισμικού	Architecture logicielle

Μαθήματα Επιλογής:

DCI-11	Στατιστική Επεξεργασία της Πληροφορίας	Traitement Statistique de l'Information
DCI-12	Τεχνολογία Ανάπτυξης Ευφών, Κινητών και Πολυμεσικών Διεπαφών	Interaction Mobile et multimédia
DCI-13	Προχωρημένα Θέματα Επικοινωνίας Ανθρώπου-Μηχανής	Interface Homme Machine avancée
DCI-14	Διαλογική οπτικοποίηση της πληροφορίας	Recherche et Visualisation Interactive d'information
DCI-15	Διαχείριση Γνώσης στο Διαδίκτυο	Gestion de connaissances Internet
DCI-16	Εξαγωγή γνώσης από κείμενα	Extraction de connaissances à partir de textes
DCI-17	Δοκιμές συστημάτων πληροφορικής	Test de Systèmes Informatiques
DCI-18	Θέματα Θεωρίας Βάσεων Δεδομένων	Théorie Bases de Données
DCI-19	Ασφάλεια δεδομένων	Sûreté, Intégrité et Sécurité des Données
DCI-20	Ημιδομημένα δεδομένα	Données Semi-Structurées et XML
DCI-21	Μοντέλα Πληροφοριακών Συστημάτων	Modélisation des Systèmes d'Information
DCI-22	Διαχείριση Δεδομένων στον Παγκόσμιο Ιστό	Gestion de Données à la Toile
DCI-23	Θέματα Χωρικών και Χρονικών Βάσεων Δεδομένων	Traitement des Connaissances Temporelles et Spatiales
DCI-24	Επικοινωνία Ανθρώπου-Μηχανής μέσω ομιλίας	Accès Audio et Interaction Orale Homme-Machine
DCI-25	Οντολογίες και Σημασιολογικός Ιστός	Ontologie et Raisonnement sur des Sources d'Information
DCI-26	Αναιρέσιμη Συλλογιστική	Raisonnement non-monotone
DCI-27	Συστήματα Ροής Εργασιών	Systèmes d'enchaînement d'opérations
DCI-28	Συστήματα έξυπνων συνιστωσών λογισμικού	Systèmes multi-agents
DCI-29	Λογική και Αυτοματοποίηση Συμπερασμάτων	Logique et mécanisation de l'inférence
DCI-30	Εικονική πραγματικότητα και προχωρημένες διεπαφές	Fondements de la Réalité virtuelle et Interfaces Avancées
DCI-31	Νευρωνικά Δίκτυα	Réseaux de Neurones et applications
DCI-32	Συμβολική μάθηση	Apprentissage symbolique

Δ. Τηλεπικοινωνίες, Δίκτυα Υπολογιστών και Κατανεμημένα Συστήματα

Μαθήματα Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά:

TRD-01	Ασύρματα Δίκτυα και Κινητοί Υπολογισμοί	Réseaux Mobiles
TRD-02	Υπολογισμοί υψηλών επιδόσεων	Architectures en grappe pour le calcul haute performance et le service intensif de données
TRD-03	Βελτιστοποίηση Δικτύων Τηλεπικοινωνιών	Optimisation de Réseaux de Télécommunications à Très Haut Débit
TRD-04	Τεχνολογίες και Συστήματα για το Διαδίκτυο	Technologies et Systèmes pour Internet
TRD-05	Έλεγχος Πόρων και Επίδοση σε Ενσύρματα και Ασύρματα Δίκτυα Υψηλών Ταχυτήτων	Performance de Réseaux de Télécommunications à Très Haut Débit
TRD-06	Παράλληλες και Κατανεμημένες Εφαρμογές	Construction d'applications parallèles et reparties

TRD-07	Προχωρημένα Θέματα Δικτύων	Aspects avancés des réseaux
TRD-08	Καταμεμημένα Συστήματα	Fondements des systèmes repartis
TRD-09	Επαλήθευση ασύγχρονων καταμεμημένων συστημάτων	Modèles de Calcul pour la Vérification des Systèmes Répartis Asynchrones

Μαθήματα Επιλογής:

TRD-11	Συστήματα Ασυρμάτων Επικοινωνιών	Systèmes de communications sans fil
TRD-12	Προσομοίωση για την αξιολόγηση επιδόσεων συστημάτων και δικτύων	Modélisation et simulation pour l'évaluation de performances de réseaux et de systèmes
TRD-13	Αρχιτεκτονική Παράλληλων Υπολογιστών	Architecture d'ordinateurs parallèles
TRD-14	Παράλληλος Προγραμματισμός	Programmation parallèle
TRD-15	Κώδικες Διόρθωσης Λαθών	Codes Correcteurs d'Erreur
TRD-16	Παράλληλα Συστήματα και Grids	Systèmes parallèles
TRD-17	Συμπίεση Δεδομένων και Σημάτων	Compression des Données et des Signaux
TRD-18	Ασφαλή συστήματα	Sécurité des Systèmes
TRD-19	Υπολογισμοί υψηλών επιδόσεων	Calcul Haute Performance et Metacomputing
TRD-20	Στατιστική Επεξεργασία Σημάτων	Traitement statistique des Signaux
TRD-21	Επεξεργασία Φωνής	Traitement de la Parole
TRD-22	Ανάλυση Επιδόσεων Συστημάτων και Δικτύων	Mesure et analyse de données pour l'évaluation de performances de réseaux et de systèmes
TRD-23	Αλγοριθμική Παράλληλων Υπολογισμών	Algorithmique et techniques de base du calcul parallèle
TRD-24	Κρυπτογραφία	Cryptographie
TRD-25	Αρχιτεκτονική Μεταγωγών Πακέτων	Architecture de Commutation de paquets
TRD-26	Θεωρία Δικτύων Υψηλών Επιδόσεων	Théorie des réseaux haute performance

Ε. Γραφική, Υπολογιστική Όραση και Ρομποτική

Μαθήματα Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά:

IVR-01	Ψηφιακή Επεξεργασία Εικόνων	Traitement d'Images
IVR-02	Υπολογιστική Όραση	Vision par Ordinateur
IVR-03	Υπολογιστική Γεωμετρία	Géométrie Algorithmique
IVR-04	Εικονικές αναπαραστάσεις	Création d'images virtuelles
IVR-05	Γεωμετρικά μοντέλα για εικονική πραγματικότητα	Modélisation géométrique et physique à partir des images pour la réalité virtuelle
IVR-06	Αντίληψη εικόνων	Images et représentations mentales
IVR-07	Αυτόνομη Ρομποτική Πλοήγηση	Planification de Mouvement Robotique
IVR-08	Μοντέλα για τη Ρομποτική και τη Γραφική	Modélisation physique pour la robotique et la synthèse d'images
IVR-09	Τεχνικές συνθετικής κίνησης	Techniques d'Animation
IVR-10	Προχωρημένα θέματα γραφικής	Synthèse d'images avancée

Μαθήματα Επιλογής:

IVR-11	Φυσική και τεχνητή αντίληψη	Perception naturelle et artificielle
IVR-12	Αναγνώριση Προτύπων	Reconnaissance des Formes

IVR-13	Στατιστική Επεξεργασία Σημάτων	Traitement statistique des Signaux
IVR-14	Πλέγματα και επιφάνειες	Maillages et surfaces
IVR-15	Περιγραφή Οπτικού Περιεχομένου Εικόνων	Description de contenu d'images
IVR-16	Νευρωνικά Δίκτυα	Réseaux de Neurones et applications
IVR-17	Βιομημητική Ρομποτική	Robotique bio-mimetique
IVR-18	Ιατρικές εικόνες και Ρομποτική	Imagerie et Robotique médicales
IVR-19	Επεξεργασία Ψηφιακού Video	Traitement vidéo
IVR-20	Μηχανική Μάθηση	Apprentissage Automatique

Επιπλέον στις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών περιλαμβάνονται δραστηριότητες όπως επικουρία μαθήματος και παρακολούθηση σεμιναρίων, με φόρτο αντίστοιχο 20 ακαδημαϊκών μονάδων. Η έρευνα για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας αντιστοιχεί σε 35 ακαδημαϊκές μονάδες και διαρκεί κατ' ελάχιστο ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο.

13. Τμήμα Βιολογίας

Πρόεδρος: Καθηγητής Ιωσήφ Παπαματθαϊάκης, τηλ.: 2810 394405, e-mail: chairperson@biology.uoc.gr
Αναπλ. Πρόεδρος: Καθηγητής Νικόλαος Πανόπουλος, τηλ.: 2810 394369-394368

Γραμματέας: Χαριτίνη Ζαφειροπούλου-Σφακιανάκη, τηλ.: 2810 394401, fax: 2810 394404
e-mail: chsfakian@biology.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

13.1 Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών

Διευθύντρια Προγράμματος: Καθηγήτρια Καλλιόπη Ρουμπελάκη-Αγγελάκη

Πληροφορίες: Γεωργία Παπαδάκη, τηλ.: 2810 394459, e-mail: rmbbote@biology.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.uoc.gr/PlanMolBioloBiotec

13.2 Περιβαλλοντική Βιολογία - Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Οικονομόπουλος Αριστείδης

Πληροφορίες: Ελευθερία Λαρεντζάκη, τηλ.: 2810 394402, e-mail: eleftheria@biology.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.uoc.gr/EnvBiol

13.3 Μοριακή Βιολογία - Βιοϊατρική

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Χρήστος Στουρνάρας

Πληροφορίες: Ελευθερία Λαρεντζάκη, τηλ.: 2810 394402, e-mail: eleftheria@biology.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.gr/Mol_grad

13.4 Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Βασίλειος Μπουριώτης

Πληροφορίες: Χριστίνα Παραούρη, τηλ.: 2810 394090, e-mail: probiotech@biology.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.uoc.gr/probiotech

13.1 Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών

Διευθύντρια Προγράμματος: Καθηγήτρια Καλλιόπη Ρουμπελάκη-Αγγελάκη

Πληροφορίες: Γεωργία Παπαδάκη

τηλ.: 2810 394459

e-mail: pmbbote@biology.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.uoc.gr/PlanMolBiolBiotec

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Το Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη «Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών» από το ακαδημαϊκό έτος 1997 - 1998 (υπουργική απόφαση Β7/151/1.4.1998, Φ.Ε.Κ. 354/14.4.1998 και Β7/5965/6.11.2002, Φ.Ε.Κ.1465/21.11.2002)

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας σε τομείς αιχμής του ευρύτερου φάσματος της Μοριακής Βιολογίας Φυτών, Μοριακής Γενετικής Φυτών, Μοριακής Φυσιολογίας Φυτών και Μοριακής Φυτοπαθολογίας και των Βιοτεχνολογικών Εφαρμογών τους. Επίσης, στόχος του Προγράμματος είναι η άρτια εκπαίδευση επιστημόνων με την ευρεία γνώση του ερευνητικού πεδίου, ικανών για τη στελέχωση ακαδημαϊκών, ερευνητικών ιδρυμάτων και σχετικών μονάδων παραγωγής στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στη «Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών»
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στη «Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών».

2. Χρονική Διάρκεια

Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης η διάρκεια των σπουδών είναι τέσσερα (4) έως έξι (6) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα απαιτούνται πέντε (5) έως οκτώ (8) εξάμηνα. Σε ειδικές περιπτώσεις ένταξης μεταπτυχιακού φοιτητή στην κατηγορία των μεταπτυχιακών φοιτητών μερικής

απασχόλησης, η χρονική διάρκεια για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης μπορεί να διπλασιασθεί.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Το Π.Μ.Σ. στη «Μοριακή Βιολογία και Βιοτεχνολογία Φυτών» δέχεται πτυχιούχους όλων των Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών, καθώς και αποφοίτους Γεωπονικών, Κτηνιατρικών και Ιατρικών Τμημάτων των Α.Ε.Ι. της Ελλάδας ή πανεπιστημίων της αλλοδαπής. Ωστόσο, ο τίτλος σπουδών από πανεπιστήμια της αλλοδαπής πρέπει να έχει αναγνωριστεί από το ΔΙΚΑΤΣΑ, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 16 του Ν. 2327/95. Για αλλοδαπούς υποψηφίους δεν ισχύει το τελευταίο. Επίσης, στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι συναφών Τμημάτων Τ.Ε.Ι. (άρθρο 5. του Ν. 2916/2001) σύμφωνα με τις συνολικές προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται, όπως καθορίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος Βιολογίας.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δέκα (10) για κάθε ακαδημαϊκό έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης περιγράφονται στη συνέχεια.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής τον πρώτο χρόνο παρακολουθεί υποχρεωτικά:

- θεωρητικά μεταπτυχιακά μαθήματα συνολικής διάρκειας τουλάχιστον διακοσίων (200) ωρών στα οποία και εξετάζεται
- τρεις προχωρημένες εργαστηριακές ασκήσεις (ερευνητική μεθοδολογία) στα γνωστικά αντικείμενα των τομέων ειδίκευσης συνολικής διάρκειας εξακοσίων (600) ωρών.

Τα μαθήματα που προσφέρονται, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα

- Φυτικά Γονιδιώματα, Χαρτογράφηση και Κλωνοποίηση Γονιδίων	(14 ώρες)
- Κλασική και Μοριακή Βελτίωση φυτών	(14 ώρες)
- Γενετικά Τροποποιημένα Φυτά	(28 ώρες)
- Ρυθμιστικοί Μηχανισμοί της Φωτοσύνθεσης	(20 ώρες)
- Δευτερογενής Μεταβολισμός και Μεταβολική Μηχανική	(28 ώρες)
- Μοριακή Βιολογία Αβιοτικών Καταπονήσεων	(15 ώρες)
- Μοριακή Φυτοπαθολογία	(25 ώρες)
- Βιοτεχνολογία Βιομηχανικών και Αρωματικών Φυτών	(25 ώρες)
- Ερευνητικές Μέθοδοι στη Βιολογία Φυτών	(9 ώρες)
- Διαχείριση Νέων Τεχνολογιών: η περίπτωση της Βιοτεχνολογίας - Βιοηθική	(15 ώρες)
- Αναπτυξιακή Βιολογία Φυτών	(25 ώρες)
- Ανοσοδιάγνωση και Μοριακή Διάγνωση παθογόνων	(12 ώρες)
- Μοριακή Ανάλυση Μεταβολισμού του Αζώτου	(10 ώρες)

Καθένα από τα παραπάνω μαθήματα μπορεί να διαιρείται σε ενότητες οι οποίες καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να παρακολουθήσει επιπλέον τα μαθήματα άλλου Τομέα ή άλλου Τμήματος, όπως αυτά προσφέρονται, μετά από έγκριση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) του Τμήματος Βιολογίας. Όλα τα παραπάνω μαθήματα και οι εργαστηριακές ασκήσεις οφείλουν να ολοκληρωθούν σε δύο (2) εξάμηνα.

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους, ο μεταπτυχιακός φοιτητής εκπονεί ερευνητική εργασία σε εργαστήριο της επιλογής του, με σύμφωνη γνώμη της Ε.Μ.Σ. Ο φοιτητής θεωρείται ότι περάτωσε τις σπουδές του και του απονέμεται το Μ.Δ.Ε., εφόσον συμπλήρωσε τέσσερα (4) εξάμηνα σπουδών, περάτωσε επιτυχώς τα μαθήματα και τις εργαστηριακές ασκήσεις και συνέγραψε διατριβή, περιγρά-

φοντας την ερευνητική δραστηριότητα του δεύτερου έτους.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να εξεταστεί επιτυχώς ενώπιον τριμελούς εξεταστικής επιτροπής (εξετάσεις ποιότητας) σε θέματα σχετικά με το αντικείμενο του μεταπτυχιακού προγράμματος, να εκπονήσει το ερευνητικό του έργο, να συγγράψει και να υποστηρίξει δημόσια τη διατριβή του, όπως ορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 2083/92 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

13.2 Περιβαλλοντική Βιολογία - Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Οικονομόπουλος Αριστείδης
Πληροφορίες: Ελευθερία Λαρεντζάκη, τηλ.: 2810 394402
e-mail: eleftheria@biology.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.uoc.gr/EnvBioI

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην «Περιβαλλοντική Βιολογία - Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων» από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 (υπουργική απόφαση Β7/431/13.10.98, Φ.Ε.Κ. 1151/3.11.1998 και Β7/5964/6.11.2002, Φ.Ε.Κ. 1465/21.11.2002). Η λειτουργία του Π.Μ.Σ. γίνεται σε στενή συνεργασία με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης και το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας Κρήτης καθώς και με επιλεγμένα μέλη Δ.Ε.Π. και ερευνητές πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων του εσωτερικού και εξωτερικού.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας σε τομείς αιχμής του ευρύτερου φάσματος των Θαλάσσιων, Παράκτιων και Χερσαίων Βιολογικών Πόρων, της Εφαρμοσμένης Οικολογίας, της Διαχείρισης Οικοσυστημάτων, της Αλιείας και των Υδατοκαλλιεργειών καθώς και της Βιολογικής Γεωργίας. Επίσης, στόχος του Προ-

γράμματος είναι η άρτια εκπαίδευση επιστημόνων με την ευρεία γνώση του ερευνητικού πεδίου. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα προβλέπει τη δυνατότητα εξειδίκευσης σε θέματα που άπτονται της προστασίας του περιβάλλοντος και διαχείρισης των νησιώτικων οικοσυστημάτων, η σπουδαιότητα των οποίων είναι εξαιρετικά σημαντική για τη χώρα μας.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) με κατευθύνσεις:
  - Χερσαία Οικοσυστήματα και Βιολογικοί Πόροι
  - Θαλάσσια Οικοσυστήματα και Βιολογικοί Πόροι
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στην «Περιβαλλοντική Βιολογία - Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων»

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) είναι τέσσερα (4) έως έξι (6) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε επιπλέον πέντε (5) έως οκτώ (8) εξάμηνα. Σε ειδικές περιπτώσεις ένταξης μεταπτυχιακού φοιτητή στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης, η χρονική διάρκεια για την κτήση του Μ.Δ.Ε. μπορεί να διπλασιαστεί.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Σχολών Θετικών Επιστημών καθώς και απόφοιτοι Γεωπονικών, Κτηνιατρικών και Ιατρικών Τμημάτων των Α.Ε.Ι. της Ελλάδας ή πανεπιστημίων άλλων χωρών. Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 5 του Ν. 2916/2001 και ο Κανονισμός Σπουδών του Τμήματος.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) για κάθε ακαδημαϊκό έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Α' έτους πρέπει να παρακολουθήσει:

- θεωρητικά μεταπτυχιακά μαθήματα συνολικής διάρκειας τουλάχιστον διακοσίων (200) ωρών στα οποία ο μεταπτυχιακός φοιτητής εξετάζεται,
- τρεις προχωρημένες εργαστηριακές ασκήσεις (rotations) στα γνωστικά αντικείμενα των τομέων ειδίκευσης, συνολικής διάρκειας εξακοσίων (600) ωρών.

Τα μαθήματα που προσφέρονται και η διάρκειά τους περιγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Μαθήματα Κορμού (σύνολο ωρών 120)

- Αφ	
- Θαλάσσια Οικοσυστήματα	(20 ώρες)
- Χι	
- Βιοποικιλότητα	(20 ώρες)
- Δι	
- Ανάλυση Δεδομένων	(25 ώρες)

Μαθήματα Επιλογής (σύνολο ωρών 150)

- Δι	
- Θέματα Αιχμής Εφαρμοσμένης Οικολογίας	(25 ώρες)
- Υί	
- Περιβαλλοντική Γεωλογία	(15 ώρες)
- Νι	
- Παρακολούθηση Περιβαλλοντικών Αλλαγών	(10 ώρες)
- Μι	
- Αποκατάσταση Οργανικά Ρυπασμένου Περιβάλλοντος	(10 ώρες)
- Σε	
- Μάθημα με Ανάθεση Ύλης (reading course)	(10 ώρες)
- Άλλα μαθήματα των Μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.	

Καθένα από τα παραπάνω μαθήματα μπορεί να διαιρείται σε γνωστικά αντικείμενα που καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να παρακολουθήσει επιπλέον τα μαθήματα άλλου Τομέα ή άλλου Τμήματος, όπως αυτά προσφέρονται, μετά από έγκριση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.). Όλα τα παραπάνω μαθήματα και οι εργαστηριακές ασκήσεις πρέπει να ολοκληρωθούν σε δύο (2) εξάμηνα.

Στο Γ' και Δ' εξάμηνο ο μεταπτυχιακός φοιτητής εκπονεί ερευνητική εργασία της επιλογής του, με σύμφωνη γνώμη της Ε.Μ.Σ. Ο φοιτητής θεωρείται ότι ολοκλήρωσε τις σπουδές του και του απονέμεται Μ.Δ.Ε., εφόσον συμπλήρωσε τέσσερα (4) εξάμηνα σπουδών, περάτωσε επιτυχώς τα μαθήματα και τις εργαστηριακές ασκήσεις και συνέγραψε διατριβή, περιγράφοντας την ερευνητική του δραστηριότητα κατά το δεύτερο έτος.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να εκπονήσει το πειραματικό μέρος της εργασίας, να συγγράψει και να υποστηρίξει δημόσια τη διατριβή του, όπως ορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 2083/92.

13.3 Μοριακή Βιολογία - Βιοϊατρική Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Χρήστος Στουρνάρας

Πληροφορίες: Ελευθερία Λαρεντζάκη

τηλ.: 2810 394402

e-mail: eleftheria@biology.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.gr/Mol_grad

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στα Τμήματα Ιατρικής και Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας (I.M.B.V.) του Ιδρύματος Τεχνολογίας Έρευνας (I.T.E.) λειτουργεί Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη «Μοριακή Βιολογία - Βιοϊατρική» από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 (υπουργική απόφαση Β7/502/25.9.1998, Φ.Ε.Κ.1064/12.10.1998 και Β761632/6.8.2003, Φ.Ε.Κ.1214/27.8.2003). Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος αναλαμβάνει το Τμήμα Βιολογίας.

Τα συμμετέχοντα στο Πρόγραμμα Ιδρύματα έχουν συνάψει προγραμματική συμφωνία συνεργασίας με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου Μοριακής Βιολογίας (E.M.B.L.).

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στην περιοχή της Μοριακής Βιολογίας - Βιοϊατρικής. Σκοπός του Προγράμματος είναι η προετοιμασία άριστα εκπαιδευμένων στελεχών για σταδιοδρομία στη Βιολογική - Βιοϊατρική έρευνα, διδασκαλία και απασχόληση στους τομείς αιχμής που καλύπτονται από το Π.Μ.Σ.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Μοριακή Βιολογία - Βιοϊατρική»,
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα στη «Μοριακή Βιολογία - Βιοϊατρική»

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια των σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τέσσερα (4) έως έξι (6) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται πέντε (5) έως οκτώ (8) επιπλέον εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. «Μοριακή Βιολογία - Βιοιατρική» γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής, προερχόμενοι από Τμήματα Ιατρικής, Βιολογίας, Γενετικής, Βιοχημείας, Βιοτεχνολογίας, Μοριακής Βιολογίας, Γεωπονικής, Κτηνιατρικής, Φαρμακευτικής, Χημείας, Χημικών Μηχανικών, Πληροφορικής, Φυσικής, Μαθηματικών, Στατιστικής, και συναφών ειδικοτήτων Α.Ε.Ι., σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο Ν. 2327/95.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι πέντε (25) για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Ο αριθμός αυτός μπορεί να τροποποιηθεί με απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα και οι ασκήσεις για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Υποχρεωτικά Μαθήματα

- [ ]
- Βιολογία και κοινωνία - προβληματισμοί Βιοηθικής
- [ ]
  - Α. Μοριακή οργάνωση της ζωής
  - Β. Κυτταρική οργάνωση της ζωής
  - Γ. Πολυκυτταρική οργάνωση της ζωής

Δ. Διαφοροποιημένες λειτουργίες της ζωής (αναπτυξιακή και λειτουργική Ανοσοβιολογία και Νευροβιολογία)

Ε. Η ιστορία της ζωής στη γη

ΣΤ. Λειτουργική ανάλυση βιολογικών πληροφοριών

- Η διεπιστημονική βάση της σύγχρονης Βιολογίας
- Γνωριμία με το ερευνητικό περιβάλλον

Εργαστηριακές Ασκήσεις Επιλογής

Οι Εργαστηριακές Ασκήσεις Επιλογής είναι υποχρεωτικές τρεις (ή δύο για κατόχους Μ.Δ.Ε. που επιλέγονται για Διδακτορικό Δίπλωμα) ασκήσεις διάρκειας δύο (2) μηνών εκάστη, στα εργαστήρια των μελών του Προγράμματος και στις εξής περιοχές:

- Μοριακή Κυτταρική Βιολογία
- Βιοχημεία
- Κυτταρική Φυσιολογία
- Ανοσολογία
- Αναπτυξιακή Γενετική
- Γενετική Μηχανική
- Ανάλυση Γονιδιωμάτων
- Μοριακή Γενετική
- Μεταγονιδιωματική
- Μοριακή Εξέλιξη

Οι κάθε είδους ειδικές ρυθμίσεις για το ετήσιο πρόγραμμα σπουδών και όλα τα εκπαιδευτικά θέματα του Π.Μ.Σ. ορίζονται από τον Κανονισμό Σπουδών του Π.Μ.Σ σε εναρμόνιση με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2083/92.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Ο υποψήφιος για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στη «Μοριακή Βιολογία - Βιοιατρική» πρέπει να είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προερχόμενος από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στα αντικείμενα Μοριακής Βιολογίας - Βιοιατρικής, Βιολογίας, Ιατρικής, Βιοτεχνολογίας, Βιοχημείας, Γενετικής Βακτηριολογίας, Ιολογίας, Ανοσολογίας και σε συναφή αντικείμενα, όπως αυτά ορίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ.

13.4 Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Βασίλειος Μπουριώτης

Πληροφορίες: Χριστίνα Παραούρη
τηλ.: 2810 394090
e-mail: probiotech@biology.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.biology.uoc.gr/probiotech

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στα Τμήματα Βιολογίας και Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην «Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία» από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 (υπουργική απόφαση Β78347/1.3.2004 Φ.Ε.Κ.471/5.3.2004). Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Βιολογίας.

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στην περιοχή της Πρωτεϊνικής Βιοτεχνολογίας και Πρωτεϊνωματικής καθώς και η προετοιμασία άριστα εκπαιδευμένων στελεχών για σταδιοδρομία στην παραγωγή, στην έρευνα και στη διδασκαλία, στους τομείς αιχμής που καλύπτονται από το Π.Μ.Σ.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει:

- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην «Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία»,
- Διδακτορικό Δίπλωμα στην «Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία».

2. Χρονική Διάρκεια

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τέσσερα (4) έως έξι (6) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται επιπλέον πέντε (5) έως οκτώ (8) εξάμηνα. Σε ειδικές περιπτώσεις ένταξης μεταπτυχιακού φοι-

τητή στην κατηγορία μερικής απασχόλησης, η χρονική διάρκεια για την κτήση του τίτλου μπορεί να διπλασιαστεί.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων Βιολογίας, Χημείας, Ιατρικής και συναφών επιστημών καθώς και απόφοιτοι Τμήματος Φαρμακευτικής, Κτηνιατρικής και Γεωπονικής των Α.Ε.Ι. της Ελλάδας ή πανεπιστημίων άλλων χωρών. Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφών ειδικοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2916/2001 και του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Ο αριθμός αυτός μπορεί να τροποποιηθεί με απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση, κατά τον πρώτο

χρόνο, των ακόλουθων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

- θεωρητικά μεταπτυχιακά μαθήματα συνολικής διάρκειας τουλάχιστον διακοσίων (200) ωρών, στα οποία ο μεταπτυχιακός φοιτητής εξετάζεται,
- τρεις προχωρημένες εργαστηριακές ασκήσεις (rotations) στα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος συνολικής διάρκειας οκτακοσίων (800) τουλάχιστον ωρών.

Τα μαθήματα που προσφέρονται παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

- Κωδικοποίηση Πρωτεϊνών	(15 ώρες)
- Οι Πρωτεΐνες στο Κυτταρικό Περιβάλλον	(25 ώρες)
- Δομή και Λειτουργίες Πρωτεϊνών	(30 ώρες)
- Σύγχρονες Τεχνικές Ανάλυσης Πρωτεϊνών και Πρωτεϊνωμάτων	(30 ώρες)
- Δομική Πρωτεϊνωματική	(20 ώρες)
- Βιοπληροφορική και Εφαρμογές στην Ανάλυση Πρωτεϊνωμάτων	(20 ώρες)
- Τεχνολογία Παραγωγής Πρωτεϊνών	(30 ώρες)
- Εφαρμογές Πρωτεϊνών στη Βιοτεχνολογία και στις Επιστήμες Υγείας	(30 ώρες)

Επίσης από το Πρόγραμμα προβλέπεται κύκλος σεμιναρίων με προσκεκλημένους ομιλητές από ένα ευρύ φάσμα επιστημών σχετικών με την Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία, καθώς και η λειτουργία ενός (1) θερινού σχολείου ανά έτος με συμμετοχή τοπικών και εξωτερικών διδασκόντων και εταιρειών.

Παράλληλα, το Πρόγραμμα προβλέπει τρεις ασκήσεις διάρκειας τριών (3) μηνών έκαστη, στα εργαστήρια των μελών του Προγράμματος και σε περιοχές εξειδίκευσης οι οποίες άπτονται της Πρωτεϊνικής Βιοτεχνολογίας.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών- Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα ακολουθούνται όσα ορίζει ο Κανονισμός Σπουδών των συνεργαζόμενων Τμημάτων και οι διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2083/92. Οι κάθε είδους ειδικές ρυθμίσεις για το ετήσιο πρόγραμμα σπουδών και όλα τα εκπαιδευτικά θέματα του Προγράμματος αποφασίζονται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή και ορίζονται από τον Κανονισμό Σπουδών του Π.Μ.Σ σε εναρμόνιση με τον Κανονισμό Σπουδών των Τμημάτων Βιολογίας και Χημείας και με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2083/92.

14. Τμήμα Χημείας

Πρόεδρος: Καθηγητής Νικόλαος Μιχαλόπουλος, τηλ.: 2810 393602
Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Εμμανουήλ Στρατάκης, τηλ.: 2810 393641

Γραμματέας: Ευαγγελία Χατζηδάκη - Μαυρουδή, τηλ.: 2810 393620, fax: 2810 393601
e-mail: xatzidak@demistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

14.1 Χημεία

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Νικόλαος Μιχαλόπουλος
Πληροφορίες: Μαρία Βασιλάκη, τηλ.: 2810 393624, e-mail: vaschem@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/postgraduate/

14.2 Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ευριπίδης Γ. Στεφάνου
Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη, τηλ.: 2810 393677, e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/postgraduate

14.3 Εφηρμοσμένη Μοριακή Φασματοσκοπία

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Σταύρος Φαράντος
Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη, τηλ.: 2810 393677, e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/posgraduate

14.4 Απομόνωση και Σύνθεση Φυσικών Προϊόντων με Βιολογική Δραστικότητα

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Μιχάλης Ορφανόπουλος
Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη, τηλ.: 2810 393677, e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/posgraduate

14.5 Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ευριπίδης Στεφάνου
Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη, τηλ. 2810 393677, e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.teiher/tepro

14.1 Χημεία

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Νικόλαος Μιχαλόπουλος

Πληροφορίες: Μαρία Βασιλάκη
τηλ.: 2810 393624
e-mail: vaschem@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/postgraduate/

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Χημείας λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) στη «Χημεία» (υπουργική απόφαση Β1/825, Φ.Ε.Κ. 865, τ. Β'/26.11.1993 και Β7/56879/28.7.4005, Φ.Ε.Κ. 1219, τ. Β'/1.9.2005). Το Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο την Πειραματική, Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Χημεία. Σκοπός του είναι:

- η ειδίκευση σε περιοχές της Θεωρητικής και Πειραματικής Χημείας, ώστε ο κάτοχος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης να απασχοληθεί σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς, σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα ως ειδικό τεχνικό προσωπικό, στην εκπαίδευση με αυξημένα προσόντα και δυνατότητες προσφοράς, καθώς και στις διάφορες βιομηχανίες όπου η παρουσία του είναι απαραίτητη.
- η απονομή Διδακτορικού Διπλώματος, του οποίου ο κάτοχος θα μπορεί επιπλέον να εργαστεί στη διδασκαλία και έρευνα των Χημικών Επιστημών στα Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., ερευνητικά κέντρα, φαρμακοβιομηχανίες και άλλους οργανισμούς όπου η παρουσία διδακτόρων χημικών είναι απαραίτητη.

Το Τμήμα Χημείας μπορεί σε συνεργασία με Ερευνητικά Ιδρύματα της χώρας, όπως είναι ο Δημόκριτος, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε), το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε), το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας (Ι.ΘΑ.ΒΙ.Κ.) να εκπαιδεύσει σπουδαστές για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος. Πρέπει όμως να τηρηθούν οι πιο κάτω προϋποθέσεις.

Ο μεταπτυχιακός σπουδαστής μπορεί να πραγματοποιήσει ολόκληρη ή μέρος της ερευνητικής του εργασίας σε ένα από τα παραπάνω Ιδρύματα, με την επίβλεψη καθηγητή ή ερευνητή με Διδακτορικό. Οι υπόλοιπες διαδικασίες (πρόσληψη με εξετάσεις, μαθήματα Γ.Μ.Ε, σεμινάρια) ακολου-

θούν πιστά το μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Χημικού Τμήματος. Εάν το αντίστοιχο Ίδρυμα έχει οργανωμένα μεταπτυχιακά μαθήματα (όπως ο Δημόκριτος), η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ) κρίνει τον αριθμό των μαθημάτων που μπορούν να αναγνωριστούν ή και να συμπληρωθούν από μαθήματα του Τμήματος. Στην περίπτωση που το Ερευνητικό Ίδρυμα δεν παρέχει μεταπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος, ο σπουδαστής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει ανελλιπώς τα μαθήματα του Τμήματος. Οι επικουρικές υποχρεώσεις των υποτρόφων της κατηγορίας αυτής είναι ανάλογες και περιλαμβάνουν συμμετοχή σε ασκήσεις - φροντιστήρια και επιτηρήσεις. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Τμήματος Χημείας εκπονεί το μεγαλύτερο μέρος της ερευνητικής του εργασίας στα Ερευνητικά Εργαστήρια του Τμήματος Χημείας, εκτός ειδικών περιπτώσεων που απαιτείται σύντομη απουσία λόγω έλλειψης ειδικευμένου εξοπλισμού. Σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει απόφαση της Ε.Μ.Σ, έπειτα από σχετική αίτηση του επιβλέποντα καθηγητή.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

- Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει:
- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Χημεία» με τις παρακάτω κατευθύνσεις:
    - Πειραματική Χημεία (Φυσικοχημεία, Ανόργανη, Βιοχημεία, Οργανική, Αναλυτική Χημεία και Χημεία Περιβάλλοντος)
    - Θεωρητική Χημεία
  - β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ) στη «Χημεία».

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) απαιτούνται επιπλέον τέσσερα (4) έως έξι (έξι) εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί μετά από εξετάσεις και συνέντευξη πτυχιούχοι Σχολών Θετικών, Τεχνολογικών Επιστημών καθώς και απόφοιτοι Πολυτεχνικών Σχολών των Α.Ε.Ι. της χώρας ή αντίστοιχων Τμημάτων της αλλοδαπής. Κάτοχοι Μ.Δ.Ε γίνονται δεκτοί έπειτα από συνέντευξη και στη συνέχεια η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών τους αναγνωρίζει ή όχι τα μαθήματα που ήδη έχουν παρακολουθήσει και πιθανώς τους ορίζει μερικά συμπληρωματικά.

2. Αριθμός εισακτέων

Ο ετήσιος αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα (40) φοιτητές για κάθε ακαδημαϊκό έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Α' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προσφέρονται τα ακόλουθα μαθήματα.

Α' Εξάμηνο

2. Προχωρημένη Ανόργανη Χημεία
4. Προχωρημένη Οργανική Χημεία
6. Προχωρημένη Φυσικοχημεία

Β' Εξάμηνο

2. Θέματα Ανόργανης Χημείας
4. Θέματα Οργανικής Χημείας
6. Θέματα Φυσικοχημείας

Κάθε μάθημα είναι τρίωρης υποχρεωτικής παρακολούθησης, διαρκεί δεκατρείς εβδομάδες και αντιστοιχεί σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες. Για το Γ' και Δ' εξάμηνο προβλέπεται η εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας.

Για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να:

- να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε έξι (6) μεταπτυχιακά μαθήματα που θα επιλέξει από το σύνολο των μαθημάτων των δυο εξαμήνων και να συγκεντρώσει συνολικά δεκαοκτώ (18) διδακτικές μονάδες.
- να εκπονήσει και να υποστηρίξει τη μεταπτυχιακή του εργασία.

Ο κατώτατος μέσος όρος βαθμού των μαθημάτων είναι επτά (7) με άριστα το δέκα (10). Για μεταπτυχιακούς οι οποίοι προέρχονται από άλλους κλάδους π.χ. Βιολογίας, Φυσικής, Πολυτεχνικές Σχολές, Τ.Ε.Ι. απαιτείται - σε περίπτωση που δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα σπουδών τους η παρακολούθηση τριών (3) προπτυχιακών μαθημάτων: Γενική Χημεία, Οργανική Χημεία και ένα (1) από τα παρακάτω, Βιοχημεία, Ανόργανη Χημεία, Φυσικοχημεία και Αναλυτική Χημεία.

Με το πέρας των μαθημάτων και της ερευνητικής τους εργασίας στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. για το Μ.Δ.Ε οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρουσιάζουν τη διατριβή τους σε δημόσια ανοικτή παρουσίαση ενώπιον της τριμελούς επιτροπής. Η διατριβή τους πρέπει να περιλαμβάνει τρία τμήματα: βιβλιογραφική ανασκόπηση, αποτελέσματα, συζήτηση αποτελεσμάτων και μελλοντικές προοπτικές της εργασίας τους στο επιστημονικό πεδίο που έχουν εργαστεί.

Μετά τη δημόσια παρουσίαση και τις ερωτήσεις των ακροατών ο υποψήφιος εξετάζεται από την τριμελή επιτροπή απουσία του κοινού. Η τριμελής επιτροπή αποφαινεται μετά την εξέταση για την απονομή του Μ.Δ.Ε μέσω γραπτής αναφοράς. Αν ο υποψήφιος επιθυμεί την ένταξη στο πρό-

γραμμα για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο θα πρέπει να το δηλώσει πριν την παρουσίαση της διατριβής για το Μ.Δ.Ε. Η τριμελής επιτροπή εκφράζει επίσης γραπτώς και σε ξεχωριστό πρακτικό την άποψή της για τις προοπτικές συνέχισης της ερευνητικής εργασίας στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο.

Το Τμήμα Χημείας μπορεί σε συνεργασία με Ερευνητικά Ιδρύματα της χώρας, όπως είναι ο Δημόκριτος, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε), το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε), το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας (Ι.ΘΑ.ΒΙ.Κ.) να εκπαιδεύσει σπουδαστές για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος. Πρέπει όμως να τηρηθούν οι πιο κάτω προϋποθέσεις.

Ο μεταπτυχιακός σπουδαστής μπορεί να πραγματοποιήσει ολόκληρη ή μέρος της ερευνητικής του εργασίας σε ένα από τα παραπάνω Ιδρύματα, με την επίβλεψη καθηγητή ή ερευνητή με Διδακτορικό. Οι υπόλοιπες διαδικασίες (πρόσληψη με εξετάσεις, μαθήματα Γενικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις, σεμινάρια) ακολουθούν πιστά το μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Χημικού Τμήματος. Εάν το αντίστοιχο Ίδρυμα έχει οργανωμένα μεταπτυχιακά μαθήματα (όπως ο Δημόκριτος), η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ) κρίνει τον αριθμό των μαθημάτων που μπορούν να αναγνωριστούν ή και να συμπληρωθούν από μαθήματα του Τμήματος. Στην περίπτωση που το Ερευνητικό Ίδρυμα δεν παρέχει μεταπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος, ο σπουδαστής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει ανελλιπώς τα μαθήματα του Τμήματος. Οι επικουρικές υποχρεώσεις του υποτρόφου της κατηγορίας αυτής είναι ανάλογες και περιλαμβάνουν συμμετοχή σε ασκήσεις - φροντιστήρια και επιτηρήσεις. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Τμήματος Χημείας εκπονεί το μεγαλύτερο μέρος της ερευνητικής του εργασίας στα Ερευνητικά Εργαστήρια του Τμήματος Χημείας, εκτός ειδικών περιπτώσεων που απαιτείται σύντομη απουσία λόγω έλλειψης ειδικευμένου εξοπλισμού. Σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει απόφαση της Ε.Μ.Σ, έπειτα από σχετική αίτηση του επιβλέποντα καθηγητή.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών- Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής προϋποτίθεται η κτήση του Μ.Δ.Ε, σύμφωνα με τους όρους που περιγράφη-

ΚΑΝ. I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Ο επιβλέπων καθηγητής είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Στο Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί ο Εθνικός Μεταπτυχιακός Παν/σμοστών (ΕΠΜΣ) με τίτλο «Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος» από το μέλος άλλου Τμήματος ή Ίδρυμας, υπό την αιγίδα και απόφαση Β7/462/12.8.98, Φ.Ε.Κ. 942, τ.Β'/2.9.98 και κατά αριθμό διδακτορικού διπλώματος Β7/221751.92.2002 Φ.Ε.Κ.43, τ.Β'/29.11.2005. Επειδή πρόγραμμα συνεργάζεται το Τμήμα Χημικών Μηχανικών του προτείνει στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ) Πανεπιστημίου Πατρών και η Σχολή Δημόσιας Γείας του Πανεπιστημίου Harvard (Η.Π.Α.). Η διοικητική υποστήριξη τέσσρα (4) ακόμα μέλη όταν πλησιάζει ο χρόνος για τις Γενι- του προγράμματος παρέχεται από το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Το Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο την εκπαίδευση, με έντονο επανγγελματικό προσανατολισμό, νέων επιστημόνων και της εξεταστικής επιτροπής προεορθεύει το μέλος του Χημικών μηχανικών στην Περιβαλλοντική Επιστήμη και Μηχανική με στόχο την εξειδίκευσή τους για την αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων της προστασίας και της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και με τα οικονομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα που προαβχονται από οικολογικά δεδομένα που σχετίζονται με αυτά.

ανάτο εκπαιδευτικό ίδρυμα της ίδιας ή συγγενούς επιστημονικής ειδικότητας.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

χιακό φοιτητή σε ανοικτό ακροατήριο ενώπιον της επταμελούς επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του θέματος και την απάντηση του υποψηφίου σε σχετικές ερωτήσεις, αποχωρεί το ακροατήριο και ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης του υποψηφίου διδάκτορα και τελικής κρίσης της διατριβής από την επταμελή εξεταστική επιτροπή. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε τουλάχιστον μελών της επιτροπής.

14.2 Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγήτρια Ευριπίδης Γ. Στεφάνου

Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη

τηλ.: 2810 393677

e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/postgraduate

1. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα «Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος» απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εξειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) σε δύο κατευθύνσεις:

- Φυσικών Επιστημών Περιβάλλοντος
- Μηχανικής Περιβάλλοντος.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο πρόγραμμα μπορούν να γίνουν δεκτοί πτυχιούχοι των Σχολών Θετικών Επιστημών και Πολυτεχνικών Σχολών των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αντίστοιχων Τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. από Τμήματα με κατεύθυνση Χημικών, Γεωτεχνικών και Τεχνολογικών Εφαρμογών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 2327/95. Στους πτυχιούχους των Τ.Ε.Ι. εκτός των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. μπορεί να ζητηθεί και η παρακολούθηση μαθημάτων προπτυχιακού χαρακτήρα, αν αυτό κριθεί αναγκαίο από τη Διατμηματική Επιτροπή του Προγράμματος.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται από τη Διατμηματική Επιτροπή με ανώτατο όριο τους δέκα πέντε (8) φοιτητές ανά έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Α' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις, οι ασκήσεις εφαρμογών και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) παρουσιάζονται αναλυτικά στη συνέχεια.

• Ενότητα Περιβαλλοντικών Επιστημών

Στην ενότητα αυτή εντάσσονται μαθήματα και σεμινάρια που αφορούν τις Βιοχημικές, Χημικές και Φυσικές Διεργασίες του Περιβάλλοντος. Διδάσκονται, επίσης, ειδικά μαθήματα Περιβαλλοντικής Αναλυτικής Χημείας και ειδικά μαθήματα που αφορούν τη Στατιστική. Η ενότητα αυτή εμπεριέχει και την εκμάθηση μέσω προχωρημένων επιστημονικών οργάνων, τη διενέργεια περιβαλλοντικών μετρήσεων (Monitoring) στο πεδίο αλλά και στο εργαστήριο μετά από λήψη περιβαλλοντικών δειγμάτων. Στην ενότητα αυτή εντάσσονται επίσης κύκλοι εξειδικευμένων σεμιναρίων. Προσφέρονται, επίσης, τα παρακάτω μαθήματα.

- (α) Χημεία των Φυσικών Υδάτων (Υδατική Χημεία) - Ειδικά κεφάλαια Υδατικής Χημείας (Οργανικοί Ρυπαντές στα Φυσικά Ύδατα. Απολύμανση των Πόσιμων Υδάτων και Παραπροϊόντα Απολύμανσης).

- (β) Χημεία και Φυσική της Ατμόσφαιρας (Ατμοσφαιρική Κυκλοφορία, Ενεργειακό Ισοζύγιο, Τροποσφαιρική και Στρατοσφαιρική Χημεία, Χημική Κινητική των Ατμοσφαιρικών Αντιδράσεων)
- (γ) Μετρήσεις ρυπαντών στο πεδίο και Περιβαλλοντική Αναλυτική Χημεία.
- (δ) Στατιστική Ανάλυση Περιβαλλοντικών Δεδομένων. Χρήση Στατιστικής σε συγκεκριμένα προβλήματα (Pollutants Source Apportionment).
- (ε) Εξειδικευμένα Σεμινάρια: Φυτοφάρμακα , Πλανητικές Αλλαγές, Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί (Ο κατάλογος επιδέχεται αλλαγές ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων εκτός των συνεργαζόμενων Τμημάτων)

• **Ενότητα Περιβαλλοντικής Μηχανικής**

Στην ενότητα αυτή εκτός των μαθημάτων της Επεξεργασίας Υγρών και Στερεών Αποβλήτων εντάσσονται και τα μαθήματα των Μαθηματικών Προσομοιώσεων (Modeling) για τη διάχυση και το γίνεσθαι των ρυπαντών στο Υδατικό Περιβάλλον και στην Ατμόσφαιρα, καθώς και αυτά της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης. Προσφέρονται, επίσης, εξειδικευμένα σεμινάρια και τα ακόλουθα μαθήματα.

- (α) Επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων
- (β) Επεξεργασία Στερεών Αποβλήτων
- (γ) Χρήση Μαθηματικών Μοντέλων Προσομοίωσης Ατμοσφαιρικών Διεργασιών (Από την Ρύπανση της Ατμόσφαιρας στις Πλανητικές Αλλαγές)
- (δ) Χρήση Μαθηματικών Μοντέλων για τη Μελέτη της Διάχυσης και του Γίνεσθαι των Ρυπαντών στο Υδατικό Περιβάλλον
- (ε) Εξειδικευμένα Σεμινάρια: Τεχνολογίες Πρόληψης Ρύπανσης και Απορρύπανσης. Γενετική Μηχανική και Βιολογική Καταπολέμηση. Βιοτεχνολογία Περιβάλλοντος.

• **Ενότητα Οικονομικών, Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών Περιβάλλοντος**

Στην ενότητα αυτή ο μεταπτυχιακός φοιτητής διδάσκεται βασικές έννοιες Οικονομικών και Νομικών Περιβάλλοντος με εφαρμογές σε περιβαλλοντικά προβλήματα. Στην ενότητα αυτή εντάσσονται και σεμινάρια Κοινωνικών Επιστημών Περι-

βάλλοντος.

Προσφέρονται τα παρακάτω μαθήματα

- (α) Οικονομικά Περιβάλλοντος: Εισαγωγή στα Οικονομικά. Συγκεκριμένα παραδείγματα με έμφαση στη μεθοδολογία μέσω της συνδυασμένης μελέτης οικονομικών και φυσικών συστημάτων για την ανάπτυξη πολιτικών περιβαλλοντικής διαχείρισης.
- (β) Νομικά Περιβάλλοντος: Εισαγωγή στις νομικές έννοιες (Δίκαιο - εθνικό, κοινοτικό, διεθνές-, Δικαίωμα, Κανονισμοί, κ.λπ.). Ειδικά νομικά θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον (Ρύπανση, Διαχείριση Υδατικών Πόρων, Προστασία της Φύσης, Ανθρωπογενές Περιβάλλον, κ.λπ.)
- (γ) Σεμινάρια Κοινωνικών Επιστημών Περιβάλλοντος: Κοινωνικά ζητήματα που προκύπτουν από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Κοινωνικός πολιτικός ρόλος οικολογικών κινημάτων και μη -κυβερνητικών οργανώσεων.

(Ο κατάλογος επιδέχεται αλλαγές ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων εκτός των συνεργαζόμενων Τμημάτων).

• **Κύκλος Σεμιναρίων Περιβαλλοντικής Υγιεινής (Enviromental Health)**

- (α) Σεμινάρια Δημόσιας Υγείας
- (β) Σεμινάρια Τοξικολογίας

Τα μαθήματα, τα Εργαστήρια, οι Πρακτικές Ασκήσεις, η Ερευνητική Απασχόληση ή η Μελέτη Εφαρμογής για τη Διατριβή Ειδίκευσης και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μ.Δ.Ε. περιγράφονται στη συνέχεια.

- (α) Ο φοιτητής του Προγράμματος παρακολουθεί κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών έξι (6) μαθήματα διάρκειας τριάντα (30) διδακτικών ωρών (δ.ω) ανά μάθημα, βαρύτητας δύο (2) διδακτικών μονάδων (δ.μ) (ή 2,5 Μ ΕCTS ανά μάθημα). Ανεξαρτήτως της κατεύθυνσης, όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν τα μαθήματα Οικονομικών και Νομικών Περιβάλλοντος. Επίσης, όλοι οι φοιτητές παρακολουθούν υποχρεωτικά δέκα (10) ώρες σεμιναρίων συνολικά ανά έτος.
- (β) Τα εργαστήρια, βαρύτητας τριών (3) δ.μ. (4 Μ ΕCTS),

είναι υποχρεωτικά και πρέπει να επιλεγούν δύο από τα ακόλουθα:

1. Εργαστήριο Αναλυτικής Χημείας Περιβάλλοντος
2. Μετρήσεις πεδίου με ειδικά επιστημονικά όργανα
3. Εργαστήριο Προσομοίωσης Περιβαλλοντικών Διεργασιών (Υπολογιστικές Μέθοδοι)

Ι. Παρουσίαση του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμοσμένη Μοριακή Φασματοσκοπία» είναι ένα Διαπανεπιστημιακό - Διατμηματικό πρόγραμμα που λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999. Το πρόγραμμα αυτό οργανώνεται από το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης με τη συνεργασία του Τμήματος Χημείας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, του Ινστιτούτου Ηλεκτρονικής Δομής και Λέιζερ του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας και του Ινστιτούτου Θεωρητικής και Φυσικής Χημείας του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η ειδίκευση σε σύγχρονες φασματοσκοπικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στη μελέτη υλικών, βιολογικών συστημάτων και περιβαλλοντικών προβλημάτων, ώστε οι κάτοχοι του απονεμόμενου Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) να είναι κατάλληλοι

14.3 Εφαρμοσμένη Μοριακή Φασματοσκοπία Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Σταύρος Φαράντος

Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη

τηλ.: 2810 393677

e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/graduate

να απασχοληθούν σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, οργανισμούς, νοσοκομεία, σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα ως ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στον τομέα της Εφαρμοσμένης Μοριακής Φασματοσκοπίας.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μ.Δ.Ε. ορίζεται σε τουλάχιστον τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο πρόγραμμα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Σχολών Θετικών Επιστημών, κυρίως απόφοιτοι Χημικών, Φυσικών και Βιολογικών Τμημάτων αλλά και αντίστοιχων Πολυτεχνικών Σχολών και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Τα κριτήρια επιλογής των πτυχιούχων καθορίζονται από την παρ. 2α του άρθρου 12 του Ν. 2083/92.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δέκα πέντε (15) κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

Οι μεταπτυχιακές σπουδές ειδίκευσης περιλαμβάνουν μαθήματα από τον κατάλογο που ακολουθεί, και συμμετοχή στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος. Όλα τα μαθήματα γίνονται σε συνδυασμό με εργαστηριακή άσκηση, είναι εξαμηνιαία με τέσσερις (4) διδακτικές μονάδες (δ.μ.) και τέσσερις (4) διδακτικές ώρες εβδομαδιαία το καθένα.

Α' Εξάμηνο

- 1) Μοριακή Κβαντική Μηχανική - Μοριακές Προσομοιώσεις με Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές - Χημική Στατιστική Θερμοδυναμική
- 2) Φασματοσκοπία με Λέιζερ - Φασματοσκοπία Μάζας (Θεωρία και Εργαστήριο)

Β' Εξάμηνο

- 1) Φασματοσκοπία IR/Raman (Θεωρία-Εργαστήριο)
- 2) Φασματοσκοπία NMR (Θεωρία-Εργαστήριο)
- 3) Φασματοσκοπία Σκέδασης Φωτός (Θεωρία-Εργαστήριο)

Γ' Εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Ερευνητικής Διατριβής

Δ' Εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Ερευνητικής Διατριβής

Ενδεικτικές Εργαστηριακές Ασκήσεις:

Φασματοσκοπία Βιομηχανικών Υλικών
Φασματοσκοπία Βιολογικών Συστημάτων
Μεταπτυχιακά Σεμινάρια

Για την κτήση του Μ.Δ.Ε. απαιτείται:

- Επιτυχής παρακολούθηση στα μαθήματα και εργαστήρια του πρώτου έτους, με ελάχιστο μέσο όρο επίδοσης το βαθμό επτά (7).
- Εκπόνηση και συγγραφή ερευνητικής διατριβής
- Παρουσίαση της διατριβής σε τριμελή εξεταστική επιτροπή.

Ι. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1998-99 διαπανεπιστημιακό -

διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Απομόνωση και Σύνθεση Φυσικών Προϊόντων με Βιολογική Δραστικότητα». Το Πρόγραμμα συνεργάζεται με τα Τμήματα Χημείας των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ιωαννίνων, το Τμήμα Φαρμακευτικής του Πανεπιστημίου Πατρών, το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Γενικό Τμήμα του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το πρόγραμμα υποστηρίζεται διοικητικά από το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης, και το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης απονέμεται επίσης από το ίδιο Τμήμα.

Το Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο την εκπαίδευση νέων επιστημόνων στην ειδικότητα της Απομόνωσης και Σύνθεσης Φυσικών Προϊόντων με Βιολογική Δραστικότητα. Σκοπός του Προγράμματος είναι η κατάρτιση υψηλού επιπέδου (θεωρητικού και τεχνολογικού), ειδικών στη Χημεία Φυσικών Προϊό-

14.4 Απομόνωση και Σύνθεση Φυσικών Προϊόντων με Βιολογική Δραστικότητα

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Μιχάλης Ορφανόπουλος
Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη
τηλ.: 2810 393677, e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.chemistry.uoc.gr/postraduate

ντων, οι οποίοι θα συμβάλουν στην προαγωγή του νέου, σύγχρονου και ταχέως αναπτυσσόμενου αυτού διεπιστημονικού κλάδου και της αντίστοιχης τεχνολογίας στη χώρα μας. Τα άτομα αυτά θα είναι ικανά να στελεχωθούν την αντίστοιχη βιομηχανία καθώς και τους στρατηγικούς τομείς των πανεπιστήμιων, ερευνητικών ινστιτούτων και της δημόσιας διοίκησης, ώστε να συμβάλουν οι επιστήμονες στην ανάπτυξη των αντίστοιχων τομέων. Επιπλέον, στόχος του Προγράμματος είναι η παρακολούθηση της διεθνούς εξέλιξης και η ανάπτυξη της εγχώριας τεχνολογίας σε θέματα χρήσης χημικών ουσιών από φυσικά προϊόντα (αντικατάσταση συνθετικών ουσιών με φιλικά προς το περιβάλλον φυσικά προϊόντα).

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στον οποίο αναγράφεται ως τίτλος «Χημεία Φυσικών Προϊόντων».

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μ.Δ.Ε. είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι τμημάτων συνα-

φών γνωστικών αντικειμένων των πανεπιστημιακών και πολυτεχνικών σχολών των Α.Ε.Ι. της χώρας ή αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής.

Οι πτυχιούχοι γίνονται δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές, μετά από κρίση των προσόντων τους και συμπληρωματικά γραπτή εξέταση ή / και προφορική συνέντευξη. Οι εξετάσεις οργανώνονται από τη συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Από τη γραπτή εξέταση μπορούν να απαλλάσσονται όσοι είναι ήδη κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή Διδακτορικού Διπλώματος σε συναφές αντικείμενο.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δεκαπέντε (15) κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

Για το μεταπτυχιακό φοιτητή που προέρχεται από συγγενή τμήματα, η Ειδική Διαπανεπιστημιακή Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.) μπορεί να απαιτήσει παρακολούθηση μέχρι και τριών προπτυχιακών μαθημάτων με σκοπό τη συμπλήρωση των βασικών τους γνώσεων.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών να παρακολουθήσει έξι (6) μαθήματα:

- Χημεία Φυσικών Προϊόντων
- Συνθετική Οργανική Χημεία
- Δομή, Στερεοχημεία, Δυναμική Χημικών Αντιδράσεων
- Φασματοσκοπία
- Συνθετική Μεθοδολογία και Χαρακτηρισμός Δομής

- Φαρμακευτική Χημεία, Μελέτη Σχέσης Δομής - Βιολογικής Δραστηριότητας Φυσιικών Προϊόντων

Επίσης, το Πρόγραμμα περιλαμβάνει την πραγματοποίηση ετήσιας ερευνητικής εργασίας (40 Μ, ECTS 60 ΔΜ) τα αποτελέσματα της οποίας υποβάλλονται σε τριμελή επιτροπή με την μορφή γραπτής αναλυτικής εργασίας. Η επιτροπή αυτή ορίζεται από την Ε.Δ.Ε. στο τέλος του Α' εξαμήνου και όχι αργότερα από το τέλος του Β' εξαμήνου. Η τριμελής επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα καθηγητή και δύο άλλα μέλη Δ.Ε.Π. από τα οποία ένα μπορεί να μην ανήκει στο Τμήμα και να προέρχεται από άλλο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρουσιάσει τα αποτελέσματα της εργασίας του σε ειδική διάλεξη ενώπιον της τριμελούς επιτροπής και ανοικτού ακροατηρίου.

Για την απονομή του Μ.Δ.Ε. απαιτείται:

- η επιτυχής παρακολούθηση των μεταπτυχιακών μαθημάτων
- η εκπόνηση της ερευνητικής εργασίας και η συγγραφή των αποτελεσμάτων
- η δημόσια παρουσίαση της ερευνητικής πρότασης υπό μορφή σεμιναρίου και ενώπιον της τριμελούς επιτροπής

του υποψηφίου.

14.5 Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγήτης Ευριπίδης Στεφάνου

Πληροφορίες: Σοφία Κορναράκη
τηλ. 2810 393677

e-mail: skornaraki@chemistry.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.teiher/tepro

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Χημείας λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) σε σύμπραξη με τη Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών του Τ.Ε.Ι. Κρήτης με τίτλο «Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος» σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής υπουργικής απόφασης (Β7/ 66982, Φ.Ε.Κ. 1570/20-10-2004) και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του ν. 2083/1992. Τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Το Πρόγραμμα έχει αντικείμενο την εκπαίδευση, με έντονο επαγγελματικό προσανατολισμό, νέων επιστημόνων μηχανικών και μηχανικών εφαρμογών στις τεχνολογίες προστασίας περιβάλλοντος, με στόχο την εξειδίκευση στην αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων που προκαλούν στο φυσικό περιβάλλον οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Επίσης, στόχος του Προγράμματος είναι η εκπαίδευση των υποψηφίων στους επιστημονικούς κλάδους που είναι σημαντικοί για τη βαθύτερη κατανόηση των περιβαλλοντικών διεργασιών.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις «Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος».

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μ.Δ.Ε. είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, εκ των οποίων τα δυο πρώτα διατίθενται για την παρακολούθηση των μαθημάτων και τα δυο επόμενα για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. «Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος» γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων των Σχολών Θετικών Επιστημών και των Πολυτεχνικών Σχολών των Α.Ε.Ι. της χώρας ή ομοταγών αναγνωρισμένων και αντιστοίχων Τμημάτων Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με το άρθρο 5, παρ. 12γ του ν. 2916/2001 (Φ.Ε.Κ. 114, τ. Α'), με κατεύθυνση Χημικών, Γεωτεχνικών και Τεχνολογικών Εφαρμογών.

Στους πτυχιούχους των Τ.Ε.Ι. εκτός των μαθημάτων του Π.Μ.Σ., θα ζητηθεί, μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.), και η παρακολούθηση μαθήματος ή μαθημάτων προπτυχιακού χαρακτήρα του Τμήματος Χημείας, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1α του ν. 2327/95 (Φ.Ε.Κ. 156, τ. Α').

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο ετήσιος αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε οκτώ (8).

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Α' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις, οι ασκήσεις εφαρμογών καθώς και κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μ.Δ.Ε. ορίζονται ως εξής:

Α' Εξάμηνο

1. Φυσικοχημικές Διεργασίες στο Υδατικό Περιβάλλον
2. Φυσικοχημικές Διεργασίες στο Υδατικό Περιβάλλον

Β' Εξάμηνο

2. Θέματα Διαχείρισης Περιβάλλοντος
4. Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό και Ελληνικό Δίκαιο Περιβάλλοντος

Γ' Εξάμηνο

2. Συγγραφή Μεταπτυχιακής Εργασίας

Δ' Εξάμηνο

2. Συγγραφή Μεταπτυχιακής Εργασίας

2. Κανονισμός Σπουδών

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Χημείας ύστερα από πρόταση της συντονιστικής επιτροπής ορίζει τριμελή συμβουλευτική

επιτροπή για κάθε φοιτητή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12, παρ. 5α του ν. 2083/1992.

Ανάλογα με τη Σχολή προέλευσής του, ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος είναι απόφοιτος των Τ.Ε.Ι., εκτός από τα μαθήματα της επιλογής του θα πρέπει να παρακολουθήσει ορισμένα (τουλάχιστον ένα, ανάλογα με το περιεχόμενο του πτυχίου τους) μαθήματα, όπως «Εισαγωγή στη Χημεία, Φυσικοχημεία και Χημική Μηχανική» (Θερμοδυναμική, Χημική Κινητική, Χημικές Ισορροπίες, Στοιχεία Οργανικής Χημείας).

Ο φοιτητής μετά το πρώτο, και όχι αργότερα από το δεύτερο εξάμηνο σπουδών, μπορεί να επιλέξει ένα εργαστήριο μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων του Π.Μ.Σ. όπου θα εκπονήσουν τη μεταπτυχιακή τους εργασία.

Τα μαθήματα, τα εργαστήρια, οι πρακτικές ασκήσεις, η ερευνητική απασχόληση ή η μελέτη εφαρμογής (μεταπτυχιακή εργασία) και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μ.Δ.Ε. ορίζονται ως εξής:

- ο φοιτητής του Π.Μ.Σ. παρακολουθεί κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα σπουδών έξι (6) μαθήματα, διάρκειας 30 διδακτικών ωρών (δ.ω.) ανά μάθημα και βαρύτητας 2 διδακτικών μονάδων (δ.μ) (ή 2,5 Μ. Ε.С.Т.С) ανά μάθημα.
- ένα υποχρεωτικό Ειδικό Εργαστήριο από τα προσφερόμενα του Π.Μ.Σ., βαρύτητας 3 δ.μ (ή 4. Μ. Ε.С.Т.С).

Για την απονομή του Μ.Δ.Ε. ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να συγκεντρώσει δεκαπέντε (15) δ.μ και να ολοκληρώσει την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας.

15. Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών

Πρόεδρος: Καθηγητής Γεώργιος Φυτάς, τηλ.: 2810 391302, e-mail: fytas@iesl.forth.gr
Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Νικόλαος Πελεκάνος

Γραμματέας: Μαρία Κατεχάκη-Γεωργιάδη, τηλ.: 2810 393451
e-mail: mgeorgiadi@materials.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.materials.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

15.1 Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Δημήτριος Βλασσόπουλος

Πληροφορίες: Μαρία Λουκαδάκη
τηλ.: 2810 393450

e-mail: mloukad@materials.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://www.materials.uoc.gr/pgd/index.htm>

15.1 Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Δημήτριος Βλασσόπουλος

Πληροφορίες: Μαρία Λουκαδάκη

τηλ.: 2810 393450

e-mail: mloukad@materials.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://www.materials.uoc.gr/pgd/index.htm>

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών (Τ.Ε.Τ.Υ.) του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004. Το Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο την Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών.

Σκοπός του είναι η δημιουργία έμπυχου δυναμικού στη χώρα στον ταχύτατα αναπτυσσόμενο και ιδιαίτερα σημαντικό για τη σύγχρονη κοινωνία δια-επιστημονικό χώρο της επιστήμης και τεχνολογίας υλικών. Στόχος του Προγράμματος είναι η μετεκπαίδευση του φοιτητή ή/και η ειδίκευσή του σ' έναν από τους τομείς του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών ή στη Διδακτική της Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών, που οδηγεί στην απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.), με τελικό στόχο τη δημιουργία προοπτικών επαγγελματικής εξέλιξης (σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις, καθώς και ερευνητικούς φορείς). Παράλληλα, στόχος του Π.Μ.Σ είναι η εκπαίδευση επιστημόνων - ερευνητών και απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ), με δυνατότητες απασχόλησης στην προώθηση της έρευνας και της τεχνολογίας υλικών, αλλά και στη διδασκαλία και έρευνα στα Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. και Ερευνητικά Κέντρα.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει τους ακόλουθους μεταπτυχιακούς τίτλους:

- a) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στους τομείς
  - Μαγνητικών υλικών - Οπτοηλεκτρονικής
  - Πολυμερών - Κολλοειδών
  - Νανοτεχνολογίας, και
  - Βιοϋλικών.
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα στην «Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών».

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τρία (3) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για την κτήση του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται επιπλέον πέντε (5) εξάμηνα τουλάχιστον.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Σχολών Θετικών Επιστημών των Πανεπιστημίων και των Πολυτεχνείων της χώρας ή αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι. (Σχολές Τεχνολογικών Εφαρμογών) σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.12 του Ν. 2916/2001.

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να καταθέσουν στη Γραμματεία του Τμήματος τα εξής δικαιολογητικά (η επιλογή γίνεται δύο φορές ετησίως):

- αντίγραφο πτυχίου ή επίσημη βεβαίωση περάτωσης σπουδών ή βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης εξετάσεων

επιλογής μεταπτυχιακών (όπως του ΙΚΥ)

- αναλυτική βαθμολογία
- μία τουλάχιστον συστατική επιστολή από το Τμήμα προέλευσης.

Ο απόφοιτος Πανεπιστημίων της αλλοδαπής δεν υποχρεούται να μεταφράσει τα παραπάνω δικαιολογητικά, αν αυτά είναι γραμμένα στην Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική. Σε άλλη περίπτωση υποχρεούται να καταθέσει από μία εγκεκριμένη μετάφραση. Παράλληλα, πρέπει να φροντίσει για την αναγνώριση των τίτλων του, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

2. Αριθμός Εισακτέων και διαδικασία επιλογής

Το Τμήμα προκηρύσσει θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών (έως 15 ετησίως) σύμφωνα με τις δυνατότητές του και τη νομοθεσία, δύο φορές ετησίως, τον Απρίλιο και τον Οκτώβριο. Μετά την λήξη της προθεσμίας, συνέρχεται η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) η οποία επιλέγει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για την κτήση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης με βάση τα ακόλουθα κριτήρια.

- Αξιολογείται ο φάκελος υποψηφιότητας (παράγραφος 4).
- Διενεργούνται προφορικές εξετάσεις τύπου συνέντευξης, όπου ο υποψήφιος καλείται να καταδείξει τους λόγους για τους οποίους ενδιαφέρεται να φοιτήσει και ενδεχόμενα να δώσει κάποια εξήγηση ή ανάλυση σχετικά με το βιογραφικό του.

Οι επιλεγέντες μεταπτυχιακοί φοιτητές ξεκινούν με την παρακολούθηση μαθημάτων και καλούνται να συμπληρώσουν τις απαιτήσεις απονομής του μεταπτυχιακού τίτλου τους, όπως περιγράφονται στο επόμενο κεφάλαιο.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Μετά την έναρξη των μεταπτυχιακών σπουδών του, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί συνεντεύξεις προ-

σανατολισμού. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) σε συνεννόηση με το μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζει Σύμβουλο Καθηγητή για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, λαμβάνοντας υπόψη τις προτιμήσεις του καθώς και εκείνες των μελών Δ.Ε.Π. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να ζητήσει από την Ε.Μ.Σ. αλλαγή του Συμβούλου Καθηγητή. Εφόσον έχει οριστεί ο Επιβλέπων Καθηγητής, αυτός αναλαμβάνει και το ρόλο του Συμβούλου Καθηγητή. Το Τμήμα είναι ανοικτό σε συνεργασία με άλλα Τμήματα ή ερευνητικά κέντρα (ένα μέλος Δ.Ε.Π. ή Ερευνητής μπορεί να συνεργαστεί στενά με τον Επιβλέποντα Καθηγητή και το μεταπτυχιακό φοιτητή). Σημειώνεται επίσης ότι το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών μπορεί να συμμετάσχει στη διοργάνωση και υλοποίηση διατμηματικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε συνεργασία με άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης ή άλλων πανεπιστημίων.

Ο μεταπτυχιακός υπότροφος συμμετέχει στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος, η κύρια ενασχόλησή του όμως είναι οι μεταπτυχιακές σπουδές. Η παρακολούθηση, δηλαδή, και η επιτυχής ολοκλήρωση μαθημάτων, η παρακολούθηση του Γενικού Σεμιναρίου του Τμήματος και η διπλωματική εργασία.

Παράλληλα, ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να συγγράψει τη διπλωματική του εργασία. Στα πλαίσια των μεταπτυχιακών σπουδών του, ο μεταπτυχιακός φοιτητής εκπαιδεύεται και στην ερευνητική μεθοδολογία, αναλαμβάνοντας και εκπονώντας ένα ερευνητικό θέμα, παράλληλα με την παρακολούθηση των μαθημάτων. Στο Γ' εξάμηνο ο μεταπτυχιακός φοιτητής προετοιμάζει τη διπλωματική εργασία, στην οποία καταγράφονται τα ερευνητικά αποτελέσματα.

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει τουλάχιστον τριάντα (30) διδακτικές μονάδες (δ.μ), οι οποίες υπολογίζονται ως εξής:

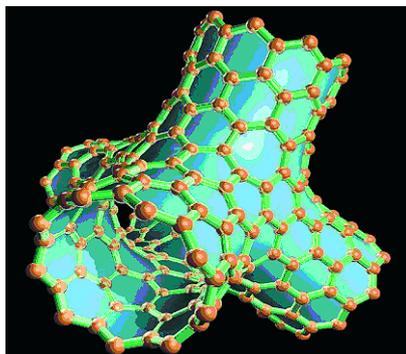
- από παρακολούθηση μαθημάτων μεταπτυχιακού επιπέδου και επιτυχία στις εξετάσεις τους, οι οποίες είναι υποχρεωτικές, ο φοιτητής εξασφαλίζει ένα αριθμό διδακτικών μονάδων (δ.μ) όπως ορίζονται για κάθε εξαμηνιαίο μάθημα. Στην περίπτωση μαθημάτων βραχύτερης διάρκειας (σειρές ειδικών διαλέξεων, εφόσον προσφέρονται) ή μαθημάτων αυτομελέτης ή ειδικών προπτυχιακών μαθημάτων, ο αριθμός των δ.μ καθορίζεται σε συνεργασία του διδάσκοντα με την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

(Ε.Μ.Σ.) στην αρχή του μαθήματος. Εάν το μάθημα δεν έχει προσφερθεί από το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών αλλά από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης ή Ίδρυμα, η Ε.Μ.Σ. μπορεί κατά την κρίση της ή να αναγνωρίσει το μάθημα, ή να ζητήσει από το φοιτητή να εξετασθεί στο περιεχόμενο του μαθήματος

- για κάθε δημοσίευση σε έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτή (ή κριτές), ή σε πρακτικά πάγιων διεθνών συνεδρίων με κριτές, ο φοιτητής εξασφαλίζει πέντε (5) δ.μ. Ο μέγιστος αριθμός δ.μ. της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10). Με τη διπλωματική εργασία ο φοιτητής εξασφαλίζει δέκα (10) δ.μ. Μετά την παρέλευση διετίας από την έναρξη των μετα-

πτυχιακών του σπουδών, ο φοιτητής χάνει την ιδιότητα του αν δε συνεχίζει ενεργά τις σπουδές του. Παράταση της διετούς προθεσμίας, για έναν το πολύ χρόνο, είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.), και εφόσον ο ενδιαφερόμενος μεταπτυχιακός φοιτητής υποβάλλει τη σχετική αίτηση εντός της τριετίας.

Ένας αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ενισχύεται με υποτροφία, ανάλογα με τις εκάστοτε δυνατότητες του Πανεπιστημίου Κρήτης και των διαθέσιμων ερευνητικών προγραμμάτων. Η υποτροφία δίδεται σε ετήσια ή εξαμηνιαία βάση και ανανεώνεται μετά από θετική εισήγηση της Ε.Μ.Σ. σύμφωνα με την επίδοση του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Κατάλογος Προσφερόμενων Μαθημάτων

(σε παρένθεση οι ώρες (ω) ανά εβδομάδα, και οι διδακτικές μονάδες, δ.μ)

Στοιχεία Επιστήμης Κεραμικών	(3ω, 3δμ)
Κεραμικά Υλικά και Ιδιότητες I	(3ω, 3δμ)
Κεραμικά Υλικά και Ιδιότητες II	(3ω, 3δμ)
Μικροδομή και Επεξεργασία Κεραμικών Υλικών	(4ω, 3δμ)
Στοιχεία Φυσικής Ημιαγωγών	(3ω, 3δμ)
Εισαγωγή στη Μικρο-ηλεκτρονική	(3ω, 3δμ)
Επιστήμη Υλικών Μικρο-ηλεκτρονικής	(3ω, 3δμ)
Τεχνολογία Επεξεργασίας Ημιαγωγών	(3ω, 3δμ)
Οπτοηλεκτρονικά και φωτονικά υλικά	(4ω, 3δμ)
Στοιχεία Επιστήμης Πολυμερών	(3ω, 3δμ)
Σύνθεση Πολυμερών	(3ω, 3δμ)
Δυναμική Πολυμερών	(3ω, 3δμ)
Επιφάνειες - Διεπιφάνειες Πολυμερών και Λεπτά Υμένια	(4ω, 3δμ)
Ρεολογία και Διεργασίες Επεξεργασίας Πολυμερών	(3ω, 3δμ)
Στοιχεία Κολλοειδών Διασπορών	(3ω, 3δμ)
Φυσικοχημεία Κολλοειδών Συστημάτων	(3ω, 3δμ)
Χαρακτηρισμός και Μελέτη Διασπορών	(3ω, 3δμ)
Ροή και Σταθερότητα Κολλοειδών Διασπορών	(3ω, 3δμ)
Πολυμερικά Μείγματα και Συμπολυμερή	(4ω, 3δμ)
Φυσικοχημεία Επιφανειών Υλικών	(4ω, 3δμ)
Εφαρμογές Μηχανικής Ιστών	(4ω, 3δμ)
Μικρο-βιολογία	(3ω, 3δμ)
Βιολογικά Υλικά και Συνθετικά Βιοϋλικά	(3ω, 3δμ)
Κυτταρική Βιολογία	(3ω, 3δμ)
Μηχανική Ιστών	(3ω, 3δμ)
Κρυσταλλογραφική Ανάλυση Βιολογικών Μακρομορίων	(3ω, 3δμ)
Πρωτεϊνική Μηχανική και Εφαρμογές Η/Υ στη Βιοτεχνολογία	(3ω, 3δμ).

Επιπλέον, προκειμένου να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο αριθμό δ.μ, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται, μετά από συνεννόηση με το Τμήμα, να παίρνουν και μαθήματα από αντίστοιχα Μεταπτυχιακά Προγράμματα των Τμημάτων Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας, Μαθηματικών, και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα μαθήματα αυτά είναι:

Στατιστική Φυσική	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 4δμ)
Μηχανική Συνεχών Μέσων	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 4δμ)
Πειραματικές Μέθοδοι Φυσικής I	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 4δμ)
Πειραματικές Μέθοδοι Φυσικής II	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 4δμ)
Μαθηματικές Μέθοδοι Φυσικής I	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 4δμ)
Εισαγωγή στη Φυσική Στερεάς Κατάστασης	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 4δμ)
Φυσική Επιφανειών	(Τμήμα Φυσικής, 3ω, 3δμ)
Φυσική Χαμηλών Θερμοκρασιών	(Τμήμα Φυσικής, 34ω, 3δμ)

Υπολογιστική Συμπυκνωμένης Ύλης	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 4δμ)
Επιστήμη Υλικών Μικροηλεκτρονικής	(Τμήμα Φυσικής, 3ω, 4δμ)
Λεπτά Υμένια Μικροηλεκτρονικής	(Τμήμα Φυσικής, 3ω, 4δμ)
Οπτικές Ίνες-Θεωρία-Εργαστήριο	(Τμήμα Φυσικής, 3ω, 3δμ)
Οπτοηλεκτρονικοί Αισθητήρες	(Τμήμα Φυσικής, 3ω, 3δμ)
Ημιαγώγιμες Οπτοηλεκτρονικές Διατάξεις	(Τμήμα Φυσικής, 3ω, 3δμ)
Εργ. Κατασκευής Ημιαγ. Διατάξεων/Κυκλωμάτων	(Τμήμα Φυσικής, 4ω, 3δμ)
Υπολογιστική Ρευστομηχανική	(Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, 4ω, 4δμ)
Μαθηματική Προσομοίωση I	(Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, 4ω, 4δμ)
Μαθηματική Προσομοίωση II	(Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, 4ω, 4δμ)
Αριθμητική Επίλυση Συνήθων Διαφ. Εξισώσεων	(Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, 3ω, 3δμ)
Μαθηματική θεωρία Υλικών I	(Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, 3ω, 3δμ)
Μαθηματική θεωρία Υλικών II	(Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, 3ω, 3δμ)
Παράλληλη Επεξεργασία	(Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, 3ω, 3δμ)
Οργανική Φωτοχημεία	(Τμήμα Χημείας, 3Ω, 3ΔΜ)
Βιοανόργανη Χημεία	(Τμήμα Χημείας, 4ω, 3δμ)
Φυσικοχημεία IV (χημική κινητική)	(Τμήμα Χημείας, 4ω, 4δμ)
Βιοτεχνολογία	(Τμήμα Χημείας, 4ω, 3δμ)
Αρχές και Μέθοδοι Ανάπτυξης Βιολογικών Μακρομορίων	(Τμήμα Βιολογίας, 4ω, 4δμ)
Κρυσταλλογραφία Βιολογικών Μακρομορίων	(Τμήμα Βιολογίας, 3ω, 3δμ)
Σύγχρονη Ηλεκτρονική Μικροσκοπία	(Τμήμα Βιολογίας, 3ω, 3δμ)
Θέματα σε Τεχνολογία Ενζύμων	(Τμήμα Βιολογίας, 3ω, 3δμ)

Η Ε.Μ.Σ. έχει τη δυνατότητα να αναγνωρίζει μεταπτυχιακά μαθήματα άλλων ιδρυμάτων ή να ζητήσει από το φοιτητή να εξεταστεί στο περιεχόμενο κάποιων μαθημάτων.

2 . Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος, υπάρχουν οι εξής δυνατότητες. Εφόσον ο υποψήφιος δεν έχει Μ.Δ.Ε., τότε εισάγεται αρχικά στο πρόγραμμα του Μ.Δ.Ε. σύμφωνα με την ως άνω περιγραφείσα διαδικασία. Αντιθέτως, εφόσον ο υποψήφιος έχει αποκτήσει το Μ.Δ.Ε., είτε από το Τμήμα είτε από άλλο τμήμα ή πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή αλλοδαπής (στη δεύτερη περίπτωση χρειάζεται η σχετική αναγνώριση από την Πολιτεία), τότε η εισαγωγή στο πρόγραμμα που οδηγεί σε Διδακτορικό Δίπλωμα, αποφασίζεται

από την Ε.Μ.Σ. με βάση τα εξής κριτήρια:

- ο μέσος όρος βαθμολογίας των μαθημάτων του Μ.Δ.Ε. (εξαιρείται η Διπλωματική Εργασία) πρέπει να είναι τουλάχιστον 6.5/10.
- σε περιπτώσεις Μ.Δ.Ε. από άλλα τμήματα ή πανεπιστήμια απαιτείται τουλάχιστον μία συστατική επιστολή από το τμήμα προέλευσης και διενεργείται προφορική εξέταση τύπου συνέντευξης ως άνω
- για μεταπτυχιακούς φοιτητές προερχόμενους από άλλα τμήματα, σε περίπτωση που κατά τη κρίση της Ε.Μ.Σ. η εικόνα του μεταπτυχιακού φοιτητή με βάση τα άνω κριτήρια είναι οριακή, του δίδεται η δυνατότητα γραπτής εξέτασης (μία φορά μόνο) σε θεματική περιοχή και χρόνο που ορίζει η Ε.Μ.Σ.

Οι επιλεγέντες μεταπτυχιακοί φοιτητές ξεκινούν ή συνεχίζουν την ερευνητική τους εργασία και καλούνται να συμπληρώσουν τις απαιτήσεις απονομής του μεταπτυχιακού τίτλου τους, όπως περιγράφονται στη συνέχεια.

Ο υποψήφιος πλέον διδάκτορας θα πρέπει να περάσει

τις Γενικές Προκαταρκτικές Μεταπτυχιακές Εξετάσεις (Γ.Μ.Ε. ή Prelim). Την ευθύνη για τη διενέργεια των Γ.Μ.Ε. έχει η επιτροπή Γ.Μ.Ε., την οποία ορίζει η Ε.Μ.Σ. Οι Γ.Μ.Ε. πραγματοποιούνται μεταξύ ενός και δύο εξαμήνων μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων σε χρόνο που καθορίζεται από την Επιτροπή Γ.Μ.Ε. Οι συγκεκριμένες εξετάσεις συνίστανται στη δημόσια προφορική παρουσίαση του ερευνητικού θέματος του μεταπτυχιακού φοιτητή το οποίο αποτελείται από τρία βασικά στάδια: α) βιβλιογραφική ανασκόπηση, β) ερευνητική μεθοδολογία και πιθανά πρώτα αποτελέσματα, και β) μελλοντικοί στόχοι. Ακολουθούν ερωτήσεις στο θέμα της παρουσίασης αλλά και στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο στο οποίο εντάσσεται η ερευνητική εργασία του μεταπτυχιακού φοιτητή. Με την επιτυχή ολοκλήρωση των Γ.Μ.Ε. ο μεταπτυχιακός φοιτητής εξασφαλίζει δεκαπέντε (15) δ.μ.

Σε περίπτωση ανεπιτυχούς έκβασης των Γ.Μ.Ε., ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει μία δεύτερη ευκαιρία μετά από ένα εξάμηνο. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή η δεύτερη εξέταση παρατείνεται χρονικά αλλά σε καμία περίπτωση πέραν ενός ακόμη εξαμήνου. Η επιτροπή Γ.Μ.Ε. θα αποφασίσει εάν η δεύτερη εξέταση θα είναι μία νέα προφορική παρουσίαση.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής συμμετέχει στις δραστηριότητες του Τμήματος, όπως περιγράφηκαν ανωτέρω. Αναφορικά με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι υπότροφοι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να συνεισφέρουν στη διδασκαλία μαθημάτων ως βοηθοί διδασκαλίας για τουλάχιστον ένα εξάμηνο.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει απαραίτητα συνεργασία με κάποιο μέλος Δ.Ε.Π. ή κάποια ερευνητική ομάδα από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ερευνητή ή ερευνητές των Ινστιτούτων του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.), μέλος ή μέλη Δ.Ε.Π. άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητές άλλων ερευνητικών ινστιτούτων ή κέντρων (σύμφωνα με το νόμο), με σκοπό την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Σε όλες τις περιπτώσεις που το μέλος Δ.Ε.Π. ή ερευνητής δεν ανήκει στο Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών του Πανεπιστημίου Κρήτης απαιτείται η έγκριση της Ε.Μ.Σ. Η διδακτορική διατριβή πρέπει να είναι πρωτότυπη ερευνητική εργασία μέρος της οποίας θα πρέπει να έχει υποβληθεί προς δημοσίευση σε έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτές, πριν από την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος.

Η Ε.Μ.Σ. ορίζει ως Επιβλέποντα Καθηγητή μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 2083/92. Όταν ο μεταπτυχιακός φοιτητής συνεργάζεται άμεσα με ερευνητή, που δεν είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών του Πανεπιστημίου Κρήτης, τότε ο ερευνητής αυτός δύναται να οριστεί ως Επιστημονικός Επιβλέπων Ερευνητής και συμμετέχει στη συμβουλευτική επιτροπή και στην εξεταστική επιτροπή του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ο Επιβλέπων Επιστημονικός Επόπτης μπορεί να ανήκει σε άλλο Τμήμα του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητικό κέντρο συναφούς ερευνητικού αντικειμένου, αλλά πρέπει να είναι διδάκτωρ.

Την ευθύνη για την περάτωση της διδακτορικής διατριβής μέσα σε λογικά χρονικά περιθώρια έχει ο μεταπτυχιακός φοιτητής σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα Καθηγητή, όπως ορίζεται από το νόμο. Η πρόοδος της ερευνητικής εργασίας παρακολουθείται από τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, σύμφωνα με το νόμο. Στην περίπτωση μεταπτυχιακών υποτρόφων, η υποτροφία ανανεώνεται ετησίως ή σε εξαμηνιαία βάση μετά από εισήγηση του Επόπτη Καθηγητή και τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Μ.Σ.. Η εισήγηση του Επόπτη Καθηγητή θα πρέπει να συνοδεύεται από σύντομη γραπτή έκθεση της προόδου του μεταπτυχιακού φοιτητή στο ερευνητικό αντικείμενό του.

Όταν επίκειται η ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής, η Ε.Μ.Σ. ορίζει μετά από πρόταση του Επόπτη Καθηγητή, επταμελή εξεταστική επιτροπή σύμφωνα με το νόμο για την έγκριση και αποδοχή της διατριβής. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Δ.Ε.Π. πανεπιστημίων ή ερευνητές ερευνητικών κέντρων. Συνήθως δύο μέλη της δεν προέρχονται από το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Της εξεταστικής επιτροπής προεδρεύει ο Επόπτης Καθηγητής. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται από το μεταπτυχιακό φοιτητή δημοσίως ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής σύμφωνα με το νόμο, εφόσον επιπλέον έχει συμπληρώσει συνολικά τουλάχιστον σαράντα (40) δ.μ. (συμπεριλαμβανομένου του Μ.Δ.Ε. στις περιπτώσεις που ο υποψήφιος το έχει αποκτήσει).

Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε τουλάχιστον μελών της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Μετά την έγκριση της διδακτορικής διατριβής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ανακηρύσσεται σε διδάκτορα του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών σύμφωνα με το νόμο. Σε περίπτωση μη έγκρισης της διδακτορικής διατριβής, ορίζεται από την εξεταστική επιτροπή

ένα εύλογο χρονικό διάστημα μετά το οποίο ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να προσπαθήσει για μία μόνο φορά να ολοκληρώσει αυτή τη διαδικασία επιτυχώς.

3. Συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας

Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών μπορεί να υλοποιηθεί σε στενή συνεργασία με τα Ινστιτούτα του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.). Η συνεργασία έγκαιρα στα ακόλουθα:

- Ερευνητές ή Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες με διδακτορικό δίπλωμα του Ι.Τ.Ε., μπορούν να διδάσκουν μεταπτυχιακά ή άλλα μαθήματα, ανάλογα με την ειδικότητά τους, έπειτα από σχετική απόφαση του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών και άδεια του αντίστοιχου Ινστιτούτου του Ι.Τ.Ε.
- Ερευνητές του Ι.Τ.Ε. μπορούν να καθοδηγούν μεταπτυχιακές ερευνητικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές του παρόντος μεταπτυχιακού προγράμματος ως Επιστημονικός Επιβλέπων Ερευνητής, έπειτα από σχετική απόφαση της Ε.Μ.Σ. και έγκριση του Ινστιτούτου του Ι.Τ.Ε.
- Μετά από αίτηση του Επιστημονικού Επιβλέποντα Ερευνητή και από άδεια του Επιστημονικού Συμβουλίου του εκάστοτε Ινστιτούτου, μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να έχουν πρόσβαση στην υλικοτεχνική, εργαστηριακή και υπολογιστική υποδομή του Ι.Τ.Ε., όπου και μπορούν να πραγματοποιήσουν μέρος ή και το σύνολο της ερευνητικής τους εργασίας.
- Το Ι.Τ.Ε. μπορεί να παρέχει έναν αριθμό υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ:

◆ Ιατρικής

16. Τμήμα Ιατρικής

Πρόεδρος: Καθηγητής Παναγιώτης Βάρδας, τηλ.: 2810 392422-392706, e-mail: cardio@med.uoc.gr
Αναπλ. Πρόεδρος: Αναπλ. Καθηγητής Οδυσσέας Ιωάννης Ζώρας, τηλ.: 2810 392392,
e-mail: ozoras@med.uoc.gr

Γραμματέας: Μαριέττα Δερμιτζάκη, τηλ.: 2810 394762, e-mail: medsec@med.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.med.uoc.gr

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

16.1 Νευροεπιστήμες

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ανδρέας Πλαϊτάκης

Πληροφορίες: Στυλιανή Καλαϊτζάκη, τηλ.: 2810 394651, e-mail: neuroser@med.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://neuroscience.med.uoc.gr>

16.2 Οπτική και Όραση

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ιωάννης Παλλήκαρης

Πληροφορίες: Ευγενία Σκουντάκη, τηλ. 2810 394646, email: info@optics-vision.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.optics-vision.gr

16.3 Κυτταρική και Γενετική Αιτιολογία, Διαγνωστική και Θεραπευτική των Ασθενειών του Ανθρώπου

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Δημήτριος Μπούμπας

Πληροφορίες: Μαίρη Αδαμάκη, τηλ.: 2810 394783, e-mail: adamaki@med.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.molmedgrp.med.uoc.gr

16.4 Εγκέφαλος και Νους

Διευθύντρια Προγράμματος: Καθηγήτρια Ελένη Σαββάκη

Πληροφορίες: Μαρία Ματαλλιωτάκη, τηλ.: 2810 394511, fax: 2810394511, e-mail: bminfo@med.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://brain-mind.med.uoc.gr>

16.5 Δημόσια Υγεία και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας

Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Φιλαλήθης Τάσος

Πληροφορίες: Κική Τασσέλη, τηλ.: 2810 394615, fax: 2810 394606, e-mail: tasseli@med.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://mpn.med.uoc.gr>

16.1 Νευροεπιστήμες
Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Ανδρέας Πλαϊτάκης
Πληροφορίες: Στυλιανή Καλαϊτζάκη
τηλ.: 2810 394651
e-mail: neuroser@med.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://neuroscience.med.uoc.gr>

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Νευροεπιστήμες» από το ακαδημαϊκό έτος 2001- 02 (υπουργικές αποφάσεις Β7/445/3.12.1998, Φ.Ε.Κ. 1267/21.12.1998 και Β7/6918/27.02.2003, Φ.Ε.Κ. 382/1.6.2003).

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στις Νευροεπιστήμες με δύο κατευθύνσεις: η πρώτη περιλαμβάνει τις Κυτταρικές - Μοριακές Νευροεπιστήμες και τις Νευροεπιστήμες που μελετούν την Ανάπτυξη του Νευρικού Συστήματος και η δεύτερη κατεύθυνση τις Νευροεπιστήμες που μελετούν τη λειτουργία, δυσλειτουργία, εκφύλιση και γήρανση του νευρικού συστήματος. Σκοπός του Προγράμματος είναι να προάγει τη γνώση και την έρευνα στην περιοχή των Νευροεπιστημών και να προετοιμάσει άριστα εκπαιδευμένα στελέχη για σταδιοδρομία στον ακαδημαϊκό χώρο, σε ερευνητικά ιδρύματα, σε δημόσιες υπηρεσίες και στον παραγωγικό τομέα της χώρας μας αλλά και διεθνώς.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το πρόγραμμα απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα (Μ.Δ.Ε.Ν.) με ειδίκευση στις «Νευροεπιστήμες».
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα στις «Νευροεπιστήμες» (Δ.Δ.)

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, ενώ για το Διδακτορικό Δίπλωμα απαιτούνται τουλάχιστον δύο (2) διδακτικά εξάμηνα επιπλέον.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Εισακτέων - Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής, προερχόμενοι από τα Τμήματα Ιατρικής, Βιολογίας, Κτηνιατρικής, Φαρμακευτικής, Χημείας, Πληροφορικής, Χημικών Μηχανικών και συναφών ειδικοτήτων πανεπιστημίων, Φυσικής, Μαθηματικών, Στατιστικής καθώς και από Τμήματα Γεωπονικών Πανεπιστημίων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο Ν. 2327/95.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι (20) κατ' έτος.

IV Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα αποτελείται από δύο κατευθύνσεις: η πρώτη κατεύθυνση συμπεριλαμβάνει τις Κυτταρικές - Μοριακές Νευροεπιστήμες και τις Νευροεπιστήμες που μελετούν την Ανάπτυξη του Νευρικού Συστήματος. Η δεύτερη κατεύθυνση συμπεριλαμβάνει τις Νευροεπιστήμες που μελετούν τη λειτουργία, δυσλειτουργία, εκφύλιση και γήρανση του νευρικού συστήματος.

Κατά τα πρώτα δύο διδακτικά εξάμηνα όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα παρακολουθήσουν το μάθημα Κορμού Νευροεπιστημών. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του δεύτερου έτους, ο φοιτητής θα υποβάλει Διπλωματική Εργασία για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. Οι φοιτητές που επιθυμούν να αποκτήσουν Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D) θα εξεταστούν προφορικά από τριμελή επιτροπή (Qualifying Exams) και οι επιτυχόντες θα ενταχθούν σε εργαστήρια επιλογής τους για να εκπονήσουν τη διδακτορική τους διατριβή.

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των τίτλων αποφασίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος και περιγράφονται λεπτομερώς στον Κανονισμό Σπουδών. Το Πρόγραμμα προσφέρει υποχρεωτικά μαθήματα καθώς και μαθήματα επιλογής. Τα μαθήματα θα γίνονται κυρίως υπό τύπον συνδιδασκαλίας από τα μέλη του Προγράμματος και εξωτερικούς συνεργάτες. Τα μαθήματα επιλογής θα επιτρέπουν στο μεταπτυχιακό φοιτητή να εμβαθύνει σε συγκεκριμένες ερευνητικές περιοχές των Νευροεπιστημών του ειδικού ενδιαφέροντος μελών του Προγράμματος.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης θα κάνει εργαστηριακές ασκήσεις εκ περιτροπής (Lab rotations) οι οποίες είναι υποχρεωτικές.

Μάθημα Κορμού Νευροεπιστημών

Ενότητα Α: Κυτταρικές - Μοριακές Νευροεπιστήμες (Cellular -Molecular Neurosciences) 45 ώρες (3 δ.μ).

1. Εισαγωγή στην Ανατομία του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος.
  - Μακροσκοπική Οργάνωση και Εξέλιξη του Νευρικού Συστήματος
  - Κυτταρική και Υποκυτταρική Οργάνωση του Ν.Σ
  - Κύτταρα γλοίας - μορφολογικά και λειτουργικά στοιχεία
  - Αιμάτωση εγκεφάλου, αιματοεγκεφαλικός φραγμός και εγκεφαλονωτιαίο υγρό
2. Εισαγωγή στην Ανάπτυξη και Υποστροφή του Νευρικού Συστήματος. Επαγωγή - Μετανάστευση - Καθοδήγηση Αξόνων - Νευροτροφίνες - Κυτταρικός Θάνατος.
3. Εισαγωγή στη Φυσιολογία των διεγέρσιμων μεμβρανών.
4. Νευροδιαβίβαση.
  - Προσυναπτικοί Μηχανισμοί και συστήματα μεταφοράς
  - Υποδοχείς Νευροδιαβιβαστών
  - Συναπτικοί μηχανισμοί μεταφοράς σήματος
5. Μεταβολισμός Ενέργειας στο Νευρικό Σύστημα
  - Μεταβολισμός και Λειτουργία Νευρικού Συστήματος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Νευροεπιστήμες Λειτουργίας, Δυσλειτουργίας και Εκφύλισης του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος 45 ώρες, (3 Δ.Μ)

1. Αισθητικά Συστήματα
  - Σωματοαισθητικό σύστημα
  - Ακοή και Χημικές Αισθήσεις
  - Όραση
2. Κινητικά Συστήματα
  - Κεντρικοί μηχανισμοί κινητικού ελέγχου
  - Οφθαλμοκινητικό σύστημα
  - Νωτιαία κινητικά συστήματα, νοσήματα κινητικού νευρώνα και νευρομυϊκής σύναψης
  - Βασικά γάγλια και Παρεγκεφαλίδα. Μοριακοί μηχανισμοί εκφύλισης (νόσος Parkinson, νόσος Huntington).
3. Ρυθμιστικά Συστήματα
  - Υποθάλαμος
  - Ρυθμιστικοί μηχανισμοί πρόσληψης τροφής
  - Νευροενδοκρινικά συστήματα
  - Circadian rhythm. Ύπνος και Όνειρα

4. Γνωσιακά Συστήματα

- Μεταιχμιακό Σύστημα : δομή, συνδέσεις, νευροδιαβιβαστές
- Μοριακοί μηχανισμοί μνήμης (νόσος Alzheimer, tauopathics, μοριακοί μηχανισμοί - φαρμακολογία.

Οι φοιτητές παρακολουθούν σειρά ομιλιών για την ενημέρωσή τους σχετικά με τις υπάρχουσες ερευνητικές δραστηριότητες των μελών του προγράμματος και τις δυνατότητες άσκησης των φοιτητών στα εργαστήρια των καθηγητών αυτών.

Επίσης, ο φοιτητής θα πρέπει να παρακολουθήσει μία σειρά εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων οι οποίες περιγράφονται στη συνέχεια.

α) Εργαστηριακή Άσκηση (Laboratory Rotations) 1 δ.μ. ανά τρίμηνη φοίτηση

Οι φοιτητές εκπαιδεύονται σε εργαστηριακές ασκήσεις εργαζόμενοι εκ περιτροπής ανά τρίμηνο σε τρία από τα εργαστήρια των μελών του προγράμματος.

β) Σεμινάρια Ανάλυσης και Αξιολόγησης Σύγχρονων Δημοσιεύσεων στις Νευροεπιστήμες (1 δ.μ.)

Ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει σειρά ειδικών σεμιναρίων στα οποία γίνεται κριτική ανάλυση πρόσφατων δημοσιεύσεων στις Νευροεπιστήμες από τους ίδιους υπό την επίβλεψη καθηγητών του προγράμματος.

Κατά το δεύτερο έτος ο φοιτητής παρακολουθεί τα εξής μαθήματα σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί.

Μέθοδοι μελέτης του Νευρικού Συστήματος (45 ώρες 3 δ.μ.)
Υποχρεωτικό Μάθημα

- Μέθοδοι Μορφολογικής Μελέτης του ΝΑ και η Τεχνική της Μικροσκοπίας
- Ανοσοϊστοχημεία και Υβριδισμός in situ στη Μελέτη της Μορφολογίας του ΝΑ
- Καλλιέργειες Νευρικού Ιστού
- Μέθοδοι Μοριακής Βιολογίας στη Μελέτη του ΝΑ: Γενικές Αρχές
- Μέθοδοι Μοριακής Γενετικής στη Μελέτη του ΝΑ
- Μέθοδοι μελέτης πρωτεϊνών μεταβολισμού στο ΝΑ
- Δημιουργία διαγονιδιακών μυών
- Μέθοδοι Φυσιολογίας στη Μελέτη του ΝΑ I
- Μέθοδοι Φυσιολογίας στη Μελέτη του ΝΑ II

- Αναλυτικές Μέθοδοι στη Μελέτη του ΝΑ
- Μέθοδοι για τη μελέτη Υποδοχέων και δευτέρων μηνυμάτων
- Μέθοδος μικροδιαπίδυσης στη μελέτη του ΝΑ
- Μέθοδοι Μελέτης Συμπεριφοράς
- Μέθοδοι Μελέτης Συμπεροφοράς
- Κυτταρικός Θάνατος
- Μηχανισμοί μνήμης - μάθησης στη Δροσόφιλα

Ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει τέσσερα (4) από τα κάτωθι δώδεκα (12) κατ' επιλογήν μεταπτυχιακά μαθήματα. Ο φοιτητής θα ενθαρρύνεται να επιλέξει τα μαθήματα που είναι πλέον σχετικά με την κατεύθυνση των Νευροεπιστημών που τους ενδιαφέρει.

Κατ' επιλογήν μαθήματα

1. Αναπτυξιακή Νευροβιολογία (45 ώρες, 3 δ.μ.)
Δύο δίωρες διαλέξεις την εβδομάδα και μία ώρα κριτικής ανάλυσης.
2. Κυτταρική και Μοριακή Νευροβιολογία (34 ώρες, 3 δ.μ.)
Δύο δίωρες διαλέξεις την εβδομάδα και μία ώρα κριτικής ανάλυσης εργασιών.
3. Νευροχημεία / Νευροφαρμακολογία (45 ώρες, 3 δ.μ.)
Δύο δίωρες διαλέξεις την εβδομάδα και μία ώρα κριτικής ανάλυσης εργασιών
4. Μηχανισμοί Επαγωγής Σήματος του Νευρικού Συστήματος: Φαρμακολογία και Θεραπευτική (45 ώρες, 3 δ.μ.)
Δύο δίωρες διαλέξεις και μία ώρα κριτικής ανάλυσης των εργασιών.
5. Νευροψυχοφαρμακολογία (45 ώρες, 3 δ.μ.)
Δύο δίωρες διαλέξεις και μία ώρα κριτικής ανάλυσης των εργασιών
6. Νευροεπιστήμες Λειτουργίας, Δυσλειτουργίας και Εκφύλισης του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος
Α. Νευρονικό Υπόστρωμα της Συμπεριφοράς, Μάθηση και Μνήμη, Ύπνος, Circadian Ρυθμοί, Πρόσληψη Τροφής (45 ώρες, 3 δ.μ.)
Δύο δίωρες διαλέξεις και μία ώρα κριτικής ανάλυσης των εργασιών
Β. Βιολογική φάση της εξάρτησης (45 ώρες, 3 δ.μ.)
Δύο δίωρες διαλέξεις και μία ώρα κριτικής ανάλυσης των εργασιών

- Γ. Δυσλειτουργία, Εκφύλιση και Γήρανση Νευρικού Συστήματος (45 ώρες, 3 δ.μ.)
Δυσλειτουργία, Εκφύλιση και Γήρανση Νευρικού Συστήματος (45 ώρες, 3 δ.μ.)
- Δ. Μοριακή Βάση Νευρολογικών και Ψυχιατρικών Νοσημάτων (45 ώρες, 3 δ.μ.)
- Ε. Στατιστική στις Βιοϊατρικές Επιστήμες (15 ώρες, 1 δ.μ.)

Διπλωματική Εργασία (2 δ.μ.)

Εργαστηριακές Ασκήσεις εκ περιτροπής (1 δ.μ. ανά άσκηση)

1. Νευροχημεία, Νευροβιολογία
2. Υποδοχείς Νευροδιαβιβαστών και Επαγωγή Σήματος
3. Αναπτυξιακή Νευροβιολογία Θηλαστικών
4. Αναπτυξιακή Νευροβιολογία Δροσόφιλας
5. Νευροβιολογία *C.elegans*
6. Βιολογική Βάση της Συμπεροφοράς
7. Μοριακή Γενετική Νευροψυχιατρικών Νοσημάτων
8. Νευροφαρμακολογία, Ψυχοφαρμακολογία
9. Διαγονιδιακά ζώα στην Φαρμακολογία του ΝΑ
10. Νευροφυσιολογία
11. Βιορυθμοί και Διαταραχές Ύπνου
12. Στατιστική στις Βιοϊατρικές Επιστήμες

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει ένα δεύτερο κύκλο σπουδών που θεωρείται συνέχεια του πρώτου και περιλαμβάνει τα ακόλουθα.

- Εντατική έρευνα για την εκπόνηση πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας σε ένα πεδίο των Νευροεπιστημών. Το μεγαλύτερο μέρος της έρευνας του μεταπτυχιακού φοιτητή διεξάγεται σε ένα από τα εργαστήρια που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα (οι τίτλοι τους είναι συνώνυμοι με τους τίτλους των εργαστηριακών ασκήσεων που αναφέρονται παραπάνω. Ταυτόχρονα ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης (Γ.Σ.Ε.Σ.) τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, στην οποία συμμετέχει ο διευθυντής του εργαστηρίου στο οποίο εντάσσεται ο μεταπτυχιακός φοιτητής (επιβλέπων καθηγητής). Πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής

είναι ο επιβλέπων καθηγητής. Στο τέλος κάθε έτους συντάσσεται έκθεση προόδου του φοιτητή. Επίσης ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει την εργασία του σε ειδικό ανοικτό σεμινάριο. Την ευθύνη της οργάνωσης του σεμιναρίου έχει ο επιβλέπων καθηγητής σε συνεργασία με το φοιτητή. Όταν ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώσει τη συλλογή πειραματικών δεδομένων, αποφασίζεται από κοινού με τη Συμβουλευτική Επιτροπή η συγγραφή της διατριβής. Η Συμβουλευτική Επιτροπή καταρτίζει σχετική εισηγητική έκθεση προς τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος για τον ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

- Συγγραφή πρωτότυπης διδακτορικής διατριβής μέρος της οποίας θα πρέπει να έχει γίνει δεκτό προς δημοσίευση σε έγκυρο (με κριτές) διεθνές επιστημονικό περιοδικό, πριν από τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής. Στη σχετική δημοσίευση ο υποψήφιος διδάκτωρ πρέπει να είναι πρώτος συγγραφέας. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 10 του Ν. 2083/ 92, μέρος της ερευνητικής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή μπορεί να έχει εκπονηθεί σε αναγνωρισμένο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Ινστιτούτο της αλλοδαπής ή ημεδαπής.

16.2 Οπτική και Όραση Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγήτρια Ιωάννης Παλλήκαρης

Πληροφορίες: Ευγενία Σκουντάκη

τηλ.: 2810 394646

email: info@optics-vision.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.optics-vision.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Οπτική και Όραση» οργανώνεται από το Τμήμα Ιατρικής, το Τμήμα Μαθηματικών και το Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα Ιατρικής. Το Πρόγραμμα διεξάγεται σε στενή συνεργασία με τα Ινστιτούτα Υπολογιστικών Μαθηματικών (Ι.Υ.Μ.) και Ηλεκτρονικής Δομής και Λείψερ (Ι.Η.Δ.Λ) του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε) και την Πανεπιστημιακή Οφθαλμολογική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ηρακλείου (ΠαΓΝΗ).

Οι μεταπτυχιακές σπουδές οργανώνονται με βάση την υπουργική απόφαση (Β7/26337/6.5.2004, Φ.Ε.Κ.753/τ.Β'/19.5.2005) ίδρυσης του Διατμηματικού Προγράμματος

Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής, Μαθηματικών και Φυσικής και τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 10 του Ν.2327/1995. Συνίσταται δε στην παρακολούθηση μαθημάτων και σεμιναρίων, συμμετοχή στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες και των τριών Τμημάτων, εξετάσεις και διεξαγωγή ολοκληρωμένης, πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η δημιουργία στελεχών με υψηλό επίπεδο κατάρτισης, ικανών να ακολουθήσουν σταδιοδρομία σε νοσοκομεία, ιατρικά κέντρα, ιδιωτικές επιχειρήσεις που σχεδιάζουν, αναπτύσσουν ή συντηρούν συσκευές στους τομείς των επιστημών της όρασης καθώς και σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα ως επιστημονικό - τεχνικό προσωπικό.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

1. Τίτλοι Σπουδών

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην «Οπτική και Όραση».

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών του Διατμηματικού Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) εξάμηνα σπουδών. Κατόπιν αιτήσεως του μεταπτυχιακού φοιτητή και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της συντονιστικής επιτρο-

πής του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγηθεί παράταση του χρόνου σπουδών για έξι (6) μήνες και σε εξαιρετικές περιπτώσεις για ένα (1) έτος. Σε καμία περίπτωση η φοίτηση δεν υπερβαίνει τα έξι (6) εξάμηνα σπουδών.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Δεκτοί στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται μετά από κρίση των προσόντων τους και συνέντευξη, κάτοχοι πτυχίου πανεπιστημίων της χώρας ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής προερχόμενοι από σχολές Θετικών Επιστημών, Ιατρικής, Επιστημών Υγείας καθώς και Πολυτεχνικών Σχολών. Επίσης γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Τ.Ε.Ι. συναφών αντικειμένων, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.12γ του Ν.2916/2001.

2. Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών που γίνονται δεκτοί για παρακολούθηση του κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ. που οδηγεί στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) κατ' έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

Τα προσφερόμενα μαθήματα είναι τα ακόλουθα, με τη δυνατότητα πάντα προσθηκών ή τροποποιήσεων που υπαγορεύονται από τις ανάγκες του Π.Μ.Σ.:

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Όραση και Φυσιολογική Οπτική
Στοιχεία Μαθηματικής Προσομοίωσης
Οπτική Ι

Υποχρεωτικά Κατ' Επιλογήν (ομάδα Α)

Βιοστατιστική
Φυσιολογική Οπτική και Εφαρμογές

Οπτική ΙΙ

Υπολογιστικά Μαθηματικά

Υποχρεωτικά Κατ' Επιλογήν (ομάδα Β)

Οπτικά Όργανα και Εφαρμογές τους στην Οφθαλμολογία
Φυσιολογική Επεξεργασία Οπτικού Σήματος
Σύγχρονα Θέματα Οπτικής
Εφαρμοσμένη Οπτική

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει επίσης δυο (2) μαθήματα από το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τμήματος Μαθηματικών και του Τμήματος Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, τα οποία, όμως, θα προέρχονται από κατάλογο που θα έχει εγκριθεί από τη Συντονιστική Επιτροπή του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Οπτική και Όραση». Όλα τα ανωτέρω περιγραφόμενα μαθήματα είναι ισοδύναμα.

Τα κατ' επιλογήν μαθήματα μόνο της ομάδας Β', μπορούν να αντικατασταθούν:

- με προχωρημένα προπτυχιακά μαθήματα, τα οποία θα προέρχονται από κατάλογο που θα έχει εγκριθεί από τη Συντονιστική Επιτροπή του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Οπτική και Όραση», εφ' όσον γίνει πρόσθετη εργασία από διδάσκοντες και φοιτητές, η οποία θα τα καταστήσει ισοδύναμα με μεταπτυχιακά.
- με μεταπτυχιακά μαθήματα άλλων Τμημάτων της Σχολής Θετικών Επιστημών ή της Ιατρικής Σχολής, τα οποία θα προέρχονται από κατάλογο που θα έχει εγκριθεί από την Συντονιστική Επιτροπή του Διατμηματικού μεταπτυχιακού Προγράμματος «Οπτική και Όραση», εφ' όσον αυτά έχουν συναφή ή/και συμπληρωματικό περιεχόμενο με ανάλογα μαθήματα του παρόντος Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

α) Μεταπτυχιακή Εργασία

Η μεταπτυχιακή εργασία είναι υποχρεωτική, εκπονείται κατά το Δ' εξάμηνο σπουδών και μπορεί να συνίσταται σε:

- πρωτότυπη ερευνητική εργασία
- λεπτομερή απόδειξη ή επέκταση γνωστών συμπερασμάτων, η οποία δεν υπάρχει στη βιβλιογραφία
- έκθεση ενός θέματος, με τρόπο που να αποδεικνύει καλή γνώση και σε βάθος κατανόηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Η μεταπτυχιακή εργασία εκπονείται υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση ενός επιβλέποντος μέλους Δ.Ε.Π. ή διδάσκοντος του Π.Μ.Σ. Ο επιβλέπων ορίζεται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και μετά από γραπτή αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Για την ανάθεση της εκπόνησης της μεταπτυχιακής εργασίας θα πρέπει να προκύπτει από τα μαθήματα που έχει περάσει ο μεταπτυχιακός φοιτητής, η δυνατότητα εκπόνησης και απρόσκοπτης ολοκλήρωσης της εργασίας.

Η μεταπτυχιακή εργασία εξετάζεται από την εξεταστική επιτροπή, η οποία ορίζεται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή και αποτελείται από τρία (3) μέλη ήτοι, τον επιβλέποντα και δύο άλλα μέλη εκ των οποίων ένα (1) τουλάχιστον είναι μέλος Δ.Ε.Π. ενός από τα συνεργαζόμενα Τμήματα. Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών εργασιών που μπορεί να καθοδηγεί ο κάθε επιβλέπων είναι τρεις (3).

β) Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών πραγματοποιείται ανά εξαμήνο σπουδών.

Μετά το πέρας του Α' εξαμήνου ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να έχει περάσει οπωσδήποτε ένα (1) μάθημα και μετά το πέρας του Β' εξαμήνου να έχει περάσει τρία (3) μαθήματα από τα οποία τουλάχιστον ένα (1) του Β' εξαμήνου σπουδών. Στο τέλος του Γ' εξαμήνου ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να έχει περάσει οπωσδήποτε τα υποχρεωτι-

κά μαθήματα του προγράμματος.

Σε κάθε περίπτωση που δεν τηρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, οπότε τίθεται θέμα διαγραφής, η τελική αξιολόγηση και απόφαση, λαμβάνεται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή, η οποία και έχει την αρμοδιότητα για την αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών.

γ) Υποτροφίες

Το Π.Μ.Σ. χορηγεί περιορισμένο αριθμό υποτροφιών ο οποίος εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και χορηγούνται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους. Χορηγούνται δε στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής.

δ) Είδος και Τύπος Μεταπτυχιακού Διπλώματος

Ο μεταπτυχιακός τίτλος θα απονέμεται από το συντονίζον Τμήμα που είναι το Τμήμα Ιατρικής και θα αναγράφονται και τα δύο (2) συμμετέχοντα Τμήματα Μαθηματικών και Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Θα αναφέρεται δε ως «Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης» στην επιστημονική περιοχή της «Οπτικής και Όρασης». Βαθμός δεν θα αναγράφεται. Το μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης θα υπογράφουν ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος, ο Πρόεδρος του Τμήματος Ιατρικής καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Ιατρικής.

16.3 Κυτταρική και Γενετική Αιτιολογία, Διαγνωστική και Θεραπευτική των Ασθενειών του Ανθρώπου

Διευθυντής Προγράμματος: Καθηγητής Δημήτριος Μπούμπας

Πληροφορίες: Μαίρη Αδαμάκη, τηλ.: 2810 394783

e-mail: adamaki@med.uoc.gr

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.molmedgp.med.uoc.gr

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην «Κυτταρική και Γενετική Αιτιολογία, Διαγνωστική και Θεραπευτική των Ασθενειών του Ανθρώπου» από το ακαδημαϊκό έτος 2002 - 2003 (υπουργική απόφαση Β7/73907/21.08.2003, Φ.Ε.Κ. 1317/16.09.2003), το οποίο διέπεται από τις διατάξεις του των άρθρων 10 έως και 12 του Ν. 2083/1992.

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η παροχή υψηλού επιπέδου εξειδίκευσης και εξάσκηση στη διεξαγωγή έρευνας στην κυτταρική και γενετική αιτιολογία, διαγνωστική και θεραπευτική των ασθενειών του ανθρώπου σε αποφοίτους Ιατρικής και άλλων Σχολών Επιστημών Υγείας για επιτυχή επαγγελματική σταδιοδρομία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Το Πρόγραμμα έχει διαμορφωθεί με διεθνείς προδιαγραφές και βασίζεται στη νέα γνώση που αποκτήθηκε με την αποκρυπτογράφηση του ανθρώπινου γονιδιώματος και τις προόδους που σημειώθηκαν στις συναφείς βασικές επιστήμες καθώς επίσης και στη σύγχρονη μεθοδολογία και πρακτική στην κλινική έρευνα. Επίσης, το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής και την προώθηση της συνεργασίας των καθηγητών, κλινικών και βασικών τομέων, μέσω της συνεπίβλεψης των φοιτητών του εν λόγω προγράμματος. Ταυτόχρονα, το Πρόγραμμα προσφέρει βασικά εφόδια σε αποφοίτους άλλων Σχολών Επιστημών Υγείας για τη βιοϊατρική έρευνα και τεχνολογία. Οι απόφοιτοι του Προγράμματος αναμένεται να συμβάλουν στη βελτίωση των υπηρεσιών παροχής υγείας και στην ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας.

Για την εκπλήρωση των παραπάνω, το Πρόγραμμα εκπαίδευσης περιλαμβάνει ένα εξάμηνο εντατικής διδασκαλίας

μεταπτυχιακών μαθημάτων, ένα εξάμηνο εξάσκησης στην έρευνα και δύο εξάμηνα διεξαγωγής έρευνας σε εργαστήριο ή κλινική της επιλογής του φοιτητή υπό την επίβλεψη μελών του Προγράμματος που είναι καθηγητές στο Πανεπιστήμιο Κρήτης ή άλλων Πανεπιστημίων της Ελλάδος και της αλλοδαπής.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης,
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια των σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι δύο (2) έτη ως ελάχιστος χρόνος και τρία (3) έτη ως μέγιστος χρόνος. Για το Διδακτορικό Δίπλωμα η διάρκεια των σπουδών κυμαίνεται από 3 (τρία) έως 6 (έξι) έτη σπουδών πέραν του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Εισακτέων - Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής,

προερχόμενοι από τα Τμήματα Ιατρικής και άλλων Σχολών, Τμημάτων Σχολών Επιστημών Υγείας (Οδοντιατρικής, Νοσηλευτικής) ή συναφών Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών (Βιολογίας, Χημείας, Βιοχημείας, Βιοτεχνολογίας, Μοριακής Βιολογίας, Φαρμακευτικής). Γίνονται επίσης δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Τ.Ε.Ι. συναφών αντικειμένων σύμφωνα με το άρθρο 5. παρ. 12γ του Ν. 2916/2001.

2. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών που γίνονται δεκτοί για παρακολούθηση του Προγράμματος το οποίο οδηγεί στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης ορίζεται σε δέκα έως 20 (10-20) φοιτητές.

I.V Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα παρέχει σε εντατικό ρυθμό προχωρημένη επιστημονική γνώση στις Ιατρικές Επιστήμες καθώς και εμπειρία στη διεξαγωγή έρευνας. Κατά την έναρξη των σπουδών κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής τίθεται υπό την επίβλεψη ενός συμβούλου - Δ.Ε.Π. που θα τον κατευθύνει στις επιλογές μαθημάτων και εργαστηριακών ασκήσεων (rotations) και θα τον βοηθά στην επίλυση των προβλημάτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει. Στο πρώτο εξάμηνο (Σεπτέμβριος - Φεβρουάριος) ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα παρακολουθήσει μαθήματα κορμού και μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων του Α' εξαμήνου και των ειδικών μαθημάτων που θα διδαχθούν στο δεύτερο εξάμηνο θα καλύπτουν διακόσιες (200) περίπου διδακτικές ώρες (δ.ω).

Μαθήματα κορμού (130 δ.ω)

1. Διεπιστημονική προσέγγιση στην κυτταρική και γενετική αιτιολογία, διαγνωστική και θεραπευτική των κληρονομικών και των επίκτητων νοσημάτων του ανθρώπου (55 δω)
2. Εισαγωγή στη βασική ερευνητική μεθοδολογία (25 δω)

3. Εισαγωγή στην κλινική ερευνητική μεθοδολογία (25 δω)
4. Κλινική γενετική και γενετική επιδημιολογία (15 δω)
5. Υποχρεωτικά σεμινάρια φοιτητών (10 δω)

Στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου γίνονται σεμινάρια διεπιστημονικής προσέγγισης, κλινικής και βασικής, νοσημάτων του ανθρώπου. Γίνονται επίσης σεμινάρια βιβλιογραφικής ενημέρωσης φοιτητών. Στα σεμινάρια αυτά γίνεται κριτική ανάλυση πρόσφατων εργασιών που εστιάζονται στην κυτταρική και γενετική βάση των ασθενειών. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν συλλογή και ανάλυση βιβλιογραφικής πληροφορίας, συγγραφή μιας εργασίας και παρουσίαση δυο θεμάτων σε ακροατήριο.

Μαθήματα Επιλογής

1. Βιοστατιστική (20 δ.ω.)
2. Ειδικά θέματα φαρμακολογίας (15 δ.ω.)
3. Ανοσία και λοιμώξεις (30 δ.ω.)
4. Ιστική βλάβη και αποκατάσταση. Εκφύλιση και γήρανση (15 δ.ω.)
5. Παθοφυσιολογία συστημάτων (καρδιαγγειακό, αναπνευστικό, πεπτικό, ενδοκρινικό κλπ) (30 δ.ω.)
6. Βιολογία του καρκίνου (20 δ.ω.)
7. Γονιδιακή, μοριακή, βιολογική και κυτταρική θεραπεία (20 δ.ω.)
8. Μαθήματα επιλογής που προέρχονται από το κοινό μεταπτυχιακό πρόγραμμα Μοριακής Βιολογίας - Βιοϊατρικής των Τμημάτων Ιατρικής και Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και του προγράμματος Νευροεπιστημών του Ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Στο δεύτερο εξάμηνο ο φοιτητής εξασκείται στη διεξαγωγή έρευνας σε δύο διαφορετικά εργαστήρια βασικής έρευνας ή σε ένα εργαστήριο βασικής έρευνας και σε μια κλινική μονάδα. Η εξάσκηση συνοδεύεται από συγγραφή αναφοράς προόδου, ακολουθώντας το πρότυπο δημοσίευσης σε επιστημονικό περιοδικό. Το δεύτερο εξάμηνο περιλαμβάνει επίσης διδασκαλία εξειδικευμένων θεμάτων με τη συμμετοχή Επισκεπτών Καθηγητών.

Στο τρίτο και τέταρτο εξάμηνο, ο μεταπτυχιακός φοιτητής συνεχίζει με έρευνα σε εργαστήριο ή κλινική της επιλογής τους υπό την επίβλεψη μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Κρήτης, ή στα εργαστήρια και κλινικές Επισκεπτών

Καθηγητών μελών του προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής συμμετέχει επίσης σε σεμινάρια βιβλιογραφικής ενημέρωσης. Στο τελευταίο τρίμηνο, ο μεταπτυχιακός φοιτητής συγγράφει τη διπλωματική του εργασία. Εάν λάβει θετική αξιολόγηση, του απονέμεται ο τίτλος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κυτταρική και Γενετική Ατιολογία, Διαγνωστική και Θεραπευτική των Ασθενειών του Ανθρώπου.

Κατά τη διάρθρωση των μαθημάτων αξιοποιείται, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, η μορφή των πολλαπλών αυτόνομων θεματικών ενότητων (modular courses), έτσι ώστε να είναι εφικτή η ανάθεση ενός μαθήματος ή μιας ενότητας του μαθήματος σε προσκεκλημένο διδάσκοντα από πανεπιστήμιο ή ερευνητικό κέντρο του εξωτερικού. Παράλληλα, με την οργάνωση αυτόνομων θεματικών ενότητων είναι εφικτό να παρακολουθούν μαθήματα του Προγράμματος ή επιμέρους ενότητες των μαθημάτων και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Ιατρικής που συμμετέχουν σε άλλα μεταπτυχιακά προγράμματα ή που εκπονούν τη διδακτορική τους διατριβή, καθώς και επιστήμονες που δεν μετέχουν σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, στα πλαίσια Προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του νόμου 2083/1992 και τους εσωτερικούς κανονισμούς του Τμήματος Ιατρικής, ο Β' κύκλος σπουδών περιλαμβάνει:

- τον ορισμό του επιβλέποντος καθηγητή με βάση τις επιλογές του υποψηφίου και της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής (μέλος της οποίας είναι και ο επιβλέπων καθηγητής) για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής
- την υλοποίηση έρευνας, τα αποτελέσματα της οποίας χρησιμοποιούνται για τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής
- τη δημοσίευση σε έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτές, πριν τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής, εργασίας - στην οποία ο υποψήφιος πρέπει να είναι πρώτος συγγραφέας- βασισμένης στα ερευνητικά αποτελέσματα της διατριβής.
- τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής.

Στη διάρκεια του δεύτερου κύκλου σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συνεπικουρούν τα μέλη Δ.Ε.Π. στην εκτέλεση των εκπαιδευτικών τους καθηκόντων, σύμφωνα με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

16.4 Εγκέφαλος και Νους

Διευθύντρια Προγράμματος: Καθηγήτρια Ελένη Σαββάκη

Πληροφορίες: Μαρία Ματαλλιωτάκη
τηλ.: 2810 394511, fax: 2810 394511
e-mail: bminfo@med.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://brain-mind.med.uoc.gr>

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εγκέφαλος και Νους» οργανώνεται από τα Τμήματα Ιατρικής, Επιστήμης Υπολογιστών, Φυσικής και Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, Νοσηλευτικής, Μεθοδολογίας - Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 (υπουργική απόφαση Β7/88743, Φ.Ε.Κ. 1537/17.10.2003, τ. Β'). Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει αναλάβει το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι οι Επιστήμες του Εγκέφαλου και Νου. Σκοπός του είναι η προώθηση της σύγχρονης έρευνας, η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και η προετοιμασία επιστημόνων με στόχο την άριστη σταδιοδρομία στον ακαδημαϊκό χώρο, σε ερευνητικά ιδρύματα, σε δημόσιες υπηρεσίες και στον παραγωγικό τομέα.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα «Εγκέφαλος και Νους» απονέμει δύο μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών:

- (α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις «Επιστήμες Εγκεφάλου και Νου»
- (β) Διδακτορικό Δίπλωμα(Δ.Δ) στις «Επιστήμες Εγκεφάλου και Νου».

Στο λογότυπο του τίτλου σπουδών αναγράφονται και τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα.

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα (Α' κύκλος σπουδών), ενώ για την κτήση του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται τουλάχιστον τέσσερα (4) επιπλέον διδακτικά εξάμηνα (Β' κύκλος σπουδών).

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

I. Κατηγορίες Εισακτέων Πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί, εφόσον πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων, κάτοχοι πτυχίου πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής. Γίνονται επίσης δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 12γ. Του Ν.2916/2001.

2. Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα (30) κατ' έτος. Ο ακριβής αριθμός θα καθορίζεται σύμφωνα με την υποδομή των Τμημάτων, τον αριθμό των διδασκόντων και τις ανάγκες σε ειδικευμένους αποφοίτους. Ανάλογα με τις δυνατότητες οικονομικής στήριξης, θα χορηγείται περιορισμένος αριθμός υποτροφιών σύμ-

φωνα με κριτήρια που θα καθορισθούν από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Προγράμματος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

I. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και άλλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μ.Δ.Ε. παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί τα ακόλουθα μαθήματα:

A) Υποχρεωτικά Μαθήματα

«Θεμελιώδεις γνώσεις στις Επιστήμες του Εγκεφάλου και του Νου» (8 δ.μ)

B) Κατ' επιλογή Υποχρεωτικά Μαθήματα:

1. Τεχνητά Νευρωνικά Δίκτυα (4 δ.μ)
2. Υπολογιστική Όραση (4 δ.μ)
3. Ρομποτική (4 δ.μ)
4. Τεχνητή Νοημοσύνη (4 δ.μ)
5. Επικοινωνία Ανθρώπου Μηχανής (4 δ.μ)
6. Θεωρία Σημάτων και Συστημάτων - Ανάλυση και Μοντέλα Νευρομυϊκών Συστημάτων (4 δ.μ)
7. Εισαγωγή στην Ψυχολογία (2 δ.μ)
8. Ειδικά Θέματα Ψυχολογίας (2 δ.μ)
9. Λειτουργική Νευροανατομία (3 δ.μ)
10. Εγκεφαλικός Φλοιός (3 δ.μ)
11. Οφθαλμοκινητικό Σύστημα (2 δ.μ)
12. Φυλετική Διαφοροποίηση του Εγκεφάλου (2 δ.μ)
13. Δομή και Λειτουργία Υποδοχέων Συζευγμένων με Πρωτεΐνες G (2 δ.μ)
14. Φλοιώδεις, Υποφλοιώδεις και Παρεγκεφαλιδικοί Μηχανισμοί Μνήμης (3 δ.μ)
15. Συναπτικές Σχέσεις στο Φλοιό (2 δ.μ)
16. Νευροενδοκρινολογία: Στρες και Αναπαραγωγή, Στρες και Ανοσοποιητικό (2 δ.μ)

17. Συμβολικές λειτουργίες: ΜΕΓ, ΗΕΓ και Απεικονιστικές Μέθοδοι Ανάλυσης (3 δ.μ)
18. Κοινωνική Ανθρωπολογία (2 δ.μ)
19. Φιλοσοφία της Επιστήμης (2 δ.μ)
20. Ιστορία, Θεωρία και Μεθοδολογία της Ψυχολογίας και της Ψυχιατρικής (3 δ.μ)
21. Φιλοσοφία του Νου (2 δ.μ)
22. Φιλοσοφία της Αντίληψης (2 δ.μ)
23. Ο Νους στην Αρχαία Ελληνική Σκέψη (2 δ.μ)
24. Ιστορία του Προβλήματος «Νους-Σώμα» (2 δ.μ)
25. Εισαγωγή σε Θέματα Ιατρικής Τεχνολογίας (4 δ.μ)
26. Νευροψυχολογική Αξιολόγηση (2 δ.μ)

Γ) Τουλάχιστον δύο εξειδικευμένες Εργαστηριακές ή Θεωρητικές Ασκήσεις (rotations), συνολικής διάρκειας 12 μηνών (1 δ.μ ανά τρίμηνο) σε:

1. Νευροφυσιολογία
2. Λειτουργική Απεικόνιση Εγκεφάλου
3. Συστημική Φυσιολογία
4. Ανοσοίστοχημεία και Ηλεκτρονική Μικροσκοπία.
5. Νευροενδοκρινολογία.
6. Νευρο-Ψυχοφαρμακολογία.
7. Λειτουργική Νευροανατομία.
8. Βιολογία Μνήμης-Μάθησης.
9. Λειτουργική Μαγνητική Τομογραφία και Προκλητά Δυναμικά.
10. Νευροτολογία και Οφθαλμοκίνηση.
11. Κλινική Νευροφυσιολογία ΗΕΓ-ΜΕΓ.
12. Μηχανική Όραση.
13. Ρομποτική
14. Επικοινωνία Ανθρώπου Μηχανής
15. Τεχνητή Νοημοσύνη
16. Νευρωνικά Δίκτυα.
17. Αναπτυξιακή Ψυχολογία.
18. Φιλοσοφία της Επιστήμης
19. Ιστορία, Θεωρία και Μεθοδολογία της Ψυχολογίας και Ψυχιατρικής
20. Ιστορία του Προβλήματος «Νους-Σώμα»
21. Φιλοσοφία του Νου
22. Φιλοσοφία της Αντίληψης
23. Υπολογιστικές Νευροεπιστήμες
24. Εργαστήριο Ψυχοφυσικής της Όρασης- Θεμελιώδεις Αρχές της Όρασης

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής για να ολοκληρώσει τον Α' Κύκλο Σπουδών πρέπει να συγκεντρώσει τουλάχιστον 24 δ.μ. και να εξεταστεί επιτυχώς σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών του Προγράμματος.

2. Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί το Β' Κύκλο σπουδών που περιλαμβάνει:

- Εντατική έρευνα για την εκπόνηση πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας στις Επιστήμες του Εγκέφαλου και του Νου. Το μεγαλύτερο μέρος της έρευνας διεξάγεται σε ένα από τα εργαστήρια που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα. Σύμφωνα με τις παραγράφους 1γ και 5α του άρθρου 12 Ν.2083/1992 η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Προγράμματος ορίζει Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, στην οποία συμμετέχει και ο

επιβλέπων Καθηγητής. Στο τέλος κάθε έτους συντάσσεται έκθεση προόδου του μεταπτυχιακού φοιτητή. Επίσης ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει την εργασία του σε ειδικό ανοικτό σεμινάριο. Όταν ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώσει τη συλλογή πειραματικών δεδομένων, αποφασίζεται από κοινού με τη Συμβουλευτική Επιτροπή η συγγραφή της διατριβής.

- Συγγραφή πρωτότυπης διδακτορικής διατριβής μέρος της οποίας θα πρέπει να έχει γίνει δεκτό προς δημοσίευση σε έγκυρο (με κριτές) διεθνές επιστημονικό περιοδικό, πριν από τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής. Στη σχετική δημοσίευση ο υποψήφιος διδάκτορας πρέπει να είναι πρώτος συγγραφέας. Ειδικές εξαιρέσεις εξετάζονται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή, μετά από εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 10 του Ν.2083/92, μέρος της ερευνητικής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή μπορεί να έχει εκπονηθεί σε αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο ή ερευνητικό ινστιτούτο της αλλοδαπής ή ημεδαπής.

16.5 Δημόσια Υγεία και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας Διευθυντής Προγράμματος: Αναπλ. Καθηγητής Τάσος Φιλαλήθης

**Πληροφορίες: Κική Τασσέλη
τηλ.: 2810 394615, fax: 2810 394606
e-mail: tasseli@med.uoc.gr**

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://mpn.med.uoc.gr>

I. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Δημόσια Υγεία και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας» από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 (υπουργική απόφαση Β7/88065/7.10.2003, Φ.Ε.Κ. 1537/1710.2003, τ. Β').

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία και στη Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας. Πρωταρχικός σκοπός του Προγράμματος είναι η δημιουργία στελεχών με υψηλό επίπεδο κατάρτισης στο επιστημονικό πεδίο της δημόσιας υγείας, ικανών να ακολουθήσουν μια σταδιοδρομία στις υπηρεσίες υγείας της χώρας, είτε ως γιατροί δημόσιας υγείας, είτε ως στελέχη των διοικητικών υπηρεσιών του τομέα υγείας. Επίσης, σκοπός του Προγράμματος είναι η δημιουργία στελεχών που θα μπορούν να ασχοληθούν με την έρευνα και με τη διδασκαλία στο χώρο της δημόσιας υγείας και διοίκησης υπηρεσιών υγείας.

Για την εκπλήρωση των παραπάνω, το αντικείμενο του Προγράμματος έχει δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη κατεύθυνση περιλαμβάνει την επιδημιολογική παρακολούθηση και διερεύνηση προβλημάτων υγείας και παραγόντων κινδύνου σε έναν πληθυσμό, τη χάραξη πολιτικών βελτίωσης της υγείας, τη διατύπωση στόχων και προτεραιοτήτων υγείας σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, τον έλεγχο της κλινικής αποτελεσματικότητας προληπτικών και θεραπευτικών παρεμβάσεων, την επιδημιολογική παρακολούθηση και τον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων, την περιβαλλοντική επιδημιολογία και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής και επαγγελματικής υγιεινής. Η δεύτερη κατεύθυνση περιλαμβάνει το σχεδιασμό και την οργάνωση δραστηριοτήτων πρόληψης των

ασθενειών, αγωγής και προαγωγής της υγείας, το σχεδιασμό, την οργάνωση και τη διοίκηση υπηρεσιών υγείας, την αξιολόγηση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών υγείας.

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις αλληλένδετες συνιστώσες: τη θεωρητική κατάρτιση, τη γνώση της ερευνητικής μεθοδολογίας και την πρακτική εφαρμογή. Η θεωρητική κατάρτιση είναι αναγκαία για να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι τις γνώσεις των βασικών γνωστικών πεδίων της δημόσιας υγείας: επιδημιολογία, βιοστατιστική, κοινωνικές επιστήμες, οικονομία της υγείας και αρχές διοίκησης υπηρεσιών υγείας. Η ερευνητική μεθοδολογία είναι απαραίτητη, γιατί ένα σημαντικό μέρος της δημόσιας υγείας αλλά και της διοίκησης υπηρεσιών υγείας στηρίζεται στη συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση δεδομένων που αφορούν την κατάσταση της υγείας του πληθυσμού, την αξιολόγηση των υπηρεσιών υγείας και τη διαχείριση των οικονομικών στοιχείων των υπηρεσιών. Η πρακτική εφαρμογή των παραπάνω στην καθημερινή λειτουργία και πρακτική των υπηρεσιών υγείας.

II. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

I. Τίτλοι Σπουδών

Το Πρόγραμμα απονέμει δύο μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών:

- α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης με κατεύθυνση:
  - στη Δημόσια Υγεία
  - στη Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας
- β) Διδακτορικό Δίπλωμα

2. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια των σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι δεκαπέντε (15) μήνες. Πιο λεπτομερώς, ο Α' κύκλος σπουδών εκτείνεται σε δύο εξάμηνα παρακολούθησης μαθημάτων, συνολικής διάρκειας εννέα (9) μηνών και ένα εξάμηνο, διάρκειας έξι (6) μηνών, για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας και για τη συμμετοχή σε ένα πρόγραμμα πρακτικής άσκησης στη δημόσια υγεία. Για το Διδακτορικό Δίπλωμα (Β' κύκλος), η ελάχιστη χρονική διάρκεια είναι τρία (3) έτη σπουδών, για όσους έχουν Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης ή ισότιμο μεταπτυχιακό τίτλο, καθώς και για πτυχιούχους Τμημάτων Ιατρικής, με την προϋπόθεση της παρακολούθησης τριών μαθημάτων του Α' εξαμήνου σπουδών.

III. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Κατηγορίες Εισακτέων - Πτυχιούχων

Στην κατεύθυνση της Δημόσιας Υγείας γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής, ενδεικτικά προερχόμενοι από τα Τμήματα Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής, Νοσηλευτικής και άλλων Τμημάτων των Σχολών Επιστημών Υγείας. Αντιθέτως στην κατεύθυνση της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής, ενδεικτικά προερχόμενοι από τα Τμήματα Οικονομικών, Διοικητικών και Κοινωνικών Επιστημών και άλλων Σχολών συναφών αντικειμένων.

Γίνονται επίσης δεκτοί κάτοχοι πτυχίου Τ.Ε.Ι. συναφών αντικειμένων σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 12γ του ν. 2916/2001.

2. Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών που γίνονται δεκτοί για παρακολούθηση του Α' κύκλου σπουδών του Προγράμματος ο οποίος οδηγεί στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα

Ειδίκευσης είναι κατ' ανώτατο όριο είκοσι (20) για κάθε ακαδημαϊκό έτος.

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η διάρθρωση του Προγράμματος συνίσταται σε δυο (2) κύκλους σπουδών. Από το Β' εξάμηνο σπουδών, οι σπουδαστές οφείλουν να επιλέξουν μεταξύ δύο κατευθύνσεων σπουδών: α) Δημόσια Υγεία, β) Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας.

Κατά τη διάρκεια του Α' κύκλου σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής:

- στο Α' και Β' εξάμηνο παρακολουθεί τα υποχρεωτικά μεταπτυχιακά μαθήματα που αναφέρονται ενδεικτικά παρακάτω, συνολικής διάρκειας περίπου 270 ωρών σε κάθε εξάμηνο.
- στο Γ' εξάμηνο εκπονεί διπλωματική εργασία (σχεδιασμός εργασίας, συλλογή και ανάλυση δεδομένων, συγγραφή εργασίας) υπό την επίβλεψη ενός από τα μέλη Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα
- στη διάρκεια του Γ' εξαμήνου συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα πρακτικής άσκησης στη δημόσια υγεία ή στη διοίκηση υπηρεσιών υγείας, μετά από ένταξή του σε μια αντίστοιχη υπηρεσία, υπό την εποπτεία ενός μέλους Δ.Ε.Π. του Προγράμματος
- παρακολουθεί και συμμετέχει στα σεμινάρια, στη βιβλιογραφική ενημέρωση και σε όποιες άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Προγράμματος
- συνεργάζεται με έναν επιβλέποντα καθηγητή για τον καλύτερο προγραμματισμό των σπουδών του, για την επιλογή των ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία συμμετέχει, για την επιλογή του θέματος της διπλωματικής εργασίας και για κάθε άλλο θέμα που προκύπτει.

Η διδασκαλία των μαθημάτων στηρίζεται στο συνδυασμό παραδοσιακών μεθόδων διδασκαλίας με σύγχρονες τεχνικές ενεργούς συμμετοχής των μεταπτυχιακών φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Συγκεκριμένα, θα χρησιμοποιού-

νται οι ακόλουθες μορφές διδασκαλίας:

- διαλέξεις από ένα διδάσκοντα
- σεμινάρια - εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες
- πρακτικές ασκήσεις - επίλυση προβλημάτων και εφαρμογών σε συγκεκριμένα κεφάλαια της ύλης
- μικρές εργασίες - που ετοιμάζονται και παρουσιάζονται από τους ίδιους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές
- φροντιστήρια - μελέτη και διαπραγμάτευση ενός θέματος σε μικρές ομάδες.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα αξιοποιηθεί, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, η μορφή των modular courses, έτσι ώστε να είναι εφικτή η ανάθεση ενός μαθήματος ή μιας ενότητας του μαθήματος σε προσκεκλημένο διδάσκοντα από πανεπιστήμιο ή ερευνητικό κέντρο του εξωτερικού. Παράλληλα με την οργάνωση των modular courses, θα είναι εφικτό να παρακολουθούν τα μαθήματα του Προγράμματος ή επιμέρους ενότητες των μαθημάτων και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Ιατρικής που συμμετέχουν σε άλλα προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών ή που εκπονούν τη διδακτορική τους διατριβή.

Η ενδεικτική κατανομή της εκπαιδευτικής ύλης του προγράμματος είναι η παρακάτω:

A' Εξάμηνο

1. Εισαγωγή στη Δημόσια Υγεία
2. Επιδημιολογία - I
3. Βιοστατιστική και πληροφορική
4. Οικονομία της υγείας - I
5. Διοίκηση υπηρεσιών υγείας - I
6. Μεθοδολογία της έρευνας

B' Εξάμηνο

Μαθήματα των δύο κατευθύνσεων

1. Προαγωγή της υγείας και πρόληψη
2. Προαγωγή της υγείας και πρόληψη
3. Επιδημιολογία

Μαθήματα Υποχρεωτικά κατεύθυνση της Δημόσιας Υγείας

1. Λοιμώδη νοσήματα
2. Περιβαλλοντική υγιεινή
3. Διατροφή
4. Παρεμβατική επιδημιολογία

Μαθήματα Υποχρεωτικά

κατεύθυνση της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας

1. Οικονομία της Υγείας -2
2. Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και -2
3. Διαχείριση οργανισμών του τομέα υγείας
4. Νομοθεσία της υγείας

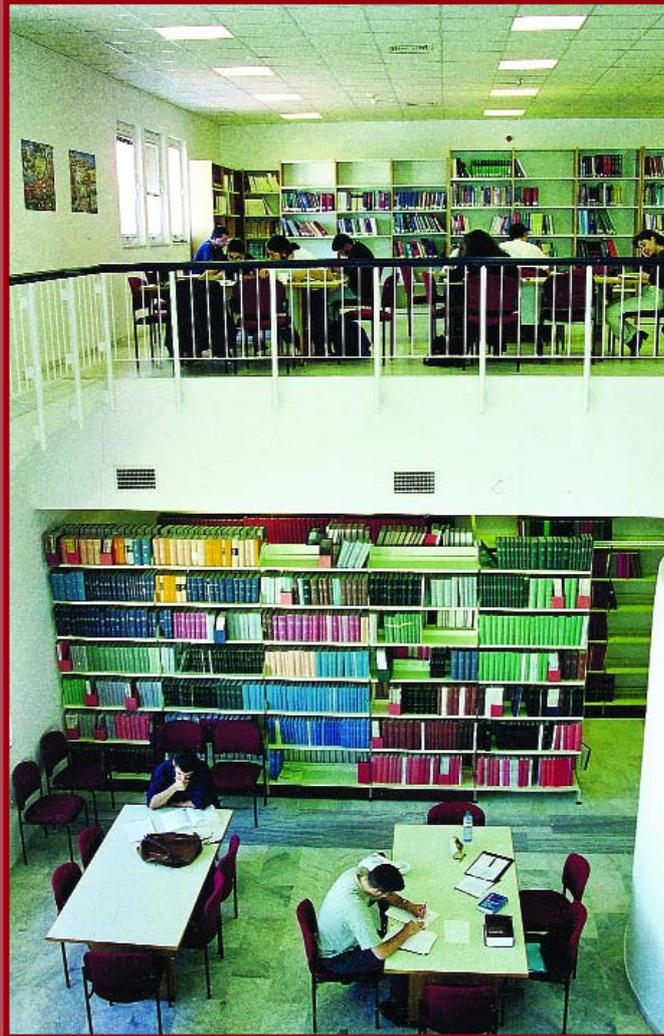
2. B' Κύκλος Σπουδών - Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

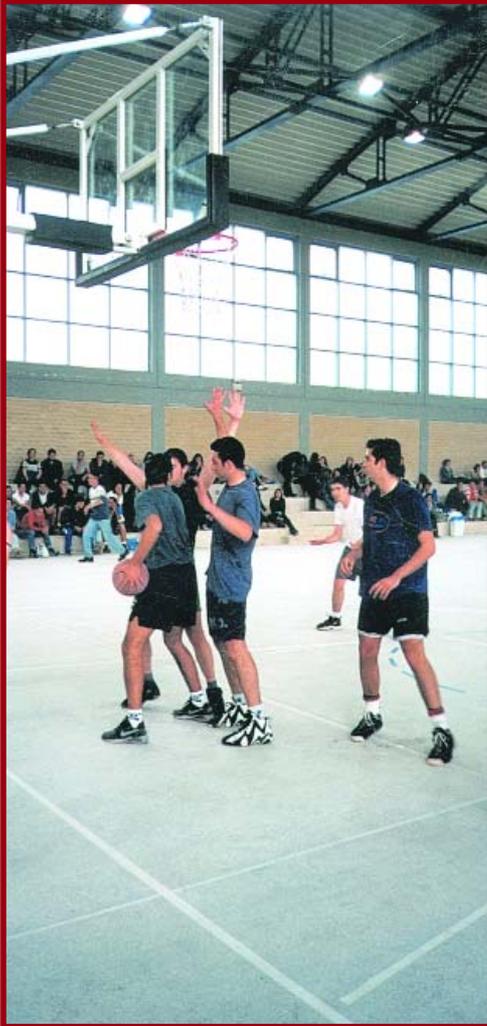
Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του νόμου και τους κανονισμούς του Τμήματος Ιατρικής, ο B' κύκλος σπουδών περιλαμβάνει:

- την υλοποίηση έρευνας, τα αποτελέσματα της οποίας θα χρησιμοποιηθούν για τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής
- τη συγγραφή πρωτότυπης διδακτορικής διατριβής
- τη δημοσίευση σε έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτές, πριν τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής, μιας εργασίας - στην οποία ο υποψήφιος πρέπει να είναι πρώτος συγγραφέας - βασισμένης στα ερευνητικά αποτελέσματα της διατριβής.

Η διαδικασία ορισμού του επιβλέποντος καθηγητή και της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής ορίζεται από το νόμο 2083/1992 και θα εναρμονίζεται με τις εκάστοτε αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος Ιατρικής.

**Η νέα έκδοση
του Οδηγού Μεταπτυχιακών Σπουδών
προετοιμάστηκε
από τη Γενική Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών
του Πανεπιστημίου Κρήτης**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

**Δρ Στέλλα Παπαδάκη Τζεδάκη
Γενική Διευθύντρια**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

**Μαρία Αργυρούδη, I, II, III
Γιάννης Μητροφάνης, IV**

ΔΟΜΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Γιάννης Μητροφάνης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Χρυσούλα Κελαϊδή

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Γραφοτεχνική Κρήτης Α.Ε.Ε.

www.uoc.gr